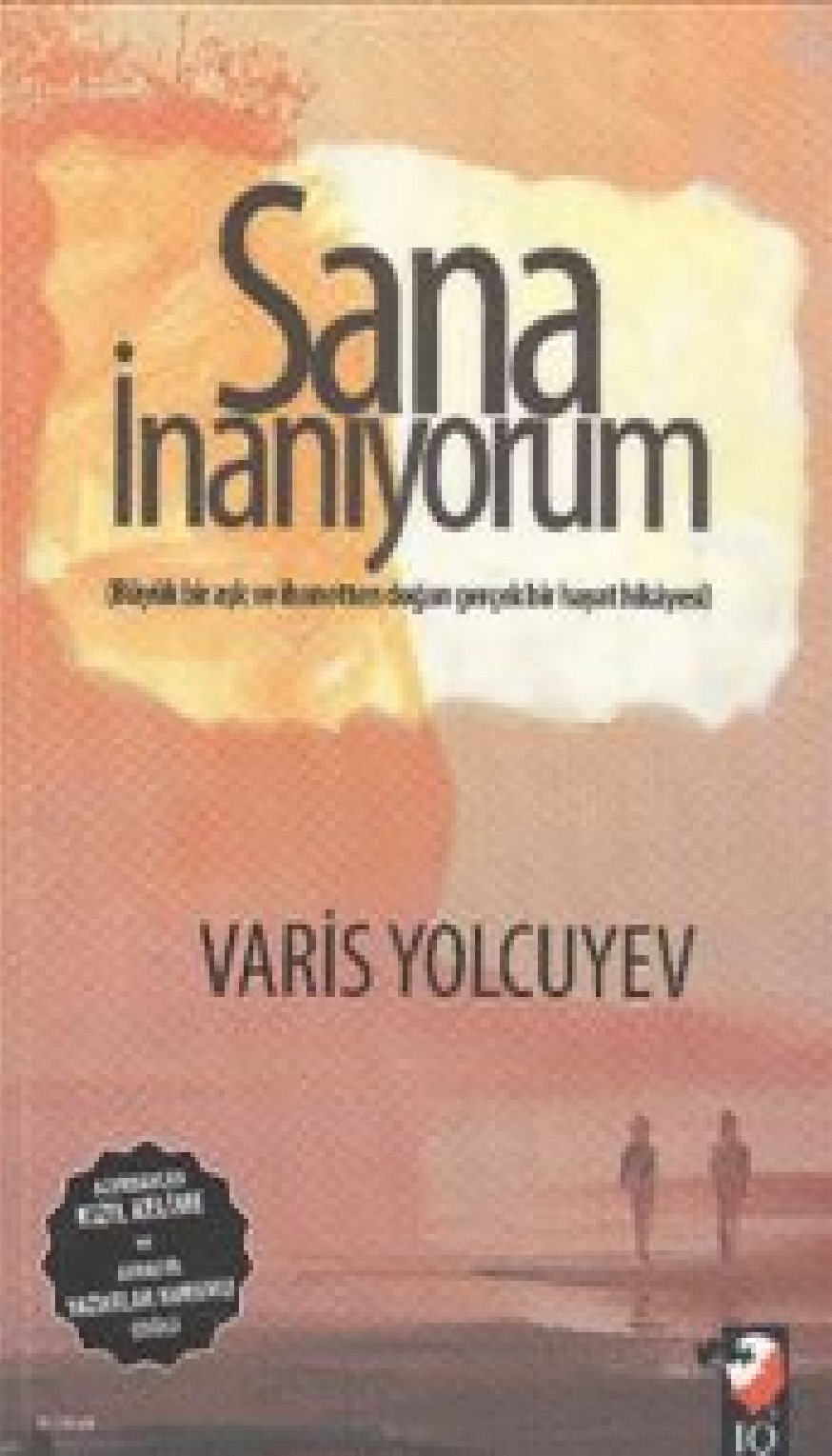
Sana İnanıyorum

Büyük bir aşk ve ihanetten doğan gerçek bir hayat hikâyesi

VARİS YOLCUYEV

SANA İNANIYORUM

(Büyük bir aşk ve ihanetten doğan gerçek bir hayat hikâyesi)

VARİS YOLCUYEV

IQ KÜLTÜR SANAT YAYINCILIK

IQ Kültür Sanat Yayıncılık: 482
Roman : 18
Sana İnanıyorum
Varis Yolcuyev

Kitabın tüm yayın hakları IQ Kültür Sanat Yayıncılık Uluslararası Tanıtım Hizmetleri Ticaret Limited Şirketi'ne aittir. Yayınevinden yazılı izin alınmadan kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

Yayıncı Sertifika No : 12446
1. Baskı : Ekim 2013 / İstanbul
ISBN : 978-975-255-386-6
Genel Yayın Yönetmeni : Adem Sarıgöl
Editör : Kenan Koç
Mizanpaj : Adem Şenel
Kapak Tasarım : Yunus Karaaslan
Halkla İlişkiler ve Dağıtım Sorumlusu : Yusuf Sarıgöl
Baskı-Cilt : Alioğlu Matbaacılık
Orta Mahalle Fatin Rüştü Sokak,
No 1-3A, Bayrampaşa / İstanbul
Tel: 0212 612 95 59

Copyright © IQ Kültür Sanat Yayıncılık
Uluslararası Tanıtım Hizmetleri Ticaret Limited Şirketi
Copyright © 2013, Varis Yolcuyev

IQ KÜLTÜR SANAT YAYINCILIK, toplumu "Bilgi Işığında Aydınlanmaya" çağırıyor, Amaç satışları ya da kârı arttırmak değil, yalnızca topluma faydalı olmak.

GENEL DAĞITIM
www.iqkultursanat.com
e-mail: info@iqkultursanat.com

TOPLU ALIMLARDA İSTEME ADRESİ
IQ KÜLTÜR SANAT YAYINCILIK ve ULUSLARARASI TANITIM HİZMETLERİ TİC.LTD.ŞTİ.

19 Mayıs Mah. Osman Gazi Cad. Günyüzü Konakları
No.1-A Büyükçekmece-İstanbul
Tel: 0212 519 56 83 Belgegeçer: 0212 520 91 12
Cep: 0505 226 34 00

SANA İNANIYORUM

(Büyük bir aşk ve ihanetten doğan gerçek bir hayat hikâyesi)

VARİS YOLCUYEV

Çeviren: İmdat AVŞAR

IQ KÜLTÜR SANAT YAYINCILIK

YAZAR HAKKINDA

Çağdaş Azerbaycan nesrinin tanınmış simalarından biri olan Varis Yolcuyev, 2008 yılında "En Son Ümitler Ölür(Sonuncu Ölen Ümitlerdir)" adlı romanı ile edebiyat dünyasına başarılı bir giriş yapmış, bu roman kısa sürede beş baskı yapmıştır. Yazar, sonraki yıllarda okuyucularına, birbiri ardınca beş roman daha takdim etmiştir.

Varis Yolcuyev, bu gün Azerbaycan'da kitapları yüksek tirajla yayımlanan ve eserleri en çok satılan yazardır. Yazarın best seller olan tüm romanları, defalarca basılmasına rağmen, eserleri korsan yayıncılar tarafından da çoğaltılmış; kitaplarının korsan nüshaları on binlerce basılmıştır. Azerbaycan'da çok sevilen yazarın eserleri Rusya, Türkiye, İran, Gürcistan ve Özbekistan'da sevilerek okunmaktadır. Ayrıca İngiltere, Avrupa Birliği ülkeleri, İsrail, Almanya, Ukrayna, Baltık Devletleri ve Kazakistan'da da okuyucuları vardır. Azerbaycan hükümetinin edebiyat alanında "Altın Kelime(Kızıl Kelme)" ödülünü alan Varis Yolcuyev, aynı zamanda Türkçe Konuşan Halklar Avrasya Yazarlar Kurumu edebiyat ödülüne de layık görülmüştür.

Varis Yolcuyev'in, hayatın gerçeklerini konu edinen romanları, içerdiği son derece dramatik hadiseler ve beklenmedik olaylar dizisiyle ve farklı tahkiye üslubu ile diğerlerinden ayrılır.

"Varis Yolcuyev'in iki romanına, Azerbaycan devletinin siparişi ile, dizi film çekilmektedir."

ÖNSÖZ YERİNE

Selam... Bu güzel romanları yazdığınız için size teşekkür ediyorum. Bir kuyumcunun mükemmel bir ziynet eşyası yapması gibi, eserlerinizi kuyumcu hassaslığıyla işliyorsunuz. Okuduğum üniversitede, oda arkadaşım olan yabancılara, Sizin "Sana İnanıyorum" adlı romanınızı okuyup tercüme ediyorum. Arkadaşlar, her akşam, büyük bir merakla, eserin devamını bekliyorlar...

Hayla Şefiyeva,
İskenderiye/Mısır

"Sana İnanıyorum" adlı romanınız bizlere yeni ulaştı. Bu kitapla ilgili düşüncelerimi ifade etmeye söz bulamıyorum. Ömrüm boyunca böyle bir kitap okumamıştım. Aşk, ihanet... Böyle de olmaz ki! Okuyucularınıza acıyın! Bir gün bu gurbet ellerden vatana; Azerbaycan'a dönersem, mutlaka sizinle tanışmak istiyorum.

Azer Recebov,
Linköping/İSVEÇ

Bu gün, "Sana İnanıyorum" adlı romanınızı bitirdim. Duygularımı söz ile ifade etmekten çekiniyorum. Bu eseri okuduktan sonra, başka türlü düşünmeye ve hayattaki bazı şeylere farklı bir gözle bakmaya mecbur etti. Belki inanmayacaksınız, dün kız arkadaşımla bu eseri müzakere ettik, hatta eseri, hayalimizde filme çektik.

Hamayıl Emirova,
Forkshaim/Almanya

Varis Bey, belki inanmayacaksınız ama bütün gece uyumadan, sizin "Sana İnanıyorum" adlı romanınızı okudum. Çok ilginç

bir romandı. Bu roman, Amerika ve bütün batılı okuyuculara öncelikle Şark'ın yaşam biçimini, gelenek ve göreneklerini, inanç ve törenlerini çok iyi tasvir ettiği için ilginç geliyor. Bu romanın Şark'ı öğrenmek isteyen batılılar için bir hazine değerinde olduğunu söyleyebilirim.

Marta Lavri
Ohio/A.B.D,

....Sadece, iki kitabınızı okuma fırsatı buldum. Keşke bütün eserlerinizi Türkiye'de yayımlansaydı ve hepsini okuma fırsatı bulabilseydim.

Bahar Memmedli,
Bursa/Türkiye

...İlk önce, ümidin ne olduğunu biz okuyuculara öğrettiğinizi için size teşekkür ediyorum. "En Son Ümitler Ölür" ve "Bir Avuç Toprak" okuduğum kitaplar arasında beni en çok heyecanlandıran romanlar oldu. Muhteşemdi, teşekkürler...

Nermin Hüseynova,
Virjniya/A.B.D

Asıl edebi hadise, sizin eserleriniz gibi büyük tirajlı edebiyat eserlerinin Azerbaycan'da yayımlanmasıdır. Romanınızın kısa bir zaman diliminde büyük şöhret kazanmasını alkışlıyorum ve ortak Türk edebiyatının oluşması yönünde her bir Türk yazarının bu tip başarılı romanının takdire layık olduğunu bildiriyorum.

Zeki Gürel,
Kars/Türkiye

Varis Bey, sizin İngilizce yayınlanan bütün kitaplarınızı okudum. Yazdıklarınızı çok beğeniyorum. Eserlerinizi okuduğumda, bizim bazen kendi yaralarımızı unutup karşımızdakinin yarasına merhem olmaya çalıştığımızı ve böylece kendi

yaralarımızın daha da derinleştiğinin farkına varamadığımızı keşfettim.

Arash Motamedi,
Vaşington/A.B.D

...Ben 45 yaşındayım, boş zamanlarımda kitap okumayı çok seviyorum. İki çocuk annesiyim ve ev hanımıyım. İlk kez, bir gece boyunca uyumadan, " Ezilmiş Fotoğraflar" adlı kitabınızı okudum, bitirdim. Romanın son bölümünde kendimi tutamadım, hıçkırarak ağladım. Ağlamayı unutmuştum. Var olun...

Tahire İskender,
Sivas/Türkiye

Eserlerinizin psikolojik etkisi gün geçtikçe artıyor, farkında mısınız? Benim favori eserim Paulo Coelho'nun "Simyacı" adlı romanıydı. Şimdi bu romanın yanına sizin "Sana İnanıyorum" adlı eserinizi de ekledim.

Kenan Bakirli,
Colchester/ İngiltere

Ben Gürcüyüm, Azerbaycan Türkçesini de iyi biliyorum. Azerbaycanlı dostlarımızın tavsiyesiyle Sana İnanıyorum ve "77. Gün" adlı romanlarınızı içim acıyarak okudum ve inanın, çok beğendim.

Natiya Mikadze,
Tiflis/ Gürcistan

Okuduğum ilk kitabınız "En Son Ölen Ümitlerdir" adlı romanınızdı. Bu romanınız beni çok etkiledi. 2 gün önce arkadaşım bana "Sana İnanıyorum" adlı romanınızı getirdi, hemen okudum, etkilendim. Roman kahramanınız Gündüz'ün çektiği azap benim de içimi acıttı. Maalesef cemiyet ressamlara pek değer vermiyor. Ben de ressam olmak arzusundaydım, ama maalesef destekleyen olmadı.

Günay Ağayeva,
Krasnovodsk/ Türkmenistan

1. FASIL

GİRİŞ

Bilge bir Hindû, hayatın gerçeklerini kavratmak istediği torununa şöyle der:

- Her insan, kendi içinde bir savaş yaşar. Bu savaş, aslında insanın içindeki iki canavarın savaşıdır. O canavarlardan biri kötülüğü, nefreti, yalanı, kıskançlığı, ihaneti yani; "şer"i, diğeri ise iyiliği, sevgiyi, doğruluğu, cömertliği, sadakati; yani "hayr"ı temsil eder...

Dedesini dikkatle dinleyen küçük Hindû, onun sözlerinden çok etkilenir ve merakla sorar:

- Bu savaşı hangi canavar kazanır dede?

Bilge Hindû, bir hayli düşündükten sonra, torununa şöyle cevap verir:

- Sen, içindeki canavarlardan hangisini besliyorsan, bu savaşı da o kazanır!

0. BÖLÜM

❧

...

-Mümkünse, kendi sanat anlayışınızdan da bahseder misiniz?

-Çok karmaşık bir durum; empresyonistler duygu ve heyecan gibi soyut kavramları tuvale aktarırken, daha çok kalp imgesinden yararlanıyorlar, kalbi tasvir eden resimler yapıyorlardı. Fakat onlar, nesneyi olduğu gibi, göründüğü gibi değil de kendi hayal ettikleri, düşündükleri şekilde resmediyorlardı. Daha az detay, daha çok izlenim... Daha az gerçeklik, daha çok hayal... Ve onların yaptığı kalp resimlerinin neredeyse tamamı, insanlarda, dertli, kederli, hasta, alil bir kalp izlenimi bırakıyordu. Hatta en ümitli insan bile bu tablolara baktığında, karamsarlığa kapılıyordu...

-Neden?

-Onlara göre kalp, dertleri yansıtan ayna imgesine dönüşmüştü. Paletlerindeki al yeşil renklerden, sadece dertleri, kederleri tuvale aktarmak amacıyla yararlanıyorlardı. Bütün sanat dalları hatta edebiyat ve felsefe bile hüznü, kederi koyu ve donuk renklerle tasvir ederken empresyonistler, al yeşil renklerle ifade ediyorlardı. Hatta bedbahtlığın en uç noktaları olan, hastalık, sakatlık, ölüm bile sarı, pembe ve yeşil renklerle tasvir ediliyordu... Hatta onların tablolarında büyük felaketlere, kitlesel ölümlere neden olan depremler, savaşlar, salgın hastalıklar bile rengârenk tasvir edilmişti... Bana göre empresyonistler,

bu tavırlarıyla insanlara, hüznü ve yası, düğün ve bayram gibi karşılamayı telkin ediyorlardı...

-Sizce, onların bu tavırlarının sebebi neydi?

-Ben, empresyonistleri sufî dervişlere benzetmişimdir. Dünyanın her türlü nimetine yüz çevirip adeta bu dünyadan el çeken sufî dervişler, maddiyatı maneviyata kurban verip yaşadığımız gerçek hayatı da öbür dünya ütopyasına teslim ederek hangi amaca hizmet etmişlerse empresyonistler de iyiliği anlatan ve iyiliğe ait renkleri kötülüğün emrine vermekle aynı amaca hizmet etmişlerdir...

-Ama siz, kendinizden ve kendi sanat anlayışınızdan hiç bahsetmediniz?

-Aslında, ben de insan kalbini; insanın duygu ve heyecanlarını tablolaştırmayı önemsiyorum ve çalışmalarımda da buna öncelik veriyorum. Ben tablolarıma, çok küçük de olsa, sevinç pırıltıları aktarıyorum. Ancak, elimde olmadan, bu sevinç pırıltılarını, çoğu kez koyu, mat renklerle aksettiriyorum. Benim paletimde al yeşil renkler, bazı istisnai durumlar dışında, pek bulunmaz...

1. BÖLÜM

Gündüz, Samed Vurgun Bağı'nın[1] yanında, ön cephesine "Reklam ve Dizayn" sözleri yazılmış olan tek katlı binanın önünde, telefon kulağında bekliyordu:

-Yok, yok, orası değil! Hamid, sen Bakü'yü tamamen unutmuşsun ya! Bilet gişesini geç, doğru gel, yolun solundaki bina... Ben dışarıda, binanın önünde bekliyorum. Binanın üstünde, "Reklam ve Dizayn" yazıyor...

... Bir taksi gelip Gündüz'ün tam önünde durdu. Hamid, taksiden iner inmez:

-Oo, Mihailo![2] Diye sevinçle Gündüz'e doğru yürüdü.

Gündüz:

-Hayır, Sayın Şults! Ben Mihailo değil, ressam Kraus'um[3], diyerek Hamid'e sarıldı ve:

-Tam üç yıldır görüşemiyoruz, sen iyice Rusyalı olup gittin Hamid, diye ekledi.

-Deme, birazcık öyle oldu! Senin atölyen burası mı?

---

1 Bağ: Park. Azerbaycan Türkçesinde, dilimize İngilizceden girmiş olan "park" sözcüğü yerine "bağ" sözcüğü kullanılmaktır. Büyük Azerbaycan şairi Samed Vurgun'un adını taşıyan park.

2 Uzak Sahillerde adlı Azerbaycan filmindeki bir diyalogdan...

3 Uzak Sahillerde adlı Azerbaycan filmindeki bir diyalogdan...

-Pek de atölye sayılmaz... Burayı kiraladım, biraz dar, ortam da müsait değil, ama bir şekilde idare ediyorum işte... Burda niye bekliyoruz ki, gel, içeri geçelim...

İçerisi oldukça dar, ışıksız, rutubetli üstelik de çok dağınıktı. Küçük pencereden odaya dolan ışığın büyük bölümünü, yıllarca temizlenmemiş olan camların üstündeki yoğun kir tabakası emdiğinden, içeri sızan az miktardaki ışık, burayı aydınlatmaya yetmiyordu. Ortada, bir şark minyatürü olduğu anlaşılan ve yarım bırakılmış büyükçe bir tablo duruyordu. Odanın duvarlarından birine, üstlerini toz basmış tablolar dizilmişti. Diğer duvar boyunca da irili ufaklı fırçalar ve türlü boyalar, özensiz şekilde birbiri üstüne yığılmıştı. Köşeye eski, "ahı gitmiş, vahı kalmış" döşemesinin hangi renkte olduğu dahi seçilemeyen bir divan konulmuştu. Divanın önünde, bir ayağı kırık ve üstüne eski gazeteler serilmiş masada, kirli bardaklar ve tabaklar, içine birkaç çikolata ve gofret konulmuş şekerlik ve ağzına kadar izmaritle dolmuş kül tablası vardı.

Gündüz, biraz da mahcup bir edayla:

-Burası biraz dağınık, bağışla beni, ne olur, kusuruma bakma. Buraya taşınalı üç dört ay oldu, sahibi tanıdık olduğu için, kirasını geciktirsem de sesini çıkarmıyor, dedi ve tozlu divanın üstünü eliyle temizleyerek Hamid'i davet etti:

-Geç, geç, otur.

Hamid ileri doğru yürüdü, yarım bırakılmış olan tabloya baktı:

-Demek, çağımızın en büyük ressamı, şaheserlerine burada hayat veriyor ha?

Gündüz de gelip onun yanına dikildi:

-Çağın en büyük ressamı mı? Öyle deme, çağımızın, "it defterinde" bile adı olmayan ressamı, de...

Hamid gâh tablonun sağma gâh soluna geçiyor; gâh başını yaklaştırıp gâh uzaklaştırarak resme bakıyordu:

-Bu, yaptığın resim de nedir böyle? Bin bir gece masalları kitabındaki resimlere benziyor! Gülümseyerek devam etti: O kitap, dokuzuncu sınıfta okurken elimize geçmişti, hatırlıyor musun? Onu nasıl da istekle okuyorduk... Özellikle de açık, seçik, ayıp sahneler anlatılan yerleri...

Gündüz derinden iç geçirdi:

-Bu, Genceli Nizamî'nin "Sırlar Hazinesi" adlı eserinin muhtevası temelinde çalıştığım bir tablo. Yağlı boya ile yapıyorum. Sen hele şu mazoklara[4] bir bak. Her mazokta, ayrı bir felsefi düşüncenin ifadesi var...

Hamid gözlerini tablodan ayırmadan söyledi:

-Gündüz, bu, donuk bir tablo, renkten yana çok fakir... Siyah, beyaz ve gri...

-Ama benim tarzım bu...

-Senin tarzın batsın! Bu tabloya diğer renklerden de sür ki, rengârenk olsun, bakanın gözü gönlü açılsın. Hem sen, bu resmi Genceli Nizamî'nin eseri temelinde yapıyorum diyorsun hem de renk yok. Hâlbuki ortaçağda her şey rengârenkti...

Gündüz:

-Ama şimdi her şey siyah beyaz, dedi ve çay yapmak için hazırlıklara başladı. Çay demleyeyim de, içelim, dedi ve sordu: Sen, Bakü'ye ne zaman geldin?

Hamid duvara dayalı tabloları bir bir çıkarıp, üstlerine biriken tozları silkeleyerek, daha önce tamamlanmış tablolara bakıyordu, arkasına dönmeden cevap verdi:

-Bir aydan fazla oldu.

Gündüz şaşırdı:

-Bir aydan fazla mı? Bir aydır buradasın da niye arayıp sormadın? Niçin bana uğramadın? Niye görüşemedik?

4 Mazok: Resimde, tuval üstüne boyalarla yapılan kabartma.

-Bağ evinde kalıyorduk. Annemler her yaz bağ evine göçüyorlar. Bir aydır oradaydım, biraz dinlendim ve tekrar Ural'a[5] döndüm. Sonra annem, "Gel, seni evlendiriyoruz, düğününü yapacağız." diye çağırdı. Ben de iş arkadaşım ve ortağım İkbal'i de alıp tekrar Bakü'ye geldim.

Gündüz, elektrikli çaydanlığın fişini prize takıp Hamid'e yaklaştı:

-Evleniyor musun? Gerçekten mi?

Hamid güldü:

-Elbette, bu akşam kına gecesi, yarın da düğün başlıyor. Tüm hazırlıklar tamam...

-Evleneceğin kız kim? Annen buldu anlaşılan.

-Rahmetli babamın akrabalarından birinin kızı...

Gündüz tablolara bakan Hamid'e yardım ederken, "ah" çekip iç geçirdi:

-Otuz bir yaşındasın, zamanında evlenseydin, şimdiye çocukların da büyür, benimkiler gibi yedi, sekiz yaşında olurlardı.

Hamid ona doğru döndü:

-Sen, zamanında evlendin de ne oldu? Bir elin yağda, bir elin balda mı sanki? Ne zaman görüşsek, karın Ülker'den yakınıyorsun.

Çaydanlıktaki su kaynıyordu. Gündüz oturduğu yerden kalkıp demliğe bir miktar çay attı, üstüne kaynar su ekleyerek demlenmesi için masaya bıraktı... Biraz sonra, kirli bardaklara çay doldurdu, bir sigara yakıp divana oturdu ve Hamid'i çağırdı:

-Bırak onları da gel, çayımızı içelim.

Hamid de gelip onun yanına oturdu:

-Senin diğer renklerden de yararlanman gerek. İnsan, bir tabloya baktığında, içine sevinç dolmalı, ümitlenmeli... Ama senin tablolarına baktığında, insanın içine bir karamsarlık doluyor.

Gündüz çayını höpürdete höpürdete içerek konuştu:

5 Ural: Rusya Federasyonunda Ural dağlarının bulunduğu bir bölge.

-Hamid, ben karımdan niçin şikâyet ediyorum, biliyor musun? Ülker ve çocuklarım, sadece iyi günde bana bir eş ya da baba olarak sahip çıkıyorlar. Eğer param varsa ve onların ihtiyaçlarını karşılıyorsam, iyi bir baba ve iyi bir kocayım. Onların istediklerini alır; bolca da harçlık verirsem, benden iyisi yok. Ama bunlardan birini bile yapamazsam, kötüyüm, hiçbir değerim yok. Ben eşime de çocuklarıma da güvenmiyorum, beni beş kuruşa satarlar...

Hamid, çayından bir yudum aldı:

-Ne yapsınlar? Onlar da yaşam şartlarının daha iyi olmasını istiyorlar. İnsan dünyaya bir kere geliyor, dedi ve şekerlikten bir çikolata aldı, çikolatanın kâğıdını açıp bir hayli göz gezdirdikten sonra tekrar kâğıdına sarıp yerine koydu, çayını şekersiz içti ve devam etti: Gündüz, sana defalarca söyledim. Kapat bu atölyeyi, Rusya'ya, yanıma gel! Süpermarkette reyonların birini sana vereyim, kafana göre işlet. İkbal'e de söyledim. Onun da bir itirazı yok...

-Ama ben ressamım. Üstelik de empresyonizmin, günümüzdeki son temsilcisi, bu akımın yaşayan tek ressamı benim. Monet, Röne Auvoir, Cezanne ve Robin'in[6] yolunda ilerleyen bir ressamım ben, anlıyor musun? Ben, çevreyi, dünyayı, hayatı, nesneyi bütün hareketi ve değişkenliği ile ele alırken, bu süreçte zihnimde oluşan ani izlenimleri de tuvale aktarmayı başarabilen ender sanatçılardan biriyim. Ben, dâhi şair Nizamî'nin ölümsüz Hamse'sinin[7] şimdiye kadar ulaşılamamış, keşfedilememiş derunî sırlarını tuvale aktarıyorum. Bu şaheserlere paha biçilemez, inan ki...

Hamid oturduğu yere iyice yerleşti:

-Kimin, neyine gerek bu şaheserler? Görmüyor musun, acından ölüyorsun!

Gündüz, sigarasının közüyle bir yenisini daha yaktı:

6 Empresyonizm akımına bağlı ressamlar.

7 Hamse: Bir şâirin beş mesnevisinin bir araya getirilmesiyle oluşturulan yapıttır.

-Görüştüğüm bazı işadamları var. Bir sponsor arıyorum. Avrupa'ya açılacağım, dünyayı fethedeceğim. Dâhi şairimiz Nizamî'yi bütün kâinata yeniden tanıtacağım.

Hamid'in cep telefonu çaldı. Telefonunu açmadan önce söyledikleri, Gündüz'ü tamamen kederlendirdi:

-Sen bundan dört beş yıl önce de bu ham hayallerle yaşıyordun. Bu ham hayaller, en sonunda senin felaketin olacak, dedi ve telefona cevap verdi:

-Dinliyorum İkbal, söyle... Sana bahsetmiştim İkbal, aynı okulda okuduğumuz, ressam bir arkadaşım vardı ya? Evet, onun yanındayım... Hiç, sohbet ediyoruz... Annem mi rahatsızlandı? Geliyorum, anneme söyle, şimdi geliyor, de... Tamam, oldu.

Hamid ayağa kalktı, cüzdanını açıp beş yüz dolar çıkardı ve masanın üstüne bıraktı:

-Gündüz, al bunu, çocukların ihtiyaçlarına harcarsın.

Gündüz parayı alıp tekrar Hamid'in cebine soktu:

-Olmaz! Daha önceki borcumu bile ödeyemedim, fırsatını bulur bulmaz, vallahi ödeyeceğim, ...

Hamid çok ısrar ettiyse de, Gündüz parayı almadı:

-Ne borcu, biz kardeşten öte, dostuz. İhtiyacın var ki, veriyorum. Ben bir iş adamıyım, çok şükür, işlerim iyi, param da çok. Lütfen al...

-Olmaz, Hamid. Vallahi bir ömür yüzüne bakamam. Benim maddi desteğe değil; manevi desteğe ihtiyacım var.

Hamid kapıdan çıkarken, Gündüz telaşla seslendi:

-Bir dakika, bekle, dedi ve geriye döndü, tabloların dayalı olduğu duvarın önünden, en arka sıralarda duran tablolardan birini çıkarıp getirdi ve Hamid'e uzattı:

-Hediye almak için param yok, bari bu tabloyu al, düğün hediyem olsun.

Hamid tozlu tabloyu, parmaklarının ucu ile alıp bir süre seyretti. Bir tabiat manzarasıydı. Akşamüzeri, ormanla kaplı

bir dağ, bulanık gökyüzü, dağdan akan şelale... Hepsi de koyu, mat, gölgeli renkler içindeydi, tablodaki nesneler sanki boğuluyordu. Sal bir kayanın üstünde, cılız renklerle, titreyerek yanan bir mumdan cılız bir ışık yansıyordu...

Hamid:

-Teşekkür ederim, çok sağ ol, yarın seni bekleyeceğim, deyip Gündüz'ün atölyesinden ayrıldı. Kaldırıma geçip taksi beklerken düşünmeye başladı. Yıllar geçip gidiyor, ama bu Gündüz, hiç mi hiç değişmedi, kendine bir yol tutturmuş, gidiyor, bu yolun, onu menzile götürmeyeceği ise açıkça görünüyor. Ama o, bunu göremiyor, sanki gözleri kapalı, baş koyduğu yola devam ediyor... Git bakalım Gündüz, git, nereye kadar gideceksen...

Hamid, bir taksiye bindi, eve dönüyordu. Gündüz'ün hediye ettiği tabloyu arka koltuğa koymuş, kendisi de ihtiyar taksicinin yanına, ön koltuğa oturmuştu.

Taksinin camından, süratle ve birbiri ardınca geçen manzarayı seyretmeye başladı ve mırıldandı:

-Bakü ne kadar da değişmiş...

Taksi sürücüsü, onun sesinden ürpermiş gibi cevapladı:

-Burada değil miydiniz?

-Yok, Ben Rusya'da, Ural'da yaşıyorum.

Sürücü önündeki kamyonu sollayarak:

-Evet, bizimkiler Uruset'te[8] çoktur. Bacımın torunları da orada, Kiev'de...

Hamid gülümsedi:

-Kiev Ukrayna'da artık, Rusya'da değil.

Sürücü başını ona doğru çevirdi:

-Kardeş, bizler, Azerbaycan hariç, diğer ülkelerin hepsine birden Uruset demeye alışmışız de!

Hamid, Gündüz'ün atölyesini düşünüyordu. Gündüz'ün o dağınık, rutubetli, ışıksız atölyesi ve onun zayıf, uzun, almacık

8 Uruset: Halk dilinde Rusya.

kemikleri çıkmış suratı; altları simsiyah olmuş, solgun gözleri; konuşma tarzı ve yaptığı resimler, bir türlü gözlerinin önünden gitmiyordu.

-Dayı, dünya görmüş, umur çekmiş adamsın, sence, hayatı olduğu gibi mi yoksa hayal ettiğin gibi mi görmek lazım. Ne düşünüyorsun?

Taksi sürücüsü düşünmeden cevap verdi:

-Kardeş, bu hayat var ya, çarkı kırık bir değirmendir. Bu nedenle, hayatı olduğu gibi kabul etmeni tavsiye ederim. Ne kadar düzene sokmak istesen de, o kendi bildiğini okuyacaktır...

... Hamid, oturdukları semtteki Azık marketin önünde, taksiden inip evlerinin bulunduğu binaya doğru yürüdü. Gündüz'ün hediye ettiği tabloyu taksinin arka koltuğunda unutmuştu...

2.BÖLÜM

Birkaç gün önce ortalığı cehenneme çeviren Ağustos sıcaklarından eser kalmamıştı. Güneş adeta bulutların arkasına saklanmıştı. Serin bir rüzgâr esiyordu... Hamidlerin oturduğu sitenin bahçesinin tam ortasında yer alan ve site sakinlerinin düğün ve cenaze gibi törenlerde kullandığı binadan şen kahkahalar yükseliyordu. Abbasovlar ailesi düğün hazırlığındaydı. Hamid'in annesi Melek çok mutlu, ama biraz da kaygılıydı. Şaka değildi, bu düğün, onun tek oğlunun ilk hayırlı işiydi. Yıllardır, Hamid'in başını bağlamak ve onun muradını görmek istiyordu...

Melek, hayat arkadaşı Sübhan'ı genç yaşta yitirdikten sonra, çok çile çekmiş ama o azap dolu yılları artık geride bırakmıştı. Hayata dişiyle tırnağıyla tutunmuş, saçlarını süpürge ederek iki yavrusunu: Hamid ile Gülgez'i büyütmüş; çocuklarını yetiştirmişti. Melek, petrol ve doğalgaz madenlerinde, genellikle erkeklerin çalıştığı ağır işlerde çalışmış, çocuklarının muhannete muhtaç olmadan yaşamalarını sağlamıştı. Çocukları da annelerinin bu fedakârlığına layık evlatlar olmuşlar; derslerini çalışıp okullarını başarıyla bitirmişlerdi.

Hamid, liseyi bitirdikten sonra Bakü Devlet Üniversitesi, Hukuk Fakültesinde okumak arzusu ile imtihana girdi, ancak yeterli puan alamadığı için bu arzusunu gerçekleştiremedi. Bu başarısızlık, ailenin üç ferdini de derinden etkilemişti. Sonra

Hamid'i askerlik hizmetine çağırdılar. O, Murov'da, cephe hattının en önünde nöbet tutarak vatan topraklarını bekledi.

Hamid, askerliğini bitirdikten sonra, ikinci kez üniversite imtihanlarına girdi ama bu kez de istediğini elde edemedi...

Hamid'in asker arkadaşı İkbal'in babası Meiş Kişi,[9] Ural'da, Yekaterinburg'da çalışıyordu. Hamid ile İkbal, askerlik hizmetindeyken çok samimi olmuşlardı. İkbal'in Yekaterinburg'a gitmeye hazırlandığını haber alır almaz, onunla birlikte oraya gitmeye karar verdi. İkbal ile bu meseleyi konuştuktan sonra, annesini ve kız kardeşini, Bakü'de artık yapacağı hiçbir şeyin olmadığına güçlükle ikna edip Yekaterinburg'a gitmek için izin aldı. Hamid girdiği ilk imtihanda, Ural politeknik enstitüsünü kazandı, buraya kaydoldu, tahsil hayatına başarıyla devam etti. İkbal ise üniversiteyi kazanamadı, ancak babasının yanında, pazarda ticaret ile meşgul olmaya başladı. Bir süre birbirlerinden ayrı kaldılar.

Melek, gurbette okuyan oğlunun üzülmemesi, yetimliğini hissetmemesi için kendi boğazından kesip ona her ay para yolladı...

Hamid üniversiteyi bitirir bitirmez, "Bir elin nesi var; iki elin sesi var" deyip İkbal'e ortak bir iş yapmayı teklif etti. Hamid'in Yekaterinburg'da ondan başka bir tanıdığı, yakını olmadığından, farklı bir seçeneği de yoktu.

Üniversiteye giremediği için babasına, öğretmenler başka milletlerden oldukları için bana karşı ayrımcılık yaptılar, diyen İkbal'in bu mazereti kabul görmemişti. Çünkü babası: "Hamid'e niye ayrımcılık yapmadılar, o nasıl kazandı?" diyerek İkbal'i azarlamıştı. Bundan dolayı da İkbal, tam dört yıl Hamid'in yanına yaklaşmamıştı. Ancak Hamid'in ortaklık teklifine olumlu cevap verdi. Çünkü İkbal, Hamid'in zekâsına ve yeteneklerine çok güveniyordu.

9 Kişi: İsimlerin sonuna gelen ve ağa, bey vs gibi bir saygı ifadesi.

İki arkadaş, kısa süre sonra, "Azeri" adını verdikleri küçük şirketlerini kurdular. Asfalt yol yapma işiyle uğraşan bu şirket, ortaklarına iyi para kazandırmaya başladı.

Meşhur iş adamlarının hayat hikâyelerini okumayı alışkanlık haline getiren Hamid onların en müspet yanlarını, başarılı oldukları işe nasıl ve neden başladıklarını öğreniyor, öğrendiklerini de adeta beynine kazıyordu. Daha üniversitede okurken, Rusya'da yaşayan ve büyük paralar kazanan Azerbaycanlı işadamı Yelmar Memmedov hakkında yazılan makaleleri okumuş ve onun: "Para insanın yanından geçer, onu görüp almak lazım." cümlesini şiar edinmişti. Binalara, çatı yaparak milyonlarca dolar kazanan Yelmar Memmedov, Rusya'da Rusların daha çok hafif işlere, özellikle de eğlence sektörüne meylettiklerini, gençlerin ise merkeze, büyük şehirlere kaçtıklarını bu yüzden Rusya'da, zahmet isteyen ağır iş sahalarının pek gelişmediğini, söylüyordu. Onun bu sözleri, Hamid'e rehber olmuş; Ural bölgesinde daha çok ihtiyaç duyulan "yolların asfaltlanması" işini yapan bir şirket kurmuştu... Ortaklar, o kadar ihale aldılar ki, bir süre sonra bölgedeki iki büyük şehirde, Ufa ve Çelyabinsk'te, "Azeri" şirketinin birer şubesini açmaya mecbur kaldılar.

Hamid'in ilk kazancından gönderdiği paralar, annesi Melek'e ulaştığında, kadıncağız hüngür hüngür ağladı. Katlandığı onca eziyet ve maddi sıkıntılar, onu çok sarsmış, üzmüştü... Parasızlıktan ve yokluk derdinden, kızı Gülgez'i, düğün bile edemeden, çeyizini dahi alamadan gelin etmek zorunda kalmış ve bu durum onu derinden yaralamıştı...

1999 yılından sonra Hamid'in işleri yolunda gitti ve Abbasovlar ailesi çok şeye nail oldu. Hamid, Yekaterinburg'da, şehrin tam merkezindeki Malışev Sokağında iki odalı bir ev; bir süre sonra Verhnyaya Pişma'dan, on dönüm bahçesi olan bir villa aldı. Bakü'de, 6. Uydukentte, üç odalı ve son derece güzel bir ev daha satın aldı. Annesi Güneşli'deki eski evi bırakıp Bakü'ye taşındı. Novhanı'daki bağlar bölgesinden denize sadece

yüz metre uzakta, güzel bir yazlık villa daha satın aldı. 6. Uydukentteki evlerine, antika eşyalar, pahalı avizeler, son model mutfak takımları ve süs eşyaları aldı, evi pahalı mobilyalarla donatarak annesini sonsuz sevince gark etti. İşte bütün bunlardan sonra, Hamid ne zaman Bakü'ye gelse, annesi onu ikna etmeye çalışıyor: Artık evlen, diye çıkışıyordu...

Hamid ne zaman Bakü'ye gelecek olsa, annesi, o gelene kadar kızların resminden bir albüm yapıp ona tek tek gösteriyordu. Melek, kızların meziyetlerini sayarak tek tek övüyor ve Hamid'e beğendirmeye çalışıyor ya da fırsatını bulur bulmaz, oğlunu yanına alıp akrabalarını ziyaret ediyor, Hamid'in evlenmesi için akraba kızlarına bakması gerektiğini söylüyordu. Düğünlerde ise Melek adeta derisinden sıyrılıyor ve en azından düğün meclisindeki akraba kızlarından birini, Hamid'e beğendirmeye çalışıyordu.

Doğrusunu söylemek gerekirse, düğün meclislerinde bulunan ve yetişkin kızı olan akrabaları da, kızlarını Hamid'i vermek için can atıyorlardı. Şaka değildi, Hamid, bütün mahallede, parmakla gösterilen zengin bir iş adamıydı artık... Ama gel gör ki, Hamid havaya taş atıp başını altına tutuyordu. Kimi görse burun kıvırıyor ve kimseyi beğenmiyordu... Yaşı otuz biri geçmiş olsa da evlenmek için hiç de acele etmiyordu... Ancak...

Hamid, bu yaz Bakü'ye, tam bir aylığına gelmişti. Deniz mevsimini kaçırmak istemiyordu. Temmuz'un on ikisinden Ağustos'un on birine kadar deniz kenarındaki yazlıkta tatil yaptı. Melek hemen her gün, aylarca memleket yemeklerine hasret kalan oğlunun istediği yemekleri yaptı. Hamid ise denizde yüzdü, güneşte yandı, karardı, kısacası bir güzel tatil yaptı, dinlendi. O güzel tatil günlerinin birinde, onların yazlığına, Ucar'dan hiç beklemedikleri misafirler geldi. Hamid'in annesi Melek, Karabağlı; rahmetli babası Sübhan ise aslen Ucarlı idi. Ucar'da, Sübhan'ın birçok akrabası yaşıyordu. Gelenler Sübhan'ın teyzesinin kızı Zerrin ile onun kızı Sebine'ydi. Zerrin ile Sebine, sora sora gelip

bu yazlığı bulmuşlar ve memleketten getirdikleri erzak dolu sepetleri de yere bırakmışlar, bahçe kapısının önünde, birazcık dinlenip nefeslerini toplamak için bekliyorlardı. Kızgın güneş altında hayli yol gelen anne ve kız, çok yorulmuşa benziyorlardı...

Ucar'da yaşayan bütün akrabalarının, Melek'in Hamid'i evlendirmek düşüncesinde olduğundan ve bunu için türlü planlar yaptığından haberleri vardı. Zerrin de fırsat bu fırsat deyip kızı Sebine'yi Hamid'e göstermeyi kararlaştırmıştı. Ancak eşi Kamran'a ve oğulları Cavid ile Camal'a bu konuda hiçbir şey söylememişti. Kocası huysuzun biriydi ve Zerrin'i anlaması mümkün değildi. Oğulları ise daha toy birer delikanlıydılar. Bacılarının, kim olursa olsun, bir erkeğin beğenisine sunulması, onları öfkeden deliye döndürebilirdi...

Zerrin, kocasına Melek'i ziyaret etmek istediğini söyledi, kocası da uzun bir süre düşündükten sonra, karısına izin verdi. Karısına eşlik etmesi için oğullarından birini de göndermek istedi ama Zerrin, Melek'in yalnız yaşayan bir kadın olduğunu, genç de olsa bir erkeğin gelişinden rahatsız olacağını bahane edip onun bu isteğini geri çevirdi.

Hamid bir süre denizde yüzmüş, artık eve dönüyordu. Bahçe kapısının önündeki iri sepetleri ve sepetlerin yanında duran kadın ile genç kızı görünce, onların yanlışlıkla gelmiş olabileceğini düşündü. Bahçe kapısına yaklaşıp:

-Kimi arıyorsunuz, diye sordu.

Zerrin:

-Boyuna kurban olayım senin, ay Sübhan'ımın tek yadigârı, deyip Hamid'in boynuna sarılmak için hamle yaptı. Daha sonra da kim olduğunu etraflıca anlattı. Bahçeye geçerlerken, Hamid sepetleri taşımakta zorlanan misafirlere yardım etti ve annesine seslendi. Sebine siyah ve uzun bir elbise giyinmişti. Kendisi de karayağız bir kızdı. Köylülere has giyinmiş bu kızda, insanı kendisine çeken bir şey vardı, ama bunun ne olduğunu Hamid de anlayamıyordu... Nedense, Sebine, Hamid'in gözüne çok güzel

göründü. Sık sık Sebine'ye bakıyordu ve o, gözünü Sebine'ye diktiğinde ise, zavallı kızcağızın yanakları nar gibi kızarıyordu... O gün akşama doğru Hamid annesinin kulağına fısıldadı:

-Bu kız ile evlenmeyi isterim...

Hamid, üç gün sonra, Rusya'ya döndü. Bir hafta sonra da annesi ona telefon edip: "Kızın ve ailesinin rızasının aldım, iki elin kanda olsa da gel, nişanını bir an önce yapalım." dedi... Hamid annesinin böyle yıldırım hızıyla hareket edip bu kız ile söz keseceğini rüyasında görse inanmazdı. Bu haberi duyunca, İkbal'i de yanına alıp uçak ile geldi ve zaman kaybetmeden Sebine'ye nişan taktılar...

Hamid, yarın Mona Liza düğün salonunda evlenecekti. Bu gün ise sitenin bahçesindeki sosyal tesiste düğün hazırlıkları yapılıyordu. Kızlar, gelinler özel düğün baklavası açıyorlar, tatlılar yapıyorlardı. Melek düğün tatlılarının ustası olarak bilindiğinden, düğün tatlılarının istediği gibi olması için hiç kimseye emanet edemedi. Oğlumun düğününe gelene bir şekerbura, bir badembura,[10] bir de baklava, üç çeşit tatlı hazırlayacağım, diye ahdetmişti. Kadınlar ona: "Ay Melek, bu düğünde, üstelik de Mona Liza düğün salonundaki düğünde, her çeşit soğuk meze ve sıcak yemek oluyor; yeter diyene kadar yemek veriyorlar; bu bollukta tatlıya, baklavaya bakan kim?" diyorlardı, ama Melek dediğinden vazgeçmiyordu. Düğüne, üç yüz elli kişi çağrılmıştı ki, Melek'in kaç tepsi baklava, kaç sini şekerbura, ne kadar badembura hazırlayacağı bilinmiyordu. Bacısı, bacısının gelini, altı komşu kadın ve dört kız, Melek'e yardım ediyorlardı... Kadınların kimi un eliyor, kimi hamur yoğuruyor, kimi yağ eritiyor kim de ceviz, badem kırıyordu...

Hamid dönüp dolaşıp kadınların yanına geldi yine. Sağa sola koşuşturarak tatlı hazırlayan annesine bakıp başını salladı:

-Ay anne, kendine iş çıkardın ha!

10 Badembura, şekerbura: Azerbaycan'a has tatlı çeşitleri.

Hamid, deminden beridir, bu sözleri birkaç kez söylemişti. Annesi de her defasında erinip yorulmadan, ona aynı cevabı vermişti:

-Ay balam, sana, ahdettiğimi söyledim, sen ne dersen de, ben ahdimden dönmeyeceğim!

Hava birazcık serin olsa da, içerisi çok sıcaktı. Hamid kadınların bulunduğu yerden dışarı çıkmak istedi. O anda da gözü, eğilerek yere dökülen unu süpürmekte olan kıza takıldı. Kız, bir mini etek giyinmişti. Belinden aşağı eğilmiş olan kızın birbirine yaklaşan bacakları o kadar güzel görünüyordu ki... Hamid gözünü bu kızın bacaklarından ayıramıyordu...

-Emine, kızım, gel burayı da süpür... Diye seslendi kadınlardan birisi. Kız doğruldu, kendisine seslenen kadına doğru baktı: "Geliyorum." dedi ve gözlerini ondan ayıramayan Hamid'e bakıp gülümsedi. Hamid kızın yüzünü görünce heyecanlandı. Çünkü Emine'nin sadece bacakları değil, yüzü de güzeldi. Göğsüne doğru saldığı kıvrılmış saçları, onu biraz daha güzelleştiriyordu. Hamid de ona gülümsedi ve sonra bahçeye çıktı.

Kendi kendine: "Kör şeytan kör gözüne, lanet eline, yüzüne" dedi ve başını gökyüzüne çevirdi. Gökyüzünü ve bulutları seyretti bir süre, sonra çevredeki binalara göz gezdirdi. Oyalanmak istiyordu ama olmadı. Büyülü, sırlı bir el, olanca gücüyle onu içeriye doğru çekiyordu. Şu işe bak, otuz bir yaşındasın ve hele hiçbir kız seni bu kadar etkilemedi, diye geçirdi içinden... Tekrar annesinin yanına vardı. Emine hâlâ yeri süpürmekteydi. Hamid yine gözlerini onun bacaklarına dikti, bakışları ile kızın eteğini biraz daha yukarıya kaldırdı ve bir hayal ülkesinde, ona sarıldı, ihtiraslı öpüşlerini kızın teninde gezdirdi...

Emine, birisinin gözlerinin ona dikip baktığını hissetti sanki. Geriye döndüğünde, karşısında Hamid'i gördü. Doğruldu, saçlarını gözünün üstünden geriye atıp ona bir kez daha gülümsedi... Hamid, diğer kadınların şüphelenebileceklerini düşünüp

kendini toparladı. Tekrar dışarı çıktı. Ancak birkaç saniye sonra yeniden oraya dönüp annesini sesledi:

-Anne, bir dakika gelir misin?

Melek ona yaklaştı:

-Ne var, canım, ne oldu gözüm?

-İşler yolunda mı?

-Yolunda.

Aklına gelen ne kadar boş söz varsa, annesine söyledi:

-Anne, gelini önceden getirip teyzemlere koyduk. Bu, doğru değil. Düğün günü, gelini, kendi evinden getirmek gerekirdi.

Melek gülümsedi:

-Bunu da nerden çıkardın? Kim söyledi? Herkes böyle yapıyor oğlum. Düğün günü gidip de Ucar'dan gelin getirmek kolay mı? Ucar dediğin yer, nerdeyse dünyanın öbür ucunda...

Hamid, bilmem ki, olur mu, dercesine omuzlarını silkeledi. Annesi onu bu düşünceden vazgeçirip kadınların yanına gitmek için geriye döndüğünde, Hamid ona bir daha seslendi ve Emine'yi gösterip fısıltı ile sordu:

-Anne, bu kız kim? Akrabalardan biri mi?

Anası yüzünü azdırıp, kaşlarını çatarak Hamid'e baktı ve başını salladı:

-Yok, akrabalardan değil, komşunun kızı.

Hamid tekrar bahçeye çıktı. Ne yapacağını bilmiyordu. Kararsızdı. Bir sigara yaktı ve eve çıktı. İkbal, kanepeye oturmuş, uydu kanalından savaş filmi izliyordu. Cephenin iki yakasındaki düşman askerler, birbirlerinin üstüne ölüm yağdırıyorlardı. Hamid, İkbal'e sordu:

-Ne izliyorsun? Hangi film bu?

Hamid sordu, ama İkbal onu duymadı. Ara sıra elindeki biradan çekerek büyük bir merakla filmi izliyor, sahneler değiştikçe de kendinin tutamayıp sahneye dâhil oluyordu:

-Çok güzel! Vur! Bak, işte böyle! Gözünü seveyim senin, vur, onu da vur! Tepikle, görüyorsun ya, yumruk kâr etmiyor, tepikle vur, vur!

Hamid onun omzundan tutup silkeledi:

-Hey, kospadin İkbal Memmedov, tarmazni![11]

İkbal doğrulup ona doğru baktı:

-Geldin mi, dedi ve derhal onu soru yağmuruna tuttu:

-Mona Liza düğün salonunun idarecisine telefon ettin mi? Osetrin[12] bulmakta zorlandıklarını söylediler. Bizim ofisten bir haber alabildin mi? Vera Pavlovna; Hamid mutlaka beni arasın demişti. O ressamın yanında ne işin vardı? Portreni mi yaptırıyordun?

Ekrandan bir türlü kopamayan İkbal, yeniden televizyonda cereyan eden hadiselerin içine düştü. Şimdi ise ekranda arabalar birbirini takip ediyordu. Tüyler ürperten fren sesleri, kurşun sesleri, haykırışlar...

Hamid aniden ekranın önüne geçip İkbal'e sordu:

-Bir insan ilk bakışta, kalbinden vurulabilir mi?

Emine'nin hayali, Hamid'in gözlerinin önünden gitmiyordu. Eğilmiş, yeri süpürüyordu, uzun, dümdüz bacakları adeta parıldıyordu. Sonra doğruldu Emine, saçlarını geriye atıp yüzünü gösterdi, gülümsedi...

İkbal cevap vermek yerine oturduğu kanepeden kalkıp onu kenara iteledi ve filmi izlemeye devam etti. Hamid, Rusça:

- Mne bı tvoi problemı,[13] deyip yeniden bahçeye indi. Bir süre bahçede dolaştı, bir sağa bir sola gidip geldi, şaşkındı. Emine, onu efsunlamıştı adeta ve hep kendine çekiyordu. Artık hiçbir kuvvet Hamid'i durduramazdı...

11 Rusça: Cenap İkbal Memmedov, ara ver! .

12 Osetrin: Bir balık türü.

13 Ben ne haldeyim, sen ne söylüyorsun.

Yeniden kadınların bulunduğu yere geldi. Sanki Emine de onun gelişini bekliyormuş gibiydi. Kavrulmuş iç fındığın kabuklarını temizliyordu. İri gözlerini merak dolu bakışlarla Hamid'e dikmişti... Sonra ayağa kalktı, Hamid'in yanından geçip dışarıya, bahçeye çıktı. Hamid yaptığının farkında bile değildi, kızın ardından o da dışarı çıktı. Kapının ağzında duran Emine, Hamid'i görünce gülümsedi:

-Çok bunaldım, içerisi çok sıcak, sanki fırın, dedi.

Hamid onun bir adım ötesinde durmuştu, tüm bedeni titriyordu. Kıza bir şeyler söylemek istiyordu, ama ne söyleyeceğini bilmiyordu. Bütün sözler dilinin ucundaydı ama sanki dili tutulmuştu. Emine işveli bakışlarıyla Hamid'i bir hayli süzdü ve:

-Ben içeri geçeyim, yapacak çok işimiz var, düğün tatlılarını yetiştiremezsek, damat bizden incinir, deyip içeri gitti.

Hamid yine annesine seslendi. Annesi onun yanına geldiğinde yine fısıltıyla sordu:

-Anne, bu kız kim? Kimin nesi?

Annesi başını salladı:

-Hamid, ayıp oluyor ama! Yarın düğünün olacak! Başkasının kızına, gelinine bakmak sana yakışmaz! Bekâr iken bile böyle şeyler yapmazdın, sana ne oldu?

Hamid onun sözünü kesti:

-Çok hoşuma gitti bu kız. Daha önce, hiç böyle bir şey yaşamadım, ne olduğunu ben de bilmiyorum... Dedi, birazcık sustuktan sonra az önceki sorusunu tekrarladı:

-Anne, bu kız kim?

Melek isteksizce cevap verdi:

-İki blok aşağıda kalıyorlar. Sugra'nın küçük kızı, daha çocuk sayılır, on yedi yaşında... Üstelik de...

Hamid sabırsızlıkla sordu:

-Üstelik de ne?

Melek içini çekti:

-Annesi ve bacısı için hiç de iyi şeyler söylemiyorlar. İkisinin de gözü dışarıda, diyorlar. Aklını başına topla ay oğlum, başımıza iş açma.

3. BÖLÜM

Hayır, bu ince detay Deka'da vardı ya da Krabar'da... Ne bileyim, belki de, Trubetskoy'da... Ama her kimde ise, yüzde yüz vardı... Kompozisyonun açıklığı, ışık, sıradan nesnelerin tasviri ve hareketin değişkenliği... Ah, nasıl da unuttum, elbette ki, Renior'da vardı, Ouguste Renior: Efsanevi Fransız empresyonisti... Yüzlerine iç dünyaları yansıtılmış insan portreleri galerisi... "Moulün de la Galette Rakslar" adlı eseri... Herkes bir sevinç içinde, yüzlerindeyse tebessüm raks ediyor... Ancak her birinin içindeki keder, gözünden okunuyor. Hatta masa başında içki içen gençler ve hatta zengin, soylu matmazeller de keder içindedirler... Öyleyse bu resmi yapmaya değmez..."

Gündüz, elindeki fırçayı sinirli bir halde yere fırlattı. Üstünde kalemle eskiz çalıştığı tuvali de odanın diğer köşesine yuvarladı.

Gündüz, Hamid atölyeden ayrıldıktan sonra, öyle bir tablo yapayım ki, düğün evinde damatla gelin de düğüne katılanlar da raks ederek gülüp eğleniyor olsun. Ancak her birinin gözünün derinliklerinde, bir keder var olsun, diye düşünmüştü...

Gündüz'e göre insanlar iki gruba ayrılıyordu: Derdi içinde atanlar ve derdini dile getirenler... Birinci gruptakiler dert yükünü yüreklerinde saklayarak kendilerini mahvediyorlardı. İkinci gruptakiler ise dertlerini başkaları ile paylaşıp onları da azıcık kaygılandırarak, kendi dert yüklerini hafifletiyorlardı...

Ama bir düğünde, niçin herkesin gözünde keder olmalıydı? Çünkü bazen acılarını dindiren insanlar, acı çekmedikleri şartlarda bile, gelecek yeni acıların korkusu ile yaşıyorlardı...

Gündüz bunları düşünmüş ve yeni yapacağı resmin eskizini de hazırlamıştı. Ancak kendini bir türlü işine veremiyor, beyni onu bir şeyle meşgul ediyor ve işten soğutuyordu... Ouguste Renior... Yaklaşık yüz otuz; ya da yüz kırk yıl önce, tam da böyle bir sahneyi tuvale aktararak, ketenin hafızasına nakşetmiş... Yazık. O yapmamış olsaydı, çok güzel bir tablo olarak benim önümde canlanacaktı. Gerçekten de bu dünyada yeni hiçbir şey yapmak mümkün değilmiş demek. Yenilik adına oluşturulan her şey; meğer unutulan eskinin zayıf bir tekrarıymış...

Evet, telefon etmeliydi. Cep telefonunun kontör sayacına baktı. Aslında sadece aranmak için yeterli kontörü olduğunu biliyordu. Atölyeden çıkıp iki sokak ötedeki bayan kuaför salonuna girdi. İki bayan saç ustası, müşterilerine hizmet ediyorlardı. O kadınlardan saçlarını sarıya boyamış ve diğerine göre yaşlı olanı Gündüz'ü görünce gülümsedi:

-Büyük ressam, galiba telefon etmek için bizi rahatsız ediyor olmalı! Dedi.

Gündüz özür diledi:

-Liza Hanım, mutlaka aramam gerek, çok önemli. Ne olur kusuruma bakmayın...

Liza Hanım müşterisine açıklamada bulundu:

-Bu, Gündüz Bey, tanınmış bir ressamdır, ancak ne başına bone şapka takar ne de top sakal bırakır... Dedi ve sonra da eliyle Gündüz'e "içeri geç, içeri geç" der gibi işaret vererek güldü, kahkaha atmamak için kendini zor tuttu.

Gündüz içeriye geçip her gün nerdeyse üç dört kez çevirdiği rakamları hızlı hızlı çevirdi:

-Alo, Reyaset Bey ile görüşmek istiyorum? Kendisi orada mı?

Gündüz bir hayli bekledikten sonra nihayet sekreter kız cevap verdi:

-Reyaset Bey toplantıdadır. Kim aramıştı?

Gündüz derinden iç geçirdi:

-Gündüz aradı deyin, ressam Gündüz... Size daha önce de tüm detayları ile anlattım ya hanımefendi. Reyaset Bey, dünyaca meşhur, bizim büyük mütefekkirimiz Genceli Nizamî'nin hamsesine hasrettiğim yağlı boya tablolarımın, dünyanın önemli müzayede salonlarında görücüye çıkarılması işinde sponsorluğu üstlenmişti. Reyaset Bey, vaat ettiği parayı verseydi, hem çalışmak için yeni malzemeler alırdım; hem de bu müzayedeye çıkacak eserler ile ilgili diğer işlerimi tamamlardım...

-Tamam, Gündüz Bey, ben Reyaset Bey'e ileteceğim...

-Hanım kız, bu sadece benim için değil; aynı zamanda Azerbaycan'ımız ve bizim sanatımız için de çok önemli bir meseledir. Biz, nasıl zengin kültür ve medeniyete sahip bir halk olduğumuzu bütün dünyaya ispatlamalıyız. Dâhi şair Genceli Nizamî'yi...

-Oldu, ben Reyaset Bey'e ileteceğim, dedi sekreter kız ve Gündüz'ün sözlerini yarıda kesip telefonu kapattı.

...

Gündüz, Liza Hanım'a: Çok sağ olun, deyip çıkmak isterken Liza Hanım ona seslendi ve:

-Gündüz Bey, işiniz halloldu mu, diye sordu ve Gündüz'ün vereceği cevabı beklemeden sözlerine devam etti: Yarın birkaç düğün var, üç tane gelinin başını yapmam ve gelin alayını süslememem lazım. Yarın öğleyin, diğer müşterilerin gelip bizim işimize engel olmamaları için kapıyı kilitleyeceğim. Diyeceğim o ki, telefon etmek istersen, bu durumdan haberin olsun.

Gündüz:

-Sağ olun, önemli değil, bir şeyler düşünürüz, hallederiz, dedi ve ekledi: Yarın, elbette düğün günleri başlıyor, ben de Mona

Liza düğün salonundaki bir düğüne davetliyim, oraya gideceğim, arkadaşım Hamid evleniyor...

Gündüz tekrar atölyeye döndü, elektrikli su ısıtıcısını çalıştırıp çay demlemek için hazırlık yaptı, sonra divana oturup bir sigara yaktı ve merak ediyorum, acaba Reyaset Bey, parayı ne zaman verecek, diye düşündü. Reyaset Bey, ne az ne de çok, tam beş bin dolar vermeyi üstlendi. Bu parayı ele geçirirsem hayli kaliteli yağlı boya, sulu boya, guaj boya ve pastel boya alabilirim ve tabi ki, biraz da tuval ve keten... En az beş yüz dolar bu malzemelere gider. Sonra İngiltere'de tanıdıklar var, orada müzayedeler yapılıyor, müzayede salonuna kaydolmak, yer kirası ve eserlerin nakliyesi için de en az üç bin dolar gerek. Bin beş yüz dolar da uçak biletine, İngiltere'de otel parasına ve yeme içmeye gider...

Gündüz, büyük şair Nizamî müdrikliğini yaptığı tablolara tam yansıtıp izleyenlerin bu idrak seviyesini kavramasını sağlarsa, asıl başarıyı kazanacağını düşünüyordu. İşler istediği gibi giderse, bütün dünya ve sanat âlemi bu eserlerden bahsedecek Gündüz de çok para kazanacaktı... Ancak Gündüz, para kazanmanın çok da önemli olmadığını; önemli olanın Azerbaycan medeniyetini ve kültürünü bütün dünyaya daha yakından tanıtmak olduğunu düşünüyordu. Gerçekten de yüz yıllar öncesinden ses veren büyük şair Nizamî'nin ortaya koyduğu öğretiye; şimdilerde daha çok ihtiyaç vardı. Nizamî'nin düşüncesine göre, dünya ekseninden ayrılmasın diye; hayır, şerrin önünde diz çökmesin diye dünyanın müdrikleşmesi gerekiyordu.

Gündüz, kendisine çay doldurdu ve bir sigara daha yaktı. Bir yerlerden yüz manat[14] bulabilseydi, hiç olmazsa Aydan ile Rizvan'ı Celilabad'a gönderirdi. Gündüz, Bakü'nün yerlisiydi, karısı Ülker ise Celilabadlı. Yüz manat bulabilseydi, hiç olmazsa, çocuklar Bakü'nün bunaltıcı sıcağından kurtulup Celilabad'da

14 Manat: Azerbaycan para birimi, lira.

biraz dinlenirler, tatil yaparlardı. Birkaç hafta sonra okullar açılacaktı...

Sigarasından derin bir nefes çekti. Ülker'i de Celilabad'a yollardı. İşyerinden izin alırdı. Başhekim, iyi bir insandı. Gündüz, eşi için izin istese, başhekim onu kırmaz, izni verirdi.

Kirayı da veremiyordu. Üç aylık ev kirası birikmişti. Tam üç yüz altmış manat. Yaklaşık beş yüz dolar. Son zamanlar beş kuruş kazanamıyordu, eline hiç para pul geçmiyordu. Çok şükür ki, Ülker de çalışıyordu ve kazancı az da olsa eve üç beş kuruş giriyordu, ama onun kazandığı para da kör kuruşuna kadar ailenin mutfağına, ulaşımına ve Gündüz'ün sigarasına harcanıyordu... Ev kirasını ödemeleri mümkün değildi...

Gündüz'ün bir hayli borcu da vardı. Hamid'e, amcasının oğluna, ressam arkadaşlarına... Nerdeyse bin manat borcu vardı... Reyaset Bey vaat ettiği parayı verseydi, borçlarının bir miktarını kapatırdı mutlaka... Önemli değil, diğer masraflar yerinde kalsın, ama Londra'ya kendisi uçamazdı, elbette rica ederdi, oradaki tanıdıklar da her şeyi ayarlarlar, her işi yoluna koyarlardı. Uçak bileti, otel, yeme içme masrafları için kaç manat hesaplamıştı demin? Evet, bin beş yüz dolar. Bu bin beş yüz doları bir kenara koyardı. Geri kalanı ise ev kirasına, borçları ödemeye, bir de çocukları Celilabad'a göndermeye yeterdi elbette...

Kalkıp atölyenin öbür ucuna fırlattığı tuvali aldı ve tuval üzerindeki, yarım kalmış eskizlere bakarak yeniden divana oturdu. O sırada telefonu çaldı:

- Evet, buyurun ben Gündüz, dinliyorum... Evet, evet, ressamım. Yağlı boya, akvarelle, pastel, guaj, emal ve tempera ile istediğiniz her konuda, Freska, asekkonu, krattajı, enkaustika, size resim yapabilirim... Bir sipariş mi vermek istiyorsunuz? Güzel, ben hazırım. Ne yaptırmak istiyorsunuz? Görüştüğümüzde söyleyeceksiniz öyle mi? Elimde yarım kalmış işler var ama sizin işinizi öne alırım... Evet, elbette... Yarın mı? Ben hazırım. Saat kaçta derseniz... Tamam, gelirim.

Gülümsedi, yüzüne bir sevinç pırıltısı kondu.

-Oh, ne güzel, galiba makûs talihim dönecek, bahtım açılacak. Şöyle okkalı bir ücretle yeni bir sipariş alsam, tüm sorunlarımı çözerim. Biraz rahatlarım. Söylerim, biraz da avans verirler. Hamid'in düğününe katılır hediyesini de veririm.

Kollarını açarak gerneşti ve oturduğu divana iyice yayıldı. Yüzündeki tebessümün izleri henüz silinmemişti.O sırada telefonu yeniden çaldı. Arayan Hamid idi.

-Hamid, tam da senin düğününü düşünüyordum ki sen telefon ettin. Demek ki kaynanan seni çok sevecek. Yok, yok, bu sözü yemeğin üstüne gelen adamlar için derlerdi... Her neyse, seni dinliyorum... Hayır, evde değilim, hâlâ atölyedeyim... Ne? İlk bakışta vurulmak mı? Niye olmasın? Tabi ki, olur. Bunu niye soruyorsun? Öylesine mi? Nasıl yani? Sen, durup dururken böyle şeyler söylemezsin. Sen ölesin söyle, ne oldu? Lafı geveleme, ne olduysa doğrusunu söyle... Tamam, umurumda değil, söylemezsen söyleme. Yarın saat altıda Mona Lizada olurum, orada görüşürüz... İyi akşamlar...

Kalktı, doğrulup üstünü başını düzeltti. Kendi kendine, ne iyi ki şimdilerde post modernizm ve avangardizm bütün sanat akımlarının önüne geçti. En çok da sürrealizme darbe vurdu. İyi ki empresyonizm şimdi sadece resim koleksiyonlarında kaldı. Rekabet yoksa başarı da yakındır demek, diye düşündü.

Atölyesinin kapısını kilitleyip yavaş yavaş yürümeye başladı... Bacısı Ziba'yı ziyaret etme düşüncesindeydi... Otuz kuruş verip marketten üç tane çikolata aldı demiryolu istasyonuna doğru yürüdü.

Hamid bu gelişiyle, o zamanlar, Güneşli'de yaşadıkları yılları nasıl da hatırlatmıştı Gündüz'e... Aynı sitede yer alan dokuz katlı apartmanlarda yaşıyorlardı. 3. Blokta Gündüzler, 4. Blokta ise Hamidler... Her iki aile de birinci katta oturduklarından evlerinin balkonları da yan yana idi...

Rahmetli anne ve babasını hatırladı. Annesini ve babasını, hem de birbiri ardınca, öyle erken kaybetmişti ki... Sanki onlar önceden anlaşmışlardı. Önce babası hastalandı ve çok geçmeden canını teslim etti; ardından da annesi... Babası öldüğünde askerlik hizmetindeydi, babasının öldüğünü bildiren bir telgraf almış ve izinli olarak gelmişti. Babasının defin törenine yetişmişti. Babasının cenazesini ıslak toprağa emanet etmiş ancak onun öldüğüne asla inanamamıştı. Askerliğini bitirip geriye döndükten sonra da artık babasını kaybettiği düşüncesini, aklına bile getirmiyordu...

Gündüzler üç kardeştiler. Gündüz, en büyükleriydi, bacısı Ziba, Gündüz'den bir yaş, kardeşi Taleh ise üç yaş küçüktü. Annesi sanki yüce Tanrı'dan bir müddet izin almış gibi, altı ay içinde kızını gelin etmiş, Gündüz'ü evlendirmiş, evin son beşiği Taleh'i de nişanlamış ve sonra da kocasının ardından canını teslim etmişti...

Fazla bir hısım akrabaları da yoktu. Bir amcası, beş altı tane de uzak akraba... Sadece onlar ile ilişkileri vardı. Amcası çok iyi bir insandı, Taleh'in düğününü o yaptı, ondan sonra da bir eli onların üstünde oldu hep.

Gündüz, baba evindeyken pek ciddi bir problem yaşamıyordu. Ancak daha sonra iki ailenin aynı evde yaşaması fesatlar türemesine yol açtı ve o, büyük olduğu için kiralık bir ev tutup yalnız yaşamaya karar verdi. İşte bundan sonra da bazı problemler oluştu. Baba evleri iki odalı idi, onu satıp iki adet tek odalı ev almak istediler, ama iki odalı evlerle tek odalı evler arasında fiyat bakımından pek bir fark yoktu, bu yüzden de mümkün olmadı...

... Kapıyı çaldı. Onu karşısında gören Ziba:

-Kurban olurum, gel, diye onu içeri davet etti. Üç küçük çocuk ona doğru koşup geldiler. Çocuklara birer çikolata verip yanaklarından öptü.

Bacısının getirdiği çayı yudumlayıp:

-Yeni eviniz ne tarafta ki, diye sordu.

Ziba sevinç içinde:

-Yasamal'da, yeni yapılan binalarda, üç odalı, diye cevap verdi.

Gündüz, bacısına:

-Hayırlı olsun deyip tebrik ettikten sonra sağlıcakla oturun! İçinde nice mutluluklar yaşayasınız. Allah izin verirse, ne zaman taşınıyorsunuz, dedi.

Ziba başını salladı:

-İnşaatın ince işleri biter bitmez... Bu işler de vallahi ev almaktan daha zor. İrşad kırk bin manat harcadı ama bu ne ilk, ne de son olacak, kim bilir daha ne masraflar çıkacak...

Sonra ağabeyine bir çay daha doldurup, kendisini rahat bırakmayan çocuklara kızdı, onları azarladıktan sonra yengesi Ülker'i, yeğenleri Aydan ile Rizvan'ı sordu. Sonra da kocası hakkında konuşmaya başladı:

-Kardeşim, İrşad sanki bir ateş parçasıdır. Havaalanında ticaretle uğraştı, baktı ki olmuyor, kazancının çoğu boşa gidiyor. Şimdi yeni iş adamları ile tanıştı, Eylül başında Çin'e gidecek, ordan ayakkabı getirecek... Allah'a çok şükür, bir ev aldık. Evin işleri tamamlansın, sağ selamet taşınalım, kendisine bir de cip almayı düşünüyor. Geçen gün dedi ki: Ay Ziba, beş kişiden eksiğimiz varsa; on kişiden de fazlamız var. Sen, çocukları otobüse bindirip bir yere götürürken, vallahi ben utanıyorum...

Ziba'nın oturduğu bu bir odalı ev, Gündüz'ün gözüne çok hoş görünüyordu. Çünkü burada annesinin izleri vardı. Şimdi Güneşli'deki ev tamamen değişmişti, Taleh o evde tadilat yaptırmış, eski eşyaları atıp yenisini almış ve evi büsbütün değiştirmişti. Gündüz o evde, anne ve babasına ait hiçbir iz, nişane bulamıyordu. Ancak bacısı Ziba'nın oturduğu bu ev, o yıllarda nasılsa, öylece de kalmıştı... İşte, bu divan... Annesi ne zaman kızına gelse, bu divanda otururdu... İşte bu eski televizyonu

açtırır ve ülkede olup bitenleri öğrenmek için haberleri izlerdi... Divana ve televizyona baktıkça gözleri doldu...

Demek, artık Ziba ve çocukları yeni evlerine taşınacak, onu bu eve getiren yollar da kapanacaktı...

4. BÖLÜM

Saat gece on bire geliyordu. Melek çok çalışmış ve yorgunluktan eli kolu tutmaz olmuştu. Bu nedenle de vakit henüz erken olmasına rağmen kendisini yatağa zor atmıştı. Herkes evine gitmiş, akrabalardan ve komşulardan hiç kimse kalmamıştı. İkbal şehirde biraz dolaşmak için dışarı çıkmıştı. Hamid ise yalnızdı.

Dünden beri, bilmem kaçıncı kez damatlık elbisesini giyinip boy aynasının karşısına geçti. Üstünde ince birbirine geçmiş çizgiler olan, siyah, pierre cardin marka elbisesi, bedenine tam oturmuştu. Bu elbiseyi, tam üç yüz seksen manata almıştı. Bu elbiseyi alırlarken, İkbal ile en az yarım saat çekişmişlerdi. Hamid daha pahalı olan lacivert elbiseyi almak istiyordu. İkbal ise o elbisenin etiketinde şüpheli bir şey görmüş, Hamid'in lacivert elbiseyi almamasını telkin ediyordu. Torgovı Caddesindeki mağazalardan bir takım elbise beğenip satın almak işi, nerdeyse iki saatlerini heba etti, sonunda İkbal'in dediği takım elbiseyi aldılar... Ayakkabı ve gömlek almak için pek vakit kaybetmediler. Her ikisi de iri tokalı ayakkabı ve spor yaka gömlek giymeyi çok seviyorlardı. Sıra kravata geldiğinde ise ipler koptu, o kadar çok tartıştılar ki...

Torgovı Caddesindeki mağazalardan uygun bir kravat seçemediler ve şehirdeki diğer mağazalara bakmaya başladılar. İyice yorulup takatleri kesilinceye kadar dolaştılar ama kravat

konusunda bir türlü anlaşamıyorlardı. Hamid'in beğendiği kravatı İkbal; İkbal'in beğendiğini ise Hamid beğenmiyordu. Bazen tartışmaları öyle alevleniyordu ki, çevredeki insanlar merakla onları izliyordu. Böylece akşamı ettiler ve havanın karadığını gören bu iki arkadaş sonunda uzlaşmaya varabildiler. Eski Zevin Sokağında, bol çeşitli kravat satan bir mağazaya varıp damatlık elbisesi için en uygun kravatı seçme işini mağazada çalışan tezgâhtar kıza bıraktılar. Kız, elbiseye, ayakkabıya ve gömleğe uzun uzun baktıktan sonra, uygun bir kravat seçmek için işe girişti. Az sonra, üstünde ince kırmızı ve nispeten kalın sarı çizgileri olan siyah kravatı seçip bundan daha uygunu olamaz, diye tantana ile iki arkadaşa gösterdi...

... Hamid, merakla aynadaki "Damat Hamid'e" baktı. Ömrünün en önemli, en ilginç dönemi çok yakında başlayacaktı. Evleniyor, çoluk çocuk sahibi olmaya hazırlanıyordu...

Gömleğinin yaka düğmesini açtı, kravatının birazcık gevşetti. Kendisine baktı. Sonra, tam tersini yaptı, gömleğin yaka düğmesini ilikleyip, kravatı gömleğin yakasına oturttu... Kravat iğnesini biraz yukarı kaydırdı, sonra tekrar eski yerine çekti. Saçlarını elleriyle taradı. Gülümsedi. Bu elbise, ona çok yakışıyordu. Yatak odasından misafir odasına geçti, televizyonu açtı. Divana oturmak istedi ama elbisesinin kırışacağından çekindi, oturmadı, ayaküstü dikilip kumanda ile televizyon kanallarını aramaya başladı. "ORT" kanalında bir yarışma programı vardı. Bu oyunu izlemeye başladı ve kendi kendine:

-Eve bir televizyon daha almak lazım, dedi. Annemle yeni gelini bu televizyonda Türk kanallarına bakarlar, bütün gün dizi, konser, film izlerler. Ben de buraya geldiğimde, diğer televizyonu açar, Rus kanallarını izlerim...

Yarışma programına katılan yarışmacıya sorulan sorunun cevabını Hamid biliyordu. Yarışmacı ise düşünüyordu. Hamid, yarışmacı sanki onun sesini duyacakmış gibi "Afrodit" "Afrodit" diye tekrarlıyordu. Sonunda televizyon izlemekten usanıp

balkona çıktı ve bir sigara yaktı. Başı kendiliğinden sağ tarafa çevrildi ve gayri ihtiyari o yöne baktı. Emine ve ailesi, o yanda, iki blok ötede 4. katta yaşıyorlardı...

Hamid, deminden beri damatlık elbisesi ile aynanın karşısında boy gösterse de televizyon başına geçip oyalansa da aslında Emine'yi düşünüyordu. Emine'yi bir türlü unutamıyordu. Bu yaşına kadar pek çok kız ve kadınla ilişkisi olmuş, onlarla yakınlık kurmuştu. Ancak daha hiç kimseye böylesine vurulmamış; böylesine kapılmamıştı. Emine'ye olan bu sevgisini, daha kızı görür görmez belli etmişti. Hamid düğün evine girdiğinde, mini etek giyinmiş olan ve eğilmiş halde yeri süpüren Emine'nin bacaklarını görünce çok etkilenmişti. Böylesi duygular, kadın güzelliğini kıymetlendirebilen bütün erkeklerde var, diye düşünmüştü ve bu hislerin geçici olduğuna kendisi de inanmıştı. Ancak Emine'nin yüzünü gördüğünde ise, olduğu yerde donakalmıştı.

Uzun yıllar önce, Hamid ve sınıf arkadaşları, Gündüz, Tural ve Koşgar, Koşgarlara toplanırlardı. Öğle vakti Koşgarlarda hiç kimse olmadığından, dört kafadar videoda porno filmler izlerlerdi. Özellikle, izledikleri ilk film, Hamid'in hafızasından hiç silinmiyordu. Amerika'daki okullardan birinde görevli genç öğretmen, yeniyetme kız öğrencilerine kasten entrikalar yaratıyor; sonra da onlara geçer not vermek için en güzelleri ile gizlice, cinsel ilişkiye giriyordu. Bu film, Hamid'i ve arkadaşlarını öyle büyülemişti ki, defalarca izleseler de, her defasında nefeslerini tutarak seyrediyorlardı. Derste, evde, okulda, nerede olurlarsa olsunlar, bu filmdeki sahneleri gözleri önüne getiriyorlar, bu filmi bir kez daha izlemeden rahata kavuşamıyorlardı...

Filmde oynayan, yeniyetme kızlardan biri zayıf, uzun boylu, kısa şortlu, kıvırcık siyah saçlı Suzanna'ydı. Suzanna, Hamid'in ilk aşkı olmuştu. Suzanna soyunduğunda Hamid her defasında Koşgar'dan rica eder "pause" düğmesine basıp sahneyi dondurmasını isterdi... Suzanna, Hamid'in bütün hayatını değiştirmişti.

O, bu ulaşılamaz aşkından dolayı, sözün gerçek anlamıyla, bir türlü rahata eremiyordu...

O yılların üstünden hayli zaman geçtikten sonra, Hamid'in bu film kahramanına olan ilgisi giderek azalsa da onun her zaman, Suzanna'ya benzeyen bir kız arayışı vardı. O, nerede olursa olsun, dört gözle, Suzanna'ya benzeyen bir kız arardı. Bunun normal bir durum olmadığını kendisi de biliyordu. Ancak duygularını kontrol edemiyordu. Belki de hayalindeki kızı bulamadığı için evlenmiyordu. Şimdi ise, nihayet böyle bir kız görmüştü... Emine o film kahramanı Suzanna'nın bire bir kopyasıydı sanki...

Hamid karanlıkta bir sağ tarafa doğru hayli boylandı, uzanıp baktı ama Emine'yi ne yazık ki, göremedi. Tekrar içeri girdi, üstündekileri çıkarıp rahat bir şeyler giyinmek için yatak odasına doğru yürüdü. Yatak odasına doğru giderken, birden durdu. Telefonun yanında annesinin küçük telefon defteri vardı. Bu deftere telefon numaraları yazılmıştı. Defterin sayfalarını karıştırmaya başladı. Annesinin sözleri hâlâ kulağındaydı. İki blok ötede kalıyor, Sugra'nın küçük kızı, daha bir çocuk, on yedi yaşında... Annesi ve bacısı için iyi konuşmuyorlar. İkisinin de gözü dışarıda diyorlar...

Annesi telefon numaralarını alfabetik sıraya göre yazmadığından, Hamid bütün sayfaları tek tek çevirmek zorundaydı. Sayfaları çevirdikçe, Emine'nin hayali onun gözlerinin önüne geliyor ve bir türlü gitmiyordu.

Hamid, hayal kurmaya başladı. Eğilmiş yeri süpüren ve eğildiği için iyice yukarı çekilmiş olan mini eteğinin altından, bacakları bütün güzelliği ile görünen Emine'nin elbiselerini soyundurmaya başladı... Eğer annesi ve bacısının gözü dışarıda ise, hiç şüphe yok ki, Emine de onlar gibi olmalıydı ve Hamid, bu komşu kızıyla herkesten saklı, çok güzel ve gizli bir ilişki yaşayabilirdi. Hatta küçük bir hediye ile Emine'nin aklını başından alacağına emindi.

Deli bir ihtiras, Hamid'i iyiden iyiye boğuyordu artık. Defteri karıştırırken, sonunda, gözüne "Sugra" sözü ilişti. Yüreği heyecandan çırpınıyordu. Vakit geçirmeden numarayı çevirdi, karşı taraftan bir "alo" sesi geldi. Bu ses, Emine'nin sesi değildi. Hamid ahizeyi yerine bırakıp yatak odasına geçti. Üstünü değiştirdi. Tekrar balkona çıkıp sigara yaktı ve yine gözünü Eminelerin balkonuna dikti. Yok... Nerdeyse yüreği patlayacaktı. O an Emine'yi görmek, onun her yerini öpmek, onun büyüleyici bedeninden haz almak istiyordu ve bu ihtiras, onun bütün düşüncelerini esir almıştı.

Tekrar telefonun bulunduğu koridora geldi, ahizeyi kaldırdı, o an ezberlediği numarayı yeniden çevirdi. Bu kez karşıdan gelen ses, az önceki yaşlı kadının sesi değildi. Ses Emine'nin sesine benziyordu. Hamid'in sesi titremeye başladı:

-Emine, sen misin, diye sordu.

-Hayır, Emine değilim, ben Nermine. Kiminle görüşüyorum?

Hamid hayli düşündükten sonra cevapladı:

-Emine'nin bir arkadaşıyım.

-Hangi arkadaşı? Emine'nin senin gibi bir arkadaşı yok.

Emine'nin ablası telefonu kapattı. Hamid kör pişman televizyonun karşısına geçti. Yarışma programı sona ermişti. "ORT" kanalında bir dizi film vardı. İki araba birbirini takip ediyordu. Ustalıkla dönemeçlerden geçen ve arabalarını iki teker üstünde döndüren sürücüler arada bir de birbirlerine kurşun atıyorlardı...

Hamid, telefonun başına nasıl ve ne zaman geldiğini anlayamadı, kendisini, ezberlemiş olduğu telefon numarasını çevirirken buldu adeta...

-Alo! Nermine, çok rica ediyorum, telefonu Emine'ye verir misin? Ona, çok önemli bir diyeceğim var...

-Benim, Emine... Kiminle görüşüyorum?

Hamid sevindi:

-Emine, sen misin? Ben Hamid, komşunuz, Hamid.

-Hamid mi? Aaaa... Sizi dinliyorum, buyurun.

Hamid, Emine'ye şirin sözler söylemekten kendini alıkoyamadı:

-Emine, canım, lütfen beni dinle. Seni az önce gördüm; ama inan ki vuruldum sana. Ölüyorum senin için. Sen benim canım, gözüm, sen benim...

Emine onun bu sözlerini yarıda kesti:

-Siz gördüğünüz bütün kızlara, hemen böyle aşk mı ilan ediyorsunuz?

-Eminem benim, inan bana, ben hele hiç kimseyi sevmedim. Sen benim ilk aşkımsın. Yalvarıyorum sana, aşağı in, birazcık olsun, konuşalım.

-Neler söylüyorsunuz? Gecenin bu vaktinde, ben aşağı nasıl ineyim? Evdekiler ne der sonra? Hem de ben, niçin sizin bir sözünüzle aşağı ineceğim ki?

Hamid'in nutku tutuldu birden. O, Emine'nin bu sözleri söyleyebileceğini hiç düşünmemişti, onun tamamen farklı davranacağını tahmin ediyordu. Hamid, artık içini parçalayan, yüreğini darmadağınık eden bu ihtirastan dolayı, Emine'ye açıkça yalvarmaya başladı:

-Emine! Sen hayatımsın benim. Senden murad almak istiyorum, beni böyle bırakma. Sevgilim, Emine. Beş dakikalığına da olsa aşağıya in. Sana çok özel bir hediyem olacak. Ne olur, aşağı in.

-Yazıklar olsun size! Yarın düğününüz var ama bu gün akşam, başka bir kıza aşk ilan ediyorsunuz. Bunu sizden hiç beklemezdim doğrusu...

Emine telefonu kapattı. Hamid başını ellerinin arasına alıp dudağını gevelemeye başladı.

Telefon cihazının çok tuhaf bir rengi vardı. Menekşevi mi, narıncı mı belli değildi... Mutlaka bacısı Gülgez seçmişti bu renkte bir telefonu. Çok garip bir zevki vardı kızın. Bu, ne acayip renk böyle, niye bu rengi seçiyorsun! Şu düğün bitsin, bu

telefonu değiştireceğim, uzaktan da çeken, güzel bir telefon alacağım, diye geçirdi içinden...

Yok, asla kendine gelemiyordu. Kızlarla çıkmak, onlarla kolayca yasak ilişkiye girmek şimdiye kadar, Hamid için dünyanın en kolay işiydi. Kimi gözüne kestirse, bu zamana kadar ya dili ile ya da pahalı hediyelerle istediğini elde etmişti...

Hamid'in öyle bir aşk macerası vardı ki, Ural'da bu macerayı herkes biliyordu. Onun bu aşk macerası Ural'da diller ezberiydi. Ruslar, Çeçenistan savaşından sonra, Azerbaycanlılara pek de iyi bir gözle bakmıyorlardı. Kafkaslıları ikinci ve hatta üçüncü sınıf insanlar olarak gören bazı Rus kadınlarında, Azerilere karşı açık bir hoşnutsuzluk, hali seziliyordu. Hamid, işte tam da o yıllarda, Ural'ın askeri bürokrasisinde, hem de en tepede görevli olan şahıslarından birinin kızı olan İrina'ya ilgi duymaya başlamıştı.

Ural'ın kızları erken yaşlarından itibaren gönül ilişkilerine meylediyor, oğlanlarla oturup kalkıyorlarsa da İrina tamamen farklı bir kızdı. Üstelik İrina'nın özel korumaları, şoförü de olduğundan, herhangi bir etkinliğe katılabilmesi mümkün değildi. Tıp fakültesinde okuyordu ve güzergâhı da belliydi: Okuldan eve, evden okula... Hiç arkadaşı da yoktu. Onunla tanışmak için adeta başını taşa tutan yüzlerce, binlerce genç vardı ama onunla tanışabilme şerefine nail olan yoktu. İrina da Müslüman kızlar gibi kendi kendine; hayatımdaki ilk erkek, evlendiğim adam olacak, diye söz vermişti. Hamid'in İrina ile ilgilenmesi dost ve tanıdıklarını hayrete düşürmüştü. İkbal, onu bu düşüncesinden vazgeçirmeye çalıştı, yüksek rütbeli bir askeri bürokratın kızına sataşmanın, acı sonuçlar doğuracağından söz etti. Ancak Hamid: "Ölmek var, dönmek yok" dedi. İş bu raddeye gelince de İkbal, meseleye tamamen farklı bir açıdan yaklaştı: Ay bedbaht Müslüman, o kız seni beş paraya saymaz! Dedi. İki arkadaş iddialaştılar, sonunda bin dolarına iddiaya girdiler...

... Şimdi Hamid sigarasını tüttürerek geçmişte olanları hatırlıyordu. O, kadınlarla ilişkide her zaman kendine güveniyordu. O zaman da İrina'yı ikna edeceğinden yüzde yüz emindi. Yaklaşık yirmi gün boyunca, İrina'yı takip etti ancak ona yaklaşmak için ne kadar uğraştıysa da bir fırsatını bulamadı... Tam da o zaman, "On i Ona" yani "Erkek ve Kadın" dergisinde, İrina'nın bir resmini gördü... Bu dergide, "resmiler gayrı resmi kıyafette" başlığı ile İrina'nın babası ile bir söyleşi yayımlanmıştı. Dergi çalışanları fırsatı ganimet bilip İrina ile annesine de sorular yöneltmişler, onların cevabını da yayımlamışlardı. İrina, erkeklere karşı olumsuz düşünceler beslediğini, erkeklerin tamamını açgözlü bildiğini söylemişti. İrina çağdaş insanların romantizmden habersiz olduğundan şikâyet ediyor, onların çok garip bir çerçeveye salındığım iddia ediyordu. Hamid, okuduğu bu söyleşiden, İrina'nın doğum gününün 12 Nisan olduğunu da öğrenmişti...

İrina'nın gün içinde neler yaptığını da biliyordu. Onun saat kaçta nereye gideceğini, nereden geleceğini, nerede oturup nerede kalkacağını biliyordu...

Nisan'ın 12'sinde İrina'nın dersten çıktığı anda, onun için "romantik" bir sürpriz hazırladı. Bale okulunda okuyan on erkek öğrenci İrina'nın geçeceği yere dizildiler. Kalabalığa karışmamak için dersten her zaman beş ya da on dakika önce çıkan İrina, kapıda görünür görünmez sahne kıyafetindeki öğrenciler, raks ederek omuzlarına bağlı sepetlere doldurulmuş gül yapraklarını avuç avuç İrina'nın başına serpmeye başladılar... İrina, korumalarının bu sahneyi bozmasına ve bu gösteriyi engellemelerine izin vermedi. Bu romantik sahneyi sonuna kadar seyretti... Rengârenk çiçek yaprakları havada öyle uçuşuyordu ve usta rakkaslar hareketleri ile öyle güzel bir ahenk yaratıyorlardı ki, İrina, olanları hayretten ağzı açık kalmış bir halde seyretmeye mecbur kalmıştı... Sonunda bu sahnenin hazırlayıcısı Hamid göründü. Dev bir gül sepetini el arabasında taşıyan

hamalların eşliğinde gelip İrina'nın doğum gününü kutladı ve ona kartvizitini takdim etti...

İrina ile böylece tanışıp görüşmeye başladılar...

...Hamid eyvana çıktı ve yine Emine'nin oturduğu evin balkonuna doğru baktı. Elbette, az önce yaşadıklarına içerliyordu. İrina'yı bile elde eden bu adam; "gözü dışarıda" denilen bir ailenin kızı olan Emine'yi, nasıl olur da elde edemezdi...

Bir tıkırtı duydu. Kulak verdiğinde kapının vurulduğunu anladı. Gidip kapıyı açtı. Gelen İkbal'di. Hamid İkbal'in gelişine sevindi:

-Gel hele, gel! Nerde kaldın?

İkbal buzdolabına hücum ederek bir şişe bira aldı ve aceleyle başına dikip biraz serinledikten sonra:

-Peh, peh, peh. Bakü de ne Bakü olmuş bilsen! Sanki Paris'tesin. Öyle güzel kızlar var ki, söz ile anlatmak mümkün değil, görmelisin. Eskiden Parapet dedikleri yer vardı, şimdilerde Fantanka diyorlar, orada manken gibi kızlar var... Göbekleri yarıya kadar açık, mini etekli kızlar, sanki "gel gel" diyerek insanı çağırıyorlar.

İkbal mini etekten bahsedince Hamid birdenbire Emine'yi hayal etti. Kalbi hızla atmaya başladı, öyle hızlı çarpıyordu ki, nerdeyse yerinden kopup dışarı fırlayacaktı.

İkbal televizyonun karşısındaki divana oturup eline kumandayı alarak kanalları taramaya başladı. Hamid ise içini parçalayan ve beynini adeta kemiren düşünceleri arkadaşına açmaya karar verdi...

İkbal onun dikkatle dinledi, kalkıp kendisine bir bira daha aldı ve bir dikişte yarısını içtikten sonra Hamid'e döndü:

-Bana bak, o kız belki hiç de senin zannettiğin gibi "kuş" değildir. Öyle olamaz mı?

-Ama herkes, annesi ve bacısının yollu olduğunu, gözlerinin dışarıda olduğunu söylüyor?

-Bunları söyleyenler, o kızın annesinin, bacısının başını mı tutmuş? Nerden biliyorlar öyle olduğunu? Ben, bu Müslümanların ona buna iftira atmalarından hiç hoşlanmıyorum Elleri kime yetse, onun kıçına bir süpürge bağlıyorlar. Ay Hamid, dediğine göre, sen ona hediye de vereceğini teklif etmişsin. Kızın gözü dışarıda olsa, gelir seninle gezerdi. Maşallah, yakışıklısın, paran pulun da çok. Rusların dediği gibi Noviy Azerbaydjanetssen[15]. Bu kız madem yollu ise seninle gezer! Senden iyisini mi bulacak?

Gece saat ikide İkbal yatağına girdi ve ona da yatıp uyumasını tavsiye etti:

-Damatsın, sabah düğünün olacak, düş yatağına, yat, uyu...

Hamid yatağa uzandı ama bir türlü uyuyamadı. Sanki yatağına kızıl korlar dolmuştu. Ha bire sağa sola döndü, kalkıp buzdolabından maden suyu alıp içti, sonra balkona çıkıp Eminelerin balkonuna doğru baktı, baktı...

Bütün evler, koyu bir karanlığın içinde kaybolmuştu. Evlerde yaşayanların hepsi de şüphesiz tatlı bir uykudaydılar. Emine de... Hamid onu yatakta hayal etti...

... Nerdeyse sabah olmuştu, saat 4 olmuştu...

... Televizyonu açtı. NTVde kriminal haberler; ORT kanalında ise bir film vardı. Filmde, dört mahpus hapishaneden kaçmaya çalışıyorlardı...

Mahpuslardaki yaşama sevinci, hayat aşkı onu etkiledi. Mahkûmlar nasıl da büyük bir azimle, sabırla, en önemlisi de inançla tünel kazıyorlardı. Meğer karanlıktan ışığa adım atmak yaratılışından bu yana, insanoğlunun en ulvi amacıymış...

... Hamid, sabah saat altıda, yeniden yatağa uzandı ve bir süre sonra daldı. Oldukça karışık bir rüya gördü. Rahmetli babası onu çağırıyor, o ise gitmiyor, bacısı Gülgez'in elinden tutmuş bekliyordu. O anda annesi geldi. Elinde de rengârenk bir

15 Yeni Azerbaycanlı.

top... Topu Hamid'e verdi. O, topu alıp kardeşi Gülgez ile oynamaya başladı... Uzaktan bembeyaz gelinliği içinde Sebine göründü... Babası bu kez Sebine'yi çağırdı...

Birden topları patladı...

5. BÖLÜM

Gündüz, İstiklaliyet sokağından yukarıya; Filarmoniya'ya doğru yürüyordu. Dün gelen telefon, onu çok heveslendirmiş, yaşama sevincini artırmıştı. Telefon eden şahıs: Azer Bey, ona tablolar yaptırmak istediğini söylemiş ve Gündüz'ü kendi çalışma ofisine davet etmişti...

Gündüz, metrodan çıkmıştı, cadde boyunca ilerliyordu. Büyük bir tanker ile yol kenarındaki ağaçları suluyorlardı. Bu sıcak havada, ağaçların bedeninden çıkan su buharları, dört bir yana, ağaçların var olma ve yaşama sevincini yayıyordu.

Gündüz o an, bu mevzu ile ilgili güzel bir tablo yapabileceğini düşündü. Dalda salınan tek bir yaprak yahut gövdesinde yarası olan kocaman bir ağaç... Sonra kendi kendine sordu: "Acaba niçin bu güne kadar bu konuda işleyen bir tablo yapmadım ki?"

Filozoflar bazen yaprakla insanı birbirine benzetirler. Yaprak bir pöhre[16], insansa bir körpe olarak dünyaya gelir. Biri yemyeşil bir yaprak, diğeri ise yeniyetme bir delikanlı olarak serpilir, gelişir. Biri gazel, diğeri ise ihtiyar olarak ömürlerinin son günlerini yaşarlar. Yaprak ağaçtan düşerek insan ise ölerek bu ışıklı dünyayı terk ederler...

Ancak filozoflar yaprakları insandan daha şanslı sayarlar ve bir sonraki yaprakların yeniden ışıklı dünyaya göz açtıklarını bildiriler. İnsansa bir daha bu dünyaya dönmüyor... Aslında bu

16 Pöhre: Taze sürgün, tomurcuk.

düşünce temelden yanlıştır. Nasıl ki, ölen insan yeniden dünyaya gelmiyorsa; tıpkı bunun gibi ölen yaprak da yeniden dirilmiyor. Bahar geldiğinde, ağaçtan yepyeni, başka yapraklar çıktığı gibi; dünyaya da yepyeni, başka insanlar geliyor. Her bir ağaç, sanki yerküre, her bir yaprak da sanki bir insan...

...Evet, işte bana verdikleri adrese göre bu bina olmalı, diye söylendi ve yapılışından beri simsiyah olarak kalmış binanın giriş katında, asansörün önünde durdu. Neden sonra asansörün çalışmadığını fark edip yüksek taş merdivenleri adımlayarak 3. kata çıktı ve büyük, kahverengi kapının yanındaki zile bastı. İçeriden bir ses geldi:

"Kimi arıyorsunuz?

Gündüz cevap verdi:

-Azer Bey'i...

-Geleceğinizden Azer Bey'in haberi var mı?

-Evet, kendisi saat on birde, bana randevu vermişti. Ben ressamım, adım da Gündüz.

Kapı açıldı. İnce, narin ve güzel bir kız ona yer gösterdi:

-Siz biraz bekleyin, dedi, Azer Bey'in yanında başka misafirleri var.

Gündüz koltuğa oturup sehpanın üstündeki dergilerden birini aldı ve sayfalarını karıştırmaya başladı. Manken kızların fotoğrafları, son model otomobiller, yatalar...

Biraz sonra, bu tatlı kıza doğru baktı Gündüz ve onun önünde duran telefonu fark edince birden yerinden fırladı

-Hanım kız, bir telefon edebilir miyim?

Herhalde bilgisayarda bir oyun oynamakta olan kız:

-Buyurun, buyurun lütfen, dedi

Gündüz ezberlediği numaraları çeviriverdi:

-Reyaset Bey ile görüşebilir miyim? Henüz gelmedi mi? Ne zaman gelir? Hımmm. Hiç, Ressam Gündüz aradı dersiniz, iyi günler...

Dönüp tekrar koltuğa oturdu ve etrafı süzmeye, odayı ve eşyaları gözden geçirmeye başladı. Tavan çok yüksekti, nerdeyse dört metre vardı. Tabanın ortasından aşağıya doğru bir avize salınıyordu. Böylesi tavanı yüksek bir odaya, bu büyüklükte bir avize asmanın görgüsüzlük ya da zevksizlik olduğunu düşündü.

Nihayet diğer odanın kapısı açıldı, içeriden çok güzel bir hanım çıktı. Gündüz odaya geçmek istedi, yerinden kalktı ama sekreter kız ona imkân vermedi:

-Bekleyin, Azer Bey'e haber vereyim, sonra geçersiniz.

Sekreter kız içeri geçip birkaç saniye sonra da dışarı çıktı ve Gündüz'e:

-Buyurun, geçin, dedi.

Büyük bir makam odasıydı. Odanın en yukarısında masa gerisinde oturan Azer Bey oldukça genç görünüyordu. Gündüz onun yirmi iki ya da yirmi üç yaşında olduğuna hükmetti.

Azer Bey Gündüz'ü görünce ayağa kalktı, elini uzattı, tokalaştılar, sonra da koltuğu gösterip oturmasını istedi ve kendisi de gelip onun karşısına oturdu:

-Gündüz Bey, "yiğidin namını duy, yüzünü görme" derler. Ben de hakkınızda çok şey duydum. Sizi çok methediyorlar. Bizim şirketimiz, "Estetik Merkez" diye bilinir. Sizinle işbirliği yapmak istiyoruz. Ancak, önce bize kendinizi tanıtmanız lazım, biraz kendinizden bahseder misiniz?

Gündüz gülümsedi:

-Azer Bey, kendim hakkında ne söyleyeyim ki? Ben 1978 doğumluyum. Ezimzade ressamlık enstitüsünden mezun oldum, on iki yaşımdan bu yana; tam on dokuz yıldır resim yapıyorum. Kendi eserlerimle ve kendi sanat anlayışımla tanınmak istiyorum. Geleceğe ilişkin planlarım da var. Özellikle de bizim dâhi şairimiz Nizamî'nin hamsesinde yer alan hikmetleri, aforizmaları, tablolara nakşetmeye büyük önem veriyorum. Bu çalışmalarımın, sadece benim değil, bütün Azerbaycan

ressamlığının şaheseri, zirvesi olacağını düşünüyorum. Beni anlayabiliyor musunuz?

Azer Bey masadaki maden suyundan bardağa doldurup yudumladı:

-Bildiğim kadarıyla, Azerbaycan Ressamlar Birliği ile ilişkiniz yok, onlarla birlikte çalışmıyorsunuz, kendinize ait bir işyeriniz de yok. Üstelik de maddi açıdan sıkıntılısınız.

Gündüz derin bir ah çekti:

-Doğrudur.

Azer Bey önündeki bilgisayardan birtakım dosyalara bakarak konuşmaktaydı:

-İşbirliği yaparsak, çok para kazanacaksınız. Bize sizin gibi bir ressam lazım...

Gündüz, dünden beri cevap alamadığı sorusuna cevap alabilmek ümidi ile sordu:

-Ben sizin için ne yapacağım?

-Ne mi yapacaksınız? Elbette resim yapacaksınız!

-Resim yapacağımı biliyorum da ne resmi yapacağım?

Azer Bey telefonu kaldırdı:

-Ne yapıyorsunuz? Evet, ben ressamla geliyorum, beş dakika, ona ortamı ve yapacağı işleri göstereceğim, sonra yine işinize devam edersiniz.

Odadan çıkıp dar koridor boyunca yürüdüler. Azer Bey anlatıyordu:

-Estetik Merkez hem çeşitli yarışmalar düzenliyor, hem alım satım işleri ile meşgul oluyor, hem de üretim yapıyor. Çok geniş faaliyet alanı olan bir kuruluştur...

Bir salona girdiler. Sigara dumanı koyu bir sis tabakasını andırıyordu... Ortada podyum vardı. Podyumun bu tarafına koyu kırmızı bir perde gerilmişti, perdenin arkasından kızların gülüşme sesleri geliyordu. Uzun boylu bir genç onları karşıladı:

-Azer Bey, biz fotoğraf serisini akşama tamamlayacağız. Ressam yoldaş akşamleyin gelsin, hem de donanımlı olarak... Yani, tuvali, fırçası, boyasıyla...

Azer Bey, Gündüz'e baktı:

-Güzel teklif... Akşama gelir misiniz?

Gündüz özür diledi, gülümsedi:

-Bu gün akşam, çocukluk arkadaşım Hamid'in düğünü var. Otuz bir yaşında, nihayet onu evlenmeye razı etmişiz. Akşam saat altıda Mona Liza düğün salonunda olmalıyım. Bu düğüne mutlaka gitmeliyim, gitmezsem olmaz.

Azer Bey tekrar uzun boylu gence döndü:

-Önemli değil. Çok vaktinizi almayız. Biz oturalım, siz de kızları gösterin.

Henüz ne iş yapacağını, neden bahsedildiğini tam olarak anlayamayan Gündüz, Azer Bey oturduğunu görünce, onun yanına oturdu. Uzun boylu genç, perdenin arkasına geçti ve az sonra perde açıldı.

Gündüz, gördüğü manzara karşısında çarpılmışa döndü; adeta şok oldu. Karşısında üç çıplak kız, bütün bedenlerini cömertçe sergileyerek gülümsüyorlardı.

Gündüz kekeleyerek sordu:

-Anlaşılan, ben doğal modellerin tablolarını yapacağım, öyle mi?

Azer Bey evet, dercesine başını salladı:

-Sizin resimdeki hünerinize, elinizin maharetine, kimsenin söz söylemeye hakkı yok. Ama saçma sapan tablolar yapıp yeteneğinizi boş yere harcıyorsunuz. Bu yüzden de fakirsiniz, para kazanamıyorsunuz. Bizimle çalışırsanız, büyük paralar kazanırsınız.

Azer Bey, eliyle, ortada duran kırmızı, topuklu ayakkabı giyinmiş olan uzun boylu kızı işaret etti:

-Onun ismi, Aza, güzellik yarışmasında birinci oldu. Vücut ölçüleri tam ideale yakın. Baksana, sanki bir melek, sizce de öyle değil mi? Modellerinin hepsi genç mankenler, şarkıcılar, aktrisler olacak. Bunların tablolarını yapar, paranı da alırsın. Fotoğraf olsa, tık, makinenin düğmesine bastın mı, her şey hazır. Ancak resim başka şeydir. Müşteriler böylesini daha çok tercih ediyorlar.

Gündüz, çıplak mankenlere bakmamaya çalışıyordu, ancak şeytan onu yoldan çıkarıyordu.

-Azer Bey, eğer meslekî bir sır değilse, cevap verin lütfen. Doğal modellerin çıplak tablolarını ne yapacaksınız?

-Bu meslek sırrıdır.

-Anladım, peki eser başı bana ne kadar para vereceksiniz?

-İki yüz manat...

Gündüz yol boyu hazırlandığı nutkunu atmak için fırsatın ayağına geldiğini hissedip hızlı hızlı konuşmaya başladı:

-Azer Bey, ben bir empresyonistim... Hâlihazırda dünya ressamları içinde bu klasik ekole bağlı kalan bir ressam yok. Bu akımın hâkim anlayışına göre, gerçeklik hayale feda edilmelidir. Sıradan eşyaların tasviri ile hareketin değişkenliği birlikte...

Azer Bey onun sözünü yarıda kesti:

-Gündüz Bey, iki yüz manat az geldiyse, tablo başına üç yüz manat veririm...

Gündüz konuşma ve düşüncelerini söyleme şansını henüz kaybetmediğini görünce sevinçle devam etti:

-İzlenimlerin detaylardan üstünlüğü realist hayatın ideallere, ütopyalara, hayallere yenilmesi demektir. İşte, empresyonizmin sonunda post empresyonizme ve kübizme evirilmesi de özünde...

Azer Bey onun sözlerini yine kesti, uzun boylu genç ve çıplak kızların, Gündüz'ün söylediklerinden bir şey anlamadıklarını sezdiren bakışları eşliğinde sesini yükseltti:

-Gündüz Bey, kızların tablosunu yapacak mısınız? Yapmayacak mısınız?

Gündüz, yorgun, bezgin kızları ve yüzünden öfkeli olduğu sezilen uzun boylu genç oğlanı süzerek cevap verdi:

-Azer Bey, vallahi sizin bu tablolardan ne kazanacağınızı bilmiyorum. Ama siz, benim söylediğim projeye omuz verip el atsanız, milyonları kazanırsınız. Biz dünyanın önemli müzayede salonlarında boy gösterir, Azerbaycan'ımızı tanıtırız.

Azer Bey sinirli bir halde yerinden fırlayıp kızları fırçaladı:

-Kızlar! Geçin içeri!

Kızlar perdenin arkasına geçip kayboldular ve yine az önceki gibi gülüşmeye başladılar. Kızların sesleri kesilince Azer Bey Gündüz'e döndü:

-Ressam, senin ne kadar paran var?

Azer Bey, "siz" diye hitap ettiği ressama artık "sen" diye hitap etmeye başlamıştı. Gündüz yerinden kalkıp tekrar özür diledi ve gülümsedi:

-Bende para ne gezer?

Azer sesini daha da yükseltti:

-Ama benim milyonlarım var. Fabrikalarım, yatım, katım, villalarım, otomobillerim... Her şeyim var. Şimdi sen, yani cebinde fareler oynayan bir ressam; bana para kazanmanın yolunu öğretmeye kalkıyorsun, öyle mi? Sorumun cevabını ver? Tabloları yapacak mısın? Evet mi? Hayır mı?

Gündüz başını aşağı saldı:

-Ben ressamım. Ben manevi zenginliğe hizmet ediyorum. Ben...

Azer Bey'in tepesi atmış, çok sinirlenmişti:

-Bre adam! Sana bir soru sordum. Evet mi? Hayır mı?

-Hayır, diye mırıldandı Gündüz ve oradan ayrılıp ağır adımlarla çıkışa doğru gitti. Sanki onun boğuyorlardı, gömleğinin üst düğmesini açtı.

Dışarıya çıktığında, kendisini bir hayli hafiflemiş hissetti. Demek ki her şey yeniden kötülüğe dönüşmek için iyiliğe doğru değişiyordu.

Cep telefonunun saatine baktı, on üç kırk sekizi gösteriyordu. Hamid'in düğünün başlamasına dört saat on iki dakika vardı. Bir sigara yakıp dumanını ciğerlerine çekti. Acaba sigarayı bırakabilir miyim, diye düşündü. Hem sağlığı hem de bütçesi için bu elzemdi. Ayda yaklaşık otuz manat para veriyordu sigaraya... Otuz manat az para değildi ki... Üstüne biraz daha eklese, akşamleyin Hamid'in düğünü için güzel bir hediye alabilirdi...

Gündüz akşamleyin hayli yiyip içecekti. Çünkü çoktandır düğünlere gitmiyordu. Acaba Hamid arkadaşlardan kimleri davet etmişti? Koşgar yurtdışındaydı, o, düğünde olmayacaktı. Tural'ı ve diğer sınıf arkadaşlarını hatta mahalleden diğer arkadaşları da davet etmiştir. Bir komşuları vardı, demiryollarında biletçi olarak çalışan komşuları. Adı neydi o adamın? Bir hayli düşündüyse de adını hatırlayamadı. Her neyse... Keşke onu da davet etseydi Hamid. O zaman, bu adam Gündüz'e bir duvar resmi yaptırmış, ama parasını vermemişti... Eline fırsat geçerdi, o adam: Aksakal, cüzdanımı işyerinde unutmuşum, düğünde hediye vermek lazım, sen paramı ver ki, arkadaşımın düğününe hediye olarak vereyim, derdi.

Ne güzel oldu, iyi ki Hamid evleniyordu. Otuz bir yaşında, nihayet aklı başına geldi. Gerçi ona kalsaydı, zor evlenirdi. Zavallı Melek Teyze ne diller döküyor ama onu evlendiremiyordu. Acaba bu kez ne olmuştu ki, Hamid'i evlenmeye razı edebilmişti? Melek teyzeyi düşündü ve hemen annesini hatırladı. Hamid'in düğününden sonra, çoluk çocuğu toplar, Melek Teyzeyi ziyaret ederiz, diye düşündü. Melek Teyzeden, rahmetli annesinin kokusunu alırdı. Annesi ile Melek Teyze, o zamanlar Güneşli'de bütün gün balkondan balkona sohbet ederler, dünyanın gidişatından, çocukların eğitiminden, geleceğe ilişkin hayallerinden bahsederlerdi...

Düğüne varır varmaz derhal Melek Teyzeyi bulacak ve hayırlı olsun, diyerek onu tebrik edecekti. Kaç yıldır görmüyordu kadını. Mutlaka yaşlanmıştır, diye geçirdi içinden...

Saat on dört yirmi beşti... Ne eve ne de atölyeye gitmek istiyordu. Düğün saatinin bir an önce gelmesini bekliyordu. Acaba Hamid, Gülare'yi de, düğüne davet etmiş miydi? Birden duygulandı, içi titredi...

-Bağışlayın, Yöneticiler Akademisi nerede? Oraya nasıl gidebilirim?

Akademiyi soran, takım elbiseli, kravatlı biriydi. Gündüz iki binanın ortasını gösterdi:

-Buradan doğruca giderseniz, Akademinin tam önüne çıkarsınız.

Adamın arkasından bakıp; bu sıcakta takım elbise, kravat... Acaba bu adam sıcaklığı hissetmiyor mu, diye düşündü. Bazen insanlar, dış görüntüyü kurtarmak için iç rahatlığından taviz veriyorlardı. Hangisi daha önemli, rahatlık ve huzur mu yoksa görüntü mü? Tabi ki, birincisi önemlidir. Ancak toplumsal ve kültürel değişmeler, toplum şuurunda ikincinin yerleşmesini zorunlu kılıyor.

Elbette ki, içine giydiği atleti, diye kendi kendine mırıldandı. Demin, bu sıcakta kalın kumaştan dikilmiş, siyah takım elbise giyen, siyah kravat takan, beyaz gömlekli ve siyah ayakkabılı adamın giysilerindeki renk harmonisine uymayan rengin hangi giysiye ait olduğunu anlamıştı. Ancak bu adam aniden karşısına çıktığı için, onun giysileri içinde, renk uyumunu bozanın ne olduğunu net olarak ayırt edememişti. O an hatırladı. Adamın gömleğinin orta düğmesi açılmıştı ve oradan, yeşile çalan atleti görünüyordu...

Acaba Reyaset Bey'e nereden telefon edebilirim? Bu mesele de çok uzadı, diye düşündü. Aslında çok da önemli değildi, hele şu düğün bitsin, yarın yine bakanlar kuruluna; Rüfet Ehmedli'nin yanına gider ve Reyaset Bey ile görüşemediğini söylerdi. Rüfet

Bey de Reyaset Bey'e telefon eder, sponsorluk meselesini onunla bir daha görüşürdü...

Bir sigara daha yaktı. Sigarayı bıraksam mı? Ayda otuz manat, çok para!

Niçin yaptığını kendisi de bilmiyordu, ama az önce görüştüğü Azer Bey'in konuşmalarını taklit etti:

-Benim milyonlarım var, fabrikalarım, yatım katım, villalarım, otomobillerim... Her şeyim var. Şimdi sen; yani cebinde fareler oynaşan bir ressam, kalkmış bana para kazanmanın yolunu öğretiyorsun, öyle mi?

Sonra da, Azer Bey'in ardından söylendi:

-Alçaklar. Sanatı ahlâksızlığa çevirmeye çalışıyorlar...

Düğünün başlamasına daha iki saat elli dakika vardı...

6. BÖLÜM

Hamid, sabahleyin annesinin sesiyle uyandı:

-Öğlen oldu, evimin direği, kalk artık, gözümün nuru...

İkbal de yan odadan bağırıyordu:

-Damat dediğin böyle olur mu? Gece yatmıyor, gündüz kalkmıyor.

Hamid gözlerini açıp yatakta gerindi:

-Ay anne, beni niye uyandırdın? Dizi film gibi bir rüya görüyordum...

Hızla yataktan kalktı ve elini yüzünü yıkayıp mutfağa geçti. İyi uyuyamadığı için başı ağrıyordu. Bir bardak demli çay doldurdu ve çayını yudumlayarak sordu:

-Kahvaltı hazır mı?

Annesi ile bacısı Gülgez yaptıkları tatlıları tabaklara bölüyorlardı. Misafir odasına geldi. İkbal, telefonun başına oturmuş sağa sola telefon ediyordu:

-...Masaları dizdiniz mi? Bir sorun var mı?

-...Ağalar, dinle bak, saat dörtte gelin arabası ile bahçede oluyorsun tamam mı? Ne? Yok, yok, kendiniz süsleyin. Başımıza iş çıkarmayın...

-...Alo, nikâh solunu mu? Saat altıda Mona Liza düğün salonunda olacaksınız, unutmadınız değil mi?

-...Alo! Müzisyenlerle ilgili bir sorun yok, değil mi? Güzel. Gelirsiniz, birlikte gelin almaya gideriz. Sonra da paranızı alıp

işinize bakarsınız. Hayır, düğünü pop şarkıcılar idare edecek. Adalet Şükürov, "Kala Grubu", bir de Hayyam Nisanov... Hayır, hayır, gerekmez. Bunlar yeter. Yekaterinburg'da bir kere bomba gibi bir konser vermişlerdi... Çok beğenmiştik...

İkbal, Hamid'e doğru dönerek sordu:

-Hamid, Adalet ve arkadaşları o gün Planet gazinosunda program yaparlarken Hayyam çok güzel bir şarkı okumuştu, o şarkıyı hatırlıyor musun?

Hamid hayli düşündü.

-...

İkbal başını salladı:

-Neyse.

Sonra telefonu tekrar kulağına tuttu:

-Bizim düğüne Rusya'dan ve Dağıstan'dan da hayli misafir gelecek. Onlar halk müziğinden ne anlayacaklar? Ay kişi, yok, konuşuldu bütün bunlar. Adik, Hayyam, bir de Kala Grubu...

Hamid İkbal'e sinirlendi:

-Sen ne diye o davulcuya izahat veriyorsun? Dedi ve yeniden mutfağa geçti. Buzdolabını açıp oradaki erzaklara bir süre baktı. Dolaptan hiçbir şey almadan, kapısını tekrar kapattı. Annesi ile Gülgez'in yanına varıp tatlılara göz gezdirdi ve bir bademburа alıp yemeye başladı. O sırada, acaba bu bademburaya, Emine'nin eli de değmiş midir, diye düşündü. Az sonra teyzesi de geldi. Melek'e o gece kendi evlerinde kalan gelinden bahsetmeye başladı:

-Bir utangaç ki, görmelisin. Ay kızım, böyle olmaz, sen gelin oluyorsun, bu gün yarın evinin, ailenin kaygısına kalacaksın, çoluk çocuk büyüteceksin, diyorum ama sanki ağzında dili yok, susuyor. Neredeyse yirmi dört saattir bizde kalıyor, bu zamana kadar sadece bir cümle çıktı ağzından: Melek teyzemlerin evi, buraya yakın mı, diye sordu, o kadar...

Melek bu haberden pek hoşnut oldu:

-Her şey annesinden kaynaklanıyor. Elbette Zerrin'in büyüttüğü kız da kendisi gibi edepli, terbiyeli olacak.

-Ay Melek, bu kızın böyle ağırbaşlı olmasında kardeşlerinin de payı var. Cavid ile Camal yaman delikanlılardır ha. Duyduğuma göre bu kıza, sokakta başını yukarı kaldırıp gezmeyi bile yasaklamışlar...

Hamid yaklaşıp teyzesine selam verdi ve bademburadan bir tane daha alıp ağzına attı. Teyzesi, onun alnından öptü:

-Teyzen sana kurban olsun. Bana bak, Sebine'yi tam bir gün evimde misafir ettim. Bu kez Rusya'dan gelirken teyzene güzel bir pardösü getirmeyi unutma ha!

Hamid gülümsedi:

-Ne istersen... Sana feda olsun teyze.

İkbal bir yerlere gitmişti, tekrar eve geldi. O sırada Hamid'in akrabalardan beş altı kişi daha eve gelmişti. Herkes söyleşip gülüyordu. Birden hangi hissin etkisiyledir bilinmez, Hamid balkona çıktı.

Emine, tam onların apartmanın karşısında duruyordu, yanındaki de mutlaka ablası Nermine'ydi. Onlar, birinci katın balkonundaki bir kızla sohbet ediyorlardı. Emine yine mini etek ve dar bir gömlek giyinmişti. Komşu kıza bir şeyler söylüyordu:

-Yok, sen ne diyorsun? Dünden beri annemle birbirimizi yiyoruz. Annem düğüne, babanızla ben gideceğim, dedi. Biz de olmaz, ablamla ikimiz gideceğiz, diye direttik. Sonunda babam da bizi destekledi...

Nermine söze karıştı:

-Şimdi de saçlarımızı yaptırmak için kuaföre gidiyoruz. Düğünde herkesten güzel görünmemiz gerek!

Hamid yukarıdan aşağıya; Emine'ye bakıyordu. Hamid, o an Emine ile konuşmak, bir kez de olsa, eline dokunmak için her şeyden vazgeçmeye razıydı...

...Komşu kız Emine'ye seslendi:

-Gömleği yeni mi aldın? Çok yakışmış, ne güzel olmuşsun öyle...

Hamid eve geçti, kendinden geçmiş bir halde ayakkabılarını giyip aşağı doğru koşar adım inmeye başladı.

İkbal:

-Nereye? Diye sordu ama Hamid bu soruyu cevapsız bıraktı.

Birkaç saniye içinde aşağı indi, güya Emine'yi hiç görmemişti, bu karşılaşmaları bir tesadüftü...

Apartmanın giriş kapısından dışarı çıktı, kızlar ayaküstü sohbet ediyorlardı. Bir adam Hamid'e doğru geldi, boynuna sarıldı ve onu yüksek sesle tebrik etti:

-Tebrik ederim Hamid, düğünün hayırlı uğurlu; yuvan şen olsun...

Kızların her üçü de bu sesin geldiği tarafa baktılar. Hamid bu adama:

-Çok sağ olun, dedi ve kızlara doğru baktı, onlara selam verdi. Emine aniden başını aşağı eğdi, Nermine ise gülümseyerek Hamid ile konuşmaya başladı.

-Tebrik ederim Hamid. Düğününe de katılacağız inşallah...

Nermine'nin bu sözlerinden sonra, Hamid'in oradan ayrılması gerekiyordu aslında ancak ayakları hareket etmiyordu nedense. Engelleyemediği bir his Hamid'i Emine'ye doğru itiyordu. Kızlara yaklaştı ve titrek bir sesle:

-Kızlar, bir iki şey sorup sizin tavsiyelerinizi almak istiyorum, dedi.

Emine başını dahi kaldırmadı.

Nermine:

-Buyurun, dedi.

Hamid başı ile Emine'ye göstererek:

-Kardeşiniz çok utangaç, bir arkeolog, sanki yerde çok önemli bir tarihî eser arıyormuş gibi...

Hepsi birden gülüşmeye başladılar... Emine ise ablasına doğru eğilip fısıldadı:

-Abla, gidelim, geç kalacağız.

Hamid bozuntuya vermemek için kolundaki saate baktı:

-Vay, vay, vay... Düğüne birkaç saat kalmış. Üstelik benim uğramam gereken yerler var, dedi ve sonra bahçedeki küçük marketin önünde duran taksiyi gösterdi: Ben de gidiyorum, yolunuz uzaksa, taksiyle bırakayım sizi de. Cipim Ural'da kaldı, taksi tutmaktan başka çare de yok, ne yapalım!

Yine Emine cevap verdi:

-Yok, çok sağ olun.

Hamid:

-Siz bilirsiniz, deyip taksiye doğru giderken, Nermine, Emine'nin kulağına eğildi:

-Baştan ayağa kibir, çok zengin güya, kendini reklam ediyor...

Emine de gülümsedi.

Hamid'in, taksiye binmekten başka çaresi yoktu. Bindi ve taksiciye:

-Bulvara sür, dedi, niçin öyle dediğini kendisi de bilmiyordu. Çünkü Emine'yi aklından çıkaramıyordu, Emine onun bütün düşüncelerini esir almıştı sanki.

***

Akşama doğru İkbal ile birlikte berbere gitti, berberden döndükten sonra da damatlık elbisesini giyinmeye başladı. Melek ve diğer akrabaları ne yapsalar, Hamid'e sağdıç beğendiremiyorlardı. O, sadece İkbal'in sağdıçlığını kabul etti. İkbal, ben düğün sahibiyim, düğünü kazasız belasız tamamlamalıyım, dese de bir faydası olmadı.

Az sonra müzisyenler de geldi. Apartmanın bahçesine dizilen arabalar, hep birden korna çalmaya başladılar. Herkes yaklaşıp Hamid'i tebrik ediyor, Melek'e de "gözün aydın" diyorlardı...

Hamid kendinde değildi... Annesinin Emine ile ilgili söylediği ağır sözleri hatırlıyor ve annesinin yanıldığını düşünüyordu. Emine, annesinin dediği gibi "yollu" kızlardan olsaydı, dün geceyi mutlaka onunla birlikte geçirirdi...

Düğün alayı, eline iri bir gül destesi vermiş, damadı basamaklardan aşağıya indiriyordu. İkbal Hamid'in koluna girmişti. Hamid ise uyuşmuştu, bir sarhoş gibiydi...

Müzisyenler düğün havası çalıyor, onlar ise bu havalar eşliğinde bahçeye iniyorlardı. Bahçe insanlarla doluydu. Arabalar birbiri ardınca sıralanmışlardı... Hamid'i beyaz, "BMW- X6" marka arabanın koltuğuna oturttular. Arabanın penceresinden, kendine gülümseyen adamlara baktı. Hamid'den başka herkes mutlu ve bahtiyar görünüyordu.

Araba ağır ağır hareket etti, Hamid birdenbire, o kalabalık içinde Emine'yi gördü. Emine simsiyah, uzun, ipekten bir elbise giyinmişti. Göğsü açık bu elbise, ona öylesine yakışıyordu ki...

Araba yavaş yavaş hareketlenip giderken, Hamid geriye döndü. Arabanın arka camından Emine'ye baktı. Sanki yüreğini sinesinden çıkarıp Emine'nin yanında bırakmışlardı...

Hamid'i, kendi düğününe götürüyorlardı, yüzünü sadece bir kez gördüğü Sebine'nin yanına...

Otuz bir yıl beklemiş ve bu zaman kadar da hiç kimseyi beğenmemişti... Hiç kimseyi sevmemişti... Ve her zaman da, beğenmediğim, sevmediğim biriyle evlenmem; bir aile kurmam mümkün değil, diye düşünürdü...

Kendini tanıdığından bu yana Rusya'da yaşıyordu ve görüp geçirmiş bir adamdı. Rus toplumunun âdetlerini, geleneklerini, düşünce yapılarını da çok iyi biliyordu. Rusya'da gençler birbirlerini iyice tanımadan, birbirlerine sevgiyle bağlanmadan, asla evlenmezlerdi. En yakın arkadaşı Gündüz de sekizinci sınıftan beri, Gülare'yi seviyordu. Birbirlerine delice âşıktılar. Ama Gündüz, anne ve babasının dayatması sonucunda Ülker ile evlendi. Şimdi mutsuzdu. Ne zaman hatırını sorsalar, karısından

şikâyet ediyordu. Galiba Hamid'i de böyle bir kader bekliyordu. Ucar'dan gelen, gözlerini açtığından beri küçük ilçede yaşayan ve oradan hiç ayrılmayan, dünyayı hiç tanımayan, bir köylü kızı olan Sebine, acaba ona nasıl bir eş olacaktı?

Hamid, hissizleşmişti, sanki her yanı uyuşmuştu, beyninde bir zonklama hissediyordu...

Sebine, belki de çatal bıçak tutmayı dahi bilmiyordu... Onunla bir meclise katılmak, bir restorana gidip bir şeyler yemek mümkün olacak mıydı? Belki Rusçayı da bilmiyordu. Yarın onu Rusya'ya götürmek zorunda kalsa, aile meclislerinde, insanlarla el kol hareketiyle mi anlaşmaya çalışacaktı?

Emine, simsiyah, ipek elbise içinde nasıl da güzeldi. İnce, narin, uzun boylu, çekici, nazlı, işveli...

... Araba ağır ağır ilerliyor ve her şey yavaş yavaş geride kalıyordu. Bekârlık günleri, aşk arayışları ve elbette Emine! Her şey ve herkes geride kalıyordu. Arka koltuğuna oturduğu BMW-X6, onu Sebine'ye, hissiz, duygusuz, ihtirassız, donmuş gibi görünen o köylü kızına doğru adeta sürükleyerek götürüyordu...

... Hamid, birdenbire elini sürücünün omzuna koydu ve:

-Arabayı durdur, dedi.

Onun bu sözünü duyan sürücü, frene basıp arabayı sağa çekti. İkbal sordu:

-Ne oldu? Bir şey mi unuttun?

Hamid başını aşağı eğip sakin sesle cevap verdi:

-Ben Sebine ile evlenmeyeceğim, onu istemiyorum...

İkbal öne doğru eğilip şaşkınlık içinde, yanında oturan Hamid'in gözlerinin ta içine baktı:

-Ne dedin?

Hamid sakince söylediklerini tekrarladı:

-Ben o kızla evlenmek istemiyorum...

Arkadan gelen arabalar da durmuştu, bütün arabalar korna çalıyordu...

İkbal ne yapacağını şaşırmıştı, Hamid'e kızdı:

-Sen ne konuştuğunun farkında mısın Hamid?

Hamid ah çekerek cevap verdi:

-Farkındayım.

-Nasıl bir hengâme kopacağını biliyor musun?

Hamid omuzlarını silkeledi:

-Ne yapayım, başka çarem kalmadı.

Arabanın hareket etmediğini gören beş altı kişi daha, bindikleri arabalardan inerek Hamid ile İkbal'in olduğu arabanın yanına gelip sordular:

-Ne oldu, araba mı arızalandı?

İkbal onları geriye gönderdi:

-Yok, başka bir mesele var, hele siz gidin dedi ve Hamid'e döndü:

-Hamid, gel, bizi rezil etme. Ayıptır yahu. Onca hazırlık yaptık, bırak da düğünü yapalım.

Hamid bir sigara yaktı:

-Bu, benim son kararım ve kararım kesin İkbal, olmaz. Ben o kızla evlenmeyeceğim.

İkbal yakasından tutup onu hafifçe sarstı:

-Sen tam otuz bir yaşındasın, çocuk değilsin ki. Senin için buraya toplanmış bu kadar insana, düğün iptal oldu diye nasıl söyleyeceğiz? Böylesine önemli bir meselede, iş bu raddeye gelmişken vazgeçmek olur mu? İnsanlara, damat fikrini değiştirdi, o kızla evlenmek istemiyor mu diyeceğiz! Öyle mi?

Hamid yüzünü yana çevirdi:

-Ne derseniz, deyin! Umurumda bile değil.

Arabalar hâlâ korna çalıyordu. Şimdi de diğer arabalardaki adamlar aşağı inip onların yanına geliyor ve niçin beklediklerini soruyorlardı. İkbal'in verecek cevabı yoktu, çok bezgin ve kırgın bir haldeydi. Hamid'e çıkıştı yeniden:

-Ben kim oluyorum ki, cemaate böyle söyleyeyim? Gidip durumu Melek Teyzeye anlatacağım. O, ne yapacağını bilir elbette.

İkbal arabadan inip Melek'in bindiği arabaya doğru yürüdü. Arabalar durduğundan bu yana, içi içini yiyen Melek, İkbal'in ona doğru geldiğini görünce arabadan indi ve onu yarı yolda karşıladı:

-Ne var? Ne oldu, oğlum?

Düğün alayındakiler, birer ikişer arabalarından aşağı inmeye başladılar. Oradakiler, ne olduğunu bilmeseler de olumsuz bir hadisenin meydana geldiğini hissetmişlerdi...

İkbal, hiç kimse duymasın diye Melek'in kulağına eğilip fısıldadı:

-Oğlun, arabayı durdurdu, ben Sebine ile evlenmeyeceğim, diyor.

Melek'in başından aşağı kaynar sular dökülmüştü. Şaşkındı, birden gözlerinin önü karardı. Neden sonra kendini toparlayıp sordu:

-Şaka yapıyor olmasın?

-Yok, teyze, ne şakası, iş çok ciddi, bildiğin gibi değil...

Melek, ayakta duracak halde değildi, oradaki arabalardan birine yaslandı... Sonra yavaş yavaş yürüyerek Hamid'in bulunduğu arabaya doğru geldi. Sürücü, Melek'i görünce, arabadan inip onları yalnız bıraktı. Melek kahır dolu sesiyle serzenişte bulundu:

-Hamid, oğlum, bu da ne demek oluyor. Niye benim başıma iş açıyorsun?

Hamid omuzlarını yukarı kaldırdı. Melek yalvarmaya başladı:

-Kurban olayım, bizi el içinde rezil rüsva etme. Bu düşünceden vazgeç, gidip düğünümüzü yapalım.

Hamid, yüzündeki hissiz ifadeyle başını iki yana salladı:

-Hayır, anne, ben o kızla evlenmeyeceğim.

Melek gözünün yaşını silerek devam etti:

-Ay oğul. Elin gül gibi kızını, suçsuz günahsız yavruyu, bir çift sözünle buralara kadar getirttin. Âleme ilan edip düğün yapacağını bildirdin. Şimdi ne oldu da birdenbire fikrini değiştirdin? Böyle şey olur mu, elin namusuyla niye oynuyorsun?

Hamid sigara içiyor, hiçbir şey söylemiyordu.

-...Bizi el içinde rezil rüsva etme. Gel, eteğindeki taşı dök. Şoförü çağırayım, arabayı sürsün, düğün salonuna gidip işimizi bitirelim. Sen benim akıllı balamsın, gel bu dediğinden vazgeç.

Hamid sigaranın izmaritini pencereden dışarı fırlatarak kararlılığını bildirdi:

-Yok, anne, olmaz. Beni bu düşüncemden asla vazgeçiremezsiniz. Kararım kesin.

Melek elini göğsüne bastırıp, avucunun içiyle sinesini ovuşturmaya başladı. Kalbi öyle fena sıkışıyordu ki...

-Ay oğul, zavallı kızcağızın adı çıkar, günahsız yavrunun namusu lekelenir. Hiç kimse, damat ahde vefasız çıktı, demez ki. Herkes, zavallı, masum kızcağızın namusundan şüphe eder...

Hamid yine omuzlarını silkeledi:

-Elin ne diyeceğinden bana ne? Ben kendi hayatımı, istediğim gibi yaşarım?

Melek hıçkırıyordu:

-Hiç olmazsa, bana acı... Seni, bu günler için değil; yüzümün akı olasın diye büyüttüm, benim yüzümü kara çıkarmaya ne hakkın var?

-Niye yüzün kara olsun anne? Ne oldu ki, dünyanın sonu mu geldi? O kızı, ben almazsam bir başkası alacak, ömrünün sonun kadar evde kalacak değil ya...

Melek son çareye başvurdu:

-Tamam, benim hatırım yoksa bari babanın ruhuna hürmet et.

Hamid yüzünü çevirdi:

-Sus be anne, olmaz dedim bir kere, ol-maz!

Melek dakikalarca dil dökse de Hamid inat etti, bu fikrinden vazgeçmedi. İki eli yanına düşen kadın, en sonunda arabadan indi. İkbal ona doğru yaklaşıp sordu:

-Ne oldu Melek Teyze?

Melek başını aşağı eğip eve doğru yürümeye başladı.

Herkes birbirine bakıyordu, ortalık iyiden iyiye karışmıştı. Kimse neler olduğunu anlayamıyordu... Bu kez de bacısı Gülgez, Hamid ile konuşmaya gitti ama az sonra o da kör pişman geriye döndü. İnsanlar sakın halde bekliyorlardı, onlara bir şeyler söylemek bir açıklama yapmak gerekiyordu.

Nihayet, İkbal kalabalığa karışıp hem de bağıra bağıra:

-Düğün olmayacak, dedi, düğün iptal oldu, herkes evine dönsün.

...Kalabalık az sonra dağıldı, çoğu evinin yolunu tuttu. Apartmanın önü ise ana baba gününe döndü. Neler olup bittiğini bir türlü anlayamayan akrabaları, komşuları, apartmanın önünü adeta işgal etmişlerdi

***

... Evdeki ölü sükûtunu Gülgez'in üç yaşındaki oğlu Tural'ın arada bir çıkardığı sesler bozuyordu. Tural, tencere kapağını bir araba direksiyonuymuş gibi çeviriyor; ağzıyla araba sesi çıkararak güya araba sürüyordu.

Melek'i divana uzatmışlardı. Gülgez onun başını, ayaklarını, ellerini ovuşturuyor ve annesinin başında, sessizce ağlıyordu.

İkbal ile Gülgez'in kocası Mehemmed karşılıklı oturmuşlar, sigara içiyorlardı. Ağızlarını bıçak açmıyordu, hiç konuşmuyorlardı. Hamid koltuğa oturmuştu, ayaklarını da masanın başına uzatmış, sesi kısılmış olan televizyona bakıyordu. Televizyonda atletizm yarışları vardı. Hamid kalkıp televizyonun sesini açmaya eriniyor, bayanlar engelli yarışlarını izliyordu. Yarışmacılar, engelleri bir bir aşarak bitiş çizgisine

doğru koşuşuyorlardı. Bir zenci atlet, diğerlerinden hayli öndeydi, adeta kuş gibi uçuyordu...

Hamid içindeki endişeleri bastıramıyordu. Bu hareketinden sonra, hiç de hoş olmayacak olayların meydana geleceğini seziyordu... Ancak bu endişelerine rağmen, omzundan çok ağır bir yükün indiğini, üstünden dağlar kalktığını düşünüyordu. Bir düşüncesi daha vardı: Acaba Emine, Hamid'in bütün bu yaptıklarının nedeninin, kendisi olduğu biliyor muydu?

Telefon o kadar çok çalıyordu ki, nerdeyse patlayacak haldeydi, bu yüzden de İkbal telefonun kablosunu şebekeden ayırdı. Bir süredir telefon çalmıyordu. Şimdi İkbal tekrar kalkıp telefonun kablosunu şebekeye taktı ve numarayı çevirdi:

-Alo, düğün salonu mu? Evet, düğün sahibi... Salon doluyor mu? Dinle, düğün iptal oldu... Ne demek niye iptal oldu? İptal oldu diyorum, duymuyor musun? Evet, yüzde yüz... Neden mi? Senin için ne fark eder ki... İnsanlara ne mi diyeceksin? Benim dediğimi söyle, düğün iptal oldu de! Ne parası? Biliyorum, gitti o para. Elbette, sizi ilgilendirmez. Siz kendi işinizi yaptınız. Aaahhh! On sekiz bin manat uçtu, gitti... Dinle, müzisyenleri gönderebilir misiniz? Madem geldiler, söyleyin, çekip gitsinler... Hımın. Onları güvendirip meşgul eylediysek, paralarını da vermeliyiz öyle mi? Hiç olmazsa, biraz indirim yapsınlar. Keyfimizden yapmadık ki! Başımıza bir iş geldi.. Kendileri ile mi görüşelim? Tamam, tamam, ben gelip her işi yoluna koyacağım...

İkbal telefonu kapatıp öfkeyle Hamid'e baktı. Hamid gözünü televizyondan ayırmıyordu, sanki hiçbir şey olmamıştı. İkbal, Mehemmed'e döndü:

-Kalk, düğün salonuna gidiyoruz, dedi.

İkbal ile Mehemmed çıkıp gittiler. Deminden beri İkbal'in bakışlarından tedirgin olan Hamid de rahat bir nefes aldı. Sonra kalkıp yatak odasına geçti. Gülgez, hayli ağlamış, yorulmuş, artık susmuştu. Anne-kız, sessizce oturuyorlar, sanki olağanüstü bir şeyi bekliyorlardı.

Hamid onlara çıkıştı:

-Yeter artık, burayı yas evine çevirdiğiniz! Ne oldu, dünyanı sonu mu geldi? Zorla güzellik olmaz! İstemediğim bir kızı gelin getirip beni mutlu edeceğinizi mi sanıyorsunuz?

Gülgez de ona karşılık verdi:

-Yalan söyleme! O zavallı kızı kendin seçmiştin!

-Bir hata yaptım, şimdi de o hatamdan dönüyorum, ne var bunda?

Hamid, annesinin başını sıvazlamak için hamle yaptı. Annesi öfkeyle başını yana çekti.

-Anne, senin tek oğlun var. Sen de onun mutlu olmasını istiyorsun, öyle değil mi? Bu tartışmalar, üç dört içinde unutulup gidecek. Ancak evlendiğin kız ile bir ömürlük evleniyorsun...

Telefon sürekli çalıyordu.

Gülgez yine ağlamaya başladı:

-İnsanlara ne diyelim şimdi? Teyzemlere ne diyelim? Zavallı Sebiş'in ne suçu vardı, kızı bir ömür bedbaht ettin! Üstelik babamızın ruhunu incittin.

Hamid sesini yükseltti:

-Gülgez, niye saçma sapan konuşuyorsun? Boş boş konuşmayı bırak! Dediğim gibi, bunlar üç dört gün içinde unutulup gidecek.

Melek, Hamid'i görmemek için yüzünü yana çevirmişti.

Tural, tencere kapağını çevire çevire hayalinde sürdüğü arabasıyla onların yanına geldi ve sordu:

-Dayı, arabama biner misin?

Hamid onun başını okşadı, yanaklarından öptü.

Gülgez hıçkırıklara boğularak kardeşine sordu:

-Madem kızı istemiyordun, niye düğün için onay verdin? Böyle birdenbire ne oldu sana?

Deminden beri susan Melek, sonunda ağzını açtı:

-Kardeşin yeni bir sevdaya düştü kızım. Gönlünü, sokak sokak gezen Sugra'nın kızına kaptırdı.

Gülgez bir annesine bir de Hamid'e bakarak:

-Olamaz! Dedi.

Hamid, henüz niçin böyle bir karar verdiğini; niçin Sebine ile evlenmek istemediğini hiç kimseye söylememişti. Ama annesinin bunu sezmesinden de hiç hoşlanmadı. O, Emine meselesinin, üstelik de bu günlerde, dillendirilmesini hiç istemiyordu...

Melek yeniden dile geldi:

-Benim içime doğmuştu, içime doğan, başıma gelir. Kardeşin, o gün ağzının suyunu akıtarak o ifrite bakınca, içim burkulmuştu, baktım ki bunun hamuru, o mayadan değildi...

Melek birden haykırdı:

-Helal süt emmiş Sebine'nin yerine eve bir fahişe getirmene asla izin vermem...

Hamid de sesini yükseltti:

-Anne, rica ediyorum senden, öyle her ağzına geleni söyleme lütfen. Emine'nin fahişeliğini nerde gördün? O, daha bir çocuk... İnsan daha yeni yetme biz kız hakkında öyle söyler mi?

Melek yeniden bağırdı:

-O değilse, annesi, bacısı, fahişe!

-Gözünle gördün mü?

-İlla ki görmem mi gerekiyor? Bütün herkes, onlardan bahsediyor. Bir arabadan inip diğerine biniyorlar...

-Her arabaya binen fahişelik mi yapıyor?

Telefon ara vermeden çalıyordu. Melek göğsünü ovuştura ovuştura yüzünü Gülgez'e çevirdi:

-Bu dünyaya geldim geleli, bir gün yüzü görmedim. Yemedim size yedirdim, giymedim size giydirdim. Büyürseniz, çektiğim bütün eziyetleri unuturum, diye düşündüm. Sonunda başıma bu da geldi...

Telefonun sesi sinir bozucuydu. Melek daha fazla tahammül edemedi, Gülgez'e seslendi:

-Kalk, cevap ver o lanet olasıcıya!

Gülgez gidip telefonu açtı...

-... Evet, ben Gülgez... Ne oldu? Ben... Hiç... Annem mi? Evet, evde. Çağırıyorum.

Gülgez ağlayarak:

-Zerrin Teyze, seni istiyor, dedi.

Melek tekrar ümit dolu bakışlarla oğluna baktı:

-Hamid, henüz geç değil, oğlum. Bize yazık etme. Düğün iptal oldu, olsun, cehenneme kadar. Paramız boşa gitti, gitsin, cehenneme kadar. Gel gidelim, gelinimizi alıp evimize getirelim, el âlemi kendimize güldürmeyelim. Zerrin teyzen telefonda...

Hamid bir süre cevap vermedi. Bu süre içinde Melek de, Gülgez de Hamid'in doğru yola geleceğini, eteğindeki taşları dökeceğini ümit ettiler...

Hamid nihayet cevap verdi:

-Hayır, anne, ben o kızla evlenmeyeceğim.

***

Sanki saatin akrebine, yelkovanına ağır taşlar asılmıştı. Zaman bir türlü geçmiyordu... Artık hısım akrabalar, tanıdıklar, dostlar eve gelip gitmeye başlamıştı. Hamid misafir odasının kapısını kilitlemiş televizyon izliyordu. Ekranda yine atletizm yarışmaları vardı. Bu kez erkekler yüksek atlama yarışlarını seyrediyordu.

Hamid, televizyon izlerken, bir yandan da en sevdiği eşyası olan "Makarov" marka tabancasını, elinde döndürüyordu. Tabancayı ekrana tuttu, nişan aldı, güya ekrandaki, atleti vuracaktı. Ağzı ile: "Dufff," dedi. Sonra parmakları ile tabancasının namlusunu sıvazladı. Diğer odadaki annesinin ne halde olduğunu düşünmeye başladı. Annesinin durumu hiç de iyi değildi, yine susuyordu. Bacısı Gülgez ise gelip gidenlere, utana sıkıla, yerin dibine gire gire Hamid'in yaptıklarını anlatıyordu.

Hamid, yine tabancasını ekrandaki bir diğer atlete doğrulttu, güya onu da vurdu. Sonra kanepeyi kaldırıp tabancasını kanepenin altına sakladı ve bir sigara yaktı...

Birden kapının sert bir darbeyle açıldığını işitti. Birileri öfkeyle:

-Nerde o köpek, diye bağırıyordu. Az sonra Hamid'in bulunduğu odanın kapısı güm diye kırılıp yere düştü ve iki genç arka arkaya içeri atıldılar.

Biri:

-Alçak! Bu yaptığın ne demek oluyor, hokkabazlık mı yapıyorsun, diye onun yakasından yapıştı.

Diğeri:

-Köpek, sen kudurdun mu, bizi mi dalayacaksın, diye saldırdı.

Hamid o an, gelenlerin Sabine'nin kardeşleri olduğunu anladı. Bu şekilde, aniden geleceklerini beklemediğinden, onları sakinleştirmeye çalıştı:

-Gençler, bağırmayın, ortalığı velveleye vermeyin. Gelin medeni insanlar gibi konuşalım.

Camal:

-E, medeni insan gibi mi? deyip ona bir tokat yapıştırdı.

Hamid, Camal'ı iteledi:

-Buraya bak, sen daha dünkü çocuksun, git, büyüklerin gelsin. Ben onlarla konuşacağım.

Bu defa Cavid ileri çıkıp Hamid'e bir yumruk attı:

-Alçak, bacımızın namusuyla oynadın, seni parçalayacağım, tike tike doğrayacağım!

Gülgez, Melek ve evde bulunan birkaç akrabaları, araya girmişler, ancak gençleri yatıştıramamışlardı. Hamid ve Sebine'nin kardeşleri, yaka paça birbirlerine girdiler. Odadaki eşyalar kırılmış, avize yere düşmüş paramparça olmuştu... Hamid, bu iki gençle başa çıkmaya çalışıyor ve bunu da başarıyordu...

Kavga kızıştığında, Cavid cebinden bir bıçak çıkarıp Hamid'in karnına sokuverdi. Hamid de, içeridekiler de böyle bir şeyi beklemiyorlardı. Hamid karnını tutarak aşağı eğildi. Cavid ise elindeki kanlı bıçakla şaşkın şaşkın onu seyretmeye başladı...

Hamid:

-Alçak, beni bıçakladın, deyip yere yuvarlandı.

Gülgez ile Melek'in korku dolu çığlıkları bütün binada yankılandı.

7. BÖLÜM

Gündüz, Nizamî'nin meşhur mısralarını fısıltıyla tekrarladı:

"Doğru yazmaya var mademki, imkân.
Niçin gelmelidir ortaya yalan!"

...Yalan, şimdi toplumu ekseninden ayırmak isteyen bir kuvvetti. Yaklaşık bin yıl önce büyük şair Nizamî'nin söylediği bu sözler, şimdi ciltler dolusu kitap, gazete ve dergilerde yazılanlara bakarak, nasıl da doğru görünüyor... Bu, şairin yüzyıllar önce ortaya koymuş olduğu güncel bir konu. Onun düşüncelerinin tasviri sanat formunu oluşturmak ise, başarılması en zor işlerden biri... Elinde piyale tutan kız, şahın önünde saygıyla eğilen vezir, telekle bir şeyler yazan kâtip, halkı tokatlayan ayan... Yok, olmuyor... Kahramanlar tam değil... Bir şeyler eksik sanki...

Yalan niçin söylenir? Tabi ki, korkudan... Korku bizim karar vermemizi engelleyen esas nedenlerden biridir. Korku, bizim aldığımız kararı tüyler ürperten bir sesle durduran eyleçtir.[17]

-Bunu da içelim, damadın sağlığına!

Gündüz, uzanan kadehi kendi kadehi ile tokuşturup içindeki votkayı bir dikişte içti ve önündeki söğüşlenmiş salatalıktan bir parça alıp ağzına attı...

Gündüz'ün yanındakiler, soğuk mezelerle iki şişe votkayı bitirmişlerdi, o da onlarla birlikte içmeye mecburdu. Aslında kendi

17 Eyleç: Fren. (Bizim batı dillerinden aldığımız "fren" kelimesi, Azerbaycan'da "eyleç" karşılığı ile Türkçeleştirilmiştir. Ç.N)

kendine, bir daha içmeyeceğim, diye söz vermişti. Çünkü böbrekleri son zamanlarda rahatsız olduğunun sinyallerini veriyordu.

Yaklaşık bir buçuk saattir oturuyorlardı. Gündüz, girişte bir iki sınıf arkadaşı ile görüşmüştü ama eski mahalleden kimse yoktu. Yanında oturanları ise hiç tanımıyordu... Damat ile gelin ise, nedendir bilinmez; bir hayli gecikmişlerdi. Şüphesiz trafik sıkışıktı, bu yüzden gelememişlerdi...

Demek, en sonunda Hamid de evleniyordu... Okul yıllarında, her biri bir kızı severdi. Sadece Hamid, hiç kimseyi beğenmezdi. Düşkünün biriydi! Sadece videoda porno filmi izlerken, o filmde oynayan bir kızı beğenmişti. Ben, o görkemde bir kız arıyorum derdi hep... Acaba, ne olmuştu da annesinin bulduğu kız ile evlenmeyi kabul etmişti? Yoksa evleneceği kızla, aradığı kız arasında zahiri bir benzerlik mi görmüştü?

Gündüz, büyük bardağı maden suyuyla doldurup içti, sonra kızartılmış tavuğun kanadını alıp dişleriyle sıyırmaya başladı...

...Meğer aşk, çoğu zaman bizi uçuruma sürükleyen bir gözü kapalılık ve sorumsuzluk haliymiş. Ancak seni seveni koruman gerek, eğer buna gücün yetmezse, en azından, onu koruması için Tanrı'dan yardım dilemelisin... Gündüz, tekrar Nizamî'nin düşüncelerine dayanarak tamamlamaya çalıştığı eserini gözleri önüne getirdi... O tabloya, bir çocuk kahraman da yapsam mı? O çocuk piyale tutan kızla, tokatlanarak dövülen teba ile aynı yerde, yalan adlı beladan dolayı eziyet çeksin, yaltak vezirle her şeyi sahte yazan kâtip ise yalanı yaratıp yaşatanlar olsun...

Birden, büyük mütefekkir Nizamî'nin sadece edebî bir eser meydana getirmek için belagate sığınmadığını; bunun için şiir yazmadığını düşündü. Onun okuyucuda basit bir ilgi uyandırmak istemediğini, esas amacının insanlara olumlu düşünceler aşılamak ve insanlığı kâmilliğe, mutluluğa götüren yolları göstermek olduğunu kavradı. Ve sırf bu nedenle de "Doğru yazmaya imkân varsa, niçin ortaya yalan gelmelidir." dediğine inandı.

En kötüsü de güçlülerin yalanının zayıfların hakikatine çevrilmesidir. İnsanları yalana inandırmak için, ona azar azar hakikat katarak sonunda öyle bir duruma getiriyorlar ki, daha sonra insanları hakikate inandırmak için, biraz yalan katmaya mecbur oluyorlar...

-Düğün iptal oldu ey cemaat! Düğün iptal oldu ey cemaat!

Yok, yok, hayal değildi, duyduğu bu ses, salonda yankılanıyordu. Misafirler kalkmış, çıkışa doğru gitmekteydiler...

-Nasıl yani, düğün iptal mi oldu? Bu da ne demek?

Gündüz, ısrar etse de başka bir şey öğrenemedi. O da diğer insanlara uyup düğün salonunu terk etti. Acaba aniden bir şey mi oldu? Hiç kimse meselenin ne olduğunu, işin doğrusunu bilmiyordu. Üstünden ırak olsun? Acaba hangi talihsizlik oldu ki, düğün iptal oldu? Biri öldüğünde bile düğünü iptal etmiyorlar. Bu kadar masraf et, sonra da...

Telefonunu çıkarıp Hamid'e çağrı bırakmak istedi, ama Hamid'in telefonu kapalıydı... Sağa sola müracaat etse de yine bir şey öğrenemedi. Hamid'in ev telefonunu aradı, telefon meşguldü... Hamidlere gitmek istedi, ama yeni evlerinin adresini bilmiyordu

Atölyeye dönme ve resme devam etme isteği tamamen yok olmuştu. Eve gitmeye karar verdi...

... Taze Pir Mescidi'nin yanından sağa döndü, dar, dolambaçlı yollardan ilerledi. Ve işte kirada yaşadığı virane... Rengi iyice solmuş tahta kapıyı çaldı, kızı Aydan'ın "Kim o? Sorusuna: "Kim olacak, benim." diye cevap verdi ve açılan kapıdan içeri geçti. Eliyle Aydan'ın başını sıvazladı, oğlu Rizvan da koşup yanına geldi, onu da hafifçe kucakladı. Aydan sekiz, Rizvan ise altı yaşındaydı. Kız üçüncü sınıfa geçmişti, oğlan ise bu yıl okula başlayacaktı...

Ortadan, perde ile ikiye bölünmüş bir odada kalıyorlardı. Perdenin diğer tarafı yatak odalarıydı. Yere serilmiş döşeklerden birinde Gündüz ile Rizvan, diğerinde ise Ülker ile Aydan

yatıyorlardı. Perdenin bu tarafı ise hem koridor, hem mutfak, hem de misafir odasıydı. Giriş kapısının solunda, ayrılmış küçük bir yere ayakkabılar dizilmiş, ayakkabıların üstündeki, tahta raflara ise elbiseler; sağda lavabonun altına tencereler, tabaklar, bardaklar, kaşıklar konmuştu. Az ötede ise bir gaz ocağı vardı. Ortada masa ve sehpalar, duvarın önündeyse eski bir dolap ve küçük ekranlı, siyah beyaz bir televizyon...

Bir sandalye çekti ve ellerini birbirine kenetleyip oturdu. Ülker, hayretle sordu:

-Ne tez geldin? Arkadaşının düğünü değil miydi? Düğünün sonuna kadar kalsaydın, belki biraz moralin de düzelirdi.

Gündüz bir sigara yaktı ve üzgün bir şekilde mırıldandı:

-Düğün iptal oldu.

Ülker iyice şaşırdı:

-Nasıl yani? Düğün iptal mi oldu?

Gündüz odanın tavanına üflediği sigara dumanının kıvrılarak yükselişini seyrederek cevap verdi:

-Düğün salonuna gittim, masalara soğuk mezeler dizilmişti, erken gelen misafirlerle biraz meze yiyip biraz da votka içtik. Sonra birileri çıkıp, düğün iptal oldu, diye ilan etti, biz de dağıldık.

-İyi de sebep ne?

-Öğrenemedim.

Odayı ikiye ayıran perdenin rengi biraz solgun olsa da tertemizdi. Ülker sık sık perdeyi, yorgan ve döşek yüzlerini, yastık kılıflarını yıkıyor, odanın tertipli düzenli olmasına özen gösteriyordu. Duvar kâğıtlarını da sık sık silerdi. Ancak duvar kâğıtları hem çok yıpranmış hem de Gündüz'ün içtiği sigaraların dumanından iyice sararmıştı... Kâğıtların üstündeki küçük desenler artık seçilmez olmuştu...

Ülker konuyu değiştirdi:

-Ev sahibi geldi bu gün, bağırıp çağırdı. Ay sonuna kadar kirayı ödemezseniz, eşyalarınızı dışarı atacağım, dedi.

Gündüz, Ülker'in bu dediklerini duyunca, yumruğunu masaya vurdu:

-Ben zavallı ne yapayım? Parayı nerden kazanayım? Reyaset Bey para verecek, o parayı verir vermez, tüm borçları kapatacağımı söylemedim mi? Bunu bile bile beni niçin rahat bırakmıyorsun?

Ülker ah çekti:

-Ben sana kötü bir şey demedim ki... Sadece ev sahibinin dediğini ilettim, o kadar.

-Ev sahibi halt ediyor! Duydun mu?

-Ne yaptığı umurumda değil. Ama sen evde olmuyorsun, o zalim de gelip, bizim başımızın etini yiyor, bize dirlik vermiyor. Çocuklar da korkuyla, anne, ev sahibi bizi buradan çıkarırsa, sokakta mı yaşayacağız, diye soruyorlar. Tedirgin oluyorlar.

-Tamam, yeter! Bir daha gelirse, kapıyı açma. Ona, git, kocam ile konuş, de!

Sigarasının izmaritini kül tabağına basıp söndüren Gündüz, bir sigara daha yaktı. Aydan, "Boyama" kitabındaki hayvan resimlerini boyuyor, Rizvan ise ablasını seyrediyordu. Ülker eli koynunda, odanın ortasına dikilmişti, gözleri yol çekiyordu. Gündüz ona çıkıştı:

-Bir bardak çay ver de zıkkımlanalım! Biliyorsun ki dışarıdan gelenin önüne bir bardak çay koyarlar...

-Düğün salonunda yiyip içtik demedin mi? Ben nerden bileyim çay istediğini?

Ülker gaz ocağının üzerinde olan çaydanlığın altını yaktı.

"Kim diken ekerse, diken derecek,

Kim nicat verirse, nicat görecek."

Yapacağı tablonun bu beyiti yansıtacak olan bölümünü tuvale nakşetmek çok zordu. Diken ekip diken dermek; nicat verip nicat görmek... Üstelik bu düşünceyi, doğru ve yalanın mücadelesini verenleri aksettirdiği kahramanların üzerine eklemek

gerekiyordu. Yok, mutlaka bir kahramana daha ihtiyaç vardı. Aksakallı, nur yüzlü bir pir de olmalıydı bu tabloda... O, eli kırbaçlı ayanın diken ektiğini, eli telekli kâtibin diken dereceğini ispatlamalıydı. Ancak bunu nasıl yapacaktı?

Masanın üstünde, büyük şair Nizamî'nin, "Aforizmalar" adlı kitabının sayfalarını çevire çevire Ülker'in getirdiği çayı yudumladı. O anda, insanların her birinin bin yıllar önceki ecdatlarından, ninelerinden, şeceresinde yer alan diğer insanlardan izler taşıdığını ve insanların her birinin, şimdiki haline binlerce yıl sonra ulaştığını düşündü. Tıpkı bunu gibi, kitaplar da şimdiki hallerine binlerce yılda ulaşıyorlardı. İnsanlar da kitaplar da binlerce yıldan beri doğru yolu tutmuş, geliyorlardı.

Gündüz birdenbire Ülker'e doğru çevirdi başını ve:

-Yarın sizi Celilabad'a göndereceğim, dedi.

Çocuklar:

-Urra! Deyip bağrıştılar ama Ülker, yüzünde bir şaşkınlık ifadesi ile öylece donup kaldı ve neden sonra:

-Bu, ne ani bir karar böyle, diye söylendi ve ardından da sordu:

-İş yerinden izin almadan nasıl gideyim?

Gündüz umursamaz bir şekilde cevapladı:

-Ben başhekime söyler, sana izin alırım.

Ülker gelip onun karşısına oturdu:

-Galiba bir miktar para kazandın... O zaman memlekettekilere de bir şeyler almak lazım. Biliyorsun, ihtiyarlar da çocuklar gibi oluyor, onlara hediye verdiğinde çok mutlu oluyorlar. Üstelik bir sürü de hısım akraba var. Herkes bir şey umuyor...

Gündüz bir sigara daha yaktı:

-Beş kuruşum dahi yok. Hatta yol paranızı da veremeyeceğim. Kardeşine söyle, terminale gelip sizi karşılaşın, yol paranızı da o versin. Otobüsü kaçırıyorduk, bu nedenle evden çok telaşlı çıktık, cüzdanımı evde unutmuşum, dersin...

Ülker oturduğu yerden ayağa fırladı ve başını iki yana salladı:

-Olmaz Gündüz! Ben gitmiyorum. Artık utancımdan yerin dibine giriyorum. Böyle nereye kadar?

-Nereye kadar mı? Ne demek istiyorsun?

-Bak, bu geçim kaygısı, bu ihtiyaçlar, bu sıkıntılar...

Gündüz hiddetle ayağa kalktı:

-Eğer ben hoşuna gitmiyorsam, hoşuna giden birinin yanına, git! Dedi ve sonra sesini iyice yükseltti: Beni beğenmiyorsun, ha? Seni aç, susuz dolandırıyorum, kirada kalıyorsun, doğru dürüst yiyeceğin, giyeceğin yok, öyle mi?

Çocuklar korku içinde babalarına bakıyorlardı.

Ülker onu sakinleştirmeye çalıştı:

-Tamam, coşma... Sana da hiçbir şey söylenmiyor.

Gündüz bir yandan ayakkabılarını giyiniyor bir yandan da olanca sesiyle bağırıyordu:

-Bütün hayatımı mahvettin. İnsanlık, entelektüellik, yetenek, sanat... Bunlar senin neyine gerek! Sana sadece para lazım! Sadece para!

Kapıyı çarpıp bahçeye çıktı ve sokağa doğru yürüdü. Hava kararmıştı, bunaltıcı bir sıcak vardı. Dükkânın önünde üç dört kişi oturuyordu. Onlara selam verip içeriye girdi. Dükkân sahibi, onun görür görmez, ellerini birbirine sürdü:

-Evet, ressam kardeş, herhalde borçlarını ödemeye geldin. Çünkü sabahtan beridir, sağ elim kaşınıyordu.

Gündüz buzdolabının vitrinindeki soğuk biraları görünce yutkundu, dudaklarını yaladı:

-Çok sürmez, en fazla bir hafta sonra bütün borcumu ödeyeceğim. Biliyorsun, elimde çok önemli işler var, sponsor da bulundu, belki de duymuşsundur, Reyaset Bey...

Dükkân sahibi onun sözlerini yarıda kesti:

-Kardeşim, Reyaset midir; siyaset midir, nedir bilmiyorum, nerdeyse bir aydır ondan bahsediyorsun ama ortada fol yok, yumurta yok!

Gündüz gözünü dolaptaki biralardan ayıramıyordu:

-Vallahi bütün borçlarımı ödeyeceğim. Çok sürmez, tablolarım yurtdışında sergilenecek, göreceksin, bana Mister Elekberli, diye hitap edecek, sağımda solumda dolaşacaklar; adıma bankalarda hesaplar açılacak... Bu kardeşin, senin dükkânını da bir güzel tamir ettirir, yeniler... Eğer istersen, bu dükkânı biraz daha büyütürüz, giyim eşyaları da satarsın...

Dükkân sahibi onun sözlerini yine yarıda kesti:

-Kardeş, ben elimdeki yoğurdu bırakıp da yayladaki ayranın peşinde koşacak değilim. Sen o aklını kendine sakla. Bana tam elli yedi manat borcun var. Ben de mal aldığım toptancılara borç ödeyeceğim. Ben de senin gibiler yüzünden, ha bu gün ha yarın, diye toptancıları dolandırıyorum. Onları daha ne kadar idare edeceğim?

Gündüz eliyle ağzını sıvazladı:

-Ben öleyim ki, birkaç güne kadar borcumu ödeyeceğim. Sen iki bira daha ver, birkaç gün sonra altmış manatını elinde bil.

Dükkân sahibi, ilk önce vermek istemedi, ancak Gündüz'ün yalvar yakar rica etmesi üzerine daha fazla diretemedi:

-Al, sana iki bira daha... Altmış manatımı, beş gün içinde getir. Verdiğin sözü tut, erkekliği araya verme, ayıptır.

Gündüz yemin billâh ederek dükkândan çıktı, biranın birinin kapağını pencerenin demir parmaklığına kıstırıp açtı ve başına dikti. Buz gibi bira Gündüz'ün yanan ciğerine bir serinlik getirdi.

...Hayatın anlamsız bir şey olduğunu öğrendikten, tarihe geçmek, manevi açıdan kemale ermek, ahlâklı olmak, zirveye yükselmek masallarının, afyona benzediğini kavradıktan; mücadelenin, gayretlerin ve tüm çabalarının anlamsızlaştığını idrak ettikten ve elin kolun yanına düştükten sonra yaşamak kolaylaşıyor, diye düşündü...

Onun içinse hele hayat çok karmaşıktı. Hele ki inancı vardı. Önündeki hedeflere mutlaka ulaşacağından bir kez daha emin oldu. Elbette engeller çoktu, elbette yolların çoğu bir çıkmaza götürüyordu. Başaracağını, mutlaka başaracağını bir kez daha bütün varlığı ile hissetti.

İkinci bira şişesini de açıp başına dikti. İnsanlar iki kısma ayrılıyor, diye düşündü bu kez. Bir yarısı soruya yapışmış, diğer yarısı ise cevaba. Soruya yapışanlar idealistler, cevaba yapışanlar ise materyalistlerdir. Soru arayanlar maneviyattan, cevap arayanlar ise maddiyattan vazgeçemiyorlar. Birinciler diğer insanlara karşı iyi olmaya çalışırken; ikinciler yalnız kendileri için çalışıyorlar. Ve bu gün, toplum öyle bir noktaya gelip dayandı ki, birinciler, ikincilere göre aptaldan da aptaldırlar...

Bunları düşündükten sonra birden morali bozuldu. Basamaklara oturup bir sigara daha yaktı.

8. BÖLÜM

Önce ışık vardı; karanlık sonradan geldi. Önce karanlık vardı, ışık sonradan geldi... Bazen karanlığın içinde ışık ararsın, bazen de ışığın içinde karanlık... Eğer, karanlığın içinde ışık arıyorsan, sen ümitli, yarınlara inanan bir insansın demektir. Eğer ışığın içinde karanlık arıyorsan, manen çökmüş, ruhen ölmüş birisin...

***

Hamid gözlerini ağır ağır açtı. Bembeyaz hastane koğuşunda hiç kimse görünmüyordu. Karnına o bıçağın saplandığı andan, gözünü açtığı şimdiki ana kadar kaç saat, kaç gün geçtiğini bilmiyordu. Hamid, geçen bu zaman diliminde, kendisini "öbür dünyada" saymıştı... Aniden gözlerini açıp yaşadığını, sağ olduğunu hissetmişti. Bu, onun için beklenmedik bir şeydi, mucizeydi.

İçini büyük bir sevinç kuşattı. Ölmemişim, yaşıyorum, diye geçirdi zihninden. Çevresine bakındı. Pencereden içeriye güneş ışıkları sızıyor; rüzgâr, karaağaç yapraklarını sallıyordu. Koğuşun duvarları, tavanı, onun yattığı döşek, üstüne çektiği yorgan ve oradaki her şey, bakanların gözünü kamaştıracak derecede beyazdı, bembeyazdı...

Önce dolabının üstüne dizilmiş ilaç kutularına, sonra da yavaşça üstündeki ince yorganı kaldırıp sargı bezi ile kapatılan ve üstüne bant çekilen yarasına baktı. Boynunu, ellerini, ayaklarını

hareket ettirdi, bütün organlarının sapasağlam ve yerli yerinde olduğunu anlayınca derin bir nefes aldı...

Gariptir, insan önce öldüğünü zannedip daha sonra ölmediğinin farkına varınca, o an, kendisini adeta dünyaya ikinci kez gelmiş gibi hissediyor... Kendisini, yeni doğmuş küçük bir bebek olduğunu sanıyor...

Hamid, sigara içmek istedi. Nedense, göğsünde ince bir sızı vardı. Demek yeniden hayata dönüyordu. Ve hayatta atacağı ilk adım da daha ağzı süt kokan o "enikleri" cezalandırmak olacaktı...

Zihninde türlü kurgular vardı, Sebine'nin kardeşlerini ne şekilde cezalandıracağını düşünüyordu ancak bir karara varamadan, düşünceleri dağılıverdi. O an, Emine'nin hayali gelip onun gözlerinin önünde durdu... Emine'yi, ilk gördüğü anı yeniden yaşıyordu sanki. Emine eğilmiş yeri süpürüyor, dolgun, beyaz bacakları görünüyordu...

-Uyandınız mı?

Beyaz gömlekli genç bir kız- şüphesiz hemşireydi- bu soruyu sorduktan sonra elini Hamid'in alnına koydu, ateşine baktı ve sonra da çıkıp gitti.

O kız, Hamid'e niye "uyandınız mı?" demişti. O uyumamıştı ki! Ölmüş ve yeniden dirilmişti. Beyaz önlüklü kız ona, "uyandınız mı?" diye değil de "dirildiniz mi?" diye sorsaydı keşke.

O bunları düşünürken, gözlerini kapıya dikmişti. Kapı aniden açıldı. Az önceki beyaz gömlekli kız ile birlikte annesi, bacısı bir de İkbal, içeri geçtiler. Onların görüşmesi çok etkileyici ve gözyaşları eşliğinde oldu; hatta bu duygusallık beyaz önlüklü kızın gözlerini de yaşarttı...

Hamid, çok sevdiği annesi ve kız kardeşinin ona yaklaşımında, yine önceki gibi bir yakınlık ve sevgi hissediyordu, onun için önemli olan da buydu. Annesi Melek, şimdi olan bitenlere tamamen başka pencereden bakıyordu. Ocağının umudu tek balasının canına kasteden Camal ile Cavid'e beddualar ediyor; Gülgez kardeşinin sonunu düşünmeden attığı adımdan çok bu

adımın neye mal olduğundan bahsediyordu. İkbal ise, "Düşmanlarımdan intikamımı kendim alacağım." diyen Hamid'e nasihat ediyor, savcılığın soruşturma başlattığından, Camal ile Cavid'in tutuklanarak hapse atıldığından haber veriyordu...

Hamid yakınlarının bu dehşetli hadiseden sonra onunla aynı fikirde olduklarına seviniyordu. Hatta annesi arada bir defa: "Ay oğul, belki de Allah seni imtihan ediyor, o kızı alsan da barışsanız, ara yerde düşmanlık olmasın, diyorum." dediğinde, Gülgez Hamid'in cevap vermesine fırsat tanımadan annesine çıkışmıştı:

-Allah şaşırtmış onları. Gelip de insan evladı gibi meseleyi açık seçik konuşmak, haklıyı haksızı ayırmak yerine, kudurmuş gibi bıçağa sarılıyorlar... Onlar kim ki, onlarla barışalım!

Her şey Hamid'in istediği gibi gidiyor; olaylar onun gönlüne göre şekilleniyordu. Bundan sonra, yeni bir adım atmak lazımdı...

***

Hamid, bir sonraki adımı atma işini dört gün sonraya sakladı. Bu süre içinde soruşturmayı yürüten polis müdürüne her şeyi olduğu gibi anlatıp Camal ile Cavid'in uzun süreli hapis cezası alacaklarından emin oldu.

Arkadaşları, yakın akrabaları sık sık gelip onu ziyaret ediyorlardı ve nedense gelenlerin hepsi de önceden anlaşmış gibi Hamid'e nasihat ediyor, öğüt veriyorlardı. Sadece Gündüz, Hamid'in attığı bu adımın doğru olduğunu söyledi, hatta şöyle dedi:

-Hatalar, yanılgılar bile bazen beklenmedik şekilde insana uğur getirir...

Hamid pek de ağır olmayan yarası iyileşmeye başladıktan birkaç gün sonra hastaneden taburcu oldu; eve geldi...

Nihayet, ihtiraslar sakinleşip ortamın gerginliği geçtikten sonra Hamid annesine, Emine ile evlenmek istediğini bildirdi. O, annesine türlü diller döküp onu bu evliliğe razı edeceğinden emindi. Önce bacısı Gülgez'i ikna edip yola getirmişti. Sebine'nin

ailesine karşı Gülgez'deki kati düşmanlık hisleri, Hamid'in çok işine yaramıştı.

-Gülgez, şimdi para her şeyi halletmiyor. Bak, iş nereye vardı ki, o başıbozuk eşkıyalar, benim gibi para içinde yüzen bir adamın canına kastettiler. Oysa onlar, benim elime su bile dökemezlerdi... O köylü tayfası, güya ucuz akıllarınca gelip bizimle hısım olacaklardı? Bu iyi oldu, hiç olmazsa dostumuzu düşmanımızı tanıdık... Sen de iyi biliyorsun ki, benim evlenmem, dağın dağa kavuşması gibi bir şey... Eğer ben evlenmeye razı olmuşsam, bu fırsatı ganimet bilin. Ben Emine ile evlenmek istiyorum, bitti, vesselam.

Gülgez önce itiraz etmişti:

-Hamid, ama o ailenin iyi olmadığını söylüyorlar, üstelik o kızın anne...

Hamid bacısına fırsat vermemiş ve onun sözünü derhal kesmişti:

-Gülgez, bu konuyu daha önce konuştuk. Ben Emine ile evleneceğim, onun annesiyle, bacısıyla evlenmeyeceğim ki... Emine bu evin gelini olduktan sonra onun babası evine gitmesini yasaklarım, giderse ayağını keserim... En önemlisi de kısa sürede evlenip o başıbozuk köylü ailenin yüreğine dağlayacağım, onlara inat Emine'yi alacağım. Bırak evlendiğimi duyup çatlasınlar. Bırak düğünüm olduğunu duyunca, evlerine kor ateş düşsün... Eğer bana Emine'yi almazsanız, çekip Rusya'ya gideceğim ve bir daha asla geriye dönmeyeceğim...

Hamid bu süre içinde İkbal'i de yola getirmişti. Arkadaşının canına kasteden iki kardeş yüzünden, anasından emdiği sütü burnundan veren İkbal, Hamid'in tam da Meşedi İbad gibi "O olmasın, bu olsun,"[18] diyerek Emine ile evlenmek istediğini ilan

18 Meşedi İbad: Büyük Azerbaycanlı bestekâr Üzeyir Hacıbeyli'nin aynı adlı operasının kahramanı. Meşedi İbad, genç bir kızla evlenmek isteyen zengin, hasis, görgüsüz bir tüccardır. Parasının zoruyla kendisinden hayli küçük bir kızla evlenmek ister ancak bu muradına nail olamaz. Operanın final sahnesinde: "O olmasın, bu olsun," diyerek, o genç kızın dadısı ile evlenmek zorunda kalır. Ç.N.

etmesine, önce çekinceyle yaklaştı. Aslen Güney Azerbaycan'dan olan İkbal, hayatın yazılı olmayan kanunları ile yaşamayı daha çok seviyordu. O, bir şeyi çok iyi biliyordu: Namus, bir erkek için en önemli şeydi. Ancak Hamid'in ortaya koyduğu gerekçeler, ona daha inandırıcı görünüyordu. Mesela Emine'nin ahlâksız olduğuna dair hiçbir sağlam delil yoktu. İkbal'in Emine'ye karşı olumlu bakış açısına neden olan en önemli şey ise, Emine'nin Hamid ile buluşmaya yanaşmaması, Hamid'in ona hediye alacağını söylemesine de aldırmamadan onu reddetmesiydi... Bu durumda bütün her şey Emine'nin lehineydi...

Nihayet, beklenen an gelip çattı. Hamid, o yıl Eylülün beşinde, İkbal ve Gülgez ile birlikte, kendi planlarını annesine de açıkladı. Melek, oğlunun böyle bir adım atacağını bekliyordu elbette. O da Hamid'in düşüncesinin tam aksine, Hamid'in, babasının ruhuna saygılı olmasını, geleneklere hürmet etmesini, düşmanlığa izin vermemesini istiyor, Zerrin teyzesi ve onun ailesiyle barışıp Sebine'yi düğün yapmadan da olsa, bu eve gelin getirmesini planlıyordu. Hamid ağzını açar açmaz, Melek kendi planlarını açıkladı, Emine'nin ayağının, bu kapının eşiğine bile dokunmasına izin vermeyeceğini bildirdi.

Hamid'in: "Hiçbir şey, beni bu düşüncemden vazgeçiremez. Ya Emine ya da hiç kimse... Yarın, eşyalarımı toplayıp Yekaterinburg'a dönüyorum" demesinden sonra ise hıçkırarak ağladı ve güçlükle bu sözler döküldü ağzından:

-Ben seni, gidip bir aslı bozuk kızı alasın diye büyütmedim ki! Sen o kız ile evlenip bizim aslımızı, neslimizi iki paralık mı edeceksin? Ölürüm de böyle bir şerefsizliğe izin vermem...

Önce Gülgez, sonra da İkbal, ana oğulun tartışmasına katıldılar, kendilerini aşağılanmış saydıklarını, ama Hamid'i derhal evlendirerek düşmandan intikam alacaklarını bildirdiler. Emine'nin suçsuz, günahsız, zavallı bir kızcağız olduğunu onlar da döne döne vurguladılar...

Melek onlara cevap vermedi, kalkıp kendi odasına geçti, kapıyı kilitledi. Bir süre sonra Gülgez gidip annesine tekrar dil dökmeye başladı. Akşam yemeğinde İkbal, kadim Yunan'dan tut çağdaş Avrupa ülkelerine dek, her birinde cereyan etmiş normal erkek- kadın ilişkilerinden; klasik aşk destanlarından dem vurdu, arkadaşının âlicenaplığını gözler önüne serdi:

-Eğer sizin dediğiniz gibi Emine'nin ailesi kötü şöhrete sahipse, kısa süre sonra Emine de ailesine ayak uyduracak, demektir. O halde, niçin Hamid'in bu kızcağızı kurtarma girişimi takdir edilmesin? Niçin ona destek verilmesin?

Akşamleyin Hamid annesine göstere göstere bavulunu toplamaya başladı. Gülgez ise ağlamaklı oldu:

-Sana her gün, sulu yemek pişirmek ve meyve şiresi hazırlamak lazım. Sen, bakıma, hizmete muhtaçsın. Daha tam iyileşmeden nereye gidiyorsun, dedi.

İkbal telefon edip Yekaterinburg'a giden uçakta, iki kişilik rezervasyon yapınca, Melek, içinden çıkılmaz bir durumda olduğunu, tamamıyla idrak etti. İçinde kopan acı ve kahır fırtınasının etkisiyle:

-Peki, git, evlen Sugra'nın sokakta sürten eniği ile... Ama hiç olmazsa, ayıbınla kal, bari düğün dernek kurma, dedi.

Gülgez ile İkbal neşeyle gülümsediler. Sevinçlerinden Melek'e sarılıp onu öptüler. Hamid ise memnuniyetle gülümsedi...

***

Ertesi gün, Eylülün altısında, Gülgez ve teyzesi, Emine için dünür gittiler. Kendilerinden kat kat aşağıda olduklarını zannettiği bu adamların, kızı derhal vermek isteyeceklerini sanan Gülgez yanıldı.

Sugra:

-Ben kim oluyorum ki? Babası ne derse o olur, deyip sorumluluğu kızın babası üstüne yıktı ve kendisi bir kenara çekildi.

Kızın babası Barat ise:

-Emine daha çocuk sayılır, Nermine evlenmeden, Emine'nin evlenmesine izin vermem mümkün değil, dedi.

Gülgez, öfkeden deliye döndü. Hırsından patlayacak bir halde eve; üstelik eli boş döndü. Melek ise yüreğinin ta derinliğinde bu evlilik girişiminin olumsuz sonuçlanmasına sevindi.

Hamid de, İkbal de işin böyle sonuçlanacağını beklemiyorlardı. Her ikisi de bu beklenmedik olaydan dolayı çok sinirlendiler...

Gülgez, haddinden fazla gerilen sinirleri sakinleştirmek için, onlara el töresini hatırlattı:

-Hiçbir kızın ailesi, ilk gelişlerinde dünürlere evet, demez. Bunun bir de sonrası var...

Onlar, ertesi gün telefon edip Emine'nin annesine bir kez daha geleceklerini söylemeyi kararlaştırdılar. Gülgez telefon etti, ancak Sugra yine de onları ümitlendirecek bir cevap vermedi:

-Hamid gibi bir oğlana kız vermek, her bir ana için şereftir. Ama gelin görün ki, Emine henüz bir çocuktur, o daha ev kızıdır. Bu zamana kadar gittiği yer okul; geldiği yer ev oldu. Üstelik Emine, ana kuzusu, pişirip taşırmayı da bilmiyor daha. Hayat tecrübesi yok. Onun evlenmesi için daha çok erken. Bir de... Hamid'in düğün macerası bizi çok korkuttu... Ne yalan söyleyeyim, Emine'nin benden saklısı yoktur. Hamid'in ona vurulduğunu, üstelik de dehşet vurulduğunu babası da ben de biliyoruz. Ancak babası da ben de korkuyoruz. Düğün günü gelip çattığında, evleneceği kızdan imtina eden Hamid'e nasıl güvenelim? Diyeceğim o ki, biz kızı vermiyoruz, bize darılmayın...

Bu sözler, Hamid'i çileden çıkardı, çok sinirlendirdi. Hırsından dudaklarını kemirerek, hayli uzun bir süre, ne yapacağını düşündü. İlk önce, burada yapacak çok işi olduğunu, Yekaterinburg'a dönmek için acele etmemesi gerektiğine karar verdi. En önemlisi ise, ayağını yerden kesmek için bir araba almalıydı. Ural'da son model "Land Cruser-200" almıştı. Şimdi biraz daha ucuz bir otomobil almak istiyordu. Ancak taksi tutup birçok galeriyi gezdikten sonra, ucuz otomobillerin hiçbirini

kendisine yakıştıramadı. Nihayet, "BMW- X5" almayı kararlaştırdı. Oto galeride sordu, üç yıllık kredi ile bu arabayı alabilirdi. Sonra Mehemmed'in adına kredi çekip otomobili aldı.

İkbal'in bağırıp çağırmasına aldırmadan birkaç gün sakince oturup bekledi. İkbal'in:

-İşimiz kaldı orada, burda boş boş oturuyoruz. Niye dönmüyoruz ki, sorularına: "Yarın." "Bir gün daha sabret." gibi cevaplar veriyordu.

Nihayet, Eylülün on beşinde yeni aldığı arabasına binerek, saat iki civarında Emine'nin okuduğu okulun önüne geldi ve arabayı park edip onu beklemeye başladı. Emin olmak için kapıcıdan, 11/B sınıfının derste olup olmadığını öğrendi... Emine derste idi. Hamid ikide bir kol saatine bakıyordu. Kalbi titreyerek Emine'nin yolunu beklemeye başladı.

...Ve zil sesi duyuldu, zilin gür sesi, onu ürpertiyordu. Nedense Yekaterinburg'da İrina'nın gönlünü çelmek için kurduğu düzeneği hatırladı: Gül serperek raks eden gençleri ve bu manzarayı ağzı açık şekilde seyreden İrina, bir film şeridi gibi geçti gözlerinin önünden...

Hamid derin bir nefes aldı ve fısıldayarak Türk dizilerinden öğrendiği, burası Bakü, burada insanlar farklı kurallarla yaşıyor, sözlerini tekrarladı.

Emine'nin ailesinin, onun ailesini ve kendisini dikkate almaması, Hamid'i çok fena etkilemişti. Özellikle de komşuların; "pirince giderken evdeki bulguru da kaybeden uğursuz damat"a bıyık altından güleceklerini düşünen Hamid'i, ateş basıyordu. Bunu hiç beklemiyordu. Önce sadece gezmek, gönül eğlendirmek maksadıyla aşinalık teklifi, Emine tarafından reddedilmiş; şimdi ise Emine ile evlenme teklifi Emine'nin ailesi tarafından kabul edilmemişti...

Mağlubiyeti asla kabullenemeyen Hamid, ne pahasına olursa olsun, Sebine'nin kardeşlerine, kendisinin kim olduğunu gösterecekti, bunun için de planlar yapmaktaydı...

... Nihayet, Emine, üç arkadaşı ile birlikte, kapıdan göründü... Kısa etekli okul kıyafeti, Emine'yi o kadar güzel gösteriyordu ki... Hamid sevdiği kızı görünce, bütün hırs ve öfkesinin yok olduğunu hissetti...

Kızlar söyleşip gülüyorlardı. Emine aniden, arabasına yaslanmış, sigara içerek kendisine bakan Hamid'i fark etti ve olduğu yerde durdu. Gülüşü de dudağında donup kalmıştı. Kızlar ona, ne olduğunu sordular ve Emine'nin cevabını beklemeden her üçü de meselenin ne olduğunu anladılar. Elbette ki Emine, zengin bir oğlanın kendisiyle evlenmek istediğini kız arkadaşlarına söylemişti... Kızlar merakla Hamid'e baktılar ve Emine'ye takıldılar:

-Bomba gibi oğlan!

-Şans kapını çalmış Emine!

-Arabasına bak, parıl parıl yanıyor...

Emine yavaşça:

-Kızlar, bekleyin, dedi ve Hamid'e yaklaştı. Gülümseyerek ve titrek bir sesle selam, verdi.

Hamid dilinin takıldığını hissetti, bu küçük kızın karşısında, böylesine aciz kalışından dolayı derinden iç geçirdi.

Emine cilveli bir sesle:

-Her zaman afiyette olun, dedi ve birazcık sustuktan sonra ekledi: Sizin bıçaklandığınızı duydum, çok üzüldüm. Biliyorum, benim yüzümden, keşke öyle olmasaydı...

Hamid başı ile otomobili işaret etti ve yavaşça söyledi:

-Bin, seni eve bırakayım.

Emine:

-Siz ne diyorsunuz? Olmaz! Kızlar beni bekliyorlar, dedi ve hemen ardından da ekledi: Arabanız da süper, maşallah! Yeni mi aldınız?

Hamid özellikle açık bıraktığı arka kapıyı gösterdi:

-İnsanlar bize bakıyor, beni mahcup etme, haydi, bin!

Emine:

-Olmaz, siz gidin, deyip arkasını döndü, kızlara doğru gitmek istedi. O sırada, içine dolan gazap ateşinin alevlerini dışarı veren Hamid, aniden kızın bileğinden yapıştı ve çeke çeke otomobile doğru getirdi:

-Beni yeterince rezil rüsva ettiğin yeter! Başını keserim senin!

Emine:

-Bırakın, kolum acıyor, diye bağırdı ancak Hamid, onu bir kuş gibi kucağına alıp otomobilin arka koltuğuna fırlattı ve derhal arabayı çalıştırıp tekerleklerin tüyler ürperten sesi eşliğinde oradan uzaklaştı.

Kızlar dövünerek arabanın ardından baktılar. Biri çantasından cep telefonun çıkarıp aceleyle numaralara basmaya başladı:

-Kızlar, Rusya'dan gelen oğlanın, Emine'yi kaçırdığını, Sugra Teyzeye haber verelim...

***

...Arka koltukta oturan Emine, Hamid'e hep aynı soruyu soruyordu:

-Beni nereye götürüyorsunuz?

-...

-Nereye gidiyoruz?

-...

-Evimiz bu semtte değil...

-...

-Arabayı durdurun, ineyim...

-...

-Ay Allah, kontörüm de yok eve telefon edemiyorum.

Hamid ise cep telefonunu da kapatıp, hiçbir şey olmamış gibi otomobili rahatça sürüyordu. Binakadi yoluna girdiklerinde, Emine nereye gittiklerini ancak anlayabildi:

-Beni bağınıza mı götürüyorsunuz?

-...

-Rica ediyorum, indirin beni... Biliyorum, beni Novhanı'ya götürüyorsunuz. Bu yolu biliyorum. Teyzemlerin bağına da bu yoldan gidiyorduk...

-...

-... Ben, her şeyi biliyorum. Novhanı'da bir villanız var. Sebine'yi de ilk defa oraya geldiğinde görmüştünüz...

-...

-Arabayı durdurun, ineyim... Beni niçin bağınıza götürüyorsunuz? Ben korkuyorum, durdurun...

Üstünü mazot kaplamış küçük göllerin yanından geçtikçe, içeriye yoğun bir koku doluyordu. Hamid, bir türlü susmayan Emine'yi dikiz aynasından seyretmekteydi. Daha hiçbir şüphe yoktu, bu küçük, güzel, ürkek kız, artık onundu...

-Ne olur, durdurun, ineyim... Şimdi herkes birbirine demiştir. Kızlar, mutlaka annemlere haber verip sizin bu yaptığınızı söylemişlerdir...

-...

-Ortalık yaman karışacak, lütfen durdurun arabayı, inmek istiyorum...

Tepeyi aştılar ve deniz bütün güzelliği ile önlerine yayıldı. Biraz sonra, birbiri ardınca sıralanan bağ evlerini, tek tek geride bıraktılar ve turuncu kapılı bağ evinin önüne geldiler... Hamid arabayı kapının önüne park edip geriye döndü. Orada sessizce gözlerini kırparak oturan Emine'ye kaşlarını çatarak ve öfkeli bir yüz ifadesi takınarak baktı. Birdenbire arabadan iner ve kaçmaya çalışırsan, fena olur der gibiydi... Sonra arabadan inip bahçe kapısını açtı ve tekrar arabaya binip bahçeye sürdü ve arka kapıyı açıp Emine'yi indirdi.

Bahçedeki kızıl güller dört bir yana kol atmıştı. Güllerin kokusu insanı sarhoş ediyordu. İki katlı villa o kadar güzeldi ki... Kırmızı kiremitli çatısı, bu tepeden tırnağa beyaza boyanmış villaya bambaşka bir güzellik katıyordu... Villanın tam önüne

suni bir şelale yapılmıştı. Hamid şelaleye yaklaşıp suyu hareketlendiren mekanizmayı çalıştırdı ve sular şırıl şırıl akmaya başladı. Havuzun içindeki rengârenk balıklar, bir o yana, bir bu yana yüzüyorlardı. Emine bu manzarayı seyrederken adeta ağzı açık kaldı... Koşup gülleri kokladı, sonra elini havuza atıp balıkları yakalamaya çalıştı. İçini çekerek başının üstünde dikilen Hamid'e:

-Ne güzel villanız var, dedi. Böylesini hiç görmemiştim... Zevkinize bayıldım doğrusu...

Hamid gülümsedi. Sonra gidip bahçe kapısını kapattı ve sürgüledi. Emine, hâlâ havuzdaki balıklarla eğleniyordu. Hamid geldi ve kollarını açarak onun nazik bedenini sardı. Emine çekindi, kurtulmak istedi.

-Yukarıyı görüyor musun, dedi Hamid, villanın üst tarafını gösterdi ve devam etti: Yukarıdaki terastan bakıldığında manzaranın seyrine doyum olmaz? Gel, yukarı çıkıp manzarayı seyredelim.

... Emine'nin elinden yapıştı, birlikte içeri geçtiler ve dönerek yükselen merdivenden yukarı çıktılar. Hamid pencereyi açtı. Hafif bir rüzgâr esiyor, deniz kokusunu içeri dolduruyordu...

Emine başını pencereden dışarı sarkıtıp çevreye baktı. Uçsuz bucaksız bir deniz ve gökkuşağına benzeyen bir sahil... Bağ evlerinin kırmızı çatıları, yemyeşil bahçeler... Her şey çok güzel her şey eşsiz güzellikteydi... Derin bir nefes aldı ve temiz havayı ciğerlerine doldurdu:

-Azerbaycan'ın en güzel yeri burasıdır...

Hamid gururla başını salladı:

-Evet, nerden biliyorsun?

Emine, gözleri büyümüş bir halde ve ilgiyle Hamid'i süzdü:

-Tıpkı dizi filmlerdeki oyunculara benziyor... Bu villanın projesini kendiniz mi çizdiniz?

Hamid oralı değildi. Birden Emine'yi kucağına alıp kanepenin üstüne uzattı ve aç gözlülükle öpmeye başladı. Emine kurtulmaya çalıştı ancak Hamid'in güçlü kolları arasından kendini kurtarması mümkün değildi, çırpınışları sonuçsuz kaldı...

Hamid bir yandan onu öpüyor bir yandan da:

-Emine'm, canım benim, hayatım, diyordu. Emine başını sağa sola çeviriyor, acı çekiyormuş gibi yüzünü geriyor, onu üstünden geriye doğru iteliyor, ama Hamid'den kurtulamıyordu...

...Hamid ayağa kalktı, Emine de ayağa fırladı, eteğini çekip düzeltti, saçlarını elleriyle taradı:

-Niçin böyle yaptınız? Güçsüzlüğümü fırsat bilip beni öptünüz. Dudağım şişecek şimdi, evdekilere ne cevap vereceğim? Dedi ve sonra ağlamaklı şekilde devam etti: Ne olur, gidelim. Evdekiler beni merak edecekler, ortalığı velveleye verecekler...

Hamid iki parmağı ile Emine'nin çenesini tuttu:

-Dünyada en çok kimi seviyorsun?

Emine burnunu çekerek:

-Annemi, dedi.

-Allah adını anarak yemin eder misin?

Emine Hamid'in sorusunu anında cevapladı:

-Elbette. Kurban olurum Allah'a.

-Doğruyu söyleyeceğine, Allah adına yemin eder misin?

-Allah'a ant olsun ki doğru söyleyeceğim.

Hamid bir süre sessiz kaldı ve sonra elini Emine'nin çenesinden çekip bir sigara yaktı. Sigaranın dumanını derin bir nefesle içine çekip sordu:

-Sevdiğin biri oldu mu?

-Anlamadım...

-Yani çıktığın, görüştüğün biri var mı?

Emine kendinden emin şekilde, katiyetle cevap verdi:

-Yok, olmadı, hem daha benim yaşım kaç ki, çıktığım biri de olsun... Biraz önce, beni ilk kez siz öptünüz...

Hamid onun çenesini iki parmağı ile yeniden kavradı:

-İnanayım mı sana?

Emine çenesini onun parmakları arasından kurtarmak için başını yana çekti:

-İster inanın, ister inanmayın, siz bilirsiniz.

Hamid ona yaklaştı, yeniden kolları arasına aldı ve karyolaya bıraktı...

-Emine... Benim param, pulum, malım, mülküm, her şeyim var... Karım olmanı, çocuklarımın annesi olmanı istiyorum...

Hamid, bu birkaç gün içinde, Emine'ye kavuşmak arzusuyla o kadar ıstırap çekmişti ki, geceler boyu tutuşup yanmıştı bedeni... Günlerdir bedeninde biriken ihtiraslardan bir anda kurtulmak, damarlarında alev alev yanıp tutuşan arzuları boşaltmak istiyordu...

Emine ise adeta kendini ona teslim etmişti. Artık direnmiyor, onun her isteğine boyun eğiyor, sesini çıkarmıyordu...

Rüzgârın hafif sesi, denizdeki dalgaların hazin şırıltısı, Hamid'in titrek fısıltılarına karışıyor, sonra bu sesler birleşerek ahenkli bir şekilde boşluğa yayılıyordu. Emine ise garip duygular içinde yüzüyordu, yüzünde tebessüm vardı ve baygın bakan gözlerini yummuştu. Sık sık tekrarlıyordu:

-Hamid'im... Bir gün senin karın olacağım, kırk yıl düşünsen aklımın ucuna dahi gelmezdi. Söyleseler de inanmazdım.

***

Güneş ışıkları üç köşeli pencerenin yarı açık jalüzileri arasından içeri geçmiş, odadaki her bir eşyayı, tavanı, döşemeyi çizgi çizgi, ışık ışık bölmüştü...

Hamid uzaktan kumanda ile televizyon kanallarını tarıyor, sık sık da masanın üstündeki birasını yudumluyordu. Güneş ışıkları, bira şişesini de ışıktan çizgilerle bölmüştü.

Banyodan su sesi geliyordu, oraya doğru döndü:

-Emine, bitmedi mi hâlâ?

Emine cevap verdi:

-Hayır.

-Çabuk ol!

-Dahayeni sabunlandım. Ne istiyorsun, yoksa özledin mi beni?

-Elbette özledim. Çabuk ol, yoksa ben oraya geleceğim.

-Yok artık, daha neler...

-Geleceğime inanmıyor musun?

Hamid ayağa kalkıp, demek inanmıyorsun, diyerek banyoya girdi ve duş alan Emine'nin çıplak bedenine sarıldı...

-Canım, bir tanem... Tam on dört dakikadır, senden ayrıyım... Sensiz kaldığım bu süre içinde az kalsın ölecektim...

Emine neden sonra, Hamid'in elinden kurtulup büyük banyo havlusuna bürünerek çıktı ve odaya gelip yaylanan gondol gibi salınan koltuğa oturdu. O anda koltuk geriye doğru yaslanınca, düşeceğini sanıp birde ayağa fırladı:

-Ayy! Düşüyorum zannettim...

Hamid bir kahkaha attı... Onu yeniden koltuğa oturttu ve koltuğu ileri geri yaylandırmaya başladı. Emine televizyona bakıp şaşkınlığını bildirdi:

-Ooo! Televizyonunuz da bomba ha! Ne güzel gösteriyor. Çok büyük ekranı var, bunda dizi filmleri izlemek çok keyifli olur...

Sonra duvarlara dizilmiş dolaplara, büyük aynalara, antika eşyalara, muhteşem avizeye... Hayranlıkla bakmaya başladı:

-Her şey çok güzel, bütün eşyalar harika...

Hamid onun burnunun üstünden öptü:

-Bunların hepsi de artık senindir...

Emine'nin gözü, Hamid'in bileğindeki kalın altın künyeye ilişti:

-Oo, künyeniz de bomba gibi... Türk malı mı?

Hamid gülümsedi:

-Yok, Rus malı.

-Yarım kilo gelir herhalde?

Hamid onun burnundan öptü yine:

-Yok, üç yüz gram.

...Hamid telefonunu açıp bir restorana yemek siparişi verdi. O anda da Hamid'in telefonu çaldı, ama telefona cevap vermedi.

Emine:

-Arayan bizimkiler, onun için cevap vermiyorsun, değil mi? diye sordu. Hamid gülümseyerek:

-Yok, dedikten sonra, Emine ayağa kalkıp bir bir büyük tabaklara, vazolara bakmaya başladı...

Hamid onun çıplak ayaklarını, yarı açık göğüslerini, su damlayan saçlarını azgın bir iştihayla süzdü... Sonra gelip Emine'ye sarıldı ve öpmeye başladı...

Biraz sonra, Emine'nin isteği ile evi gezmeye başladılar. Hamid eline bir çubuk alıp turist rehberleri gibi Emine'nin ilgisini çeken her bir eşya hakkında bilgi veriyordu...

Emine birdenbire durup Hamid'in gözlerinin içine bakarak sordu:

-Hamid'im, çok sabırsızsın? Mutlaka altı aylıkken doğmuşsun sen! Niye acele ettin, beni niye kaçırdın? Ben, düğünümüzün olmasını isterdim... Ne saklayayım, geçen hafta sen, damat elbiselerini giyinmiş, gelin almaya giderken: "Keşke ben de böyle yakışıklı, zengin bir adam ile evlensem." diye geçirmiştim içimden... Ama niye bizim düğünümüz olmadı?

Hamid hafifçe onun yanaklarına okşadı:

-Annenler izin vermedi... Onlar, seni bana vermek istemiyorlardı ki...

Hamid'in telefonu sürekli çalıyordu. O sadece arayanın kim olduğuna bakıyor ama cevap vermiyordu. Telefon bir kez daha çaldı, nihayet cevap verdi:

- Yok, kardeş, mavi kapılı olan değil, biraz daha ileri gel, turuncu kapılı olan ev...

Az sonra bahçe kapısına güm güm, vuruldu. Hamid:

-Yemeği getirdiler, deyip aşağı indi ve gidip bahçe kapısını açtı. İki garson, geldikleri arabanın kapılarını açıp getirdikleri yemeği içeriye taşıdılar...

Az sonra, misafir odasındaki masaya, zengin bir sofra kurulmuştu... Emine, masaya dizilen değişik yemekleri görünce ellerini birbirine vurdu:

- Uyyy! Ne bomba yemekler...

Garsonlar yemekleri masaya dizerken, Emine, elini uzatıp hoşuna giden yemeklerden çimdikleyerek ağzına atıyor; Hamid onun bu şımarıklığından keyif alıyordu.

Emine'yi bir kitap gibi okumayı istiyordu... Emine asla rol yapmıyor, doğal davranıyor, olduğu gibi görünüyordu. Elbette, başkaları olsa, açlarından ölseler dahi sofraya bu şekilde el uzatmaz, "açgözlü" diye anılmaktan çekinirlerdi... Hatta evdeki eşyalara da böyle hayranlıkla bakmaz, duygularını dile getirmez, "görgüsüz" olarak bilinmektense, duygularını dizginlemeyi tercih ederlerdi... Emine ise içindekini dışa vuruyor, gönlündekini saklamıyor, duyguları önüne perde çekmiyordu...

Nihayet, garsonlar işlerini bitirdiler ve çekip gittiler. Hamid telefonunu yeniden kapattı ve şampanyayı patlattı.

Emine şampanyanın şişesine göz attı:

-Şampanyanın markası ne?

-Faber.

-Biz hep "21. Asır" içerdik.

Hamid:

-Bu, az bulunan bir markadır, diyerek kadehleri doldurdu ve uzun bir sağlık[19] dedi. Emine hafifçe onun kulağını çekti:

19 Sağlık demek: Güzel sözler söyleyip geleceğe ilişkin ümitler beyan ederek, o ümitlerin gerçekleşmesini dileyip kadeh kaldırıp içmeden önce söylenen sözler. Azerbaycan'da ve diğer eski Sovyet ülkelerinde, içmeden önce mutlaka "sağlık" denilmektedir.

-Hamid'im. Not verecek olsam, sana on üzerinden iki verirdim. Çünkü hem çok uzun hem de tepeden tırnağa yanlışlarla dolu bir sağlık dedin?

Hamid gülümsedi:

-Yanlışlarım olmuşsa özür dilerim. On iki yıldır Rusya'dayım, hatalarım olacak tabi... Ne ise, seni ve kendimi, bu mutlu günümüz münasebetiyle kutluyorum. Bu gün biz, mutlu bir ailenin temellerini atıyoruz... Ömrümüzün sonuna kadar mutlu oluruz inşallah.

Kadehleri kaldırıp kendi mutluluklarının şerefine içtiler. Hamid çok sevdiği tabancasını çıkardı ve balkona çıkıp havaya üç el ateş etti...

Emine merakla tabancayı süzdü:

-Gerçek silah mı?

Hamid kendini tutamadı, bir hayli güldü:

-Elbette, gerçek...

Yediler, içtiler. Musiki merkezinde, birbiri ardınca coşkulu aşk melodilerinin sesi geliyor onlar dans ediyorlardı. Emine bir kadeh daha içtikten sonra kendi ekseni etrafında döne döne:

-O kadar mutluyum; o kadar mutluyum ki, dedi.

Hamid onu kucağına aldı ve var gücü ile bağırdı:

-Bırak bütün dünya duysun. Biz mutluyuz. Deniz, rüzgâr, toprak, ağaçlar... Bunların hepsi bizim mutluluğumuzun şahidi olsun...

Hava kararıyordu... Akşamın alacakaranlığında yazlık villaların olduğu bölgede yanan ışıklar, yıldızlar gibi titreşiyorlardı. Deniz karanlığa gömülmekteydi. Hafifçe esen yel, denizin kokusunu içeriye dolduruyordu. Bu kokuya, arada bir bahçedeki kızıl güllerin kokusu da karışıyordu.

Onlar, uzun süre yan yana durup deniz manzarasını seyrettiler. Emine titrek bir sesle sordu:

-Hamid'im, hiç aşk şiiri biliyor musun?

Hamid, derin bir düşünceye dalmış gibi gözlerini kısıp elini şakağına dayadı ve biraz sonra okumaya başladı:

"Aşktır mihrabı yüce göklerin,

Aşksız, ey dünya, nedir değerin?"

Emine gözlerini denizden ayırıp Hamid'in yüzünü kendisine doğru çevirdi:

-Yok, bu sayılmaz, bunu okulda ezberlemişsin. Çağdaş bir şiir oku, dedi. Hamid'in, bilmiyorum der gibi omuzlarını yukarı kaldırdığını görünce ekledi: O zaman ben okuyayım, sen dinle...

Emine, hazin bir sesle uzun bir aşk şiiri okudu, bitirdikten sonra, hayranlıkla kendisine bakan Hamid'e sordu:

-Evet, nasıl, beğendin mi?

Hamid:

-Muhteşem, dedi ve ekledi: Bu kadar uzun bir şiiri nasıl ezberledin?

...Hava iyice kararmıştı. Hamid telefonunu açıp birini aradı:

-Alo, kimsiniz? Nermine mi? Ben, Hamid... Ortalık niye karışsın ki? Annene ve babana söyle, endişe etmesinler, Emine benim yanımda, daha doğrusu, Emine artık benim...

Hamid, daha sonra eve telefon edip Emine'yi kaçırdığını annesine de haber vermek istedi. Ancak annesinin artık meseleden haberi vardı. Çünkü kızın annesi, babası eve gelip ortalığı birbirine katmışlardı...

...Hamid, Emine'nin başını hafifçe göğsüne yaslayarak:

-Aslında, ben büyük bir fedakârlık yaptım, dedi. İnsanlar, annen ve Nermine hakkında kötü şeyler söylüyorlardı. Ancak ben bütün bunlara aldırmadan, seni kaçırıp kadınım olmanı istedim. Çünkü ben, sana inanıyorum...

9. BÖLÜM

İnsan doğmuşsa yaşamalıdır. İnsanın yegâne yaşama amacı da budur vesselam. Bazı insanlar "doğmuşsa, yaşamalıdır" amacını tahrip edip "iyi yaşamalıdır" çizgisine taşıyorlar. Fark da sadece "İyi" yaşamak arzusudur.

Gündüz, merdivenleri ağır ağır çıkarak Rüfet Ahmedli'nin odasına doğru ilerliyordu.

Biz bu dünyaya gelmişiz ve bu dünyadan gideceğiz. Nerden gelmişiz, nereye gideceğiz, doğru dürüst bilen yok.

...Ve koridorun sonunda Rüfet Ahmedli'nin odası...

Ve en kötüsü o dur ki, insan bazen aradığını bulamadan da yitirebiliyor...

Rüfet Ahmedli onu güler yüzle karşıladı:

-Evet, işler nasıl gidiyor?

Gündüz, yüzünü buruşturarak cevap verdi.

-Kötü.

-Niye ki? Sanatını icrada durgunluk mu yaşıyorsun? Yoksa özel hayatında bir sorun mu var?

Gündüz oturduğu yerde, içini çekti:

-Birkaç gündür moralim bozuk. Elim işten soğudu. Şahsi sorunlarımı koyalım bir kenara; ancak Nizamî'nin hamsesi ile ilgili çalışabilmem, bu eserleri dünya arenasına çıkarmam için, bana acil para lazım.

-Ben bu işe sponsor bulmuştum, Reyaset Bey ile konuşmuştum. Onunla görüşmedin mi?

-Hayır. Ne zaman telefon etsem, toplantıda, diyorlar. Bu toplantılar hiç bitmeyecek...

Rüfet Ahmedli cep telefonunu çıkarıp Reyaset Beyi aradı:

-Reyaset Bey, merhaba, nasılsınız? Aman, iyi olun... Ben de iyiyim, sağ olun... Nereye? Kuba'da ne yapacağız? Yiyip içip eğlenmeye mi? Olmaz, işlerim var, istişare toplantılarına hazırlanıyoruz... Gitmiş gibi oldum, çok sağ olun... Reyaset Bey, sizden bir ressama sponsorluk etmenizi rica etmiştim. O, Genceli Nizamî'nin hamsesi temelinde tablolar yapıyor, bu eserlerini de uluslar arası arenaya çıkarmayı amaçlıyor... Evet, evet. Peki, ne oldu? Nasıl, müracaat etmedi mi? Yok, birkaç kez aramış ama toplantıdaymışsınız. Öyle mi, tamam, ayın yirmi dördünde mi gelsin? Saat kaçta?

Nefesini tutup Rüfet Bey ile Reyaset Bey'in konuşmalarını dinleyen Gündüz'ün gözlerine yeni bir ışık geldi.

Telefon konuşması devam ediyordu:

-Tamam, saat on birde... O zaman siz yardımcılarınıza söyleyin ki, onu içeri alsınlar... Adı mı? Gündüz Blekberli. Çok sağ olun, Reyaset Bey, şimdiden teşekkürler!

Telefonu kapatıp masanın üstüne bıraktı ve koltuğa yayıldı:

-Evet, büyük ressam, ayın yirmi dördünde, saat on birde Reyaset Bey'in yanına git, paranı da al.

Gündüz memnuniyetini bildirdi:

-Çok sağ olun, Rüfet Bey. Size minnettarım, Allah sizden razı olsun.

Rüfet Bey önündeki kâğıtları karıştırarak bir şeyleri aramaya başladı:

-Biliyorsun, hükümetin her bir ressamın şahsına para ayırması mümkün değil. Bunu bütçede öngörmek de... Evet, bazı istisnalar oluyor, para ayrılıyor ama o para da Ressamlar Birliğinin

üyeleri ve övünç madalyası alanlar için... En önemlisi ise devlet projesinde çalışan ressamlara para ayrılıyor. Ama sen, kendini dışlamışsın. Herkesten tecrit etmişsin. Ressamlar Birliğine üye olmuyorsun, birtakım işler ayarlıyoruz, imtina ediyorsun. Hiç kimse ile işbirliği yapmıyorsun, kimseye kaynayıp karışmıyorsun... Böyle de olmaz ki. Gel, Ressamlık Akademisinde sana ders verelim, diye kaç defa dedim, ama kabul etmedin.

Gündüz başını aşağı eğdi:

-Rüfet Bey, durum nedir biliyor musunuz? Eğer ben de diğerleri gibi çalışsam, sanat ofsayda düşecek. Ben diğer ressamlar gibi değilim ki, gidip bir zenginin duvarına ceylan resmi çizeyim; ya da Torgovı Caddesinde bekleyip gelip geçenlerin portresini yapayım. O gün telefon ettiler, iş yaptıracağız, gel, dediler. Gittim, görüştüm. Çırılçıplak kızları toplamışlar, bana bunların tablosunu yap, diyorlar. Ben kabul etmedim. Benim sanat anlayışım tamamen farklıdır, anlıyor musunuz? Bu tip işleri herkes yapar, ama benim yaptıklarımı hiç kimse yapamaz. Biliyorsunuz, biz, nedense gerçek sanat ile paçavrayı aynı kefeye koyuyoruz.

Rüfet Bey kâğıtları karıştırmaktaydı:

-Gündüz, bak, ben memurum, hükümet temsilcisiyim, ama seni kabul ediyor, sana zaman ayırıyorum ve sorunlarını çözmeye, sana yardım etmeye çalışıyorum. Aslında, biz bireylerle değil; gruplarla, örgütlerle çalışıyor onlarla işbirliği yapıyoruz. Ve ben, bütün bunları yapmaya mecbur değilim. Peki, niye yapıyorum? Çünkü hükümetin bir temsilcisi olarak her şeyden önce, ülkemi ve halkımı düşünüyorum. Senin Genceli Nizamî'nin hamsesi ile ilgili projen çok orijinal ve orijinal olduğu kadar da ilginç. Bana öyle geliyor ki, biz, gerçekten de büyük şair Nizamî'yi dünyaya yeterince tebliğ edememişiz. Diğer halklar ise, mesela işgalci komşularımız, kendi orta sınıf sanat ve kültür adamlarını bile çok iyi reklam ediyorlar, onlara layık olduklarından da fazla değer verilmesini sağlıyorlar.

Gündüz sevinçli bir halde Rüfet Bey'in sözlerine destek verdi:

-Elbette, öyledir. Nizamî'nin sanat dünyasının sınırları yoktur, onun sanat sınırları öyle sonsuzdur ki, o sınırlara ulaşmak için yüzyıllarca, bin yıllarca araştırmalar yapılacak. Nizamî sadece Azerbaycan'a değil, bütün dünyaya mal olmuş büyük bir mütefekkirdir. Onun insanlığa hediye ettiği sanat incileri, insanlığın asıl hazinesidir. Orada kâinatın sırları, tabiatın mucizeleri, hareket ve çekim kanunları, gök cisimlerinin sebep ve mahiyeti, insan maneviyatının derinlikleri ve iyiyle kötü, siyahla beyaz arasındaki sonsuz mücadele var...

Rüfet Bey hayranlıkla sordu:

-Nasıl ezberledin bu sözleri?

Gündüz gülümsedi:

-Vallahi, özel olarak ezberlemedim. Sadece, içimden geliyor. Bakın, onun ne muhteşem aforizmaları var:

"Helal zahmet etmeyip, elleşmek değil eyip.

Tanrı senden hareket, benden bereket deyip.

Devranından çıkma hiç yükseklere.

Uzat ayağını yorgana göre.

Yüz noksanın varken, dinme, sus bar.

Özgede aktarma o noksanları.

Biri inci gezip suda boğulur,

Biri sirke gezib bala rast olur...

Dil yarası hiç vaht yürekten getmez,

Ona bin melhem de hiç tesir etmez.

Rüfet Bey müdahele etti:

-Ne diyordun? Ayağını uzat yorganına göre... Nasıldı, bir daha tekrar et?

Gündüz hemen cevap verdi:

-Devranından çıkma hiç yükseklere, uzat ayağını yorgana göre...

-Çok güzel söylemiş.

-Elbette...

Gündüz birden ayağa kalktı:

-Ben gideyim.

Rüfet Bey ona eli ile işaret etti, oturmasını söyledi:

-Nereye gidiyorsun? Büyük Nizamî'nin bu hikmet dolu kelamları bana büyük keyif verdi. Hele bir iki beyit daha oku, sonra gidersin. Hem gidip de ne yapacaksın ki?

Rüfet Bey'in bu sözleri Gündüz'ün içinde yağ gibi eridi, yayıldı ve zevkle Nizamî'den yeni aforizmalar okumaya devam etti:

"Hele bir oduna kızmmamışam,
Tüstüden gözlerim kör oldu tamam.
Bir şeye olanda iki müşteri,
Elbette, o şeyin artar değeri.
Yahşılık eylese, özgeye herkes.
Çıkar gabağına hedere gitmez.
Dünyanın işini yahşı düşün sen,
Ne eksen, onu da, bil, biçeceksen.

Rüfet Bey yine müdahele etti:

-Biz bu sözleri atasözü sanıyorduk. Demek ki, hepsi de Nizamî'ye aitmiş...

-Devam edeyim mi?

-Elbette, devam et.

" İşitmemişsen mi bu meşhur sözü,
Her kim kuyu kazsa, düşecek özü?
Ezelden dünyanın bir gaydası var,
Bal tutan parmağı arılar sancar.
Dertlerden, gamlardan azat bir yürek,
Özgenin derdini nerden bilecek?
Çok güzel olsa da, aybı gizlemek,
Dost dostun aybını örtmesin, gerek.

Rüfet Bey'e telefon geldi ve o, aceleyle yerinden kalkıp başı ile yukarıyı işaret ederek: Çağırıyorlar, dedi ve sonra da ekledi:

-Sen bekle, geliyorum.

Rüfet Bey çıktıktan sonra Gündüz uzun uzun makam odasına göz gezdirdi. Odadaki mobilyalar çok pahalıydı. Kitap dolabında ciltli ve sırtı altın yaldızlı bir dizi kitap vardı ama oturduğu yerden, bu kitabın adını okuyamadı. Duvarda önemli büyük bir tablonun reproduksiyası vardı. Bu eseri yapan ressam -her kimse- pek meşhur değildi ki, Gündüz onu tanıyamadı aksi takdirde mutlaka tanırdı.

Bu tabloda pek çok hata buldu. Mesela ağacın gölgesi, güneş ışıklarının resme düşme açısına göre olması gereken yerde değildi, ağacın yaprakları da iyi işlenmediğinden doğallıktan uzaktı, resme bakanlarda suni bir etki bırakıyordu... Irmağın rengi ise... Irmağın zümrüt renkli olması nerde görülmüştü? Bu, olsa olsa denizin rengi olurdu...

Gözü Rüfet Bey'in şehir içi telefonuna ilişti. Ahizeyi kaldırdı ve önce Hamid'in numarasını çevirdi. Hastaneden çıktıktan bu yana, sadece bir kere, o da tesadüfen görmüştü Hamid'i. İstiklaliyet caddesinden gidiyordu, yanında duran ve korna çalan yepyeni siyah cipi görünce, bu cipi sürenin kendisine korna çaldığına inanmamış, oralı olmamıştı. Sonradan Hamid camı indirip ona seslenmiş ve onu eve bırakmıştı...

Hamid'in telefonu kapalıydı...

Gündüz'ün içinde sonsuz bir sevinç vardı. Kanatlanıp uçmak istediğini hissediyordu. Demek, ayın yirmi dördünde, saat on birde Reyaset Bey'e uğrayacak ve parasını alacaktı. O gün, ömründeki en mutlu gün olacaktı...

Daha sonra başka bir telefon numarası çevirdi:

-Alo, Gülare... Nasılsın? Yarın geleceğim. Büyük ihtimalle öğleden sonra... Oldu, görüşmek üzere...

Ahizeyi yerine bıraktı, Rüfet Bey de nerede kalmıştı? Ayağa kalkıp odanın içinde volta attı. Rüfet Bey'in çok iyi bir insan olduğunu, insanlara temennasız yardım ettiğini düşündü. Bütün devlet adamları böyle olsaydı keşke...

Yaklaşıp kitap dolabındaki ciltlerinin sırtı altın yaldızlı olan kitapların adına baktı. Kitaplar Rusça idi. Adı da "Şedevrı Mirovoqo İskusstva."[20]

Rüfet Bey çok gecikti, diye düşündü ve odadan çıktı. Sekreter kıza:

-Rüfet Bey'e Gündüz gitti, dersiniz, deyip oradan ayrıldı...

Sokakta, arabalara baktı. Arabalar, son sürat, bir o yana bir bu yana gelip geçiyorlardı. Önce: Her şey, sonradan kötülüğe dönüşmek için şimdi iyiliğe doğru değişiyor, diye düşündü. Sonra da: Ağrıları kesildiğinde ve ağrı duymadığı anlarda bile insan, bazen yeni ağrıların korkusu ile yaşıyor, diye geçirdi içinden.

Kardeşi biraz üşütmüştü, hastaydı, onu ziyaret etmesi gerekiyordu. Sabahleyin sigara almamıştı. Yürüyerek gidip geldiğinden yol parasını harcamıyordu, iki üç gündür kıt kanaat idare ediyordu. Bir manavın önünde durdu ve cebindeki para ile en uygun ne alabileceğini düşündü, hayli zorlandı ve manava sordu:

-Elmanın kilosunu elli kapikten[21] verir misiniz?

-Ne kadar alacaksınız?

-Bir kilo. Hasta ziyaretine gidiyorum...

-Ay kişi, entelektüel adama benziyorsun sen, bak bu portakaldan, muzdan, şeftaliden, armuttan alsana. Elmayı ne yapacaksın? Hastaya ne lazım? Vitamin. İstersen, bir iki kilo ananas tartayım sana. Vallahi taze geldi...

-Yok, bana bir kilo elma lazım. Ancak elli kapiğe gücüm yetiyor.

20 Dünya sanatının incileri.

21 Kapik: Azerbaycan para birimimanatın yüzde biri, kuruş

Satıcı ona bir kilo elma tartıp kesekâğıdına dökerek verdi ve parayı aldıktan sonra Gündüz'ün ardından başını sallaya sallaya söylendi:

-Ben bütün etellektüelleri, böyle beş parasız, perişan gördüm...

10. BÖLÜM

... Hamid ile Emine, sabahleyin yataktan kalktıktan sonra, çay pişirmek istediler. O kadar uğraştılar ama semaveri yakamadılar...

Hamid bir gazete parçasını daha kıvırıp yaktı ve semaverin haznesinden içeri bıraktı ancak semaverin içindeki çalı çırpı bu kez de tutuşmadı... Hamid:

-Galiba ağaçlar yaş, deyip iç geçirdi.

Emine onunla dalga geçti:

-Hiçbir işin üstesinden gelemiyorsun, seninle ıssız bir adaya düşsek, ikimiz de helak oluruz.

Emine bunları söyledikten sonra Hamid'e dil çıkardı. Hamid ise ona parmak salladı:

-Hey, buraya bak. Dün senin için kurduğum sofrayı beğenmedin mi yoksa?

Emine gülmeye başladı:

-O sofrayı sen kurmadın ki, her şeyi garsonlar getirdi, sofrayı da onlar kurdu. Sen, daha semaveri bile yakamıyorsun...

Hamid ona doğru bir iki adım attı:

-Yakalarsam, boğarım seni ha...

Emine yine ona dil çıkardı:

-Yakalayabilirsen...

Hamid üstüne gelirken o kaçtı. Hamid, bahçenin içinde Emine'yi yakalamaya çalıştı, bir süre koştuktan sonra onu duvarın köşesine sıkıştırdı ve olacakları tantanalı şekilde ilan etti:

-İşte elime düştün! Şimdi bu dev, senin etini kemiğinden ayıracak, seni yakaladığımda ne yapacağımı sen göreceksin...

Emine köşeye sıkıştı, Hamid elini ona uzattığında ani bir hareketle sıçrayıp sıkıştığı köşeden çıktı. Hamid geriye dönüp nefes nefese koşarak uzaklaşan Emine'yi süzdü:

-Olamaz, sen buradan nasıl kurtuldun?

Emine kahkaha ile güldü:

-Devler, asla kuşları avlayamaz...

Sonra yine, Emine kaçtı, Hamid onu kovaladı. Nihayet, Emine durdu, Hamid de onu tutup sıkı sıkıya kavradı:

-Bak, devler kuşu böyle avlar, dedi.

Emine onun gözlerinin içine bakarak:

-Sen beni yakalayamadın, ben kendim durdum. Birden, özledim seni. Sana ihtiyacım var. Bir kuş bir dev'e nasıl ihtiyaç duyar, bunu sen bilemezsin...

Hamid elini Emine'nin yüzünde gezdirdi, parmakları ile onun yanaklarını okşadı ve ona sarılıp öpmeye başladı...

-Seni seviyorum, Emine'm... Sen benim bir tanemsin...

Hamid, uzun yıllar sonra, ömrünün en acı, en ağır günlerinde, geçip giden bütün hayatını bir film şeridi gibi gözlerinin önüne getirdiğinde, özelikle bu iki günü hatırlayacak; on beş ve on altı Eylül günlerinde, Emine ile bağ evinde yaşadıkları bu eşi benzeri olmayan günleri, ömrünün en mutlu günleri sayacaktı... Dünyanın en eğlenceli anlarının yaşandığı Disneyland'ın masal şehri Las Vegas'ta rulet oynamak; dünyanın en güzel köşelerine; Kanarya ve Bahama adalarına seyahat; dünyanın en güzel kızları ile birlikte olmak... Hiçbir şey, hiçbir şey, bu iki güne eş olamazdı...

Terasa çıkıp Hazar'ı seyrettiler bir süre. Emine Hamid'in telefonu ile tam bir saat annesiyle, bacısı Nermine ile ve arkadaşı Lale ile konuştu. Semaveri yakıp çay kaynatamadıkları için Hamid, dünkü restorana telefon edip çay getirmelerini istedi...

Kim telefon etse de Hamid söz dinlemiyordu. O gün öğleden beri defalarca telefon eden İkbal, sonunda Hamid'i eve gelmeye ikna edebildi:

-Hamid, kızın annesi babası gelip oturdular eve. Bağırıp çağırıyorlar. Polise şikâyet edeceğiz diyorlar. Biz kızı aldık, desem de inanmıyorlar...

***

... Hamid arabadan atlayıp arka kapıyı açarak Emine'yi indirdiğinde, Emine yine takıldı ona:

-Hamidcik, doğrusu cipi güzel sürüyorsun ancak semaveri yakamadığını herkese anlatacağım.

Onların oturduğu bloklarda yaşayanların nerdeyse tamamı, Emine ile Hamid'in seyrine çıkmışlardı. Emine fısıldadı:

-Öff! Bütün herkes bize bakıyor...

Hamid'in koluna girip emin adımlarla apartmana doğru yürüdü ve Hamid'e dönüp fısıltıyla konuşmasına devam etti:

-Arkadaşlarımın çoğu beni çekemiyordur şimdi, kem gözlere şiş, canlarına değsin...

Kapının ağzında durmuş, onların yolunu gözleyen Sugra ile Barat, kızlarının üstüne atıldılar. Kaygılı anne ve babanın kızları ile yeniden görüşmesi etkileyiciydi.

Hamid ise kapıyı açan İkbal'e sarıldı, onunla tokalaşıp öpüştüler. İkbal onun omuzlarına vurdu:

-Damat bey, nerdesin? Çık ortaya şöyle!

Sonra hepsi içeri geçtiler.

Emine, annesi ile babasına fısıltıyla bir şeyler anlatıyordu. Hamid misafir odasına geçti. Yeğeni Tural yine evin içinde tencere kapağını çevirerek güya araba sürüyordu. Birden: Dayım

geldi, deyip Hamid'in üstüne atıldı. Gülgez de geldi ve Hamid ile görüştü.

Hamid kardeşinin moralinin bozuk olduğunu derhal sezdi ve ona seslendi:

-Niye yüzünü ekşitiyorsun? Kaç yıldır, Hamid evlenmiyor, diye benim başımın etini yiyordunuz. İşte, evlendim! Daha benden ne istiyorsunuz?

Gülgez memnuniyetsiz bir yüz ifadesiyle başını salladı. Hamid annesini sordu ve onun odasına geçti. Melek gözlüğünü takmış, elbise yamıyordu. Hamid'in içeri girmesine hiçbir tepki vermedi. Hamid varıp annesinin alnından öptü:

-Hele şu işe bakın. Milyoner Hamid'in annesi elbise yamıyor! Ay anne, biz bu kadar mı fakiriz?

Melek, nihayet, kahırlı bir sesle oğluna çıkıştı:

-Doğru bir iş yapmadın ay oğul. O masum kızcağızın bahtını kararttın. Daha dünkü yeniyetmeleri ise hapse attırdın. Unutma, Zerrin'in ahı tutacak bizi.

Hamid tekrar özgür dünyadan, insanların sevip sevilme haklarından ve iç dünyasındaki azatlıktan bahsetti, uzun uzun nutuk çekti. Nihayet, İkbal onu alıp misafir odasına götürdü. Sugra ile Barat, salondaki büyük masada oturuyorlar, Melek'in gelişini bekliyorlardı. Hamid ile İkbal da gelip onların karşısına oturdular. Gülgez annesinin bulunduğu odaya girip çıktı:

-Annem biraz rahatsız, gelemiyor, deyip Hamid'in yanına oturdu.

Emine'nin babası Barat, boğazının temizleyip konuşmaya başladı:

-Hamid, oğlum, mademki, sen bizim kızımızı eş olarak seçtin, Allah senin bu seçimini hayırlı mübarek etsin. Ancak ben de, Sugra da, senin anlı sanlı bir düğün yaparak, kızımızla evlenmeni istiyoruz.

Sugra söze karıştı:

-Bizim kimden, ne eksiğimiz var. Benim kızım, niçin düğünsüz derneksiz gelin olsun? Ben anayım. Kızımın düğününde halay çekip oynamak, benim de hakkım, düğün istiyorum.

Hamid hayli düşündükten sonra cevap verdi:

-Durumu siz de biliyorsunuz. Biz düşman sahibiyiz artık, düğün edemeyiz.

Ancak Emine'nin annesinin ve babasının yüz ifadesini görünce, geri adım attı:

-Yine de du işi bir düşünmek lazım. Bizim de bir büyüğümüz var, onun dediği olur.

Odadakilerin bakışlarının kendisine dikildiğini fark eden Gülgez tekrar Melek'in odasına geçti ve az sonra başını iki yana sallayarak geri döndü:

-Yok, annem, düğünün lafı bile olmaz, diyor.

Sugra ile Barat kendi dediklerinden dönmeyeceklerini bildirdiler. İkbal de müdahele etti. Uzun tartışmalardan sonra, nihayet Sugra onların dediğini kabul etti:

-Tamam, artık söylenecek bir şey yok. Yeter ki kızımız mutlu olsun. Ancak el töresi var, kıza eşya alınmalıdır, yüzük takılmalı, altın akçe olmalıdır.

Gülgez onun dediklerinden hoşlanmamıştı:

-Ay Teyze, bu kız bu evin gelini ise, ona türlü elbiseler de altın akçe de, her türlü eşya da alınacak, merak etme...

Sugra başını salladı:

-Yok, olmaz, "örtülü pazar, dostluğu bozar" demişler. Ya siz benim kızıma eski püskü bir şeyler giydirirseniz? Ben razı olamam...

Sonra yüzünü yan odaya doğru çevirdi:

-Emine, kızım.

Emine başı aşağıda odaya geçti.

-Emine, gel, sen de otur. Ne alınacaksa, onların listesini tutuyoruz.

Sugra, Gülgez'den kalem ve kâğıt alıp yazmaya başladı:

-Bir adet gerdanlık, o yeni çıkanlar var ya, adı neydi?

Emine yavaşça annesine seslendi:

-Anne, şimdi bunun yeri mi?

Sugra kızına çıkıştı:

-Ay kız, sen sus! Sana diyorsak onu yap. Neydi onun adı?

Emine mırıldandı:

-Beyaz altından gerdanlık...

Sugra ilave etti:

-Kolyesiyle, zinciri ile birlikte gerdanlık yazıyorum, beyaz altından. Sonra, şimdilik giyim eşyası ne isterse kendisi desin. Ancak önümüzden kış geliyor. Mutlaka bir kürk alınmalıdır...

Alınacaklar listesini hazırlamak yarım saat sürdü. Yeni hısımlar, evlerine gitmek için kalktılar, Barat, koridorda, gün boyunca dediği sözleri bir daha tekrar etti:

-Yarın gidip mutlaka nikâh kıydırırsınız, hem resmi nikâh hem de imam nikâhı...

İkbal ise onlara, akşam bağa gitmeyi teklif etti:

-Sizin gibi, benim de bir ahdim vardı. Şimdi arkadaşımın düğünü olmasa da, hiç olmazsa, evliliğini kutlayıp demleninceye kadar içmezsem, olmaz. Akşam saat yedide Nermine'yi de alın, bağa gidelim, iki aile arasında, kendi kendimize bir küçük meclis kurup bunu kutlayalım...

***

Bazen boz bulanık, yokluk içinde geçen ömründe, gelecek hakkında sadece tatlı masallar uydurup onlara inanmak olur kısmetin. Ümidini beyaz atlı bir şehzadeye, kurtarıcına bağlıyor, özlemle onun yolunu bekliyorsun. Senin gibi beyaz atlı bir şehzadenin yolunu bekleyen kızların sayısının yüzlerce, binlerce olduğunu da biliyorsun... Ama beyaz atlı şehzadenin seni seçeceğine inanmak, basit bir hülyadan başka bir şey değil. Ancak aniden öyle şeyler oluyor ki, Allah sana öyle bir kader yazıyor

ki, istediğin her şey, bütün hayallerin gerçekleşiyor. Şahlık kuşunun senin başına konduğuna kendin de inanmıyorsun...

Emine, Hamid'in elini tutmuştu. Yine de bütün bunların bir rüya olduğunu sanıyordu. Onları masanın baş tarafına oturtmuşlardı.

Masanın sol tarafında Hamid'in yakınları vardı: Sol başa İkbal oturmuştu, yanında Mehemmed, sonra Tural'ı oturtmuşlardı, en sonda da Gülgez... Masanın sağına ise Emine'nin yakınları oturmuştu, sırayla, Barat, Sugra ve bir de Nermine...

İkbal bir masa donatmıştı ki, görülmeye değer. Üstelik de yemekleri özellikle Mona Liza düğün salonundan getirtmişti. Düğünde Adalet, Hayyam ve Kale Grubunu dinlemek mümkün olmadığından, İkbal, hiç olmazsa, o düğünün acısını çıkarmak istemişti. Adalet'in Mohaçkale'de; Kale Grubunun ise Sumgayıt'ta bir düğünde olduğunu öğrenmişti. Fakat Hayyam Bakü'deydi, restoranların birinde, bir programı vardı, ama İkbal'in ricasının kırmamış, davetini kabul edip gelmişti. Yekaterinburg'da başarıyla verdikleri konserin bazı bölümlerini hatırlayıp sıla özlemi yaşamışlardı. O konserde Azerbaycanlılarla birlikte Dağıstanlılar, Türkler, Yahudiler de salonu doldurmuşlardı. Herkes oynuyor, sanatçıları doyuncaya kadar alkışlıyorlardı...

... Hayyam işte o konserde okuduğu ve Hamid ile İkbal'in de çok beğendiği şarkıları ifa etmeye başladı...

Sağlık diyorlar, kadehleri birbiri ardınca kaldırıyorlardı. İkbal yüksek sesle, üstelik de çok kısa sağlık diyordu. Mehemmed onun dediğini bir cümleyle: "Mutlu olsunlar." diye tekrarlıyordu. Sağlık deme sırası Barat'a gelince, içenlerin gözlerinin kökü sararıyordu. Çünkü Barat Kişi söylediği sağlığa Sugra ile tanış olmasından başlayıp ülkenin siyasi durumunu analiz ederek bitiriyordu...

Emine Hamid'in elini sıktı. Hamid ona doğru dönüp gülümseyince kulağına fısıldadı:

-Hamid'im, o kadar mutluyum ki.

Hayyam şimdi de "İstanbul" şarkısını ifa ediyordu:

Bu şehirde aşkımızı bulduk, yitirdik.

İstanbul bekliyor bizi,

Bizsiz tenha yollarıyla.

İstanbul sesliyor bizi...

Emine, Hamid'in kulağına yeniden fısıldadı:

-Bu şarkı çok meşhur, bütün kızların telefonunda var, dedi ve hemen ardından ekledi:

-Hamid'im, ömrümde hiç uçağa binmedim. Beni İstanbul'a götürür müsün?

Hamid gülümsedi:

-Götürürüm. Sana bütün dünyayı gezdireceğim. Londra'daki Haydel Parkı, Mısır'daki Piramitleri, Roma'yı, ebedi şehri, suyun içindeki Venedik'i, açık hava müzelerinin meskeni Madrid'i, daha ne bileyim, Paris'te Eyfel Kulesi'ni, Mülen Roju ve Nitze sahillerini, Rio de Janerio karnavalını, Miami'yi, Hollyvood'u... Dünyanın bütün güzelliklerini, senin ayakların altına sereceğim.

Emine başını Hamid'in göğsüne yasladı.

Yine Barat sağlık diyordu:

-Damadım Rusya'dadır. Tabii ki, gençliği orada geçti, bol bol yedi, içti, eğlendi... Ancak biz ona sıradan bir kız değil, bir gül parçası verdik. Sevgili Hamid ve Emine... Size söylüyorum.

Hamid de Emine de ona baktılar ve aynı anda cevap verdiler:

-Evet, dinliyoruz.

-Evet baba.

Barat sarhoş bir edayla devam etti:

-Hele bir ayağa kalkın.

Ayağa kalktılar.

-Bir yastıkta kocayın, oğul kıza karışın!

Hayyam ritmik şarkılar okumaya başladı. Önce İkbal, ardınca da Hamid kalkıp oynadılar.

Barat da gençlere eşlik etti. Onlar gibi hareket ederek, oturanları güldürdü.

Sugra oturduğu yerden bağırdı ona:

-Ay kişi, bileklerin kırılsın. Bu, senin havan değil ki...

... Kapı çalınıyordu. Acaba kimdi? Kapıyı açmaya Gülgez gitti. Kapı açılır açılmaz da bahçeden sesler geldi:

-Kızımı bedbaht ettiniz, şimdi de düğün mü yapıyorsunuz? Diye bağıran Zerrin, içeriye dalıverdi:

-Nerde o Melek? Nerde o itin kızı? Nerde benim yavrularımı bahtını karartan alçaklar!

Zerrin'in buraya kadar gelip çıkması oradakileri o kadar şaşırtmıştı ki. Zerrin onlara söverek beddua ediyordu:

-Paranın kudurttuğu alçaklar! Zelil olasınız!

Deminden beri olduğu yerde donup kalan Hamid, Zerrin'in küfürlerinin iyice keskinleştiğini duyunca nihayet, yerinden kalktı:

-Teyze, böyle de olmaz ki. Sen...

Öfkeden, Zerrin'in ağzı köpükleniyordu:

-Alçak, kızımın namusuyla oynadın. Bu fahişeye, bu sokakta yatıp kalkan orospuya mı sattın benim gül gibi kızımı?

Barat bunu duyunca söze karıştı:

-Be kadın, ağzının söylediğini kulağın duyuyor mu? Sen neler söylüyorsun?

Sugra ise kora basmış gibi sıçradı:

-Fahişe senin sülalendir. Arada gezen kahpe, ayağı terlikli köylü!

O anda da Zerrin feryat ederek Emine'nin üstüne atıldı, kızın saçından yapışıp onu yere yıktı:

-Bırakmam! Kızımın yerini senin gibi bir sürtüğe bırakmam!

Sugra da Zerrin'in üstüne atıldı. Hamid güçlükle Emine'yi Zerrin'in elinden çekip aldı...

Barat'ın bağırtısı bağa yayıldı:

-Polis çağırın! Haneye tecavüz eden ve aramıza nifak sokan bu kadını derhal tutuklasınlar!

Masadakiler tepe taklak olmuştu, masadaki kap kacaklar, bardaklar birbiri ardınca kırılıp yere dökülüyordu.

Tural çok korkmuştu, bağırtısı göğe yükseliyordu...

Uzun uğraşlardan sonra, Hamid ile İkbal, Zerrin'i iteleye iteleye dışarı çıkardılar. Zerrin, bahçe kapısını tepikle, yumrukla dövüyor; yeniden içeriye girmek istiyor ve yüksek sesle bağırıyordu:

-Ey cemaat! Duyduk duymadık demeyin! Bu gayretsiz, bu alçak, benim helal süt emmiş gül gibi kızımı koyup bu fahişeyle evlendi! Allah bu zulme razı olmaz! Benim kızımın namusu ile oynayanın evi başına yıkılsın!

Herkesin morali bozulmuştu. Acaba Zerrin, onların bağda toplandıklarını nereden öğrenmişti?

Hamid bu soruyu Gülgez'e de sordu. Gülgez, bilmiyorum der gibi omuzlarını yukarı kaldırdı. Hamid şaşkınlıkla çevresine baktı:

- Bunu hiç kimse bilmiyordu ki.

-Öğleyin sizin geldiğinizi herkes gördü. Toplanıp buraya geldiğimizi de gördüler. Birileri söylemiştir, o da kalkıp bizi rezil etmek için buraya geldi elbette.

İkbal'in bu söyledikleri Hamid'in aklına yatmadı. Acaba Zerrin, onların buraya geldiklerini nereden öğrenmişti?

Biraz sonra İkbal dışarı çıkıp çevreyi kontrol ederek geri döndü. O, Zerrin'in oralarda olmadığını bildirdikten sonra yeniden neşelendiler, kederleri dağıldı.

Badeler badelerle tokuşuyor, herkes gülüp eğleniyordu...

***

Gecenin bir yarısında, yatakta, Hamid boynunu uzatıp Emine'nin de uyanık olduğunu görünce:

-Emine, niye uyumuyorsun, dedi.

Emine ona sokuldu:

-Bilmiyorum, uykum kaçtı.

Hamid başını kaldırıp onu burnundan öptü:

-O kadın, çok incitti mi seni?

Emine gülümsedi:

-Senin için her şeye katlanmaya hazırım.

Hamid bir kez daha öptü onu:

-Benim fedakâr sevgilim...

...Hafiften esen yel, pencerenin perdesini sallıyordu. Pencereden zifiri karanlık bir gece görünüyordu.

Hamid ile Emine'nin fısıltılarından başka hiçbir ses seda yoktu.

-Korkuyor musun?

-Senin yanında neden korkacağım ki...

-Emine, benim yanımda, sen dünyanın en mutlu kadını olacaksın. Sen, bütün arzularına kavuşacaksın. En büyük arzun nedir?

Emine bir süre sustu.

-Söyleyeyim mi?

-Söyle.

-Yerine getirecek misin?

-Elbette.

-Ya çok zor olursa?

-Olsun.

Emine yine bir hayli sustuktan sonra dile geldi:

-Hamid'im, bir insan için bu dünyada anadan, babadan daha şirin ne var. Ben seni, bir de onları çok seviyorum. Onlar beni böyle güzel, gökçek bir şekilde dünyaya getirdiler. On yedi yıl beni besleyip büyütüp şimdi de sana armağan ettiler... Ben hep onların hakkını ödemeyi arzu ettim... Biliyorsun, Hamid'im, babam zamanında bir fabrikada mühendis olarak çalışmış. Âlem birbirine girdiğinde de fabrika kapanmış. Babam ailemizin geçimini sağlamak evimizi rehin verip kredi çekerek ticarete

atılmış... Biliyorsun ki, babam bu zamanenin adamı değil. Bu yüzden de parayı batırmış... Şimdi faizler anaparayı geçti. Zavallılar bütün gün bunu düşünüyorlar...

Emine ağlamaklı oldu.

Hamid sordu:

-Ne kadar borcu var babanın?

-Otuz bin...

-Dolar mı, manat mı?

-Otuz bin manat.

-Yani, otuz yedi bin dolar mı?

-Ben bir doların kaç manat ettiğini nerden bileyim.

-Bu kadar çok mu?

-Evet, çok, ama ne yapacaksın?

-Bu kadar parayı ne için çekmiş, nereye harcamış, ne almış? Dört kişilik bir aile için insan bu kadar borcun altına girer mi?

-Ben ne bileyim.

Emine yüzünü çevirip hıçkırarak ağlamaya başladı.

Hamid bir hayli düşündükten sonra, nihayet, dile geldi:

-Tamam, ağlama, yarın otuz bin manat veririm, babana götürürsün.

Emine hâlâ ağlıyordu:

-Biliyorum, daha ilk günden senin sırtına aile problemlerimizi yükledim. Bu, pek de hoş olmadı. Ancak annem ve babam bundan dolayı acınacak haldeler. Bir daha sana böyle bir problem getirmeyeceğim, inan ki...

Hamid onun başını göğsüne yasladı, saçlarını okşadı:

-Yarın parayı verirsin onlara, işlerini yoluna koyarlar...

11. BÖLÜM

-Ben hiçbir zaman, sabahları senin aşkınla uykudan uyanmıyorum.

-Demek ki, beni sevmiyorsun?

-Geceleri senin aşkından uyuyabiliyor muyum ki, sabahları da senin aşkınla uyanayım!

Gündüz, meşhur bir İtalyan şarkısının sözlerini tekrarlayarak Gülare'nin oturduğu evin kapısını dövüyordu. Önce kapının kilidi, sonra zinciri açıldı. Gülare onu gülümseyerek karşıladı ve içeri buyur etti:

-İçeri geç, hoş geldin!

İçeri geçip ayakkabılarını çıkararak sordu:

-Yalnız mısın?

-Evet, yalnızım.

-Totuş nerde?

-Az önce okuldan geldi, yemeğini yedi ve arkadaşlarıyla internet kafeye gitti.

Odaya geçtiler.

-Ben yeni binaların işte bu genişliğini seviyorum, dedi Gündüz, oradan da balkona çıktı: sanki bütün şehir, ayaklarının altında...

Gülare mutfağa geçti, çay hazırlıklarına başladı. Az sonra Gündüz de mutfağa, onun yanına geldi.

Gülare yaş pasta kesiyordu. Gündüz yaş pastanın kokusunu içine çekerek: Peh, peh! Senin tatlılarının üstüne tatlı yapan olamaz, diye ekledi.

Gülare buzdolabından limon çıkarıp doğrarken, sordu:

-Hamid ne yapıyor?

-Dün aramıştım. O kızla evlendi.

Gülare az kalsın elini kesecekti, bıçak elinde donup kaldı:

-Nasıl yani? Teyzesinin kızıyla mı evlendi? Vallahi, ben bu güne kadar, onun aklının başına geleceğini ve o zavallı kızın bahtını kara etmeyeceğini; Hamid'in hatasından döneceğini düşünüyordum.

-Hayat işte, diye içini geçirdi Gündüz.

-Çayı burda mı içelim; yoksa odada mı?

-Burası iyidir.

Mutfaktaki masaya oturdular. Gündüz çayına limon attı ve iri bir pasta dilimini alıp "peh, peh" diyerek yemeye başladı. Gülare'nin fincanı elindeydi ama çayını içmiyordu, onun gözleri yol çekiyordu.

-Bütün erkekler, sanki birbirinizin aynısısınız. Kadınlar size, her istediğinizi yapmaları için gereklidir. Ancak rahmetli Asef öyle değildi...

Gülare'nin sesinde bir keder vardı.

-O, çok güzel bir eş, çok güzel bir babaydı. Tofik şimdi dokuz yaşında. Asef ise altı yıldır yok. Ancak çocuk tam altı yıldır babasının yolunu bekliyor. Ona asla, babanı bir daha göremeyeceksin, diyemiyorum...

Gülare'nin gözlerinden yaşlar süzülüyordu. Gündüz pasta tabağını kenara iteledi:

-Ayda yılda bir defa görüşüyoruz. O zaman da...

Gülare gözlerini sildi:

-Ne yapayım, elimde değil, ne olur, bağışla, dedi ve ekledi: Dur, sana çay doldurayım.

Kalkıp Gündüz'ün bardağını doldurdu ve onun neşesinin kaçtığını görünce, lafı değiştirdi:

-Senin projeden ne haber? Para verecekler mi?

Gündüz, üç gün sonraki randevusunu hayalinde canlandırdı. Reyaset Bey kasaya doğru yaklaşıp oradan beş bin dolar çıkarıp ona veriyor ve:" Vatan için, millet için eserler ver, büyük sanatçı." diyordu. Hatta Gündüz, paranın hışırtısını işitiyor, kokusunu da duyuyordu...

Gülare'ye gülümseyerek cevap verdi:

-Ayın yirmi dördünde parayı alacağım. Toplam on beş tablo yapmayı düşünüyorum. Nizamî'nin hamsesinin her bir mesnevisi için üç tablo... Şu anda ikisi hazır...

Çok özenle düzenlenmiş, aydınlık bir mutfaktı Gülare'ninki... Kap kacağın parıltısı göz kamaştırıyordu. Mobilyalar ise zevkle döşenmişti. Büyük ve iki gözlü buzdolabı, bulaşık makinesi, çamaşır makinesi, meyve sıkacağı, kıyma makinesi... Gülare ise, sırtında menekşe renkli bir elbiseyle, bütün bu güzelliği tamamlıyordu.

Gündüz kendi mutfaklarını ve karısı Ülker'i gözü önüne getirdi. Meşhur bir ressam olduğunda ve çok para kazandığında bu tür yeni binalardan bir ev almayı düşündü. Üstelik de bu binadan, Gülare ile de komşu olurdu...

Hayallerini bastıramayıp derhal dile geldi Gündüz:

-Sizin bu binada, evini satan biri yok mu?

-Bilmiyorum, neden sordun?

-Satın almak istiyorum. Metrekaresi kaçadır?

-Biz aldığımızda, beş yüz manat idi. Şimdi hayli pahalandı. İstersen, sorup öğreneyim mi?

-Evet, sor, öğren, uygun bir fiyata verseler, almak istiyorum.

Gülare içini çekti:

-Ancak, seninle komşu olmayı hiç istemiyorum.

Gülare, Gündüz'ün: "Neden," sorusuna cevap vermedi.

Misafir odasına geçtiler. Gülare televizyonu açtı. Gündüz koltuğa oturup kumandayı eline aldı. Televizyonun ekranı çok büyüktü. Büyük ve renkli ekranda, gösterilen film hayli canlı ve gerçeğe yakındı. Gündüz o an, renklerin, fikrin taşıyıcısı olduğunu düşündü. Ve belki de onun evi ve atölyesi yarı karanlık, sokağı renksiz, boz olmasaydı; televizyonu siyah beyaz göstermeseydi, Ülker, Aydan ve Rizvan'ın çehreleri kederden dolayı hüzünlü olmasaydı, onun tabloları daha ışıklı, daha aydınlık olurdu?

İşte bu evde, bu renkler çemberinde, balkondan görünen muhteşem manzara eşliğinde, bu büyük ekran televizyondaki renk cümbüşüne bakarak, yüzünde nur gibi ışık parlayan Gülare ile yanakları kıpkırmızı Totuş'un yanında şahsen bu empresyonist ressam; yani Gündüz Elekberli hiç gam ve kederin natürmort tablolarını yapar mıydı?

O ana, gam, keder ve hüznün fasit bir daireye dönüştüğünü ve sonra da derde çevrildiğini düşündü.

Gülare balkondan Tofik'e sesleniyordu:

-Totuuuş! Gündüz dayı geldi. Eve gelmiyor musun?

Gündüz'ün gözü dolabın üstündeki albüme ilişti. Bu, Gülare'nin okul yıllarındaki fotoğrafları biriktirdiği albümü idi. Gündüz bu albümü on dört yıl önce; son telefon konuşmalarından sonra, görmüştü. Gülare'nin eşi vefat ettikten sonra buraya çok kez uğramış ama bu ziyaretleri esnasında bu albümü hiç görmemişti. Acaba, Gülare onun geldiğini bildiği için mi, albümü dolabın üstüne koymuştu; yoksa tesadüfen mi böyle olmuştu...

Lacivert renkli, üstüne sarı yaldızlı yazılarla 1985-1995 rakamları ve "Unutulmaz Okul Yılları" sözleri yapıştırılmış albümü eline aldı. O zaman, bu rakamları ve bu sözleri Gülare'nin ricasıyla, albümün üzerine Gündüz yapıştırmıştı... O günleri özledi birden, yüreği sızladı...

Gülare:

-Evet, albüme mi bakıyorsun, dedi ve onun yanından geçip mutfağa girdi.

Albümdeki ilk fotoğraf. Saçları kısaca kesilmiş, beyaz tenli bir küçük kız... Fotoğrafın altına güzel bir yazı ile: "27 Ağustos, 1985, birinci sınıfa kaydolmak için çektirdiğim fotoğraf" yazılmış.

Bu da sınıfça çektirdikleri ilk fotoğraf... Asef derslerden hep pekiyi aldığı için tam ortada, Kemender Bey'in yanında duruyor. Onun etrafındaki öğrenciler: Faik, Eldar, Rasim, Sevda, Medine, Aida... Hepsi de derslerinde çok başarılı olanlar. Gülare de orada, onların arasında. Gündüz, Hamid, Tural ve Koşgar; birinci sınıftan onuncu sınıfa kadar birlikte olan bu ayrılmaz dörtlü ise arka sıraya geçmişler...

Nihayet, elleri titreye titreye albümün yirmi dokuzuncu sayfasını açtı. Yüreğinin çırpıntısı, kulaklarında büyük bir uğultu koparmaktaydı... Bu fotoğrafı, 1993 yılının yirmi bir Martında çektirmişlerdi. O zaman sekizinci sınıfta okuyorlardı. Nevruz bayramını Medinelerde kutluyorlardı. Gündüz yaklaşık bir yıldır Gülare'yi, üstelik yanıp tutuşan bir yürekle, aşk ile seviyordu. Derslerde sürekli ona bakıyor, onun yoluna çıkıyor, o nereye giderse peşinden gidiyor, her yerde gözü onu arıyordu. İster matematik ister edebiyat... Hangi ders olursa olsun Gündüz dersi dinlemek yerine Gülare'nin resmini yapıyor, yaptığı bu resimleri de; üzerine "Benim ilk aşkım" yazdığı dosyada topluyordu. Bu dosyayı, annesi ve babası görmesin diye evlerinin bahçesindeki garajda saklıyordu...

Gülare, Gündüz'ün kendisini sevdiğini yaklaşık bir ay sonra anlamıştı ve oda derslerde, sık sık Gündüz'e bakmaya başlamıştı... İşte o gün, Medinelerin balkonunda Gülare'yi yalnız yakalayıp bir fırsatını bulan Gündüz, ona: "Seni seviyorum, hem de bütün varlığımla." demiş; bu aşk itirafını çoktandır bekleyen Gülare'ninse yanakları kıpkırmızı olmuştu... Gülare, bu sözlerden sonra, oradan hemen ayrılıp arkadaşlarının yanına

koşmuştu... İşte bu fotoğraf, 21 Mart 1993'ün o nevruz gününün yadigârıydı...

-O günleri öyle özlüyorum ki...

Gündüz, gittiği hayal ülkesinden Gülare'nin sesiyle, ürpererek döndü. Gülare, sessizce gelip onun tepesine dikilmiş Gündüz'ü izliyordu.

-Bir sigara yakabilir miyim? Epeydir sigara içmedim, ciğerim yanıyor.

-Olur, yak.

Gündüz bir sigara yakıp albümün sayfalarını çevirmeye devam etti. Sonraki grup fotoğraflarının hepsinde, Gündüz ile Gülare yan yana durmuşlardı. Bu resmi Nebatat Bağında çektirmişlerdi, o zaman dokuzuncu sınıfta okuyorlardı. Oradan dönerken, ikisi gruptan ayrılmışlar ve baş başa verip doyuncaya kadar sohbet etmişlerdi... Bu fotoğrafı da on birinci sınıfta okurken Guba'da çektirmişlerdi. Dersler bitiyordu, "son zil" arifesiydi. Ne güzel bir gündü, İlahi... Hamid ile Koşgar'ın ellerinde şampanya şişesi, Gündüz'ün elinde ızgara şişleri vardı. Gülare'nin elindeyse kocaman bir kır çiçeği demeti... Çiçekleri ona Gündüz toplamıştı. Karede Asef de vardı. Kederli bir halde onlara sırt çevirip oturmuş. Asef de o zamanlar, Gülare'yi bütün varlığı ile seviyordu. Ancak bu aşkı karşılık bulmamıştı. Gönlünü Gündüz'e veren Gülare, Asef'in ıstırap çekmesine içi sızlayarak şahitlik etmekteydi...

Bir keresinde Asef ile Gündüz arasında kavga da olmuştu. Asef Gündüz'e yeniyetme inadı ile şunları söylemişti:

-Ben senden daha başarılıyım, senden yakışıklıyım, güçlüyüm. Ailemiz senin ailenden daha zengin, Gülare'den vazgeç. Sen o kıza layık değilsin. Ondan vazgeçmezsen, kaderine küs. Seni...

Gündüz çok zayıftı. Ancak çeviklikte onunla kimse yarışamazdı. Göz açıp kapayıncaya kadar, Asef'in yüzüne bir yumruk indirmiş, söyleyeceklerini onun ağzına tıkamıştı. Sonra kıyasıya bir kavgaya tutuşmuşlardı. Asef daha güçlü olduğundan

Gündüz'ü kaldırıp yere vurmuş, Gündüz'ün pantolonunun dizi yırtılmıştı...

Gülare sordu:

-O günü hatırlıyor musun?

Gündüz cevap verdi:

-Elbette, o gün unutulur mu?

Guba'da çektirdikleri fotoğrafların hepsi de çok güzeldi. Burada ata binmişler, burada ırmaktan geçiyorlar, burada voleybol oynuyorlar... İri gövdeli ulu bir çınarın bir tarafından Gülare başını çıkarmış, bir tarafından Gündüz... Bu fotoğrafı çektirmeden önce el ele tutuşup orman içinde gezmişler, yine birbirlerine sadık kalacaklarına dair yeminler etmişlerdi. Gündüz onun elini ovucuna alarak, gözlerinin ta içine bakmış: "Beni senden ayırırsa, ancak ölüm ayırır, gülüm." demişti...

-Niye, niye benimle evlenmedin, ha? Gülare bu soruyu sordu ve Gündüz'ün hiç beklemediği bir anda hıçkırarak ağlamaya başladı. Bu eve kaç kez gelip gitmişti ve Gülare ilk kez ona bu soruyu soruyordu.

Gündüz, eli titrediğinden, sigarasının külünü kül tabağına çırpamadı.

-Bana çok zulüm ettin. Asef ve ailesi gelin almaya geldiklerinde, gelinliğimle pencereden atlayıp yalınayak kaçtım... Sense...

Gülare hıçkırıklara boğuldu.

Gündüz ona bir şeyler demek istedi, ancak ne diyeceğini bilmiyordu. Liseyi bitirdikten sonra üniversite imtihanlarına girdiler. Gülare Bakü Devlet Üniversitesini; Asef, İktisat Üniversitesini, Gündüz ise "E. Ezimzade Ressamlık Mektebini" kazandılar. Arkadaşları Hamid, Tural ve Koşgar ise üniversiteye giremediler.

Gülare ile görüşüyordu, alakalarını kesmiyorlardı. Gündüz vakit buldukça onun okuluna gelip Gülare'yi alıyor, eve götürüyordu. Arada bir de gezmeye çıkıyorlardı... Bir gün evde babası ile annesinin, onu nişanlamak için hazırlık yaptıklarını

duydu. Meğer Gündüz'ün babası Celilabad'da yaşayan bir arkadaşı ile yıllar önce aralarında söz kesmişlermiş... Ne kadar uğraşsa da, anne ve babasını bu işten vazgeçiremedi. Birkaç gün içinde, Gündüz'ü Ülker ile nişanladılar. Gülare'nin gözyaşları içinde ressamlık mektebine gelerek ona: Niye? Niye benimle evlenmedin, ha? Dediği sahne gözünün önünden bir sinema perdesi gibi geçti. Şu, işe bak, tam on üç yıl sonra Gülare, ona bu soruyu yeniden sormuştu. Annem ve babam beni mecbur ettiler, demek istedi. O zamanlar, buna kendisi de inanıyordu. Ancak şimdi böyle bir sebebin arkasına sığınmayı, kendisine yakıştıramadı. Çünkü sadece ölüme çare yoktu. O, direnmeli, mücadele etmeliydi...

-Selam, Gündüz dayı!

Tofik gelmişti. İyi ki de gelmişti. Onun gelişiyle, ortamın gerginliğine bir anda sona ermişti.

Gündüz Tofik'e sarılıp yüzünden öptü:

-Benim Totuş balam, nasılsın?

-İyiyim, Gündüz dayı. Albümümü getireyim mi, yeni yaptığım resimleri sana göstereyim mi?

-Göster.

Buraya her geldiğinde Tofik'e resim yapmayı öğretiyordu. Bırak, büyüdüğünde Tofik de ressam olsun, diyordu.

Çocuğun yaptığı resimlere bakmaya başladı:

-Top oynayan oğlanı çok güzel resmetmişsin; ancak topun yuvarlak değil de sanki kare şeklinde olmuş. Ben öğretmiştim sana, daire yapmak için gökkuşağı gibi çizgilerden nasıl yararlanacağını göstermiştim... Ağacı da kuşu da güzel yapmışsın... Pahoo! Böyle araba olur mu Tofik! Bunun önü ile arkası hiç ayırt edilemiyor ki! Sen nasıl ressam olacaksın! Dediklerimi yapmıyorsun ki, hiç beni dinlemiyorsun...

Hiç beklemediği bir anda Gülare müdahele etti:

-O, ressam olmayacak, babası gibi iş adamı olacak. Büyük şirketler kuracak.

Gündüz'ün içinden bir şeyler koptu o an, kırılıp yere döküldü sanki. Nefes alamadı bir an, boğulacağını sandı. Sessizce kalkıp balkona çıktı. Gülare de onun ardından balkona geldi.

-Seni incittim galiba, affet, dedi.

Asef altı yıl önce, elim bir trafik kazası geçirip vefat edince, sınıf arkadaşlarının çoğu toplanıp gelmişlerdi. Gündüz haberi alınca, derhal Tural ile Koşgar'ı arayıp bulmuş; Hamid Rusya'da olduğundan, taziyeye üçü gelmiş ve kederden iki büklüm olmuş Gülare'yi teselli edip başsağlığı dilemişlerdi...

Asef'in kırkında, Gülare onlara:

-Ara sıra uğrayın, beni yalnız bırakmayın, demişti. Gündüz de ya Tural ile ya da Koşgar ile onu ziyaret etmiş, ara sıra buraya gelip gitmişti. Sonraları ise yalnız gelmeye başladı. Geldiğinde Tofik ile oynuyor, çay içiyor, Gülare ile sohbet ediyordu... Bu güne kadar asla geçmişi hatırlamamışlar, geçmişteki sevgi dolu hatıralardan söz açmamışlardı. Bu gün her şey daha farklı olmuştu. Albüm, fotoğraflar, o soru ve sonunda da Gülare'nin bu sözleri...

Balkondan muhteşem bir deniz manzarası görünüyordu. Bakü limanı, gemiler, insanlar... Renk, gerçekten de düşüncenin taşıyıcısı, diye geçirdi içinden. Küçük çocuklar, iyiyle kötüyü, güzel ile çirkini renkler aracılığı ile ayırt ediyorlar. Onların dünyasında kötülük koyu ve siyah, iyilik açık ve türlü renklerle ifade ediliyor. Eğer paletinde sınırlı renkler varsa, vay haline... O zaman ne demek istediğini ifade etmen zor, çok zor olacak.

Evden çıkarken Gülare'ye:

-Elbette, Asef zengindi, her şeye gücü yetiyordu. Kendisi bu dünyadan göçse bile, şirketlerinin gelirleri size yeter de artar bile... Böyle güzel bir evin, gül gibi hayatın, araban, paran pulun...

Gülare onun beklemesini istedi:

-Allah aşkına sus Gündüz, yeter. Ben seni kırmak istemedim.

Ancak Gündüz sözlerini tamamladı:

-Ben ise hayattayım ama buna rağmen ailem kiralık bir evde, türlü ihtiyaçlar içinde yaşıyorum. Hiçbir şey kazanamıyorum. Eğer benimle evlenseydin, mutlu olamayacaktın, dedi ve son sözü de bu oldu: Evlenemediğimiz için üzülmene gerek yok...

... Yol boyu gelip geçen arabalar da rengârenkti, insanların kıyafetleri de... O kadar ana ve ara renk vardı ki, bu renklerin birbirine dokunması, insanın gözlerini kamaştırıyordu.

Gündüz bu renk cümbüşünü seyrederek, ayın yirmi dördünde saat on birdeki randevusuna tam altmış yedi saat, elli dakika kaldığını, geçirdi aklından...

12. BÖLÜM

Geceden bir yağmur başlamıştı... Yağmur damlaları pencerenin camlarına çarpıyor, sular çatı oluklarından şırıltı ile akıyordu. Hamid yataktan kalkmaya eriniyor, gözlerini yağmur manzarasını yansıtan cama dikerek sigarasını tüttürüyordu.

Emine yatak odasına geldi:

-Ay tembel, saat kaç oldu, haberin var mı? Saat on bire geliyor, haydi kalk...

Hamid esnedi:

-Soğuktur, kalkmayı da istemiyorum.

Emine geldi, onun yanına oturup yanağından öptü:

- Bu gün yirmi bir Eylül. Niçin beni tebrik etmiyorsun?

Hamid sigarasını, göğsüne koyduğu kül tablasına basıp söndürdü:

-Seni neden tebrik edeyim? Önceki gün, yarın annemin doğum günü, demiştin. Anneni tebrik etmem gerek, öyle değil mi?

Emine dudaklarını büzdü:

-Annemin doğum günü orda kalsın, bu gün bizim evliliğimizin beşinci günü. Demek senin vefan bu kadarmış... Evliliğimizin beşinci gündönümünü nasıl unutursun!

Hamid kül tablasını alıp kenara koydu, sonra Emine'yi kendisine doğru çekip yanına yatırdı ve onu öpmeye başladı:

-Bağışla, Emine. Bunu nasıl da unutmuşum, dedi ve az sonra ekledi: Buraya bak, ben seni ayın on beşinde kaçırdım, bizim evliliğimizin beşinci gündönümü, dün idi.

Emine sıyrılıp onun elinden kurtuldu:

-Hayır. Biz resmen ayın on altısında tören yaptık, evliliğimiz, ayın on altısından başlamalı.

Sabah kahvaltısında, Emine yine bu beşinci gündönümünden bahsetti:

-Hamid'im, şimdi sen, beni beşinci evlilik gün dönümüzden dolayı kutlamayacak mısın? Bana "Nokia" cep telefonu almayacak mısın?

Hamid dilimlenmiş ekmeğe yağ sürüp peyniri küçük parçalara ayırarak ekmeğinin üstüne dizdikten sonra Emine'nin sorusuna cevap vermeden konuyu değiştirdi:

-İkbal olmadan, insan sıkılıyor burada, öyle değil mi? Biraz daha bizimle kal, dedik ama dinlemedi, aradan sıvışıp gitti. Dün ne dedi telefonda, duymadın mı? Yekaterinburg'dakine yazık değil! Sen ye, iç, keyfine bak, dedi...

Hamid, ekmeği ısırdı ve Emine'ye seslendi:

-Git, içerden annemi de çağır.

Emine çay doldurarak cevap verdi:

-Annenin, bizimle yemek yemediğini biliyorsun!

-Israr etmek, zorlamak lazım... Diyelim ki, bize kırgın, ihtiyar kadındır, olabilir, onun da kendine göre düşündüğü şeyler var. Ancak bu demek değil ki, biz onunla ömür boyu küs kalacağız...

Emine:

-Çayına şeker atayım mı, diye sordu.

Hamid başını salladı. Sonra da kalkıp annesinin odasına geçti.

Melek eski albüme bakıyor, diliyle dişi arasında mırıldanarak ağlıyordu... Hamid yaklaşıp ona sarıldı:

-Anne, ne oldu sana?

Melek hıçkıra hıçkıra:

-Hiç, eski günleri hatırladım, dedi.

Hamid albümün açık sayfasına baktı. Annesinin, yakası dantelli sarı elbisesiyle çekilmiş bir fotoğrafıydı, yanında ise başı şapkalı babası vardı. Fotoğrafın altına: 14 Eylül 1977, Mineralnıye Vodı"[22] yazılmıştı.

O günden bu yana tam otuz iki yıl geçmişti... Annesi bu fotoğraf hakkında Gülgez ile Hamid'e ne çok şeyler anlatmıştı. Bu fotoğrafı çekinmeden üç gün önce, Melek ile Sübhan'ın düğünleri olmuştu. O zaman Melek'in babası "Hemkârlar ittifakında[23]" çalışıyordu. O, yeni evli bu çifte, bir tatil bileti almıştı. Düğünden hemen sonra, onlar Kuzey Kafkasya'ya balayına gitmişlerdi.. Bu fotoğrafı da Minvod'da çektirmişlerdi. O günler, bu yeni çiftin, sevgi dolu, kaygısız yaşadıkları, mutlu günlerdi. İkisi de gülümsüyordu...

Deminden beri annesinin, neler mırıldandığını ve niçin ağladığını anlayamayan Hamid, kendisini kınadı. Bu fotoğrafa bakarak annesi başka ne söyleyip böyle ağlar, sızlardı ki...

"Saçın ucun örmezler,
Gülü sulu dermezler
Neynim aman, aman
Sarı gelin, ay yar, sarı gelin...
Bu sevda ne sevdadır,
Seni mene vermezler,
Neynim aman, aman
Sarı gelin, ay yar, sarı gelin..."

Sanki otuz iki yıllık zaman dilimi yok olmuştu. Sübhan sarı renkli, kiloş elbise giyinmiş olan Melek'e "Sarı Gelin" türküsünü söylüyordu... Yüzyıllar önce, bin yıllar önce de sevenler olmuştu

22 Kuzey Kafkasya'da bir şehir.

23 Aynı iş kolunda çalışanların oluşturduğu birlik, sendika.

ve yüz yıllar, bin yıllar sonra da sevenler olacaktı... Ancak birbirini seven âşıklar, bu halk türküsünün sözleri ile ne bundan önce bu kadar uyumlu olmuşlardı ne de bundan sonra bu kadar uyumlu olacaklardı. Bu fotoğraftaki her şeyin, bu halk türküsü ile bu kadar uyumlu olması, başka türlü nasıl olabilirdi ki... Melek sarı bir elbise giyinmişti, üstelik kendisi de sarışındı, saçını da örüp belik yapıyordu ve Sübhan onu istiyor ama onu Sübhan'a vermiyorlardı...

Sübhan ile Melek sürekli, bu türküleri söyleyen atalarımız, bir vakit bu dünyaya bizim geleceğimizi biliyorlardı, o nedenle de bizi bu halk türküsünün kahramanları seçmişler, diyorlardı...

"Bu sevda ne sevdadır,

Seni bana vermezler..."

Melek'in babası "bey" neslindendi. Dedeleri, Karabağ Beylerbeyi idi. Sovyet işgalinden sonraki Bolşevikler, Melek'in sülalesini amansız bir mahkemede yargılatmıştı. Daha sonra malları mülkleri ellerinden alınmış, erkekleri ya hapse atılmış ya da sürgüne gönderilmişti... Ancak bütün bu mahrumiyetlere rağmen, bu nesilden gelen insanlar, beylik gururunu, en önemlisi de bey sülalesine ait olan kibarlıklarını hep korumuşlardı.

Uzun yıllardan beri bu neslin yazılı olmayan bir kanunu da vardı. Bu kanuna göre onlar ne başka sülalelerden kız alırlar ne onlara kız verirlerdi.

1970'li yılların sonunda, yüksek bürokrat olarak önemli bir görevde bulunan İbrahim Bey de sevimli, güzel, gökçek kızı Melek'i, aslen Aran rayonundan olan Sübhan adındaki bu oğlana vermek istemiyordu. Çünkü bu sülalenin yazılı olmayan kanunları vardı ve bir de Sübhan, soylu bir aileden değildi...

Ancak İbrahim Bey, gençlerin birbirlerine olan aşklarının önüne çektiği seddi, kısa bir süre sonra yine kendi elleriyle yıkıp: "Dünya üç günlük dünya, iki gencin aşklarının katili olarak bu dünyadan göçmek bana ne kazandırır?" demiş ve onlara hayır dua ederek evlenmelerine razı olmuştu...

Sübhan ile Melek evlenmişler, iki de çocukları olmuştu... Mutlu bir evlilikleri vardı ama Sübhan'ın erken ölümü ile bu mutlu evlilik çok kısa sürmüştü...

Şimdi Melek, sanki dünyanın bütün yükünü omuzlarına almıştı ve hıçkırarak ağlıyordu...

Ona sarılmış olan Hamid de kapının ağzında bekleyen Emine de onu avutmaktan acizdi...

***

Öğleyin İkbal yeniden telefon etti:

-Damat kardeş, balayına bir son vermeyi düşünmüyor musun?

Hamid hayli güldükten sonra cevap verdi:

-Beş on güne kadar geleceğim, endişe etme...

-Ural halkı sana selam gönderiyor. Özellikle de... Yalnız mısın? Yanında kimse var mı?

-Yok.

-Özellikle de İrina. Evlendiğini söyledim, çok üzüldü. Doğrusunu söylemek gerekirse, ağladı... Neyse, bunları gelince konuşuruz. Oralarda havalar nasıl?

-Yağmur yağıyor.

-Burası da çok soğuk... Sanki Aralık ayındayız. Melek Teyze, Emine nasıllar? Bana bak, benim bir planım var.

-Ne planı?

-Gel, seninle bacanak olalım!

-Ne?

-Bacanak olalım diyorum, Nermine çok hoşuma gitti benim. Ben de onunla evleneyim, bacanak olalım...

-Ooo... Bunu özellikle kutlamak gerek!

Hamid geriye doğru dönüp Emine'ye seslendi:

-Emine! İkbal arıyor, ne dediğini biliyor musun?

-Ne dedi?

-Ben de Nermine'ye âşık oldum, seninle bacanak olalım, dedi.

Emine çocuklar gibi sevindi:

-Urra! Bomba haber! Neden olmasın!

Emine odadan çıktı, Hamid, İkbal ile konuşmaya devam etti:

-İşler nasıl gidiyor İkbal?

-Kötü.

-Niye?

-Vergi dairesiyle başımız dertte, hesaplaşamıyoruz...

-Alacaklarını almamışlar mıydı? Daha ne istiyorlar?

-Olmuyor ee...

-Neden olmasın? Markov'un yanına git ve ona de ki...

-Olmaz, Hamid. Senin gelmen gerek, mafya babaları aldıkları haracı yükselttiler.

-Onlar niye kudurdular?

-Roman ve adamları baskın yaptıktan sonra, Avşalumov haracı iki kat artırdı. İçerde yatanların sayısı arttı, onlara bakmak gerek, diyor. Durum çok kötü, bir an önce gelsen iyi olur.

Vedalaştılar ve telefon kapandı. Hamid uzun süre telefondan uzaklaşamadı, düşündü...

Emine yanına gelerek ona sarıldı:

-Ne oldu canım?

Hamid içini çekti:

-Hiç...

Ancak Emine'nin ısrarından sonra her şeyi açık açık anlattı. Bir sigara içimi kadar uzayan kısa bir aradan sonra ilave etti:

-Acele Yekaterinburg'a uçmam gerek.

Emine daha sıkı sarıldı ona:

-Ya ben ne olacağım? Beni bırakıp mı gideceksin?

Hamid yine iç geçirdi:

-Ne yapayım? Başka çare var mı?

-Beni de götür. Hiç Rusya'ya gitmedim.

-Olmaz, seni oraya götüremem. Orada yaşamak tehlikelidir... Sen, Rusların bizim saçımızı sıvazladığını mı sanıyorsun, dedi ve Emine'nin yanaklarından öperek ekledi: Ben tek başıma giderim, beş on güne kadar işlerimi yoluna koyup tekrar dönerim.

Emine dudaklarını büzdü:

-Olmaz, senden ayrı on beş gün değil; on beş saniye de kalamam ben... Dedi ve sonra Hamid'in yüzünden, gözünden öpmeye başladı...

-Ben senden ayrı kalamam, dedi Hamid, onu kucağına alarak yatak odasına götürmek istedi...

Emine çekindi:

-Annen görür, yapma, ayıptır.

***

Hâlâ yağmur yağıyordu...

Hamid, arabayı Koşa Kala meydanında, hayli ileri, geri gidip geldikten sonra nihayet, dar bir yerde durdurdu. Hamid ile Emine siyah bir şemsiyeyi başları üstüne açıp Fevvareler Meydanındaki "Nergiz" ticaret merkezine doğru yürüdüler.

İnsanlar sağa sola kaçışıyor, yağmurdan kurtulmaya çalışıyorlardı. Ancak genç bir oğlan ile genç bir kız, yağan yağmuru umursamadan banka oturmuşlar, sakin sakin birbirlerine bakıyor, birbirlerinin yanağından aşağı yuvarlanan yağmur damlalarını parmakları ile siliyorlardı.

Emine birbirlerini delice seven bu âşıkları göstererek Hamid'i dürtükledi:

-Leyla ile Mecnun'a bak!

Hamid oralı olmadı:

-Onların yağmurdan haberi yok, dedi ve sonra da ıslanan gençlere dönüp sesini biraz daha yükseltti:

-Ey, yoldaşlar! Yağmur yağıyor, suyun içindesiniz, haberiniz var mı?

Emine onu çekiştirdi:

-Sus! Duyarlarsa ayıp olur...

Yağmura rağmen, ticaret merkezi insanlarla doluydu, Hamid:

-Bu gün tatil değil, mesai var, değil mi?

Hamid'in bu sorusuna Emine başını sallayarak, tatil değil, der gibi cevap verdi. Hamid yine sordu:

-O zaman bu insanlar niye çalışmıyorlar? Hiçbiri işte değil, hepsi burada sanki...

Emine güldü:

-İş var mı ki, bu zavallılar da çalışsınlar?

Bir ihtiyar adam, ticaret merkezinin girişinde, elindeki küçük malzemeleri satıyordu. Hamid, ona selam verip halini hatırını sordu:

-Selam ağa! Nasılsın? Ne var, ne yok?

-Sağ ol, ay balam, iyilik, güzellik...

-Çocuklar nasıl?

-İyiler, sen de iyi olasın. Sağlığına dua ediyorlar.

-Oğlun çalışıyor mu?

-Çalışıyor.

-Aynı yerde mi çalışıyor?

-Hee...

-Selam söyle.

-Söylerim, ay balam.

-Oldu, görüşürüz.

-Görüşürüz de, bala; ben seni tanıyamadım?

-Demek ki çok ihtiyarlamışsın! Hafızanı yoklarsan, mutlaka hatırlarsın.

Biraz daha yürüdükten sonra Emine, Hamid'e sordu:

-O adam kimdi?

Hamid o adam ile dalga geçtiğini söyleyip onu hiç tanımadığına dair yemin etti. Emine onun bu yaptığına çok güldü adeta uğunup gitti...

Kaynanaya hediye alma işi hayli uzun sürdü. Nihayet, mağazaların birinden, çok güzel bir kadın paltosu seçtiler.

Emine, kaşmir paltonun orasına burasına göz gezdirerek:

-İşleri yolunda olmadığı için, damat kaynanasına kürk veya deri kaban alamasa da kaşmir palto alıyor. Gerçi hediyenin büyüğü küçüğü olmaz...

Hamid paltonun etiketine baktı:

-Gerçekten de bu, İtalyan kaşmiri mi?

Tezgâhtar kız ile mağaza müdürü aynı anda:

-Elbette, diye cevap verdiler ve mağaza müdürü derhal ekledi: Türk malı kaşmirimiz de var, ucuz veriyoruz, iki yüz yirmi manata... Ancak bu, halis İtalyan malı, bu yüzden biraz pahalı... Hayırlı olsun, asla şüpheniz olmasın.

Mağazadan çıktılar. Cep telefonları satılan mağazanın önünde Emine Hamid'in kolundan tutup, onu durdurdu:

-Bana telefon almıyor musun?

Hamid, kolunu çekerek, Emine'nin elinden kurtardı:

-Sana kaç kez söyleyeceğim telefon, yok!

Emine somurtmaya başladı, ticaret merkezinden dışarı çıktılar. Hamid bulutlu ve boz bulanık gökyüzüne bakıp söylendi:

-Ne çok yağmur yağdı, dinmek bilmiyor.

Şemsiyelerini açıp arabaya doğru ilerlediler. Hamid yağmura, bu yağmura, rağmen üstelik de mesai saatleri içinde ticaret merkezini dolduran insanların arkasından söylendi. Otopark bekçisine bir manat verip arabalarına bindiler. Hamid cüzdanını açıp paralarını saymaya başladı. Onun yanında oturan ve koltuğa iyice yerleşen Emine de boynunu uzatıp cüzdana baktı:

-Ya ben?

Hamid gözlerindeki sual dolu bakışlarla onu süzdü:

-Ne demek istiyorsun?

-Bana bir şey almayacak mısın? Evliliğimizin beşinci gündönümü dolayısıyla beni tebrik etmeyecek misin?

Hamid omuzlarını kaldırdı:

-Telefon diye tutturmuşsun... Bir şey beğenseydin, sana da alırdım...

Emine onun yanaklarını okşadı:

-Hamid'im, iki tane yüzlük ver, evliliğimizin beşinci gününü kutla, beni tebrik et.

Hamid memnuniyetsizlikle:

-Parayı ne yapacaksın, diye sordu.

Emine başını onun dizinin üstüne koyup:

-Çok seviyorum yüzlükleri, aslında ben, parayı çok seviyorum. Ne yapayım, ben de böyleyim...

Hamid:

-Bu, çok kötü alışkanlıktır, dedi. Ama Emine'nin incindiğini görünce onun gönlünü almak için cüzdanından iki adet yüzlük çıkarıp ona verdi...

***

...Eminelerin evine Sugra'nın doğum gününü kutlamaya gelen hısımlar, akrabalar doluşmuştu. Barat, orada bulunanlara, övünerek damadını tanıttı. Hamid'i başköşeye oturttular. Ancak Hamid tedirgindi. Sofraya elini dahi uzatmak istemiyordu. Annesinin bitip tükenmek bilmeyen ağlamaları; İkbal'in çoğu şeyi alt üst eden telefonu ve Emine'deki para hırsı... Hamid'in moralini bozmuştu... Yarım saat oturmuşlardı ki, Hamid, Emine'ye gitmeleri gerektiğini bildirdi. Emine dirense de Hamid'i bu düşüncesinden vazgeçiremedi...

...Akşam, saat ona geliyordu. Hamid evlerinin kapısını çaldı; ama açan olmadı. O, tedirgin bir şekilde Emine'ye baktı ve:

-Acaba, ne oldu ki, dedi

Emine onu teselli etti:

-Ne olacak, annen mutlaka uyumuştur.

Hamid:

-O, bu vakitte uyumaz, dedi, anahtarını çıkarıp kapıyı açtı ve içeri girer girmez de evi kolaçan etti. Melek evde değildi. Masanın üstüne, eski yazı[24] ile yazılmış el kadar bir kâğıt bırakılmıştı:

"Gülgez'e telefon ettim, Mehemmed geldi ve beni aldı. Ben, artık bu evde yaşayamam. Baban Sübhan her gece rüyama giriyor ve Zerrinlerin başına açtığımız oyundan dolayı, beni kınıyor. Ben, ancak ve ancak Gülgez'in evinde huzur bulacağımı düşündüm... Benim ardımdan gelme sakın, kararım kesindir. En mukaddes saydığın ne ise, onun adına yemin veriyorum ki, dönmeyeceğim! Sakın arkamdan gelme!

Hamid arka arkaya birkaç kez, annesinin yazdığı bu notu okudu... Sonra başını ellerinin arasına aldı... Gözleri dolmuştu ve nedense dolu gibi yaşlar akan gözlerinin önünde, otuz iki yıl önceki kıyafeti ve sapsarı elbisesiyle, annesi gelip durdu. Babası ise, annesine bir türkü söylüyordu:

"Bu sevda ne sevdadır,
Seni bana vermezler..."

24 Azerbaycan, 1990'lı yıllarda Latin alfabesine geçtiğinden, eski alfabe ile Kril alfabesi kastedilmektedir.

13. BÖLÜM

İnsan sürekli kendisiyle çekişmektedir. Mutlaka bunu yapmalıyım! Burada benim için bir hayır var! Keşke onu yapmasaydım! Bak, nasıl da yanlış yaptım! Ve pişmanlık duyan, özür dilemeye hazır olan insan da kendisinde daima bir hata, suç bulmak zorunda kalır...

Gündüz, atölyesinin yakınlarında bulunan İnternet kafenin kapısından içeriye baktı, orada bilgisayarların başındaki gençleri bir bir süzdü, aradığı yeni yetmenin onlar arasında olmadığını görünce, bir sigara yakıp volta atmaya başladı ve oğlan birazdan buraya gelir, diye geçirdi içinden.

Karşı tarafta, suni bir duvar ile kuşatılmış olan büyük arazide, eski bir binayı yıkıyorlardı. Çevreyi toz duman kaplamıştı... Bu binayı bin bir eziyet çekerek yapanlar kadar; şimdi yıkanlar da büyük eziyet çekiyordu. Yıkanlar, kendi işlerini can ile baş ile yapıyorlardı. Şüphesiz bu binayı yapanlar da bir zamanlar can ile baş ile çalışmışlardı... Acaba yapanlar mı önemli bir iş görmüştü yoksa yıkanlar mı daha önemli bir işi icra ediyordu. Buna cevap vermek zordu. Bu binayı yapanlar, bir zamanlar bomboş olan bu arazide, bu binayı inşa etmişler, nice aileyi ev sahibi yapıp onlara iyi bir ortamda yaşama mutluluğu bahşetmişlerdi. Yıkanlar ise günden güne büyüyen ve güzelleşen şehrin yeni fonunda kara bir leke gibi görünen, bu "gözdağının" bulunduğu bölgeyi imar edip güzelleştirmek ve yerine modern bir bina yapmak için eskiyi yok ediyorlardı... Gerçekten de acaba

yapanlar mı önemli bir iş görmüştü yoksa yıkanların yaptığı mı daha önemliydi.

Bu binanın enkazından yayılan toz, bir duman gibi ortalığı kaplamıştı ve Gündüz, hiçbir ressamın "tozun" tablosunu yapmadığını düşündü. Dumanı tablolaştıran olmuştu ama tozu hiç kimse çalışmamıştı.

Tozun tablosunu yapmak çok ilginç olurdu. Toz bir zamanlar görkemli şekilde boy gösteren binanın son izleriydi. Önce bina, sonra toz... Sonra da hiçbir şey... Biraz sonra bu toz bulutu ya yere serilecek ya da rüzgârda savrulacaktı...

Yoksa gözden mi kaçırdım? Ben toz bulutunu seyrederken içeri geçmiş olmasın, diye sordu kendi kendine ve yeniden internet kafenin kapısından içeri baktı ve o yeni yetme delikanlıyı aradı ama göremedi...

Tozlar da türlü türlüydü. Bir görkemli, büyük bir binanın tozu vardı; bir de küçük bir kulübenin... Öyle bir toz tablosu yapmalı ki, bu tabloyu görenler, bu tozun neye ait olduğunu da hissetsinler... Böyle bir tablo... Çok ilginç olurdu...

Bir insan yahut bir eşya ortadan kaybolduğunda: "İzi de tozu da kalmadı" diyorlar. Bu sözler tesadüfen söylenmiş olamaz ki... Bir şeyin canlı ise izi, cansız ise tozu kalır kendinden sonra... Ancak birdenbire, kısa süre içinde nasıl ki toz yok oluyorsa; izi de ya başka izler kapatıyor ya da yağmur yıkayıp yok ediyordu...

-Selam, Gündüz Dayı!

Aradığı yeni yetme delikanlının sesiydi. Gündüz sevindi:

-Selam, geldin mi? Bu gün niye geciktin?

Yeni yetme delikanlı gülümsedi:

-Annem para vermiyordu, onu zor ikna ettim... İçeri geçelim mi?

Gündüz sabırsızlıkla cevap verdi:

-Elbette, geçelim.

İçeriye geçtiler, oradaki görevli genç, onlara boş bilgisayarlardan birini gösterdi. Yeni yetme, bilgisayarın önündeki sandalyeyi çekip Gündüz'e: Siz oturun, ben başka bir sandalye bulurum, dedi ve birkaç saniye içinde elinde bir sandalye ile geldi, oturup bilgisayarı açtı ve internete girdikten sonra sordu:

-Aynı siteye mi gireyim?

Gündüz gözlerini bilgisayar ekranına dikip cevap verdi:

-Evet.

Biraz sonra yeni yetme ona seslendi:

-İşte, hazır.

Yeni yetme delikanlı, "Sotheby's ve Christe's" müzayede salonlarında düzenlenen açık artırmalar ile ilgili bilgileri İngilizceden çeviriyor; Gündüz ise bir yandan onu dinlerken bir yandan da dikkatle resimlere bakıyordu.

-...Picasso'nun "Çubuklu Oğlan" resmine yüz beş milyon fiyat biçilmiş ancak satılmamış. Kubizmin kurucusu Picasso'nun bu eserini beş yıl önce yüz dört milyona alan şahıs, bu tablodan hiçbir kazanç sağlayamamış...

Gündüz içini çekti:

-Yüz dört milyona mı? Bir tabloya bu kadar para, olur mu?

Yeni yetme, mırıldanarak okuya okuya, yeni sayfaları açıyordu:

-Bunu geç, bu boş... Bu da önemsiz... Ooo! Buldum, bakayım ilginç bir şey yazılmış mı? Picasso'nun "Büst ve Yeşil Yapraklar Fonunda Çıplak" adlı eseri de yaklaşık yüz beş milyona satışa konulmuş; ama o da satılmamış. Yağlı boya ile...

Gündüz yeni yetmenin sözünü kesti:

-Hangi eseri?

-Büst ve Yeşil Yapraklar Fonunda Çıplak" adlı eseri.

-Tamam, tamam, devam et.

-Yağlı boya ile 1932 yılında yapılan bu eseri Amerikalı milyoner Cindy Brody, Picasso'nun resimlerini satan sanat galerisinden,

1951'de almış. Brody ailesi, bu güne kadar, bu eseri evlerinde, özel bir şekilde korumuşlar... Uzmanlar, bu eserin gelecek yıl, en az yüz altı milyon dolara satılacağını tahmin ediyorlar. Bu bir dünya rekoru olacak...

-Kaç milyon dolar?

-Yüz altı milyon dolar!

Gündüz, gözleri yuvasından fırlamış halde başını salladı

-Sen ne diyorsun? Demek, yüz altı milyon dolara alacaklar, öyle mi? Sonra da içini çekti: Picasso kubist bir ressam. Önce empresyonizm sonradan post empresyonizme daha sonra da kübizme meyletmiş...

Yeni yetme gözlerini Gündüz'e dikti:

-Gündüz Dayı, her zaman bu internet sitelerine giriyorsunuz, yoksa siz de mi ressamsınız?

Gündüz:

-Evet, ressamım, dedi ve hemen ekledi: Empresyonist ressamım.

Oğlan merakla ona baktı:

-Ne resimleri yapıyorsunuz?

-İnsan ve insanın iç dünyasını... Kısa zamanda benim eserlerim de müzayede salonlarında açık artırmalarla satışa çıkarılacak hem de Londra'da... Bu açık artırmalar için çok güzel tablolar yaptığımı biliyor musun?

-Ne?

-Genceli Nizamî'nin hamsesindeki düşüncelerini tuvale aktarıyorum. Sen Nizamî'nin hamsesini okudun mu?

-Evet, okulda, derslerde okuyoruz. Gündüz Dayı, sizin bir eseriniz kaç milyona satılacak?

-Milyon olmasa da... Mutlaka... Bence... Diye kekeledi ve nihayet: İyi olacak, deyip yeni yetmenin saçını okşadı ve ekledi: Zahmet oldu, çok sağ ol. Ben gittim. Sen de oyununu oyna...

İnternet kafeden ayrılıp yavaş yavaş atölyeye doğru yürümeye başladı. Bu gün Eylülün yirmi üçüydü. Demek ki, Reyaset Beyle görüşmesine sadece bir gün kalmıştı. Sadece bir gün...

Derinden bir nefes aldı ve sonra bir sigara yaktı. Yarın, ömrünün en mutlu günü olacaktı. Hem hayallerini gerçekleştirip eserlerini yapmaya devam edecek hem borçlarını ödeyecek hem de karısına ve çocuklarına bir şeyler alacaktı... İnternet kafedeki o yeni yetmeye de güzel bir hediye alacaktı... Zavallı oğlan, her zaman Gündüz için internet sitelerine giriyor, müzayede haberleri buluyor ve üstelik tercüme ederek onun bilgisine sunuyordu. Ve bütün bunları da annesinden aldığı parayla yapıyordu... Öyle iyi bir çocuktu ki...

Evet, yarın ayın yirmi dördüydü.

Birden bir şeyler yemek ve biraz içmek, neşelenmek geçti içinden. En son Hamid'in iptal olan düğününde içmişti. Düğün iptal olsa da Gündüz, yeteri kadar kadeh kaldırmıştı...

Hayli yürüdükten sonra mahalledeki dükkânın önüne gelerek durdu. Biraz tereddüt edip dükkân sahibinden çekinse de, sonunda korkuyu yenip kendini kapıdan içeri attı. Dükkân sahibi onu görür görmez, her zaman yaptığı gibi ellerini birbirine sürmeye başladı:

-Vaay! Galiba ressam kardeş, borçlarını getirdi.

Gündüz, onun tam karşısına geçti:

-Yarın paramı alıyorum, söyler bakalım, yarın dükkânı saat kaçta kapatıyorsun?

-Ne alakası var?

-Yani sen dükkânı kapatıncaya kadar, mutlaka paranı getirip vereceğim.

-Kardeş, benimle dalga mı geçiyorsun?

-Yok, vallahi, ne dalga geçmesi... Yarın saat on birde randevum var. Reyaset Bey çağırdı, gel paranı al, dedi. Parayı alır almaz, direk buraya geleceğim, senin elli yedi manatını da ödeyeceğim.

-O gün altmış diyordun, ne oldu? Neyse, elli yedi manatın üstüne iki bira parası daha eklersen, eder elli dokuz manat. Bak, koskoca adamsın, bu kez de beni dolandırırsan, işte o zaman...

Dükkân sahibi içeri giren kadına bir ekmek, on tane de yumurta verdi, sonradan gelen iki oğlana da soğuk meşrubat... Başka bir kadına, bir kilo toz şeker verdi... Sonra tezgâhın önünde durmuş, sessizce dükkândaki malları seyreden Gündüz'e doğru baktı:

-İstediğin bir şey mi var?

Gündüz gözlerini onun gözlerinden kaçırarak cevap verdi:

-Nasıl olsa yarın paranı vereceğim... Çocuklara bir şeyler daha alayım, hepsini birden vereyim ha?

Dükkân sahibi sesini yükseltti:

-Bir bu kalmıştı! Elli dokuz manatı ödemeden, yeniden veresiye mal istiyorsun. Hiç utanma yok mu sende!

Gündüz fena bozuldu, yalvarırcasına ve güçlükle dedi:

-Vallahi ödeyeceğim. Yarın hepsini ödeyeceğim... Dedi, dükkân sahibini güçlükle ikna etti. Kendine votka, çocuklara meşrubat ve islenmiş sucuk, iki kilo koyun eti, iki somun ekmek, birer kilo da domates ve salatalık aldı...

Dükkândan çıkınca şort giyinmiş bir ihtiyar adam ile bir kadını, yukarı doğru çıkarlarken gördü. İngilizce konuşuyorlardı, yabancıydılar. Eski binalara bakarak ilerliyorlardı.

Gündüz, uzun bir süre onlara baktı. Çünkü bunca ömründe en mutlu günlerinden birini bunlara benzer ecnebiler sayesinde yaşamıştı. 1 Ağustos 2005'ti... Akşam inse de hava hâlâ çok bunaltıcıydı. Sumgayıtlı ressam arkadaşı Osman'ın ısrarıyla, bir haftadır, o da Torgovı Caddesine geliyor, tablolarını satmak için sırayla pasaja diziyordu. Bu bir haftalık süre içinde birçok adam gelip ressamlara portre siparişi vermiş, onun yanındaki ressamların tabiat manzaralarını, at ve gemi tablolarını satın almışlardı. Sadece Gündüz müşteri bulamamıştı. Kendi kendine

bir söz vermişti. Eğer iki üç gün içinde de tablolarını satamazsa, bir daha buraya gelmeyecekti.

Satmak için üç tablo getirmişti. Gözünden bir damla yaş dökülen kız... Kızın gözyaşının içinde de kasırgalı bir deniz tasvir edilmişti. Vazoya konulmuş bir diken ve yere atılmış kızıl gül... Diken taze, yemyeşildi, kızıl gül ise susuzluktan solmak, kurumak üzereydi. Bir de boz toprağın üzerinde sıralanan küçük dalgalar ve onları çiğneyerek üstünden geçen birinin iri ayak izleri...

Pasaja uğrayanlar bu eserlere bakıyor, kendi aralarında bir şeyler fısıldaşıyorlar sonra çekip gidiyorlardı... O gün, aynı bu yabancılar gibi giyinmiş yaşlı bir adam ve kadın ona yaklaştılar. Durup tablolara baktılar. Adamın, çenesinin ucundan aşağıya salınan ince, ağarmış bir sakalı vardı. Gündüz ilk önce onun sakalını sövdü içinden, hatta böyle de sakal mı olur, keçi sakalı gibi, diye dalga geçti...

Adam ve kadın, kâh sağa eğiliyor; kâh sola eğiliyor, kendi aralarında konuşuyorlardı. Gündüz, "yes, yes", "veri guud" sözlerinin tekrarından, bu insanların, tablolarına vurulduğunu anladı. Nihayet, yaşlı adam her üç eseri da alıp yanına çekti ve Gündüz'e bir şeyler söyledi. Gündüz İngilizce bilmediği için antika eşyalar satan genç oğlana koştu. Genç oğlan ecnebinin sözlerini Gündüz'e aktardı:

-Avrupa'da yüzlerce sergi gezdik, müzayede salonlarında ancak böylesine anlamlı eserler görmedik. Doğrudur, biraz renk fakirliği hissediliyor ama buna rağmen muhteşem eserler, diyor. Tabloların üçünü de almak istiyor. Kaç dolar olduğunu soruyor.

Gündüz eserlerinin satın alınacak olmasından çok, ecnebilerin, onun eserleri hakkında söylediklerinden keyif aldı. O kadar duygulandı ki, gözleri yaşardı. Şu işe bak! Avrupa'nın göbeğinden gelen yüksek kültürlü bu insanlar onun yarattığı eserleri çok beğeniyorlar, beğenmekle kalmayıp "böylesini hiç görmedik" diyorlardı.

Gündüz'ün bir fiyat söylemekte tereddüt yaşadığını gören ihtiyar adam tercümana düşüncesini iletti. Tercüman ise bunları Gündüz'e aktardı:

-Üstümüzde sadece bin iki yüz dolar var, çok rica ediyoruz, bu üç eseri bize, bin iki yüz dolara satsın. Bunlar şaheser, diyor.

Gündüz, bin iki yüz doları duyunca, sevinçten el açıp oynamak istedi, keçi sakallı adamın siyah cüzdanından çıkan on iki adet yüzlük doları, elleri titreye titreye aldı. Sonra ecnebilerin konuşmasını tercüme eden oğlana: Onlara söyle, belki para lazım olur, isterlerse yüz dolarını alabilirler, dedi. Ancak adam, otelde paralarının olduğunu söyleyip tabloları koltuğunun altına alıp yürüdü. O an, Gündüz, dünyada bu ecnebiden daha güzel bir insan olmadığını düşündü. Sakalına sövdüğüne de bin pişman oldu...

O gün Gündüz, gömleğinin döş cebine, tam da kalbinin üstüne, bin yüz dolar- yüz doları tercümana vermişti- koydu. Gündüz bu hadiseyi kendi yaratıcılığının zirvesi, para kazanmaya giden yolun da başlangıcı saydı. Demek ki icra ettiği sanat, ona bundan sonra daha büyük paralar kazandıracaktı...

O para ile kendisine hayli malzeme aldı. Bacısının kocası, ticaret ile uğraşmak istiyordu ama elinde sermayesi yoktu. Üç yüz dolar ona verdi. Kardeşinin karısı bağırsaklarından ameliyatı olacaktı ama paraları yoktu. Üç yüz dolar da onlara verdi. Aydan ile Rizvan'a elbiseler aldı... Ülker insan içine çıkıyordu, pardösüsü de çok eski ve yıpranmıştı. Ülker'e de bir pardösü almak istiyordu ama parası yetmedi...

...Ülker, koyun etini tencereye koyup ocağı yakmıştı, odaya hoş bir koku yayılıyordu. Çocuklara da ekmek arası sucuk yapıp ekmeğin arasına biraz da domates ve salatalık koymuş, afiyetle yiyorlar, üstüne de kola içiyorlardı.

O gün akşam, Gündüz, votkadan bir kadeh atmıştı ve etin pişmesini bekliyordu.

-Biberi bol olsun!

-Tamam.

-İstersen, içine domates de doğra.

-Yok, o zaman etin tadı değişiyor.

-Patatesini bol koydun mu?

-Yeteri kadar koydum.

-Dibine yanmasın ha!

-Yanmaz, için rahat olsun...

Yarın ayın yirmi dördüydü. Bütün hayatını değiştirecek olan o günün gelmesine, artık saatler kalmıştı...

Reyaset Beyden parayı aldığımda, yüz dolar da bacıma veririm, yeni evlerine hediyem olur, diye düşündü...

14. BÖLÜM

Melek evden ayrılalı iki gün olmuştu. Duvarlar Hamid'in üstüne üstüne geliyordu sanki. O, annesinin yokluğuna asla alışamıyordu...

Doğrudur, ömrünün çoğunu annesinden uzakta geçirmişti. Bu süre içinde nice insan ona hizmet etmiş, onun ihtiyaçlarını karşılamıştı ama annesinin yerini hiç kimse tutamazdı. Hamid, askerdeyken ve öğrenciyken bir gün mutlaka eve döneceği günleri, annesinin: "Oraya oturma, buraya otur, onu yeme, bunu ye." diyerek, kendisini bir çocuk gibi seveceği anların özlemiyle yanmıştı... Hamid, şimdi vatandaydı fakat annesi yanında yoktu... Genellikle odasında oturan, gözlük takıp elbise yamayan, televizyonda Türk dizilerine bakan, bütün gün mutfakta oyalanan, telefonda akrabaları ile saatlerce konuşmaktan yorulmayan Melek yoktu ve bu evi Meleksiz hayal etmek mümkün değildi...

Öz annesi, kendi yurdundan yuvasından ayrılıp, ocağını terk etmiş ve gidip damadının evine sığınmıştı. Bu insafsızlıktı, vefasızlıktı ve kabul edilemez bir durumdu...

... Hamid karyolaya uzanmış bunları düşünüyor, bir yandan da içtiği sigaranın külünü, göğsüne koyduğu kül tablasına çırpıyordu...

-Tembel, herkes yataktan kalktı, tek sen kaldın! Haydi, ne yatıyorsun?

Emine yeniden aynı şeyleri söyleyerek Hamid'i yataktan kaldırmaya çalıştı. Mini etek ve daracık tayt giyinmiş, saçlarını

yıkayıp toplamıştı... Emine o kadar güzel ve büyüleyici görünüyordu ki... Güzel yüzü, dolgun göğüsleri, uzun bacakları, ideal ölçülerdeki uyumlu bedeni, hepsi de birbirini tamamlıyordu...

Aslına bakılırsa, Melek'in bu evden çekip gitmesi, Emine'ye yaramıştı. O evdeyken uzun etekler giyen ve sesini dahi yükseltemeyen Emine, şimdi açık saçık giyiniyor, şen nağmelerle şakıyor, gülüp oynuyordu. Hamid ile o, ilişkilerinde daha bir çılgınlaşmışlardı. Melek evde iken sadece geceleri sevişen yeni çift, o zaman ihtiyatlı davranıyor, seslerinin duyulacağından endişe ediyorlardı... Ancak şimdi, istedikleri yerde birbirlerine sarılıyorlar, nerdeyse bütün gün, gönüllerince eğleniyorlardı...

Bunları düşünen Hamid, birden Emine'den incindi. Emine açık açık söylemese de belki kendi de farkında olmadan, bütün gün neşe içinde gülüp eğlenmesi, onun Melek'in buradan gitmesine sevindiğini gösteriyordu...

... Hamid'in çatılmış kaşlarını gören Emine, onu neşelendirmek için yanına sokulup gıdıklamaya başladı. Sonra da onu etkilemek için dudaklarını boynuna yaklaştırıp, alev alev yanan sıcak nefesini üfledi... Emine'nin çilek kokan saçları, daracık tayttan adeta dışarı fırlayan baldırları, Hamid'in başını döndürmeye, onu sarhoş etmeye başladı...

Emine zıplayıp onun kucağına oturduğunda ise Hamid kendisini tutamadı:

-Canım, aşkım, bir tanem...

Hamid onu ateşli şekilde öpüyor, kulağına tatlı sözler fısıldıyordu...

-Sen benim canımsın... Senden ayrı yaşayamam... Sen, benim bir tanemsin... İyi ki, seni buldum, iyi ki yanımdasm...

***

Bazen sokaklar, ağaçlar ve binalar insanı fena yoruyor ve insan bu bezdiren yorgunluktan kaçıp kurtulmak için bir yer arıyor, başını alıp gitmek istiyor.

Hamid'in BMW-X5 marka arabası sahil yolunda hızla ilerliyordu. Novhanı'dakı bağ evine gidiyordu... Yekaterinburg'daki işleri yolunda değildi, durum hiç de iç açıcı görünmüyordu. İkbal, ısrarla onu Yekaterinburg'a çağırıyor, büyük zarara uğradıklarını söylüyordu. Annesinin evden ayrılması ise üzüntüsünü iki kat artırıyordu...

Sessiz bir ortamda yalnız kalmak, hayatının ve işlerinin geleceğini etraflıca düşünmek, bundan sonra atacağı adımları belirlemek istiyordu. Yol boyunca, yalnız kalabileceği tek yerin Novhanı'daki bağ evi olduğunu düşünmüştü, şimdi oraya doğru, son sürat ilerliyordu. Arabanın teybini açtı, Arzu Rızayev'in şarkılarını dinliyordu...

Şkolnıy bal opustel, razlitelis,
i razyehalis vse kto kuda...
No astanetsya v pamyati veçno,
Şkolnıy bal vıpusknoy navsegda.[25]

Bu şarkıyı ilk kez, bundan üç yıl evvel Yekaterinburg'da dinlemişti. Savelyevsk Sokağındaki süpermarketin, kasetler satılan büfesinin yanından geçerken Azerbaycan aksanıyla Rusça okuyan şarkıcının, bu şarkısı onun dikkatini çekmişti. Şarkıyı duyar duymaz oraya çakılıp kalmıştı. İçinden bir ses ona, bu şarkıyı okuyan Azerbaycanlı, demişti. İkinci şarkıyı dinlediğinde ise şarkıyı söyleyenin Azerbaycanlı olduğundan yüzde yüz emin olmuştu.

Djan Bakü, dom radnoy,
Mı jivyom adnoy semyoy...[26]

25 Mezuniyet törenlerinde okunan şarkılardan.
26 Bakü'yü anlatan bir Rusça şarkı.

O günden sonra, Arzu Rızayev, onun en çok sevdiği şarkıcı olmuştu... Gurur vericiydi. Milyonlarca Rus, bir Azerbaycanlıyı dinliyor, diskoteklerde ise Arzu'nun medlyakları[27] eşliğinde Ural bölgesindeki gençler dans ediyorlardı...

Araba hızla ilerliyordu. Güneş batmış, bulutların arasında kaybolmuştu. Hamid'in yaklaşık yirmi, yirmi beş metre önünde, gri renkli bir mercedes hızla ilerliyordu...

Arzu Rızayev, şarkılarını okumaya devam ediyordu...

Hamid bir sigara yaktı ve öndeki mersedesi sollamak için hızını artırdı. Önünde bir arabanın gitmesinden hiç hoşlanmazdı ve önündeki arabaları sollamadan rahat edemezdi. Nedendir, bilinmez, aynı anda mercedes de hızını artırdı ve Hamid, mersedes sürücüsünün yanında oturan şahsın, aşağı eğildiğini hissetti...

Acaba "105" plaka numaralı bu gri mersedesin sürücüsü, Hamid'in onu sollamasına niçin izin vermiyordu?

Hamid ne yaptıysa olmadı, önündeki arabaya yetişip onu geçemedi ve sonra kaza yapacağından endişe edip hızını azalttı. Onu fark edene kadar, normal şekilde ilerleyen arabanın, onu görünce hızını bu kadar artırmasının sebebi ne olabilirdi? Bu sorunun cevabını çok düşündü ve en sonunda, bunu mercedes sürücüsünün yaramazlığına bağlayıp hızını azalttı. Sonra evin önüne geldi, arabayı içeri almaya erinip bağ evlerinin turuncu renkli bahçe kapısı önüne çekti. İçeriye geçmeden restorana telefon edip yemek istedi ve bahçe kapısından içeri geçti. Hava çok serindi. Önceleri, Eylül ayı boyunca denize girerdi, şimdi ise daha ayın yirmi üçü olmasına rağmen hava çok serin ve soğuk güz havası vardı. Hamid'in bunun nedenini düşündü bir süre...

Yaylı koltuğa oturup ileri geri salınarak düşünmeye başladı. Son günlerde yaşadığı gerilim, onu yormuştu, tüm bedenini sızlıyordu... Gözden uzak bu yerde, yalnız başına düşünürken, biraz sonra çıplak bir hakikat gelip gözlerinin önüne dikildi. Emine'ye

27 Lirik ve ritmik bir şarkılar

âşık olup onunla evlenmesinin kendisine sadece azap ve eziyet verdiğini düşündü. Hiç suçu günahı olmayan bir kızın adı kötüye çıkmış, namusu lekelenmiş; kızın kardeşleri genç yaşlarında hapishaneye düşmüşler; akrabaları ile düşman olmuş ve babasının ruhu incinmiş; kendisi bıçaklanıp ölümden dönmüş; annesi ise evden ayrılıp damadının yanına sığınmıştı...

Mona Liza düğün salonuna boş yere verdiği para ve Emine'nin babasına verdiği otuz yedi bin dolar onun bütçesini hayli sarsmış, çok zarar etmişti... Öte yandan Emine'den bir türlü ayrılamıyor, onu bırakıp Ural'a, işlerinin başına dönemiyordu, oradaki işleri ise hiç yolunda gitmiyordu...

Bu düşünceler Hamid'i canından bezdirmişti. Bir çıkış yolu bulması, bir karar vermesi gerekiyordu...

...Restorandan gelen garsonun donattığı masada, türlü yemekler vardı ama aç olmasına rağmen birden iştahı kaçmıştı. Kırmızı Fransız şarabını büyük kadehe süzüp bir dikişte bitirdi. Şarap hoşuna gitmişti, bir kadeh daha içti... Şarabın etkisiyle başı dumanlandı... Gözlerinin önünde Emine'nin hayali canlandı birden, onu çok özlemişti. Emine'nin daracık gömleğinden adeta fırlayacakmış gibi duran göğüslerini ve mini eteğinin altından görünen uzun bacaklarını, nemli saçlarının kokusunu ve boynunu gıdıklayan ılık nefesini düşündü... Düşündüğü her şey, her şey Hamid'in ihtiraslarını alevlendirdi, Emine'ye sahip olmak arzusuyla yanıp kavrulmaya başladı...

Hemen eve telefon etti ancak telefon meşguldü. Sonra bir kadeh şarap daha içti. Eve bir kez daha telefon etti ama telefonu hâlâ meşguldü...

Emine, acaba kiminle konuşuyordu? Şüpheye düştü ve bu şüpheler onun içini kemirmeye başladı...

-Belki de... Yok, olamaz!

Şüphelerini dağıtıp kendisini sakinleştirmeye çalışarak odanın içinde volta atmaya başladı. Tam o sırada da cep telefonu çaldı.

-Hamid'im, eve gelmiyor musun?

Emine'ye kiminle konuştuğunu sormamak için kendisini zor tuttu.

-Bağ evindeyim, dinleniyorum.

-Ben senin yanına yakışmıyor muyum? Beni niçin götürmedin? Attın beni dört duvar arasına, kendin de orada keyif çatıyorsun!

-Ben evden ayrıldıktan sonra neler yaptın?

-Ne yapacağım ki? Televizyonda güzel bir program yoktu. Biraz dizi filmlere baktım, o kadar. Evi temizlemeye de erindim. Bu yüzden de telefona yapışmıştım, deminden beri telefonla konuşuyordum.

Hamid tuttuğu nefesini boşalttı birden ve hemen sordu:

-Kiminle konuşuyordun ki?

Emine bu soruya, soruyla karşılık verdi:

-Kiminle konuşmuyordum ki? Annemlere telefon ettim, annemle, Nermine ile konuştum, sonra arkadaşım Lale ile konuştum, teyzemin kızı Toma ile konuştum... Hamid'im, sen bana niçin bir cep telefonu almıyorsun?

Hamid içini kemiren tüm şüphelerden bir anda kurtuldu. Emine, olan biten her şeyi olduğu gibi anlatıyorsa, ondan şüphelenmeye de gerek yoktu...

Hamid içindeki şüpheleri bertaraf ettikten sonra yeniden ihtirasın kızgın ateşine düştü. O, Emine'ye, çok özlediğini, onunla olmak için sabırsızlandığını bildirdi ve son olarak:

-Emine, biraz dinleneyim, geliyorum. Geldiğimde, seni yatakta perişan edeceğim, dedi...

***

Bu dünyada senin faydana veya zararına işleyen günler olduğu gibi Tanrı'nın da seni sevdiği veya sevmediği günler oluyor...

Yine Yekaterinburg'da olan bitenleri, yine annesinin evden gidişini düşündü, bu düşünceler, adeta beynini işgal etti. Dolu şarap kadehini alıp başına dikti. Kaç gündür, dünya da, Tanrı

da onun aleyhindeydi sanki. Gülgez'e telefon edip annesi ile konuşmak istedi. Ancak annesi telefona gelmedi. İkbal ise bir kez daha telefon edip durumun daha da kötüye gittiğini haber verdi:

-Hamid, bir uçak bileti al ve hemen buraya gel, durum çok kötü...

-Nasıl yani?

-Hamid, ben her şeyi telefonda açık açık konuşamıyorum. Bütün varımızı yoğumuzu kaybetmek üzereyiz. Sen ne umursamaz adamsın? Yeni evlendin, anlıyorum. Ama karını elinden alan yok ki! Beş, on günlüğüne buraya gel, önce işlerini yoluna koy sonra da koş git, karının yanına. Seni buraya bağlayan yok ki...

İkbal, telefonda çok sert konuşmuştu. Hamid onun bu derece sert konuşacağını hiç beklemiyordu. Çünkü onlar hem çok yakın arkadaş hem de iş ortağıydılar. Üstelik İkbal, Nermine ile evlenmek istiyordu, akraba da olacaklardı. Hamid öfkeden deliye dönmüştü. Yok, böyle olmayacaktı. Yarından tezi yoktu, bir bilet alıp, mutlaka Ural'a uçması gerekiyordu...

Çakırkeyif bir halde idi, ama İkbal'in telefonundan sonra ayılmıştı. Kan beynine sıçramış, yüzü mosmor olmuştu, morali çok bozuktu. Bağ evinden çıkıp arabayı çalıştırdı. Sigarası bitmişti. Bağ evlerinin ara sokaklarından gidip Rizvan'ın dükkânından bir sigara almaya karar verdi. Araba ile bir ileri, bir geri, birkaç defa manevra yaparak yüz seksen derece geriye döndü ve Rizvan'ın dükkânına doğru sürdü.

Gündüz, Hamid'in telefonunu çaldırmıştı. Hamid, çok sinirli olduğundan, onu aramadı. Ancak Gündüz arka arkaya çağrı bırakınca, telefon etti. Hamid'in sesindeki kederi sezen Gündüz neler olduğunu sordu. Hamid ise, Ural'daki işlerinin iyiye gitmediğini; bu sebeple de yarın Ural'a uçacağını bildirdi. Gündüz, "keçi can derdinde, kasap et derdinde" meselini hatırlatıp döne döne özür diledikten sonra:

-Biliyorum, kendi derdindesin Hamid, ancak çok rica ediyorum, Yekaterinburg'dan, gelirken, bana güzel fırçalardan al, getir, dedi...

Biraz ilerlemişti ki, bağ evlerinin birinin önünde duran gri renkli mersedese ilişti gözü. Plaka numarası "105" idi. Evet, bu araba, demin ondan kaçan mercedesti...

Geçip gitti... Dükkânda marlboro sigarası yoktu, mecburen camel aldı ve aceleyle paketi açıp dudakları arasına bir sigara koydu ve derhal yaktı. Sigaradan derin bir nefes çekip arabanın teybini açtı.

Arzu Rızayev okuyordu:

...Rastalis mı s taboy

Rastalis druk druka lyubya.

Akşam karanlığı basmıştı. Arabanın yarı açık penceresinden içeriye serin bir akşam yeli doluyordu... Geri mercedes, aynı yerde duruyordu. Hamid mersedesin yanından geçti ilerledi ama birden bire frene basarak durdu. Bu araba, onu görünce neden hızını artırmıştı? Sürücünün yanındaki her kimse, niye ondan gizlenmişti?

Hamid arabayı geri vitesine atıp mercedesin yanına kadar geldi ve durdu. Uzun bir süre ne yapacağını düşündü. Sonra arabasından inip mersedesin park edildiği evin kapısını açmak istedi. Bahçe kapısı kilitliydi. Sanki iradesi dışında bir güç, Hamid'i idare ediyor ve o, bu güce boyun eğiyor, ona tabi oluyordu.

Çok da yüksek olmayan bahçe duvarını aştı... Bahçede sessizlik vardı. Evin ışığı yanmıyordu. Arka tarafa dolandı. Pencerelerden birinde, zayıf bir ışık vardı. Bu ışık ya gece lambası ya da mum ışığıydı. Perdenin arkasında hareket eden insan siluetleri görülüyordu. Sigarasından son defa çekip izmaritini yere savuran Hamid, bunlar galiba evin acemisi, ya ışığın yerini bilmiyorlar ya da mum ışığında sevişiyorlar, romantik bir seks ile meşguller, diye düşündü; sonra evin kapısına doğru yürümeye başladı:

-Evet, dostlar, demek romantik bir ortamda sevişiyorsunuz, sevişin, helal hoş olsun, peki birkaç sat önce, sizi sollayıp geçmeme neden izin vermiyordunuz? Demek ki siz, şüpheli dostlarsınız...

Hamid kendi kendine söylene söylene kapını açmaya niyetlendi. Kapı içeriden kilitliydi. Sağına soluna bakınıp çıkış yolunu buldu. Tırmanıp balkona çıktı, balkon kapısı açıktı, oradan koridora geçti. Parmaklarının ucuna basa basa koridordan geçip ikinci kata çıktı. Işık yanan odanın, koridorun sonundaki oda olduğunu tahmin etmişti. O odaya doğru yaklaştı. İçeriden gelen arzu dolu "ah," "oh" sesleri, koridora yayılıyordu...

Hamid kapıyı yavaşça iteleyerek araladı.

Yataktakiler, kendi hallerindeydi, sevişiyorlardı. Hamid, heyecanlı bir şekilde, onların sevişmelerinin bitmesini bekliyordu. Az önce, onun önünden kaçan ve ona görünmek istemeyen bu Leyla ile Mecnun'un kim olduğunu merak ediyordu...

Az sonra oğlanın yüzünü gördü, oğlan çok genç; on yedi, on sekiz yaşlarındaydı, bıyıkları dahi terlememişti...

Hamid, daha ana kuzusu olan bu oğlanın, kendisinin onu sollamasına izin vermemesi konusundaki tahmininin doğru olduğundan emin oldu. Ancak Hamid'i iradesi dışında idare eden ve yönlendiren güç, onun oradan ayrılmasına müsaade etmiyordu. Hamid, henüz yüzünü göremediği o kızın da kim olduğunu öğrenmek istiyordu. Arabanın içinde eğilerek, kendisini saklayan şahsın, bu kız olduğunu anlamıştı. Acaba bu kız, ondan niye saklanmıştı...

...Kız, arada bir başını kaldırıyor ve bir şeyler fısıldıyordu. Hamid bu kızı tanıdığını hissediyor ve kalbi heyecanla çarpıyordu.

... Oğlan dönüp sırt üstü yatağa uzandı.

Kız:

-Sen, çok iyisin, dedi.

Oğlan:

-Beğendin mi, diye sordu.

Kız:

-Beğenmek de ne demek? Çok harikaydı, dedi ve ekledi: Çok endişe ediyorum, o, bizi görmedi, değil mi?

Oğlan:

-Nerden görecek, görmediğine yüzde yüz emin olabilirsin. Niye endişe ediyorsun?

Kızın sesi Hamid'e hiç yabancı gelmemişti. O, bu sesin sahibini tanıyordu. Ama emin olmak için sadece arkası dönük olan kızın, yüzünü görmek kalıyordu.

Kız sordu:

-Babandan ne kadar para kopardın?

Oğlan:

-Üç yüz dolar.

Kız işve yaparak sordu:

-Niye bu kadar az?

Bu işve de Hamid'e tanıdık geldi...

... Kız, biraz sonra yataktan kalktı ve:

-Ooo, dedi, mum erimiş, bitiyor...

Hamid o an, kızın yüzünü de gördü, tahmininde yanılmamıştı, bu kız, Nermine'ydi...

Demek ki böyle... Demek ki, baldızı bu yolun yolcusuydu... Kaynanasının da böyle olduğunu söylüyorlardı... Belki, Emine de...

Öfkeden deliye döndü, dudaklarını yemeye başladı. Hele bak, hangi ailenin kızı ile evlenmiş; kimlerle hısım, akraba olmuştu...

Önce içeriye geçip onların her ikisinin de ağzını burnunu dağıtana kadar dövmek istedi. Ancak daha sonra vazgeçti, başka bir seçeneğin daha uygun olduğunu düşündü. Geriye dönüp arabasına bindi ve arabayı çalıştırıp Bakü'ye doğru sürdü. Onun şimdi sadece bir tek düşüncesi vardı: Bir an önce eve varmak...

Yolun bozuk olmasına rağmen, arabanın hız göstergesi "100"den aşağı düşmüyordu... Öfkeyle karışık bir kahır, Hamid'in

boğazına düğümlenmişti. Dişlerini sıkıyor, dudaklarını kemiriyor, sigara üstüne sigara yakarak arka arkaya çekiyor ve sigaranın filtresini geveliyordu. Direksiyonu tutan ellerinin yumruk gibi sıkılmış olduğunun kendisi de farkında değildi...

Demek ki, söylenenlerin hepsi de doğruymuş... Sen şu işe bak. Sen, bu ahlâksızlardan dolayı rahat hayatını mahvet; bunların yüzünden hısımlarını akrabalarını kendine düşman et; anneni küstür; malını mülkünü, paranı pulunu kaybet... Sonunda da verdiğin bu kurbanların iki fahişe için olduğunu öğren... Olamaz...

Hızla girdiği dönemeçlerde araba devrilecek gibi oluyordu. Hamid hiçbir şeyi görmüyordu, o sadece eve bir an önce varmak düşüncesindeydi... Binakadi'yi geçince, passat marka arabada oturan yol polisleri, onu durdurmak için işaret verdiler. Ancak Hamid hızını iyice artırdı. Polis arabası ise siren çalarak onun peşine düştü...

Havanın kararmış olması Hamid'in manevra alanlarını genişletiyordu... O, hiç engel tanımıyor, ters yola giriyor, kavşaklardaki ışıklarda, beklemeden geçiyordu...

Evlerinin bulunduğu bölgeye dönmedi, izini kaybettirmek için cadde boyunca ilerlemeye devam etti. Hayli gittikten sonra, birden arabanın farlarını söndürdü, kaldırıma çıkarak, sağdaki boşluğa geçmek istedi... Bu yolun çıkmaz sokak olduğunu nereden bilecekti...

Az sonra kuvvetli bir darbe ile bir evin demir kapısına bindirdi. Hamid parçalanmış ön cama bakarak sövmeye başladı... Alnından ılık ılık bir sıvı akıyordu. Parmaklarını alnına sürüp baktı, kanı görünce iyice korktu... Açılmış hava yastığına da kan sıçramıştı... Bacağında ve göğsünde şiddetli ağrılar vardı...

Sakat kalmak, başkalarına muhtaç olmak... O an, birdenbire aklından bu düşünce geçti. Ömründe en çok korktuğu şey, sakat kalmaktı... Sakat kalmaktansa ölüp kurtulayım, diye Allah'a yalvardı...

Sesi duyan iki kişi, arabanın yanına gelmiş, onu içeriden çıkarmaya çalışıyordu. Hamid'in şuuru yerindeydi, ama sanki giderek kendini kaybediyordu... Saçı sakalı bembeyaz olan adama, güçlükle, şöyle dedi:

-Arabayı bahçeye alın, polise de haber vermeyin... Sizin zararınızı karşılarım, istediğiniz kadar da para veririm.

***

Bembeyaz bir boşlukta idi, sanki her yer dumana, sise bürünmüştü... Siyah siyah çizgiler, daireler oluşmaya; sonra bu çizgiler ve daireler türlü haşeratlara dönüşmeye başladı. Bu haşaratlar Hamid'in bedenine hücum ediyor, onun gözlerini oymaya çalışıyor, kanını soruyor, etlerini didik didik ediyorlardı...

Gözlerini açtı... Kalbi heyecanla çarpıyordu, terin suyun içinde kalmıştı. Baygın bir halde, sararmış ahşap tavana, eski eşyalarla donanmış odaya ve başının üstünde dikilen yaşlı adama baktı. Bir süre, niçin bu odada olduğunu anlayamadı...

Gözlerinin önüne, mum ile aydınlanan yarı karanlık oda geldi. Bu odadaki karyolanın üstünde, çırılçıplak oğlan ile Nermine ihtirasla sevişiyorlardı:

-Beğendin mi?

-Beğenmek de ne demek, harikaydı...

Sonra birbirlerinden ayrıldılar. Kız muma baka baka:

-Endişe ediyorum, acaba o, bizi gördü mü, diye sordu.

Hamid deminden beri unuttuğu gazabın, onun esir alan intikam hislerinin, yeniden içine dolduğunu hissetti... O an eve gitmek, bütün bu talihsiz olayların sebebi olan Emine'yi boğazından tutup duvara dayamak isteği ile yattığı yerden kalktı.

Aksakallı adam:

-Ay oğul, kalkma, dediyse de, Hamid:

-Kalkmam lazım, deyip ağır ağır uzandığı yataktan kalktı ve divandan aşağı indi.

Adam:

-Şükür, sağ salimsin, dedi. Sonra onun yürümesine yardım ederek sözüne devam etti: Dizlerine, bir de göğsüne buz koyduk, çok ezilmişti. Elinin yüzünün kanını da temizledik.Canı sağ olasıca, ne kadar içmişsen, kendinde değildin, arabayı süratle kapıya çarptın... Kapı da kırıldı, kullanılamaz hale geldi.

Bahçeye çıktılar. Hamid ezilmiş, hurdaya dönmüş arabasına içi yanarak baktı.

Adam hâlâ konuşuyordu:

-Arabayı güçlükle bahçeye aldık. Tekerler kilitlenmişti. Binilecek halde değil. Radyatör patlamış. Motor yerinden çıkmış. Kaput ve farlar mahvolmuş...

Hamid'in dizleri çok acıyordu, o acıdan yüzünü gere gere arabanın içinde kalan cep telefonunu aradı ve buldu. Telefona da kan bulaşmıştı...

Arka cebindeki paraları çıkardı. İki adet yüzlük dolar ve birkaç da onluk, yirmilik manat vardı.

Adam, bir yandan paraya bakıyor, diğer yandan da hiç kesmeden konuşmasına devam ediyordu:

-Bahçeye yeni bir kapı almak gerek, eskisi kullanılmaz hale geldi... İyilik yap, at denize, balık bilmezse de, Halık bilir, derler... Adam adama kötü günde gerek? Ben yaşlı bir adamım, bel fıtığım var. Ancak seni o halde bırakamazdım. Vallahi belimi incite incite, oğlumla yardımlaşıp senin arabanı iteleye iteleye, hatta sürüye sürüye bahçeye aldık... Müslümanlık da böyle bir şey... Biliyor musun, bizim nesil...

Hamid demir kapıya göz attı. Kapının çöken kısmını elbette balyoz ile döverek eski haline getirmek mümkündü... O, iki yüz doları adam uzattı:

-Adın nedir, dayı?

-Ehliman.

-Ehliman Dayı, al bunları...

Adam paraları alıp hayli bir süzdükten sonra:

-Kurban olayım oğul, söylemeye de çekiniyorum, ama bu kapının yenisinin yapılması için hayli para lazımdır. Ben fakir bir adamım. Az önce on, on beş manatım vardı, onu da sana tendirdiyot, pamuk, yara bandı almak için harcadım üstelik de param yetmedi, komşudan da borç aldım...

-Tamam, tamam... Ben yarın ya da öbür gün Rusya'ya gideceğim. Arabanın plakasını çıkar, bahçede kalsın. Üç dört gün sonra gelip arabayı alacağım, o zaman sana yine para veririm...

***

Saatin kaç olduğunu taksiciden sordu. Gece yarısını geçmişti. Cep telefonu sürekli çalıyordu... Ancak Hamid, telefona cevap vermedi. Ağrıları dayanılmaz olmuştu. Bütün bedeni sızlıyordu ama o, yüreğindeki acının, kazadan sonra ezilen yerlerinin acısından daha büyük olduğunu hissediyordu...

Nedense bu yol uzadıkça uzuyor, bir türlü bitmek bilmiyordu. Birkaç kez taksiciye, acele etmesini söyledi...

Nihayet gelmişlerdi, taksi onların oturduğu sitenin bahçesine girdi. Emine balkondaydı, omzuna yün ceket atmış, Hamid'in yolunu bekliyordu. Hamid'i görür görmez içeri girdi...

Hamid daha birinci kata çıkmadan Emine gelip onu karşıladı:

-Nerdesin? Araban nerede, diye sordu. Onun elini yüzünü görünce ve ayağının aksadığını fark edince ağlamaya başladı:

-Hamid'im, ne oldu sana, diyerek ona sarıldı ve devam etti: Deminden beri içim içimi yiyordu, senin başına bir iş geldiğini hissediyordum. En az yüz kere aradım, telefonu da açmıyorsun...

Hamid onu kenara iteledi ve hiçbir şey söylemedi.

... Birlikte eve geçtiler. Emine onu, koyunun tuz yaladığı gibi yalıyor, ağlıyor, hıçkırıyor ve yalvarıyordu... Bu zor anında sevgiye, yardıma ihtiyacı olan Hamid, ağrılarını, acılarını büsbütün unuttu, içinde bir rahatlık başladı... Olan bitenleri bir bir anlattıktan sonra Emine'yi vurmak isteğini biraz sonraya erteledi.

Emine onun yaralarına pansuman yaptı, kan bulaşmış elbiselerini değiştirdi, mosmor olan ezilmiş dizlerini görünce hıçkırarak ağladı. Sonra birine telefon etti. Buzdolabından buz çıkarıp Hamid'in dizlerinin üstüne koydu, pamuklu bez ile dizlerini sardı. Sonra bir bardak çay getirdi, içine şeker atıp karıştırarak Hamid'e içirdi...

Emine çok korktuğundan yüzü bembeyaz olmuştu. Elleri titriyordu... Hiç susmadan ağlıyor, iki de bir de Hamid'i öpüyordu...

Hamid, az önce kin ve nefret ile doluyken, kendisinin bu kadar gevşemesinden hiç hoşlanmadı. Emine'nin, tenini sıvazlamasından ve ona olan ilgisinden dolayı, bu kadar rahatlaması ve her şeyi unutacak hale gelmesi, onu korkuttu. O anda da, gözlerinin önüne, bağ evinde bir genç ile çırılçıplak sevişen Nermine geldi...

Hamid sert bir hareketle Emine'yi iteleyip kendisinden uzaklaştırdı ve bağırdı:

-Senin bacın fahisedir!

Emine'nin gözleri dört oldu. Korkudan ve şaşkınlıktan titreyerek, kısık sesle sordu:

-Niçin böyle söylüyorsun?

Hamid bağırdı, ağzından köpükler saçılıyordu:

-Bir ömür boyu bedbaht edecek başka bir adam bulamadınız mı? Bula bula beni mi buldunuz, kahpeler! Gidip kendinize daha uygun birini bulsaydınız ya! Benden kolayca yakanızı kurtaracağınızı mı sanıyorsunuz? Sizin, soyunuzu kurutacağım!

Emine odanın bir köşesine kıvrılıp bir yandan ağlamaya bir yandan da ona yalvarmaya başladı:

-Hamid, ne oldu sana? Kurban olayım, kendine gel...

Hamid onun boğazından yapıştı:

-Sen de fahişesin? Söyle, senin fiyatın kaç dolar? Bacın üç yüz dolara yatıyor, ya sen?

Emine hıçkırıklara boğuldu:

-Yazıklar olsun, senin bunları söyleyeceğini hiç ummazdım. Bak, bana neler söylüyorsun...

Hamid, var gücüyle Emine'ye bir tokat attı. Emine diz üstü yere çöküp bir süre öylece donup kaldı, sonra içini çekerek ve ağlayarak:

-Senden nefret ediyorum. Onun bunun dolduruşuna gelip bize kara çalıyor, olmayacak iftiralar atıyorsun... Ben sana söylemiştim. Beni de ablamı da çok isteyen oldu, ama muradına eremeyenler, şimdi bize iftira atıyorlar, sen de onlara inanıyorsun...

Hamid onun saçından yapıştı:

-Ne iftirası? Köpek! Ne iftirası? Ablanın fahişeliğini ben kendi gözlerimle gördüm...

Emine hıçkıra hıçkıra cevap verdi:

-Yalan söylüyorsun. Böyle bir şey olamaz. Ben kendimi nasıl biliyorsam ablamı da öyle bilirim. Ona güveniyorum. Ablamın sevdiği bir genç var, adı da Rüfet... Ablama, Rüfet'ten başka hiç kimsenin eli dahi değmemiştir.

-Rüfet de kim?

-Bir yıldır, ablamla Rüfet birbirlerini seviyorlar. Rüfet yirmi iki yaşında bir delikanlı.

-Arabası da var mı?

-Var, mersedes.

-Plaka numarası kaç?

-105.

Hamid birdenbire rahatladı. Ancak yüreği hâlâ gazapla doluydu:

-Ablan kimi seviyorsa, gidip onunla da evlensin. Sevdiği adam ile bağa gidip de niye onun altına yatıyor? Altına yattığı sevdiğiyse, ondan niye para alıyor?

Emine, hâlâ ağlıyordu, hıçkırıklar adeta onu boğuyordu:

-Ne parası, sen neden bahsediyorsun? Onlar, bağ evinde sadece görüşüyorlar...

-Ne görüşmesi? Gözümle gördüm, onlar birlikte oldular, bacın da ondan para istedi...

Emine onu kenara iteleyip ayağa kalkmaya çalıştı:

-İzin ver, ayağa kalkayım.

Emine ayağa kalktı ve ağlaya ağlaya konuşmasına devam etti: Onlar, birbirlerini çok seviyorlar. Rüfet'in anne babası ise evlenmelerine razı olmuyor. Ama Rüfet, ablama: Ölürsem de, seninle öleceğim, diyor. Onlar için bu dünyada, aşktan sevgiden başka her şey yalan... Ben bacısıyım, Nermine hiçbir şeyi benden saklamıyor. Onlar birbirleri ile... Karı koca gibiler. Aşk onları böyle olmaya mecbur etti... Sen de önümüzdeki yıllarda, bu aşkın şahidi olacaksın, onların yanında Leyla ile Mecnun'un esamisi okunmaz...

Hamid bir sigara yaktı:

-Ama Nermine ondan para istiyordu...

-Ben de senden para istiyorum. Ben fahişe miyim? Onlar da bizim gibiler diyorum, anlamıyor musun? Sadece resmî nikâhları yok...

Emine sözlerine birazcık ara verip devam etti:

-Sen, İkbal'in Nermine ile evlenme düşüncesini bana söylediğinde, ablamın bu durumunu sana söylemek istedim ama yanlış anlayacağından korktum...

Hamid geçip divana oturdu...

Emine hıçkırarak ağlıyor, kendi kendine bir şeyler söylüyordu... Sonra birdenbire ayağa kalktı ve yatak odasına geçti, dolapları karıştırdı, bir şeyler aldı... Biraz sonra Emine'nin sesi koridordan geldi:

-Ben gidiyorum, elveda...

Hamid kapıyı açmakta olan Emine'nin bileğinden yapıştı. Emine'nin diğer elinde bavulu vardı.

-Bırak, gidiyorum. Biz, bundan sonra birlikte yaşayamayız. Elveda...

Hamid, Emine'ye sarıldı, gitmesine izin vermedi. Ona sarıldığında da, içine ılık bir şeyler aktı, garip bir hisle doldu ve Emine'yi ihtirasla öpmeye başladı. Emine gözlerini kapatıp bavulu elinden bıraktı...

-Canım, sevgilim... Bir tanem... Nereye gidiyorsun... Ben sensiz yaşayamam... Ben sensiz ölürüm...

***

Sabahleyin saat altıda, Emine, Hamid'i bahçe kapısına kadar savuşturdu. Giderken de ardından su döktü.

-Orada üç günden fazla kalma Hamid'im. Gecikirsen, geldiğinde öldüğümü görürsün...

Hamid geriye dönüp gülümsedi:

-Ural halkına bir sözün var mı?

Emine de gülümsedi:

-Hepsine benden selam söyle...

Hamid onu bir hayli süzdü. Gözlerinin her ikisini aynı anda yumup açtı. Emine de öyle yaptı. Hamid fısıltıyla Emine'ye seslendi:

-Sana inanıyorum...

15. BÖLÜM

Duvarlar komşulardan, tavanlar ise Allah'tan saklanmak içindir. Ancak bu gök kubbe altında, bu yeryüzü meydanında atacağın bütün adımlar, yapacağın bütün işler sonunda âleme aşikâr oluyor. Bu yüzden, bu tür alçakça ve rezil işler, kapalı yerlerde, gizli kapaklı köşelerde hayata geçiriliyor. Belki, yeryüzünden şerri kaldırmak için bütün binaları yıkmak ve insanları gökyüzü altına toplamak lazım.

Gündüz, Nizamî'nin hamsesi ile ilgili projesini bitirdikten sonra, bu düşünceyi tablolaştırmayı düşündü. Bu çok güzel olur, diye geçirdi içinden. Bir mahalli sorunlar var bir de evrensel sorunlar... Bu evrensel sorunlardandır...

Gündüz, bir zamanlar çömlekçiler kili, dülgerler ağacı, heykeltıraşlar taşı işleyerek bir eser meydana getirmeye başladıklarında ressamların da keten ve boya aracılığıyla yeni eserler ortaya koymuş olduklarını düşündü. Kilden, tahtadan, taştan yapılan eserler zaman sınağından geçemeyip yok oldular. Renklerle yapılan eserler ise yok olmaktan kurtuldu...

Cevizden oyma iri kapı bir açılıyor bir kapanıyor, Gündüz içeriye geçmek için sırasını bekliyordu...

Bu projesini bitirdikten sonra pek çok tablo yapmayı düşünüyordu. Dünya ölçeğinde tanındıktan sonra, öyle önemli ve iddialı konularda eserler yapacaktı ki, o eserler bir müzayede salonundan diğerine gidecek, fiyatları ise sürekli artacaktı.

Bu mevzu çoktan beynini işgal etmişti: İonna Jeruselimli... Mukaddes cengâver ordeninin yürüyüşü... Yüksek meclis toplantısı... Hovan kabristanlığı... Burçları mızrak kaleler... Kalkan ve kılıçlar... Kan gölü ve onun suyu ile beslenen siyah zambak...

Bu konuyu da tablolaştırmak istiyordu: Sicilya Mafyasının Öğle Yemeği... Zengin koltuktaki Don Karleoni... Viski Denizi... Sigara Dumanı... Kulağı kesilmiş Palyaço ve Tazı... Pusuda Bekleyen Polisler... Sadakat ve İhanet Epopeyası...

Hatta bu konuyu da çalışmak istiyordu: Ateşe Atılmış Şiva... Dehşet İçinde Haykıran Akni... Onların boğulduğu Kank ırmağı... Ateş ve sudan çıkan, insan yaratan hücreler... Zuhur eden Subrakmanya... Fonda ise kutsal Kumara dağı...

Bunu da tablolaştırmaya defalarca girişmiş, ancak bazı tereddütler, konuyu tam olarak tabloya yansıtamama korkusu, bu konuyu tablolaştırma isteğini defalarca ertelemesine neden olmuştu: Etraftaki tepeler... Üstlerinde beyaz kar... Tam ortada insan cesetlerinden ibaret bir tepe... Onun da üstünde kanlı kar... Hocalı... Toplu Katliam... Soykırım...

Büyük kapı tekrar açıldı. İri cüsseli bir adam eğile eğile, saygıda kusur etmeden odadan çıktı ve çıkar çıkmaz da belini doğrultup hızla oradan ayrıldı. Gözlüklü biri, kapıyı çalarak içeri geçti...

Gündüz, Reyaset Bey ile görüşmek isteyen ne çok insan var, diye düşündü. Eğer bu adamların hepsi de sponsorluk için onun kapısına gelmişse, adamın parası tükenecek, Gündüz'e beş kuruş kalmayacaktı. Ama olmaz ki...

Dünyada her şey parayla alınıp satılıyor. Tekçe hayaller ve arzular parasız olduğundan, insan en akla sığmaz, en olmadık, ütopik şeyleri hayal edip arzuluyor. Son ütopik arzusu Maldiv adalarında bir villaya ve özel yata sahip olmak ve bu yat ile sefere çıkıp bolca tablo yapmaktı. Elbette bu arzuyu gerçekleştirebilecek parayı bulan birisi daha sonra, başka bir gezegene sahip olmak isteyebilirdi. Çünkü arzuların hayallerin sınırı da yoktu...

Aslında, insan bedeni, arzu ve ümitlerin mezarlığıdır. İnsan, hayatı boyunca gerçekleşmeden ölen arzu ve ümitleri içine gömüyor. Eğer insanın içindeki bu mezarlık dolarsa, ölen arzu ve ümitleri gömecek yer kalmazsa, o zaman da insan, dünyadan göçüp gidiyor...

İçine ne kadar çok ölmüş arzu ve ümit gömersen, dünyadan da o kadar çabuk göçeceksin demektir... Süs ağacından inatla meyve beklemek, sıradan insan hayatının en karmaşık faciasıymış... Acaba bunu tuvale aktarmak mümkün müydü?

Meğer sekreter hanım, deminden beri Gündüz'e sesleniyormuş:

-Size söylüyorum beyefendi! İçerideki adam çıktığında, sıra sizindir.

Ne güzel... Demek, sırası gelmişti. Bu günü, aylarca, yıllarca, hatta ta çocukluğundan beri bekliyordu. Henüz okulda okurken, Hamid ve diğerleri ile arkadaşlık ederken, onlarla, özellikle de Koşgar ile para pul meselesinde yarışamadığında, Gülare'den dolayı Asef'in, onun fakirliğini başına kaktığında, anne ve babasının mezarını baş taşsız bırakmak zorunda kaldığında, ailesinin kirada yaşamaya mecbur olduğunda, Ülker'in ondan para kazanmasını istediğinde... Ve en önemlisi de bütün düşüncelerinin, tuvale aktarıp dünya ölçeğinde tanınmış bir ressam olmak, sergilerinde, müzayedelerde, kameralara poz vermek ihtirasını boğmaya mecbur olduğu anlarda, böyle bir günün aşkı ile hayata tutunmuş, bu günün geleceğine bütün varlığıyla inanmıştı...

Duvardaki büyük saate baktı. Saat biri on geçiyordu. İki saatten fazla beklemişti. Ne garip bir saat! Dedi, o an saati fark etti. Akrep, yelkovan, saniye geriye işliyor. Yani soldan sağa doğru değil, sağdan sola doğru...

Saniye yelkovan ve akrebin tersine hareketi, saatin doğru çalışmasına engel olmuyor muydu? Bunu yapanların, saatin mekanizmasını kurarken, onun daha doğru çalışma prensibinden hareket etmediklerinden yüzde yüz emindi. Bu düşünce, sadece, orijinallik ve daha çok müşteri çekme isteğinden doğmuştu...

Gariptir, genellikle tüm saatler, ya geri kalır ya da ileri gider. Bu durum, sadece saatin sahibini zorda bırakır. Ancak bazen zamanın kendisi geri kalıyor ya da ileri gidiyor. Bu durum ise tüm insanlığın problemine dönüşüyor.

Saati ileri gitmişse geriye; geri kalmışsa ileriye almak mümkün ama zamanı geri getirmek veya ileriye götürmek mümkün değil...

Yerinden kalktı. Saatlerce oturmaktan, ayakları uyuşmuştu. Hareket etmek, bedenindeki uyuşukluğu gidermek istedi ancak utandı, vazgeçti.

Aslında, ümitle mutlu olacağın günü beklemek bile başlı başına bir mutluluk sayılır...

Sekreter kız:

-Geçin, dedi, ancak Reyaset Bey bir buçukta öğle yemeğine çıkacak, rica ediyorum onu fazla meşgul etmeyin...

Gündüz, bu ince, narin, yanağı gamzeli sekreter kıza: Baş üstüne, dedi ve içeri geçti. Ömründe böyle debdebeli bir makam odası görmemişti. Duvar boyunca, duvarı baştanbaşa kaplayan bir dolap ve pencereli tarafta ise kat kat simli, zerli perdeler vardı. Önünde koyu kahverengi meşveret masası... Odanın bu tarafında ise dev ekran bir televizyon... Yanında beyaz mermerden yontulmuş iri bir fil figürü... Tavanda, pırıl pırıl yanan dev bir avize...

Reyaset Bey orta boylu, başı kel bir adamdı.

-Buyurun, oturun, dedi ve ona masasının önündeki istişare masasının etrafına dizilmiş olan sandalyeleri gösterdi.

Gündüz geçip oturdu.

-Siz İnternat Mektebinden geldiniz, değil mi? Size tamir için ne kadar para lazım idi?

-Hayır, ben...

-Haa, hatırladım. Gazeteci miydiniz?

-Hayır, Reyaset Bey, ben ressamım. Rüfet Bey, geçen gün sizinle konuşmuştu.

-O kadar adam gelip gidiyor ki... Evet, Rüfet Bey geçen hafta telefon etmiş, sizin için randevu almıştı...

Önündeki deftere baktı:

-Gündüz Elekberli, değil mi?

Gündüz başını salladı:

-Evet.

Reyaset Bey masasındaki mikrofonun düğmesini açtı ve dışarıya seslendi:

-Bana çay getirin... Evet, yeşil çay olsun.

Sekreter kız derhal, edalı ve şuh bir yürüyüşle geldi, Reyaset Bey'in önüne çayı bırakıp gitti ama onun parfümünün kokusu, bir süre daha odada kaldı.

Reyaset Bey çayını yudumladı, Gündüz yutkundu, boğazının kuruduğunu hissetti.

-Evet, ne istiyorsunuz Elekber Bey?

Gündüz özür dileyerek gülümsedi:

-Adım Gündüz efendim.

-Ne fark eder, buyurun, sizi dinliyorum.

-Ben empresyonist bir ressamım. Bu gün dünyada, bu sanat akımının belki de, tek temsilcisi benim.

-Eh! Kendinize iş bulmuşsunuz! Ay kişi, gidin silah alın, Karabağ'ı kurtarın ee! Ressam, mimar, daha ne bileyim, ne... Neyse, devam edin, dinliyorum.

-Şu an dünya ressamları daha çok modern sanat akımlarına...

-Toparlayın, benim acelem var.

Gündüz heyecanlanmıştı, nereden başlayıp nerede bitireceğini bilmiyordu.

-Ben, bizim büyük şairimiz Nizamî'nin hamsesinde yer alan bütün hikmetleri, aforizmaları tuvale aktarmak istiyorum...

-Ay kişi, tamam, dur! Sana kaç dolar lazım, onu söyle?

-Rüfet Bey ile konuştuk. Biz o eserleri ülke dışındaki sergilere...

-Kaç dolar lazım?

-Beş bin...

-Ne, beş bin dolar mı? Ben beş bin doları sokaktan süpürmüyorum ki!

-Takdir edersiniz ki, hem keten, hem boya ve diğer malzemeleri almak lazım. Bir de Londra'ya müzayede salonları...

-Tamam, kısa kes, sana üç bin dolar!

Gündüz'ün kalbi çarpıyordu:

-Nasıl uygun görürseniz efendim, diyebildi. Madem öyle, üç bin olsun...

Bu kısa zaman aralığında Gündüz, beş bin dolara göre yaptığı harcama planını değiştirdi, bazı masrafların miktarını azalttı ki, üç bin dolar ile bütün işlerini yapabilsin...

-Size bu para ne zaman lazım?

-Sonbahar müzayedeleri başlayacak efendim, malzemeleri bir an önce almak gerek...

-Ay kişi, ne zaman lazım, dedim!

-Eğer parayı şimdi verirseniz, hemen işe başlarım...

Reyaset Bey tekrar telefonun düğmesine bastı:

-Elövset, dinle, bir hafta sonra yanına bir ressam gelecek, Elekber adında...

-Adım, Gündüz Elekberli, efendim.

-... Gündüz Elekberli adında... Not al, geldiğinde ona üç bin dolar verirsin.

Reyaset Bey birazcık ara verip Elövset'e seslendi:

-O parayı hazırladın mı? Ne? O parayı hemen hazırla! Bekliyorlar.

Ahizeyi kulağından aralamadan Gündüz'e parmağı ile "git" diye işaret etti. Gündüz ayağa kalktı.

-Özür diliyorum, ama...

Reyaset Bey telefonu kulağından ayırdı:

-Daha ne istiyorsun?

-Elövset Bey'in nerede çalıştığını söylemediniz.

-Ay kişi, gelirsin buraya, kapıdaki görevliye sorarsın, o da, Elövset Bey'in yanına çıkarır seni.

-Saat kaçta?

-On birde.

Gündüz:

-Çok sağ olun, Allah sizden razı olsun, ben de yerden göğe kadar razıyım, dedi ve geri geri kapıya doğru yürüyüp: Sağ olun, kültür ve medeniyetimizi himaye ediyorsunuz. Bu iyiliğinizi asla unutmayacağım, dedikten sonra odadan çıktı. Emin olmak için sekreter kıza yaklaşıp sordu:

-Hanım kız, Elövset Bey'in odası nerdedir?

-İkinci katta, 204 numaralı oda.

-Çok sağ olun...

Gündüz sekreterin odasından çıktı ve hızlı adımlarla aşağı indi. Bir kuş kadar hafifti. Bütün ıstıraplarından kurtulmak için sadece bir hafta sabretmesi, beklemesi gerekiyordu.

Fevvareler Meydanından aşağı doğru yürüdü. Burayı çok seviyordu. Bura sanki Bakü'nün kalbiydi. Burda hep şen, kaygısız insanlar geziyor ve gülüp eğleniyorlardı. Merkez mutlu, taşra mutsuz insanları topluyor nedense, diye düşündü. İşte, anne ve babaları ile açık havada, kafede oturmuş yemek yiyen, kola içen bu zengin çocukları, hepsi de çok mutluydular... Ama Aydan ile Rizvan ise...

Bir hafta sonra, mutlaka çocukları buraya getirecekti. Önce onlara yeni elbiseler alacak, sonra da bu kafeye... Çocuklar burada hamburger yahut çizburger yerler, borucukla kola içerlerdi...

Çocuklarının nasıl da sevineceklerini hayal etti ve onların gülücükleri Gündüz'ün de yüzüne kondu, gülümsedi.

-Bundan kötüsü de olmazdı, dedirten bir duruma düşmediğini geçirdi içinden. Bu yüzden şükretmek, kötü olandan çok da şikâyet etmemek gerekir. Hay Allah, böbreğim ne fena ağrıyor...

16. BÖLÜM

Hamid yolcu karşılama salonuna göz gezdirdi, ama İkbal'i göremedi ve o anda, eğer beni karşılamaya da gelmediyse, demek ki aramızdaki kırgınlık benim tahmin ettiğimden daha derin, diye düşündü...

Buradan Bakü'ye uçtuğunda, burayı nasıl özlüyorsa, kısa süre sonra buraya gelmek istiyorsa; Bakü'den buraya uçtuğunda da hemen yüreği çırpınıyor ve Bakü'yü özlüyordu...

Ancak şimdi bu şehirdeki her şey, ona yabancı görünüyordu...

Büfelerden birine yaklaşıp bir kek ve bir fincan kahve aldı, kekten bir parça koparıp ağzına attı ve kahveyi yudumladı...

... Emine şimdi ne yapıyordur?

Emine'yi düşününce içine ılık bir ırmak aktı, duyguları yoğunlaştı. O anda, Emine'ye deli gibi sarılıp öpmek, öpmek istedi... Ancak bunun imkânsız olduğunu anladı ve hüzne kapıldı...

Duvardaki saat on iki kırk beşi gösteriyordu... Demek ki, Bakü'de saat, ikiye çeyrek vardı. Hamid hesaplamaya başladı... Bu gün Eylülün yirmi beşi, saat de on iki kirk beş... Emine'ye, Eylül'ün yirmi sekizinde döneceğini söylemişti... Acaba Emine'ye kaç saat sonra kavuşacaktı... Akşam beş uçağı ile uçsam...

Zihni karmakarışıktı ve beynine o kadar farklı düşünceler yüklenmişti ki, Emine'yi kaç saat sonra görebileceğini hesaplayamadı ve bu anlamsız hesaplama işinden de vazgeçti... Kekten bir parça daha koparıp ağzına koydu ve kahvesinden

yudumladı... Etraftaki sarışın adamlara baktı, onlar, ne kadar da yabacıydılar... Ve bu kadar yabancının içinde İkbal ve diğer Azerbaycanlıların ve diğer iş arkadaşlarının da olduğunu hatırlayıp birazcık rahatladı...

...Saat biri on geçiyordu. Boş yere vakit kaybettiğini anladı ve çantasını alarak taksi durağına doğru yürüdü. Eve gidip arabamı alsam mı yoksa direk işyerine mi gitsem diye bir an tereddüt etti ve daha fazla vakit kaybetmemeliyim, diye düşündü.

***

Hamid'in bindiği taksi yaklaşık kırk dakika sonra dokuz katlı bloklardan birinin önünde durdu. Hamid, taksi parasını ödedikten sonra indi, Apartmanın giriş kapısından içeri geçti ve 12. katta yer alan ve kapısında "Maloe Predpriyatiye- Azeri"[28] yazılı olan dairenin ziline bastı. Kapı açılır açılmaz:

-Urra! Hamid Subhanoviç geldi, diyen kız, Hamid'in üstüne atılarak ona sarıldı.

Hamid, onu sevinçle karşılayan ve kollarını boynuna dolayan Lyuda'nın yanağından hafifçe öptükten sonra hemen İkbal'i sordu. Lyuda:

-İkbal burada değil ama yarım saat sonra gelir, dedi ve ona çay doldurduktan sonra gözlerindeki merak dolu bakışlarla sordu:

-Bakü'de ne var, ne yok?

Bu büroda, Hamid'in yüzünü güldüren şeylerden biri de sekreterinin Türk olmasa da Azerbaycan Türkçesiyle konuşmasıydı. Lyuda iki ay içinde Azerbaycan Türkçesini öğrenmişti...

Hamid çayını yudumladıktan sonra:

-Bakü'müz her geçen gün büyüyor ve gelişiyor, dedi.

Lyuda sandalyesini çekerek ona daha yakın oturdu:

-Hamid Subhanoviç, babam Sovyet devrinde Gen Komünistler teşkilatının faaliyetleri dolayısıyla sık sık Bakü'de bulunmuş. O gün, ORT' de Bakü ile ilgili bir program izliyorduk,

28 Küçük Azeri Şirketi.

Babam yeni Bakü'yü görünce, gözlerine inanamadı. Hiçbir yeri tanıyamadı. Şehir ne kadar güzel olmuş dedi, "Kak budta" dedi, yani Avrupa'nın merkezi...

Lyuda dışarı çıkmıştı, tekrar içeri girdiğinde:

-İkbal Bey gelmiş, odasında, diye haber verdi.

Hamid kapıyı açıp içeri geçti. İkbal'in yüzündeki sakallardan ve gözlerinin şiş ve kızarık olmasından, onun günlerdir tranş olmadığı ve uykusuz geceler geçirdiği anlaşılıyordu...

Ayağa bile kalkmadan:

-Çok şükür, dedi, Hamid yaklaşarak ona sarılıp öpmek istedi. Ancak İkbal'in oturduğu yerden kalkmak gibi bir düşüncesi yoktu.

Hamid sordu:

-Ne oldu sana?

İkbal:

-Benim bir şeyim yok, ne olduysa sana oldu, diye cevap verdi.

Hamid, ortamın gerginliğini yumuşatmak istedi:

-Tamam, tamam. Nedense beni karşılamadın? Ama önemi değil, ben seni affediyorum. Daha niye üstüme üstüme geliyorsun?

İkbal bir türlü öfkesini yenemiyordu:

-Evlendin, ne güzel! Senin karını elinden alan mı var ki, işinin başına dönmüyorsun? Onca işi bir kenara fırlatmak olur mu? Üç gün ya da beş gün, keyfini sür, yaşa, yat, kalk... Ama ondan sonra çık gel, şu işlerini bir yoluna koy; sonra yine git sevgili karının yanına.

Hamid sinirlendiğini hissetti, öfkeden kendini kaybetmek üzereydi:

-Bana bak. Ağzını topla, boş boş konuşma... Yoksa...

İkbal ayağa kalktı:

-Yoksa ne? Yoksa ne yaparsın? Silahını çıkarıp vurur musun beni?

Hamid onunla burun buruna dayandı:

-Vurmak şöyle dursun, kafamı bozarsan, seni delik deşik ederim!

Odadan gelen sesler dolayısıyla endişeye kapılan Lyuda, odaya girdi:

- Arkadaşlar, bu tartışmaya bir son verin. İkbal Bey, Hamid Subhanoviç uzun bir tatilden sonra daha yeni geldi, lütfen...

Sonra Hamid'e sordu:

-Hamid Subhanoviç, size yine çay vereyim mi? Yoksa kahve mi istersiniz?

Hamid'in elleri titriyordu, bir sigara yaktı, başını iki yana salladı. Sonra Lyuda'dan, muhasebeciyi sordu:

-Zinaida Petrovna nerde?

- Odasında.

- Odasında mı?

Hamid, İkbal'in odasından çıkıp koridorun sonuna kadar yürüdü ve kapısında, "muhasebe" levhası olan odanın kapısını çalarak içeri geçti.

- Zdrasti, Zinaida Petrovna.[29]

Endamlı, yaşlı kadın gözlüğünü takıp bir süre gelene baktı, sonra birden, yaşlı bedeninden beklenmeyecek kadar ani bir hareketle yerinden fırlayıp Hamid'e sarıldı:

- Oy, Subhanoviç priyehal![30]

Hamid kısa bir hoş beşten sonra, ondan Temmuz ve Ağustos aylarının muhasebe defterlerini alıp şöyle bir göz gezdirdi. Eylül ayının bu güne kadarki çizelgelerini de kontrol etti ve kadına sordu:

-Niçin yapılan bütün işlerin faturası kesilmiş, gelirler resmîleştirilmiş? Nerdeyse gelirin tamamı vergilere gitmiş.

29 Selam, Zinaida Petrovna.

30 Sübhanoviç gelmiş.

Kadın, Maliye Bakanlığının denetlemelerinden ve onlara verilen belgelerden bahsetti. Emirlerin ise Vera Pavlovna'dan geldiğini bildirdi.

Hamid sigarasından çekerek:

-Net, tak nelzya rabotat,[31] deyip ayağa kalktı ve tekrar İkbal'in odasına döndü.

-Bu, nasıl iş, bunlar niye böyle yapmışlar? Niye o kadar gelir işlemişler? Bunun gelir vergisi ne olacak? Bütün bunlar olurken sen ne yapıyordun? Hiç olmazsa, geldiğin gün müdahele etseydin, o günden bu yana, böyle yapmalarına izin vermeseydin...

İkbal öfkeyle çıkıştı:

-Ne yapacaktım ki? Sen orda keyfini sür, ben de burada...

Hamid onun sözünü yarıda kesti:

-Kes sesini! Sana ne sordumsa, onun cevabını ver, çizmeyi aşma!

-Asıl sen kes sesini!

Hamid, sabrının tükendiğini hissetti. Yumruğunu sıkıp dudaklarını geveleyerek:

-Bana bak, dedi. Biz, kaç yıldır arkadaşız. Ekmeğimizi, suyumuzu bölüştük. Şimdi beni kendine düşman etme!

İkbal'in gözleri dolmuştu:

-Niçin böyle oldu? Başımıza gelenler, olacak iş miydi? Vergi dairesi bir yandan, mafyalar diğer... Ayda on bin dolar biri, beş bin dolar da diğeri haraç istiyor. Beri yandan da belediye bize artık ihale vermiyor. Göz göre göre iflas ediyor, batıyor. Sözleşmeli olarak çalıştırdığımız Tacik işçilere de yüz bin dolardan fazla borcumuz birikti. Ben sana kaç kez, buraya gel, işleri yoluna koy, sonra yine git, diye rica ettim. Bütün yaz boyunca Bakü'de idin, işin başına gelmedin. Bu köpek şehir eşkıyaları, mafyalar da, o it oğlu it Markov da seni tanıyor, seninle iş yapıyor. Belki de sana para lazım değil ancak ben paramı sokağa

31 Yok, böyle çalışmak olmaz.

atacak değilim. Ben seninle ortağım. Üstüme düşen her işi de yapıyorum. Ancak sen, her şeyi mahvettin.

İkbal, ağlamamak için kendini zor tutuyordu.

Hamid onun bu halini görünce biraz yumuşadı, ona moral vermeye, destek olmaya çalıştı:

-Tamam, tamam. Moralini bozma... Geldim işte, üç güne kadar her şeyi yoluna koyup gideceğim.

İkbal yazı masasının gözündeki haptan bir tane alıp ağzına koydu ve hapı yutmak için masanın üstündeki soğumuş çayından bir yudum içti:

-Ümidimiz İrina'ya kaldı. Git, onunla görüş. Babasına söylesin, bunlar da bizi rahat bıraksınlar.

Hamid kendi çalışma odasına geçti. İçeriyi baştanbaşa süzerek:

-Evet, dostum, ne zamandır seni görmüyorum, dedi ve koltuğuna oturup rahatladı. Oda çok soğuktu. Masanın üstündeki zilin düğmesine bastı. Lyuda içeri girdi.

-Lyuda, sizin memlekete, kelimenin tam anlamıyla kış gelmiş, kış! Odayı ısıt ve bana çay getir.

Lyuda:

-Hemen, deyip elektrikli ısıtıcıyı çalıştırdı ve odadan çıktı.

Hamid cep telefonuyla Bakü'deki evlerini ne kadar arasa da düşüremedi. Sonra büronun telefonunu alıp sekreteri aradı:

-Devuşka, svijite menya s Baku. Sroçno.[32]

Sonra telefonun ahizesini yerine koyup Emine'yi düşünmeye başladı. Sanki yıllardır Emine'yi görmüyordu. Sanki yıllar yılı hasret kalmıştı... Yüreği sızlıyordu. O anda, Emine ile görüşmek için sahip olduğu neyi varsa feda etmeye hazırdı...

Lyuda fincanda çay, dilimlenmiş limon ve çikolata getirip masanın üstüne bıraktı:

-Priyatnoqo appetita,[33] deyip odadan çıkmak istedi.

32 Hanım kız, bana Bakü'yü bağlayın hem de çok acele.

33 Afiyet olsun.

Hamid onun ardından seslendi:

-Sen, afiyet olsun, sözünü daha öğrenmedin mi, diye sordu, Lyuda özür dileyip gülümsedi:

-Öğrendim. Afiyet olsun!

Hamid çayın soğumasını beklemeden nefesini içine çeker çeke, kaynar çayı yudumlamaya başladı. Saat dörde geliyordu. Midesinin asit salgılamasından iyice acıktığını hissediyordu...

Telefon çaldı. Santraldeki görevli kız:

-Vaş nomer ne otveçaet,[34] dedi.

Hamid o an birden bire sinirlendiğini hissetti. Bu, neden evde yok! Nerede olabilir, diye geçirdi içinden. Bir anda aklından yüzlerce ihtimal gelip geçti. Sonradan, belki de Emine sıkılmış annesine gitmiştir diye, kendi kendini teselli etti. Telefon numaralarını yazdığı küçük defteri açıp Markov'un telefon numarasını buldu.

-Alo, devuşka, mne kospodina Markov'a[35]

-A kto yevo spraşivaet?[36]

-Eto Hamid Abbasov. Predsedatel Azeri.[37]

-Minutu padajdite.[38]

Biraz sonra telefondan hırıltılı bir erkek sesi geldi:

-Nu davay, Azeri, vıkladıvay, çto tam u tebya?[39]

Hamid, çoktan beri Bakü'de olduğu için onu ziyaret edemediğini bildirip özür diledi. Yeni uygulamaya konulan vergi yönetmeliğinden ve bu yeni siyasetten memnun olmadığını söyleyerek, kendilerine üvey evlat muamelesi yapan vergi dairesinden şikâyet etti. Haraç kesen mafyanın da işi azıttığından dem vurdu. Markov'u ise bir hayli övdü. Onu yine de evvelki

34 Sizin söylediğiniz numara cevap vermiyor.

35 Alo, hanım kız, bana cenap Markov'u bağlar mısınız?

36 Kim arıyordu efendim?

37 Hamid Abbasov deyin, "Azeri" şirketinin müdürü.

38 Bir dakika bekleyin.

39 Evet, Azeri, söyle bakalım, mesele nedir?

gibi kendi destekçileri olarak gördüklerini söyledi ve himayesini istedi. Ancak Markov meşhur "Vremena ne te, nravı pomenyalis" (Şimdi başka bir zaman, her şey değişti) dedi ve ekledi: Vergilerin mutlaka ödenmesi gerektiğini bildirdi ve mafya babalarının kendisine bağlı olmadığını, onlara bir şey demesinin yetkisi dışında olduğunu söyledi. Yolları asfaltlama işini yapan şirketler arasında büyük bir rekabet oluştuğunu da kaydetti. Yine de Azeri şirketine iş verebileceğini anlattı. Ancak her bir milyon rublenin yedi yüz elli bin rublesinin kendisine verilmesi şartıyla... Hamid ne kadar ısrar edip anlatmaya çalışsa da bu şekilde bir paylaşımın gülünç olacağını, bunun mümkün olmadığını ona izah edemedi... Zaten her bir milyon rublelik bir ihalede işin maliyeti beş yüz bin rubleyi buluyordu. Markov'un hesabına göre, geride kalan paranın üstüne iki yüz elli bin ruble daha konup ona verilmesi gerekiyordu?

Telefonu kapatıp sinirlerini yatıştırmak için bir sigara yaktı. Eğer burada olsaydım, bu pazara yeni şirketlerin girmesine, Markov ile aramızda böyle bir uçurumun oluşmasına fırsat vermezdim, diye düşündü...

Sonra İrina'ya telefon etti ve akşam saat ondan sonra, onlara geleceğini bildirdi...

İrina'nın lüks yatak odasındaki mavi abajurun, odanın içinde yarattığı büyüleyici dünyayı, onun bembeyaz bedenini, banyosundaki, insana müthiş rahatlık veren jakuzisini hayal etti. Tam o anda da Emine'nin hayali geldi ve onun gözleri önüne dikildi. Yok... Emine'yi çok özlüyordu, kalbi onun için patlayacakmış gibi çarpıyordu... Özellikle de Novhanı'daki bağ evlerinde, beden havlusuna sarınmış halde banyodan çıkan Emine'nin yarı çıplak bedeni, onun gözleri önünden gitmiyordu...

Yine Bakü'yü aradı. Cevap yok...

Ani bir hareketle oturduğu yerden kalktı. Kitap dolabını açıp oradaki kitapları, dergileri ve videokasetleri karıştırıp altını üstüne getirdi. Sonra üstündeki yazıları silinmiş olan bir

videokaset bulup çıkardı. Odanın kapısını içeriden kilitleyip kaseti videoya koydu. Bu modası geçmiş eski videoyu, sırf bu kaseti izlemek için elinde tutuyordu... On beş yıllık olan bu kasetteki birbirine sarılmış şahısların görüntüsü pek de iyi değildi... Stop... Uzun bacaklı, siyah kıvırcık saçları olan genç kız soyunmaya başlıyordu...

Hamid kumandanın düğmesine basıp bu porno kahramanını "sessiz" olarak izlemeye başladı. Çünkü biraz sonra bu güzel kıza birisi tecavüz edecekti. Hamid o kızın tecavüze uğradığı sahneyi izlemeyi kendisine yakıştıramadı...

***

İrina, bu akşam, Hamid gelecek diye, özel hazırlanmıştı. O, Hamid'i kapıda karşıladı ve oracıkta boynuna sarılarak öpmeye başladı.

İçeri geçtiler. İrina evde yalnızdı, kız kardeşini, annesine göndermişti. Öpüşme sahneleri içeri geçtiklerinde, koridorda da devam etti. Hamid buraya önemli bir için gelmişti, bu yüzden de İrina'dan olumsuz bir cevap almamak için rolünü iyi oynamalıydı... Gönülsüz de olsa, İrina'yı öpüyor, onu çok özlediğini söylüyordu...

Sofraya oturmadan, Hamid cep telefonunu çıkarıp Bakü'yü aradı. Yine telefona cevap veren olmadı.

Saat on bire geliyordu... Hamid'in zihninde türlü düşünceler cirit oynuyordu. Çünkü Bakü'de de geceydi artık. Gündüzleri, telefona cevap verilmemesini anlayabilirdi. Mesela Emine dükkâna gidip ekmek alabilirdi, annesine uğrayabilirdi, bahçeye inip komşularla sohbet edebilirdi... Ancak gecenin bu vaktine kadar da değil! Hamid, kıskandığı için ona cep telefonu almamıştı. Şimdi bunun altına kalın bir çizgi çekiyordu. Emine'ye cep telefonu almış olsaydı, Emine onu sürekli yanında bulunduracağından, aralarındaki iletişim de kopmayacaktı...

Hayli yiyip içmişlerdi. Şimdi İrina ile dans ediyorlardı... İrina onun soğuk davrandığını, aklının başka yerde, daha doğrusu

karısının yanında olduğunu sık sık yüzüne vuruyordu. Hamid işi başaramayacağını hissediyordu. İrina banyoya girdi ve duş alıp çıktı, sonra Hamid'i soyundurdu ve duş alması için onu da banyoya gönderdi.

Hamid, sanki bir robottu... Sanki iradesi dışında hareket ediyordu, kendisinde değildi.

Nihayet, deminden beri Hamid'i en çok korkutan an, gelip çattı. Birlikte yatağa girdiler. İrina, onu coşturmak için tüm cazibesini kullanmaya başladı. Ancak Hamid, asla kıza yaklaşamıyordu...

İrina ağlamaklı bir halde yataktan kalktı, sarhoş bir edayla:

-Kazyol, beqi k svayey jene,[40] dedi.

Hamid kırgın bir halde ona baktı, sonra yataktan kalkıp şehir telefonuna yaklaştı ve postaneyi arayıp evin numarasını vererek Bakü'yü bağlamalarını istedi. Az sonra santraldeki kız:

-Telefonunuz cevap vermiyor, galiba evde kimse yok, dedi.

Hamid saate baktı, saat gecenin ikisiydi.

Emine'yi, birkaç gün önce Nermine'yi gördüğü bağ evinin yarı karanlık odasında, başkasına sarılırken hayal etti.

Emine'nin çıplak bedenine sarılan oğlan soruyordu:

-Nasıl, beğendin mi?

Emine de cevap veriyordu:

-Harika.

Hamid deliye dönmüştü:

-Olamaz! Olamaz, diye bağırdı ve duvarı yumruklamaya başladı... Saatin akrebine sanki ağır bir taş asılmıştı... Zaman öylesine yavaş ilerliyordu ki...

... Telefon edip Bakü'ye bir kişilik uçak bileti rezerve ettirdi. Şimdi onun sadece bir düşüncesi vardı. Eve vaktinden önce dönmek ve Emine'yi suçüstü yakalamak... Bira şişesini başına dikti. "Holsten" marka bira onun en çok beğendiği biraydı. İrina bunu

40 Yürü, karının yanına git, salak.

unutmamış, onun için özellikle bu biradan almıştı... Tabi kurutulmuş yengeci de unutmamıştı...

Hamid bir an her şeyi unutup yüz üstü yatağa uzanmış olan İrina'ya sevgi ve minnetle baktı. Yaklaştığında ise onun uyumuş olduğunu fark etti. Yün battaniyeyi alıp İrina'nın çıplak bedenini örttü. Sonra kendisi de yatağa uzandı, bir sigara yakıp gözlerini tavana dikti ve derin derin düşünmeye başladı... Demek ki annesi ve ablası gibi Emine'nin de gözü dışarıdaymış... Demek ki anasına bak kızını al; kenarına bak bezini al, diyenler bu sözü boşuna söylememişlerdi...

-Ama Emine, neyin eksikti? Neyin yetmiyordu?

Hamid biten sigarayı göğsünün üstüne koyduğu kül tablasına bastırıp söndürdü ve bir yenisini yaktı. O an, ellerinin titrediğini hissetti...

Emine'yi yeniden bağ evinin yarı karanlık odasında Nermine ile sevişen oğlan ile aynı yatakta hayal etti. Oğlan, büyük bir memnuniyetle gülümsüyor: Nasıl beğendin mi, diyordu. Emine ise gözleri baygın, dudakları yarı açık bir halde yatağa uzanmış, derin derin nefes alıyor, göğsü inip inip kalkıyordu...

Hamid, Emine'nin bu kendinden geçmiş halini görünce çok sevinirdi... Şimdi ise onun bu halde iken bir başkasını sevindirdiğini düşünüyor, deliye dönüyordu...

Acaba Emine, başkalarının altına nerede yıkılıyordu? Arabada mı, saunada mı yoksa...

-Dur hele, dur, dedi Hamid kendi kendine ve birden yataktan doğruldu. Emine'yi kaçırdığı günü hatırladı. Araba dolambaç yollardan geçip giderken, Emine ona:

-Bu yolu biliyorum, Novhanı bağlarına gidiyor, dememiş miydi?

O zaman Emine, güya, orada akrabalarının bağı olduğunu söylemişti. Demek ki onu aldatmıştı. Nermine ile o oğlanın buluştuğu Novhanı'daki o bağ evi, mutlaka Emine'nin de birileriyle

buluştuğu ev idi ve o ev, Emine'nin de kimlerle ise, buluşmasına şahit olmuştu...

O oğlan veya bir başkası, bu iki bacı ile rahatça buluşmak için, mutlaka o bağ evini kiralamışlardı...

Hamid odanın içinde deli gibi volta atıyor, bir türlü kendini toparlayamıyordu... Birden cep telefonu çaldı. Başını çevirip gayrı ihtiyari saate baktı. Saat üç olmuştu. Gecenin bu saatinde, acaba kim arıyordu...

Arayan İkbal'di. İrina ile görüşmesinin sonucunu merak ediyordu, Hamid'e sordu:

-Ne oldu?

Hamid içini çekti.

-Hiçbir şey... Olmadı.

-Niye?

-Ne bileyim, olmadı işte.

İkbal birazcık sustuktan sonra sesini yükseltti:

-Hamid, sen beni iflas ettirdin. Ben, her şeye rağmen işleri yoluna koyarsın diye ümit ediyordum. Ama işleri yoluna koyamadın, artık kendi işindir, gerisini sen bilirsin. Ben artık "Azeri" şirketini sana bırakıyorum. Sen de süpermarketi bana bırakısın, olur biter...

Hamid acı acı gülümsedi:

-Boş boş konuşma. Biz ortağız, yani kâra da, zarara da... "Azeri" şirketi iflas etti, tamam, ikimiz de zarar ettik. Peki, süpermarketi niçin sana bırakmalıyım? Başka bir şey de istiyor musun?

-Başka şeyi sen istersin ancak. Bana verdiğin bunca zarardan sonra senin kanını içmiyorsam, şükret. Sen erkekçe davranmadın, bundan sonra olacaklar için kendine küs...

Hamid aniden yataktan doğruldu:

-İkbal, Allah'a ant olsun ki, seni parça parça ederim.

... İkbal çok ağır bir küfür savurdu ve telefonu kapattı.

Hamid çok sinirlenmiş, öfkeden deliye dönmüştü. Eli ayağı zangır zangır titriyordu. Telefona sarılıp hayli telefon etti, ama İkbal telefonunu açmadı. Başını soğuk suyun altına tuttu, biraz olsun sakinleşti. Şimdi tek bir isteği vardı: Bir an önce sabah olsun! Sabah olsun, o, her iki düşmanı ile de hesaplaşacaktı. Olacak iş değildi! Birkaç gün önce, onun en yakını olan Emine ve İkbal şimdi onun en azılı düşmanlarıydı...

Balkona çıktı. Gece olsa da sokaklar aydınlıktı.

Bu balkondan, İset ırmağına doğru bakıldığında, muhteşem bir manzara vardı. İrina'ya ne zaman uğrasa, bu manzarayı izler; gördüğü manzaradan büyük zevk alırdı.

Irmak boyunca rengârenk ışıklar yanıp sönüyor, kafelerden, eğlence merkezlerinden gençlerin gülüş sedaları ve şen nağme sesleri geliyordu.

Ancak Hamid o an sarhoş gibiydi. Sanki hiçbir şey görmüyordu... O, düşmanlarıyla hesaplaşmak için sabırsızlanıyordu...

***

Sabahleyin güneş doğmadan İrina'nın evinden ayrıldı. İrina'yı uyandırmaya bile gerek duymadı... Gidip kendi arabamı alayım mı, almayayım mı, diye yine bir hayli düşündü? Nasıl olsa akşam gideceğim, şimdi arabayı al, sonra getirip yerine koy, boş ver diye söylendi... Bir taksi çevirip şirkete geldi. Belgeleri, defterleri, dosyaları önüne dizip uzun uzun inceledi.

Biraz sonra Lyuda da geldi. Lyuda Hamid'in böyle erkende işe gelmesine çok şaşırmıştı... Lyuda'nın ardından Zinaida Petrovna da geldi. Hamid, bütün belgeleri, düzenli bir dosyada toplamalarını rica etti. Sonra şirketin avukatına telefon etti ve avukattan, şirketin feshi ile ilgili hazırlanması gereken belgelerin ve yapılması gerekli işlemlerin neler olduğunu öğrendi.

Zaman geçtikçe Hamid'in heyecanı da artıyordu. O, İkbal ile yapacağı görüşmenin ve onu nasıl vuracağının detaylarını düşünüyor; o sahneleri gözleri önüne getirmeye çalışıyordu.

Acaba İkbal nasıl yere düşecek ve yüzünden akan kanları sile sile, Hamid'e nasıl yalvaracaktı?

Hamid bulduğu her fırsatta Bakü'deki evi arıyordu ama Emine bir türlü telefona cevap vermiyordu. Öğlen oldu fakat İkbal şirkete gelmedi. Hamid bu durumdan hiç memnun değildi, İkbal'in gelmeyişi onu çok rahatsız etti. Çünkü o, akşam saat sekiz otuz uçağı ile Bakü'ye uçacaktı. Bu yüzden de akşama kadar, İkbal ile mutlaka hesaplaşmalıydı...

-Bu pislik, nerede kaldı? Niye gelmedi, diye düşündü ve İkbal'in gidebileceğini tahmin ettiği birkaç yere uğradı. İkbal, ya yer yarılmış içine girmişti ya da yağlı ekmek olup göğe çekilmişti. Hiçbir yerde yoktu. Cep telefonu ise kapalıydı...

İkbal'in babası Meiş'e telefon edip:

-İkbal nerede, diye sordu?

Meiş:

-Sen doğru yolda değilsin, İkbal'i de batıracaksın, diye cevap verdi. Hamid, Meiş'in bu cevabından, kendisine karşı düşmanlığın, tahmin ettiğinden daha derin olduğunu kavradı.

Birdenbire, İkbal'in dün söylediklerini hatırladı:

-Ben "Azeri" şirketini sana bırakıyorum. Sen de bunun karşılığında, süpermarketi bana bırakacaksın...

Hamid alaycı bir gülümsemeyle, kendi kendine: Anlaşıldı, mutlaka ordasın, dedi.

Süpermarket şehrin en kalabalık bölgesinde "1905. Yıl Meydanında" idi. Markette ekmekten tut otomobile kadar, hemen her şey satılıyordu. Hamid ile İkbal, sadece bu süpermarketin arsasını satın alıp bu büyük binayı buraya dikmek için, üstelik de paranın en değerli olduğu bir dönemde, tam iki buçuk milyon ruble harcamışlardı...

Her gün ortalama elli bin dolar ciro yapan süpermarketin, günlük kârı yedi sekiz bin dolardı.

Hamid; demek İkbal önceden bunları planlamış, dedi kendi kendine... Bir taksiye binip süpermarkete doğru yola çıktı. Marketin içi o kadar kalabalıktı ki, iğne atılsa yere düşmezdi. İçeriye göz gezdirdi, müşterilerin böyle çok olmasına sevindi ve yönetim bölümüne geçip market müdürünün odasına doğru ilerledi. Yekaterinburglu, üniversite mezunu olan müdür, markete yönetici olarak atanmadan önce, iktisat fakültesinde ders veren bir hocaydı.

- Nu vot i ya, Pyotr Nikolayeviç.[41]

Pyotr ayağa kalkıp, onu samimi şekilde karşıladı, ama yüzündeki şaşkınlık ifadesini gizleyemedi. Hamid onun yüz ifadesini görür görmez olanları sezdi ve:

-Çto sluçilos,[42] diye sordu.

-A, İkbal utrom skazal çto vı bolşe ne priyediti.[43]

Bu sözleri duyan Hamid'in, içinden bir bıçak geçti sanki. Sabah sabah İkbal buraya gelip bu sözleri söylemişse...

Hamid, hemen müdürü sorguya çekti. Tahmininde yanılmamıştı. İkbal bu namertliği yapmıştı demek. Hamid'den habersiz, birkaç saat içinde süpermarketi satmıştı...

Ortak olurlarken, "Azeri" şirketinin kurucusu Hamid olduğundan, bu süpermarketin de İkbal'in adına kurulması konusunda anlaşmışlardı. Ancak onlar hem arkadaş hem de her iki iş yerine ortaktılar... Hamid, İkbal'in böyle bir namertlik yapacağını aklının ucuna dahi getirmemişti... Hamid, iletme müdüründen, süpermarketi satın alan şahsın telefonunu istedi ve vakit geçirmeden aradı, onunla görüşmek istediğini bildirdi. Yirmi dakika sonra da, bir Rus kafesinde karşı karşıya oturup konuşmaya başladılar. Marketi satın alan şahsın adı Nikita idi. Nikita, oraya iki koruması ile birlikte gelmişti. Hamid Nikita'ya, durumu olduğu gibi anlattı ve süpermarketin asıl sahibinin

41 İşte ben geldim, Pyotr Nikolayeviç.

42 Ne oldu?

43 İkbal bu sabah, sizin bir daha buraya gelmeyeceğinizi söylemişti.

kendisi olduğunu; İkbal'in sadece kâğıt üzerinde bu marketin sahibi göründüğünü söyledi.

Nikita, noter tarafından onaylanan satış belgelerini çıkarıp Hamid'e gösterdi ve:

-Ben resmî evraka bakarım, marketin asıl sahibinin, sen olduğunu nerden bileyim, dedi. Üstelik de Hamid'i, bu saflığından dolayı küçümsedi, kınadı ve sonunda:

-Ben İkbal'e sekiz yüz elli bin dolar para verdim ve marketi satın aldım. Diğer meseleler ikinizin arasında, git İkbal ile hallet, dedi.

Hamid Nikita'nın masaya koyduğu belgeleri inceledi, adam doğru söylüyordu, alım satım işleri noterce onaylanmıştı ve her şey hukuka uygundu. Ama bu süpermarket sekiz yüz elli bin dolara satılır mıydı?

Derinden bir ah çekti Hamid:

-Ben şimdi ne yapayım?

Nikita ayağa kalktı, belgeleri toplayıp tekrar cebine koydu, ben ne bileyim der gibi omuzlarını yukarı kaldırdı ve sonra:

- Ubey etovo kada[44] deyip bir kâğıt parçasını masanın üstüne fırlattı ve korumalarının eşliğinde, çıkışa doğru yürüdü.

Meselenin ne kadar ciddi olduğunu, Hamid o anda daha derinden kavradı. Bütün serveti elinin içinden kayıp gidiyor, o ise hiçbir şey yapamıyor, sadece seyrediyordu...

Nikita'nın masanın üzerine fırlattığı kâğıt parçasını aldı ve kâğıttaki yazıyı hemen tanıdı. İkbal kendi el yazısıyla, adını, soyadını ve bir de telefon numarası yazmıştı... İkbal'in telefonuna niçin ulaşılamadığı şimdi daha iyi anlaşılıyordu. İkbal, telefon numarasını da değiştirmişti.

Hamid, cep telefonuna sarıldı ve arayan kimliğini gizleyerek, kâğıda yazılan numarayı aradı. Telefonda, İkbal'in sesini

44 O alçağı öldür!

duyar duymaz, adeta öfkeden köpürdü ve ağzına geleni söyledi. Sinirleri yatışana kadar ona sövdükten sonra:

-İkbal, benden kaçma, gel, görüşelim, dedi ve ekledi: Sekiz yüz elli bin doları buraya getir, o parayı tekrar sahibine verip süpermarketimizi alalım. Yoksa yerin dibine de gitsen, seni bulurum. Eğer dediklerimi yapmaz da kaçmaya çalışırsan, seni bulduğumda bahtına küs. O zaman seni, kadın elbisesi giydirip, âleme ibret olsun diye gezdiririm.

İkbal:

-Tamam, saat yedide Yujnıy Hotelinin B blokunun arkasında buluşalım, dedi ve telefonu kapattı.

Hamid İkbal ile konuştuktan sonra birazcık olsun rahatladı. Sanki üstünden ağır bir yük inmişti. Parayı İkbal'den alacağından emindi...

Sabahtan beri aklı fikri "İkbal denen it oğlu itte olduğundan; it oğlu itin kızı Emine'yi unutmuştu..." Yeniden Bakü'deki evi aradı ama telefonu açan olmadı. Emine, bu gece kiminle ve nerede yatacaksa; tıpkı İkbal'i bulduğu gibi, onu da bulacağından yüzde yüz emindi...

Başı ağrıyordu... Saat ise altı buçuktu, İkbal'in gelmesine daha yarım saat vardı. Bir süre sokaklarda gezdi, oyalandı. Hava soğuktu, ayaz vardı. O güne kadar hiç şapka takmayan Hamid, başında bir şapkanın olmasını hiç bu kadar istememişti. Hem soğuk, hem de şiddetli ağrı, adeta başını uyuşturmuştu.

-Bu durumda oraya gidilmez, diye düşündü. Sokak boyunca dizilmiş olan mağazaların birinden beyaz desenli siyah bir şapka alıp başına geçirdi. Aynada kendine baktı, sanki bambaşka bir adam olmuştu...

O it oğlu it de beni tanımayacak, diye söylendi. İçinden İkbal'e ağır küfürler etti ve sonra kapısına Pelmennaya levhası asılan

restorana girdi. Kaymak ve Düşbere[45] istedi ve bir şişe de votka sipariş etti. Gelen yemekleri doyunca yiyip votkayı da yarıladı...

Yujnıy Hotel, buraya yakındı. Saat yediye çeyrek kala, restorandan çıkıp yoldan geçen bir taksiye atladı.

Saat yediye beş kala Yujnıy Hotelin B Blokunun arkasına varan Hamid, sigara içerek volta atmaya ve İkbal'i beklemeye başladı...

Hamid, ne garip, insanoğlu para için her kılığa girip dostuna düşman kesilebiliyor... Bu dünyada kime güveneceksin, diye geçirdi içinden. İkbal ile yaşadığı hoş günleri hatırlamaya başladı... Nasıl da dost olmuşlardı... Öyle ki, aralarından su bile sızmıyordu...

Biraz ötede, ağaçların arasında, siyah pardösülü iki şahıs daha vardı... Onlar sık sık saate bakıyor, birini bekliyorlardı... Sokak lambasının aydınlığında, onların her bir hareketini görmek ve ne yapacaklarını sezmek mümkündü.

Saat yediyi beş geçiyordu. İkbal henüz ortalarda yoktu... Hamid yine deminki düşüncelere daldı: Şu işe bak, bu alçak, beş dakikanın içinde müşteriyi buluyor, yok pahasına marketi satıyor, üstelik noterden her türlü belgeyi de hazırlıyor... Bu mümkün mü? Demek ki, ihanet onun ruhuna sızmış. Süpermarketi satıp paraya konmak için, her şeyi çok önceden planlamış.

On dakika daha geçti, İkbal gelmedi. Az ilerdeki iki kişi de tedirgindi. Onların beklediği de gelmiyordu sanki. Onlar, arada bir Hamid'e doğru bakıyorlardı. Hamid'in içine bir kurt düştü, nedense onlardan şüphelendi ve gizlice onları gözetlemeye başladı.

Lehçelerinden Kuzey Kafkaslı olduklarını tahmin etti. Allah bilir kimin evini başına yıkmak için hazırlık yapıyorlar, diye düşündü...

45 İçli mantı ile yapılan ve sıcak, çorba olarak içilen bir tür Azerbaycan yemeği.

İkbal'in yeni numarasını aradı, İkbal cevap vermedi. Birdenbire sinirlendi. Bu alçak, gerçekten de gelmeyecek mi, diye söylendi.

Üşümüştü, öyle bir yere geçti ki, az ilerdeki iki şüpheli şahsın, konuşmalarını da açıkça duyuluyordu.

-... Mojet on? [46]

-... Da net. On şapku ne nosit.[47]

O adamlar aralarında fısıldaşarak kanuşsalar da sesleri duyuluyordu...

-A kde je etot sukin sın? Mı je desyat ştuk doljnı zarabatıvat.[48]

-Ya na nevo vaapşe razazlilsya. Yesli trebovali izbit do invalidnosti, etovo azika ya navernyaka posle etoy zlosti ubyu.[49]

Hamid'in tepesinden kaynar sular döküldü, tüm bedeninden bir sızı geçti... O iki şahsın aradığı Hamid idi. Hızla oradan uzaklaştı. Anlaşılan İkbal, Hamid'i sakat kalıncaya kadar dövmeleri için, on bin dolara iki Kuzey Kafkaslı adam tutmuştu...

Hamid, eliyle başındaki yün şapkayı okşadı. Bu şapka, belki de onun canını kurtarmıştı. Şimdi hızla havaalanına gitmesi gerekiyordu; yoksa uçağı kaçırabilirdi...

***

Gece yarısı, saat ikiye geliyordu. Hamid, evlerinin bulunduğu apartmana girdi. Cep telefonunu çıkardı ve ev telefonunu aradı. Sonra: Lanet şeytana, deyip Rusya'da kullandığı telefonunu cebine koydu ve Bakü'de kullandığı telefonu ile yeniden evi aradı, ancak cevap veren olmadı.

Anahtarı kapıya takıp çevirdi ve o anda da şimdiye kadar hiç düşünmediği şeyi düşündü: Emine'yi boşamakla yetinebilir

46 İlerdeki adam olmasın?

47 Yok, o, şapka takmıyor.

48 Bu it oğlu it nerede kaldı? Daha işimizi bitirip on bin dolarımızı alacağız.

49 Ben çok sinirlendim. Bu Azerbaycanlıyı, sakat kalana kadar dövün demişlerdi. Eğer vaktinde gelseydi, öyle yapardım. Ama çok sinirimi bozdu, hele bir gelsin, kesin öldüreceğim.

miydi? Yok, bunu erkekliğin şanına yakıştıramazdı, Mutlaka öldürmeliydi onu; hem de özel bir gaddarlıkla, âleme ibret için...

Kapıyı açıp içeri girdi. Ayakkabılarını çıkarmadan doğruca yatak odasına gitti, el yordamıyla lambanın düğmesini bulup bastı. Oda birden aydınlandı fakat Emine yoktu.

17. BÖLÜM

Sadece acı hissediyordu; dehşetli, azap veren bir acıydı. Bu acının bittiği noktada ise ölüm bekliyordu sanki. O, şimdi ölümün rengini de görüyordu. Ölümün rengi, kırmızı, yeşil, sarı renklerin türlü tonlarındaydı.

Gündüz, gözlerini hastanenin tavanına dikti. Bembeyaz tavan, bembeyaz duvarlar ve onun üstündeki bembeyaz yorgan, uyumlu bir bütünlük oluşturuyordu...

...Sonra Gündüz'ü yataktan kaldırıp koltuğa oturttular ve hemodiyalize bağladılar. Hemodiyaliz makinesi ile kanındaki üreyi temizliyorlardı. Hemşire, onun yanına durmuş, hemodiyaliz sistemini kontrol ediyordu...

Aslında, yıllar önce hastaneye yatması ve esaslı bir tedavi olması gerekiyordu. Şiddetli ağrılar, sancılar, onu çok eziyordu. Hastaneye son kez, yine bu günkü gibi, bir cankurtaran ile getirdiklerinde, doktor onu muayene ettikten sonra başını sallayarak Ülker'e şöyle demişti:

- Hanımefendi, eşinizde ilerlemiş düzeyde böbrek yetmezliği var. Onun böbreğinin su, azot ve elektrolit değişim sistemi kısmen iflas etmiş...

Ülker hıçkırarak karşılık vermişti:

-Doktor, evlendiğimizden bu yana, böbreğinin ağrıdığını söylüyordu. Ancak şimdi daha çok acı çekiyor, bağırıyordu. Eşim

çok alkol alan, çok içen biri de değil. Ben de hemşireyim ancak bu hastalığın sebebinin ne olduğunu ben de bilmiyorum.

-Bunun birçok nedeni olabilir. Ancak eşinizin böbrek rahatsızlığı, zehirli kimyevi maddelerin solunumu nedeniyle oluşmuşa benziyor. Eşiniz ne iş yapıyor?

-Ressam...

-Öyle mi, ben kimyager olduğunu düşünmüştüm, tahminimde yanılmışım.

O anda da Gündüz söze girmişti:

-Doktor Bey, ben çeşitli kimyasal maddelerden faydalanarak boyaları farklı tonlara ayırıyorum. İşimi yaparken, klordan, magnezyumdan da yararlanıyorum.

Hekim yine başını sallamış:

-Durumunuz hiç de iç açıcı değil, bir süre hastanede yatmalısınız, haftada en az iki kez diyalize girmelisiniz, kanınız iyice temizlenmelidir, demişti.

Ancak Gündüz, hemodiyalize girmiş, kanı bir süre temizlendikten sonra hastaneden çıkıp eve gelmişti ve Ülker'e de:

-Hastanede yatmak için kucak dolusu para lazım, bizde o kadar para ne gezer, demişti.

...

Gündüz bu sefer daha şiddetli ağrılarla hastaneye getirilmişti. Bu seferki doktor tanısı, daha korkunçtu: Kronik böbrek yetmezliği.

Ona hayli bir serum, iğne, ilaç yazmışlar; uzun süreli yatak istirahatı öngörmüşler ve diyet yapmasını tavsiye etmişlerdi...

Gündüz; sevinmek bana iyi gelmedi, bir haftaya kadar yataktan kalkmalıyım ve Reyaset Bey'in vereceği o parayı almalıyım, diye geçirdi içinden ve para beni derhal iyileştirecek, paralı bir adam asla hastalanmaz, diye düşündü. Bunları düşündükten sonra, birden kanı kararı, morali bozuldu. Kendi kendine söylendi, işlerin tam da yoluna girdiği bir zamanda,

hastalanmanın sırası mı? Böyle bir zamanda insan hasta yatar mı? Üstelik elde avuçta metelik yok. Acaba beni veresiye tedavi ederler mi? Bir hafta sonra, nasıl olsa param gelecek, tüm masrafları fazlasıyla öderim nasıl olsa...

Hiç hali yoktu. Kaç gündür doğru dürüst uyuyamadığından, uykusuzluk onu kendi sularına çekmeye başladı. Gözleri kendiliğinden kapanıyordu...

... Gözlerini yeniden araladığında bir hayli uyukladığını hissetti. Sesler geliyordu. Doktor Ülker'e bir şeyler söylüyordu:

-Hanımefendi, böbrek yetmezliği çok tehlikeli bir hastalıktır. Hasta bir süre gözetim altında kalmalıdır. Her iki böbrek de kısmen iflas etmiş durumda. Hemodiyalizle kanının temizlenmesini sağlıyoruz. Bu, hastalığın tedavisi çok pahalıdır. Tedavi ücretinin bir bölümünü devlet ödüyor ancak geri kalanı... Sizin çalıştığınız hastanenin başhekimi bana telefon edip çok fakir bir aile olduğunuzu söyledi. Ben, bizim eczaneye söyledim, serum ve diğer ilaçları, size bir aylığına veresiye verecekler...

Gündüz, konuşulanları dinliyordu, ama sesler bazen açıkça duyuluyor bazen hiçbir şey anlaşılmıyordu. Gündüz olanları düşünmeye başladı: Ülker, gidip kendi çalıştığı hastanenin başhekiminin karşısında, paramız yok, diye ağlayıp sızlamış; başhekim de buraya telefon edip iğne-ilaç alacak paraları yok, bu dilencilere ilaçları veresiye verin demiş anlaşılan... Bu itin kızı, herkese rezil ediyor beni... Kocamın parası yok, para kazanamıyor diye âleme ilan ediyor...

Gündüz'ün gözleri kapandı yeniden, dalıp gitti. Arada bir ayılıyor, doktorun dediklerini duyuyor sonra yine uykunun sularına batıyordu. Aslında hiç de uyumak istemiyordu. Doktorun söylediklerinin hepsini duymak istese de gözlerine söz geçiremiyordu.

-En kötüsü de hastalığın terminal faza aşamasına evirilmesidir. O zaman mutlaka böbrek nakli gerekir. Fakirsiniz, uygun bir böbreği bulup satın almaya gücünüz yetmez. Bu durumda

genellikle hastayı kurtarmak için, tabi ki uygun ise, yakınlarının yani kardeşlerinin böbreği nakledilliyor. Eşinizin kardeşi, bacısı var mı?

-Bir erkek bir de kız kardeşi var.

Gündüz, dalıp dalıp gidiyor, bir uyuyor, bir uyanıyordu. Tam olarak ayıldığında, odada yalnız olduğunu fark etti.

Cılız bir sesle hemşireye seslendi... Boğazı kurumuştu, birazcık su içmek istiyordu...

Yok, böyle olmazdı. Mutlaka ayağa kalkmalıydı. Böyle yatağa mahkûm olmak ona hiç yakışmıyordu...

Yan tarafındaki sehpanın üstünde duran cep telefonunu aldı. Saate baktı, saat akşam on bire beş vardı. Cep telefonunda cevapsız aramalar olduğunu gördü. Rüfet Bey ve gazeteci kız aramışlardı. Gazeteci kız, sürekli ondan bahseden yazılar yazıyordu, ama o kızın adı ne idi, hatırlayamadı. Bir de kardeşi Taleh aramıştı...

Önce Rüfet Bey'i aradı, Rüfet Bey'in telefonunu çaldırıp derhal kapattı. Birden Rüfet Bey telefonu açar da son kontörüm de boşa gider diye korkuyordu. Az sonra Rüfet Bey yeniden aradı:

-Büyük ressam, selam!

-Selam, Rüfet Bey.

-Reyaset Bey'le görüşebildin mi, sana para verdi mi? Neden arayıp da bana bilgi vermedin?

-Görüştüm, sayenizde Rüfet Bey, çok sağ olun, Reyaset Bey, parayı bir hafta sonra gel, al, dedi.

-Projeni ona anlattın mı?

-Doğrusu beni dinlemeye pek vakti yoktu. Kısaca izah ettim.

-Öyle demişse, parayı verir. Benim sözümü yere salmaz... Gündüz, sen ressamlar Birliğine niçin üye olmuyorsun? Ben sana ne zaman bu konuyu açsam, havaya taş atıp başını altına tutuyorsun. Ressamlar birliğe üye ol, bazı işleri sana yönlendirelim.

Bak, Gençler Sarayında dekorasyon işleri var. Konuşayım onlarla, işi sana versinler. İyi de para kazanırsın...

-Rüfet Bey, ben dekorasyoncu ressam değilim ki... Ben empresyonist bir sanatçıyım... Stant yapmak, köşe hazırlamak, reklam levhası yazmak, bu işler bana göre değil. Bunlar sanat adamının işi değil ki, bunları herkes yapar. Ancak benim yaptığım işi hiç kimse yapamaz. Eğer bana imkân verip bana meydan açarsanız, resim sanatının tarihine; hem kendi adımı, hem de Azerbaycan adını altın harflerle yazdırırım. Sanat söz konusu olduğunda, haddinden fazla kaprisliyim. İcra ettiğim sanata ihanet edemem.

- Sağlığın, sıhhatin nasıl? İyi misin? Ağrın, sızın yok ya? Geçen defa gözüme hiç de iyi görünmemiştin.

Gündüz hastanede yattığını ona söylememeye karar verdi:

-Fena değil, iyiyim, çok sağ olun.

-Sen de sağ ol...

Gündüz bu kez de gazeteci kızın telefonuna çağrı bıraktı ve bir süre bekledi. Kızın kendisini aramadığını görünce, bu sefer de kardeşi Talih'in telefonuna çağrı bıraktı. Talih derhal aradı onu:

-Alo, Gündüz.

-Evet, Taleh.

-Şimdi nasılsın? Ziba'yı da alıp hastaneye gelmiştim. Ama göremedik seni. Biz ne kadar ısrar ettiysek de bir faydası olmadı. Bizi, hemodiyaliz ünitesinden içeriye bırakmadılar.

-Doğru, burada kimseyi içeriye bırakmıyorlar.

-Böyle birdenbire ne oldu sana?

-Birdenbire mi? Ay canı sağ olasıca, ne zamandan beridir ölüm var, yasım yok! Bilmiyor musun?

-Doktor, böbrek yetmezliği, diyor. Kendine iyi bakarsan, iğneni ilacını da zamanında alırsan, geçip gider inşallah. Fazla üzülme, şimdi herkes hasta, hasta olmayan var mı?

Taleh, birazcık sustuktan sonra sözlerine devam etti:

-Yeteri kadar paran pulun var mı ki? Allah bir türlü yürü kulum demedi ki bize. Keşke bizim de elimizde üç beş manat olsa da kara günde, dara düşünce birbirimizin elinden tutabilsek...

Gündüz derinden bir ah çekti:

-Sen canını sıkma hiçbir problem yok.

-Hele bir normal koğuşa geç, gelip ziyaret edeceğiz seni. Bir diyeceğin, bir emrin var mı?

Gündüz biraz düşündükten sonra söyledi:

-Taleh, bizim Hamid, üç dört günlüğüne Rusya'ya gitmişti. Bu gün yarın dönecek. Ondan, tablolara ince detaylar işlemek için özel fırçalar getirmesini rica etmiştim. Hele Hamid'i bir ara, gelmiş mi, fırçaları getirmiş mi, bir sor...

-Tamam, sorarım, görüşmek üzere.

-Hoşça kal...

Gülare'nin oturduğu evi hatırladı... Tül perde, abajur ve aboyların birbiri ile uyumlu renkleri, geniş ve ferah mutfak, o özenle döşenmiş mutfakta içtiği hoş kokulu çay ve yediği tatlı yaş pasta... Acaba Gülare şimdi ne yapıyordu?

Hastane koğuşun cılız ışığında, sağına soluna bakındı. Yan tarafındaki hemodiyaliz makinesinin üstündeki yazıyı okumaya çalıştı. İNNO... Yazının devamını okuyamadı. İNNO... Yarı karanlık odada, epey çaba sarf etse de bu sözün sonunu göremedi.

Birden susuzluğunu hissetti ve yeniden hemşireye seslendi.

...Demek, Reyaset Bey üç bin dolar verecek... Yazık oldu, ortada hiçbir sebep yokken, iki bin dolarını kesmişti Reyaset Bey. Ama bahşiş atın dişine bakılmaz... Varsın üç bin dolar olsun. Üç bin dolar kaç manat ediyor? Hesaplamaya başladı. En azından iki bin dört yüz manat. Acaba hastane masrafları ne kadar tutacak?

Canı sigara istedi, olsa, büyük bir memnuniyetle içerdi. Ciğerleri, sigara içmesi için yanıp tutuşuyordu adeta.

... Hastane masraflarına en az beş yüz manat gidecekti... Ev kirasına da üç yüz altmış manat vermem gerekiyor. Hamid'e, amcaoğluna, ressam dostlara da tam dokuz yüz elli manat borcum var. Seksen yedi manat da dükkân sahibine... Bütün bunlar kaç manat ediyor?

Telefonunun hesap makinesini açıp borçlarını topladı ve içinden, kendi kendine konuşmaya başladı:

...Borçların tamamı bin sekiz yüz doksan yedi manat ediyordu. Üç manat da internet kafedeki o oğlana hediye alırım. Rizvan ile Aydan'ı Mc Donalds'a götürmek için de on manat... Etti iki bin manat. Geriye ancak dört yüz doksan manat kalır. Hele Ziba'nın evine hediye alınacak... Neyse, kalan para ile biraz yağlı boya ve sulu boya alırım. Guaj ve pastel boyaya gerek yok. Tuval için keteni de yeteri kadar alırım... Acaba İngiltere'deki tanıdıklar, benim tablolarımı hiç para ödemeden müzayede salonunda açık artırmaya sokabilirler mi?

Telefonu çaldı, gazeteci kız idi:

-İyi akşamlar Gündüz Bey, telefon etmişsiniz, bağışlayın, duymamışım.

Kızın çağrı bıraktığımdan haberi yok, kendisini aradığımı sanıyor, diye düşündü, buna sevindi.

-İyi akşamlar, hanım kız, nasılsın?

-Sağ olun, Gündüz Bey. Ben gün içinde sizi aradım. Hastaneye kaldırıldığınızı duyunca endişe ettim. İzin verirseniz, konuşmalarımızı kaydedeyim ve gazete için bir haber hazırlayayım.

-Buyurun, buyurun...

Kısa bir süre sonra gazeteci kızın sesi geldi:

-Gündüz Bey, niçin hastaneye yattınız? Doktorlar sizin rahatsızlığınıza hangi teşhisi koydular?

-Üre...

-Yanılmıyorsam, bu bir böbrek hastalığı, öyle değil mi?

-Evet, evet. Kronik böbrek yetmezliği...

-Şu an kendinizi nasıl hissediyorsunuz?

-Fena sayılmam.

-Ressam arkadaşlarınızdan, devlet yöneticilerinden, sizi ziyarete gelen oldu mu?

-Ben hemodiyaliz ünitesindeydim, üstelik daha bu gün hastaneye yattım. Yani hastaneye yattığımdan henüz kimsenin haberi yok.

-Çalışmalarınız nasıl gidiyor?

-Fena değil.

-Projenizi tamamladınız mı?

-Henüz değil, ama işin yarısı bitti.

-Siz, yeni yılın arifesinde, bu projenizle dünyada ses getireceğinize dair bir söz vermiştiniz. Eylül de dünyadaki önemli salonlarında sergilenecek olan bu eserlerinizin, daha sonra meşhur sanat sergilerine çıkacağını da söylemiştiniz. Fakat Ekim ayı girmek üzere ve siz bu projenizi henüz bitirmemişsiniz.

-Hanım kız, benim bazı sorunlarım vardı. O sorunlarımı halledeyim, vaadimi yerine getireceğim.

-Gündüz Bey, diğer ressamlar sizin için, o, güya herkesten farklı olduğunu ispatlamak için, eski köye yeni adet getiriyor; köhne pazara yeni narh koyuyor, diyorlar. Bununla ilgili ne diyeceksiniz.

-Ben, onların bu görüşüyle ilgili bir şey söylemek istemiyorum.

-Gündüz Bey ben bir gazeteci olsam da ressamlıktan ve resim sanatından anlamasam da sizin diğer ressamlardan ayrı olma isteğinizin farkındayım.

-Bunu nasıl fark ettiniz?

-Sıradan renklerle çalışmanız, paletinizin soğuk renklerle dolu oluşu, kolay görünen, basit kavranan eşyaları olağanüstü bir şekilde tuvale aktarmanız, bu isteğinizden kaynaklanıyor bence...

-Hanım kız, biliyorsunuz ki, ressam, fotoğraf makinesi değildir. Ressam, bir fotoğraf makinesi gibi, gördüğü bir manzarayı,

gördüğü bir insanın yüz hatlarını olduğu gibi aktarmamalıdır. Eğer eşyayı veya objeyi bire bir temsil etmek gerekseydi, fotoğraf makinesi bunu ressamdan daha iyi yapardı. Bu, tuvalin, fırçanın, resim sanatının sonu demek olur. Resim sanatının: Estetik, bilgilendirme, ideoloji, belgeleme, sosyal eğitim ve dinî-manevi eğitim olmak üzere altı bileşeni vardır... Ben bu bileşenlerin hepsini bir fonksiyonda birleştiriyorum. Zahiren görünen objenin dâhili tasvirini yapmaya çalışıyorum.

Birden Gündüz, sohbetin konusunu değiştiriverdi:

-Hanım kız, sizden bir ricam var.

-Buyurun

-Bana bir paket sigara getirebilir misiniz?

Kızcağız ne diyeceğini şaşırmıştı. Neden sonra cevap verebildi:

-Gecenin bu saatinde mi?

Gündüz ah çekti:

-Neyse, gerek yok... Canım müthiş sigara istemişti. Ne yapayım, ciğerim yanıyor, dayanamıyorum. Yakında hiç kimse de yok ki yardımıma gelsin...

Gazeteci kız yumuşadı birden:

-Tamam, getiririm. Hangi sigaradan istersiniz, hangi hastanede hangi serviste yatıyorsunuz, söyleyin.

Gündüz, gazeteci kıza gereken bilgileri verdi... Rahatlamıştı. Geriye yaslanıp telefonu dolabın üstüne yenice koymuştu ki, telefon çalmaya başladı.

-Alo.

-Gündüz, şimdi nasılsın?

-Ülker, sen misin? Kimin telefonundan arıyorsun?

-Komşudayım, Azade'nin yanındayım. Onun cep telefonundan arıyorum. İçim rahat etmedi. Senin yanında kalacaktım, ama doktor izin vermedi. Evine git, dedi. Eve geldim, ama aklım sende kaldı...

-İyiyim, fena değilim. Haydi, kapat, Azade'nin de kontörünü bitirme. İyiyim, sağ ol

-Doktor, haşlanmış patates püresi, buğulanmış et, bir de tavuk eti yesin, meyve suyu içsin, demişti.

-Tamam Ülker! Başkasının telefonu ile konuşuyorsun, kısa kes!

-Azade'den yirmi manat borç aldım, maaşımı alınca veririm, dedim...

-Niye borç alıyorsun? Niye beni herkesin yanında küçük düşürüyorsun, beni rezil, kepaze ediyorsun? O parayı geri ver! Bana hiçbir şey lazım değil! Sağ ol!

Telefonu kapatıp dolabın üstüne fırlattı.

Diliyle dişinin arasında bir hayli mırıldandı ve sonra yeniden hemşireyi çağırdı. Hemşire içeri girdi.

-Deminden beridir sizi çağırıyorum. Çok susadım, bana biraz su verir misiniz?

Hemşire, bardağı yarısına kadar kaynamış suyla doldurup verdi:

-Çok su içmemelisiniz, bunu için, yeter...

Gündüz suyu kana kana içti ve hemşireye teşekkür etti.

Acaba gazeteci kız ne zaman gelir? Çok geç kalmaz inşallah, diye geçirdi içinden. Odadaki eşyaları gözden geçirdi yeniden. Hemodiyaliz makinesinin üstündeki yazıyı kez okudu: İNNOVA... Sonra düşünmeye başladı: Bu gün Eylülün yirmi beşi, saat de gece on ikiye çeyrek var... Demek, Ekimin birinde, saat on birde parayı alacağım. Parayı almam için kaç saat var acaba?

Yeniden eline aldığı telefonun hesap makinesi ile hesaplamaya başladı. Tam yüz otuz bir saat on beş dakika sonra... Bu hesabı yaptıktan sonra bedeninde bir rahatlama hissetti. Koridordan bir ses duydu. Galiba gazeteci kız geliyordu. Çok iyi bir kız, diye geçirdi içinden, beni her zaman gündemde tutuyor, hakkımda yazılar yazıyor... Reyaset Bey'den parayı alınca, buna da bir hediye almak lazım... Mesela bir parfüm...

18. BÖLÜM

Hamid evdeki eşyaların altını üstüne getirdi... İçinde küçük bir ümit vardı: Emine evde yalnız kalmaktan korkmuş ve annesine gitmiş olabilirdi...

Emine'nin eşyalarını, elbiselerini odanın içine döktü... Olamaz... Emine en güzel elbisesini giyinmiş, el çantasını ve pahalı parfümlerini de yanına almıştı... Demek ki Emine annesinde olamazdı...

Başka hiçbir ihtimali düşünemiyordu Hamid. Hiçbir düşünce aklına yatmıyordu... O, karısı Emine'nin, birileriyle olduğundan yüzde yüz emindi...

Kalbi, göğsünden çıkıp dışarı fırlayacakmış gibi çarpıyordu. Elleri titreye, titreye bir sigara yaktı... Bütün bu olup bitenlerden dolayı kendisine sövdü... Nasıl aldanmıştı, rahat hayatını karmakarışık bir hale nasıl getirmişti, her şeyini nasıl kaybetmişti...

"Ah, Emine ah! Seni melekkılığına girmiş şeytan! Senin neyin eksikti? Şimdi altına yattığın her kim ise, onun erkekliği benden daha mı güçlü! Belki de onun parası benden daha çok?"

Hamid'in gözlerinden yaşlar akıyordu...

Kanepeyi kaldırıp, kanepenin altındaki plastik torbaya sarılmış olan tabancayı çıkardı. Kararı kesindi. Emine'yi de, Emine'nin oynaşını da cehenneme uğurlayacaktı...

Tabancasını ceketinin cebine sokup kapıyı çarparak evden çıktı...

Güzergâhını belirlemişti. Novhanı bağlarına, Nermine ile o oğlanın buluştuğu bağ evine doğru yola çıktı...

Gece, saat bir buçuktu. Evlerde tek tük ışıklar yanıyordu. Başını çevirip Emine'nin ailesinin oturduğu eve baktı. Evin ışıkları yanmıyordu... Birdenbire, önce onların evine giderek kapıyı çalmaya karar verdi.

Yıldırım hızıyla yukarı çıkıp gri renkli demir kapıyı; önce eliyle, sonra elindeki anahtar ile çaldı ve en sonunda tepiklemeye çalmaya başladı... Kapı açılmıyordu. Mutlaka beni gördüler ve kapıyı o yüzden açmıyorlar, diye düşündü. Emine'nin yedi sülalesine birden küfürler savurdu ve geldiği gibi, hızla aşağı indi.

Sokağa çıktı. Hurdaya dönen arabasını hatırladı ve yine, hem Emine'ye hem de yedi sülalesine sövdü...

Beş dakika sonra bir taksi gelip onun önünde durdu. Hamid ön kapıyı açıp taksiye bindi. Taksici yaşlı bir adamdı, Hamid'i dikkatle süzdükten sonra:

-Ay oğul, önce nereye gideceğini söyle ki, fiyatta anlaşırsak, taksiye ondan sonra binersin, dedi.

-Nereye gittiğimin senin için ne önemi var? Nereye dersem oraya süreceksin. Parasıyla değil mi? Şimdi sür Novhanı'ya.

Yaşlı taksici, Hamid'in konuşma tarzını hiç beğenmedi, üstelik Hamid'in çok heyecanlı olmasından da hoşlanmadı. Bir hayli düşündü, tereddüt etti:

-Yok, ay oğul, Novhanı'ya gidemem. Ancak şehir içinde nereye dersen, götürürüm.

Hamid öfkeli bir halde sesini yükseltti:

-Tutalım ki, beni Ahmedli'ye götür, dedim. Ora şehir içi, oraya götüreceksin, ama Novhanı'ya götürmeyeceksin öyle mi? Novhanı Ahmedli'nin yanındadır, ne farkı var ki.

Taksici, önce tıkandı kaldı, cevap veremedi ve neden sonra dillendi:

-Orda kalacak mısın; yoksa geri dönecek misin?

-Henüz oraya gitme işini konuşuyoruz. Tutalım ki geri döneceğim. Sen sür, acelem var! Paranı fazlasıyla vereceğim, problem yok.

-Orda ne kadar bekleyeceğim seni?

Hamid'in sabrı tükendi:

-Be adam! Sür, acelem var, dedim, duymadın mı? Beş on dakikalık bir işim var orda, sür!

Taksici anında fiyatı belirledi:

-Otuz manat alırım.

-Sür!

Taksi hareket etti ve yaşlı adam konuşmaya başladı:

-Ay oğul, gecenin bir yarısıdır. Ben de bu yaşımda risk alıp seni Navhanı'ya götürüyorum. Müşterimin kim olduğunu, hangi yuvanın kuşu olduğunu nerden bileyim? Ya kimsesiz, ıssız bir yerde, birden arabayı durdurup, bıçağı döşüme dayar da in aşağı dersen... İnsanoğlu çiğ süt emmiş, her şey olabilir... Bu yüzden de ben sana bazı sorular sorup...

Hamid çok sinirliydi, onun sözünü yarıda kesti:

-Be adam! Senin bu külüstür araban, benim neyime gerek? Benim son model jipim var.

Taksici, kendi arabasını övmeye başladı?

-Sen bunu modelinin eski olduğuna bakma? Ben bu arabaya yıllardır, gözüm gibi bakmışım...

Adam bu kez da arabasının tarihçesini anlatmaya başladı. Kardeşi ile Tolyatti'ye gittiklerini, orada galeriye girip bu arabayı seçmelerini...

Taksici ara vermeden anlatıyordu:

-Bir komşum var, adı Abbas. O da benim gibi bir parça ekmeğe mahkûm, gece gündüz çalışır. Martın on dokuzunda, gece yarısı zavallıya Patamdar Kavşağında el kaldıran üç kişi, bizi Lökbatan'a götür, demişler. Abbas, yazık, onlardan korkmuş, önce götürmek istememiş. Sonra onlar, ne istersen vereceğiz

demişler. Paranın yüzü sıcak, Abbas kabul etmiş... Zapravka'ya varmadan arabayı durdurmuşlar ve sopa ile zavallının kafasına nasıl vurmuşlarsa, hâlâ kendinde değil, deli gibi dolaşıyor... Arabasını da dört gün sonra, hurda bir halde Nevaî polis noktasının yakınlarında bulmuşlar...

Novhanı'daki bağ evlerinin arasından ilerliyorlardı. Hamid taksiciye nereden gideceklerini gösteriyordu...

-Buradan dön. Evet, şimdi doğruca ileri sür... Burası olmalıydı... Yanlış geldik, biraz geri gel... Diğer dönemeçten sonra... Tamam, burada dur. İşte o bağ evi...

Hamid vakit kaybetmeden arabadan inip bahçe duvarından atladı, içeri girdi. Evin etrafına bir tur attı. Arka pencerede, yine mum ışığında kıpırdayan siluetler göreceğini sanıyordu, göremedi. Pencerede hiç ışık yoktu.

Balkona geçip balkon penceresinde boşta duran camı yerinden çıkarıp elini uzatarak kapının kilidini açtı ve oradan evin içine daldı.

Mutlaka içip eğlenmişler, keyif sürmüşler ve şimdi de uyuyor olmalıydılar. Hamid onları karyolada hayal etti ve Emine ile oynaşının uykudan uyanınca nasıl tir tir titreyeceklerini düşündü... Hatta hayalinde onların şakağına kurşun sıktı, beyinlerinin dışarı çıkmasını seyredip haz aldı...

İşte o oda... Kapıyı omzu ile iteleyip içeri geçti. İçerde in cin top oynuyordu. Evdeki eşyalar yerli yerinde olduğundan burada hiç kimsenin olmadığı anlaşılıyordu... Bütün odaları tek tek dolaştı. Kimse yoktu...

Emine'yi bu bağ evinde, üstelik oynaşıyla birlikte yakalayacağından emindi. Bu yüzden pür telaş buraya kadar gelmişti. Umduğunu bulamayınca ve birdenbire her şey tersine dönünce ne yapacağını şaşırdı. Bu duruma hazırlıksız yakalanmıştı...

Karanlık, soğuk ve bomboş bağ evinin koridorunda bir sigara yaktı, sigarasından çekerek düşünmeye başladı. Şimdi

nereye gidecekti? Emine'yi nerede arayacaktı? Bu koskoca şehirde, hangi saunaya, hangi gece kulübüne, hangi restorana yüz tutacaktı?

Birden, tekrar Eminelerin evine dönme düşüncesine kapıldı. Oraya gidip kapıyı kırmalı ve eve girmeliydi. Emine'nin nerede olduğunu, ancak fahişe ablası Nermine bilirdi...

"Benden kurtulacağınızı mı sandınız? Nasıl kurtulacaksanız, kurtulun bakalım! Sizin fahişeliğinizi, bütün Azerbaycan'a ilan edeceğim..."

Geriye döndü, dışarıda kendisini bekleyen taksiye bindi. Taksicinin soru sormasına fırsat vermeden:

-Çabuk ol, geldiğimiz yere götür beni, dedi...

...Gece saat üçe geliyordu. Hamid, Eminelerin kapısını kırmak üzereydi. Üç dört adım geri çekiliyor, sonra olanca gücüyle kapıyı omuzluyor, tepikliyor, ağza alınmayacak küfürler savuruyordu...

Nihayet, karşı dairenin kapısı açıldı, orta yaşlı, sakallı bir adam, don köynek yataktan kalktığı için kapıyı yarıya kadar aralayıp oradan başını çıkararak sordu:

-Hey Müslüman! Hey vatandaş! Gecenin bu saatinde, sen ne yapıyorsun? Niçin bizi rahatsız ediyorsun? Hem adamın kapısını niye kırmaya çalışıyorsun? Görüyorsun ki evde yoklar...

Hamid öfkeyle adama baktı:

-Ne demek evde yoklar! Gecenin bu saatinde, evde değillerse, hangi cehennemdeler?

Yarı açık kapının arkasından bir kadın sesi geldi:

-Ne oldu Reşid?

-Birisi gelmiş, Barat'ın evinin kapısını kırıyor. Evde yoklar, diyorum, ama inanmıyor.

Hamid sesini birazcık kısarak onlara söylendi:

-Be insanlar, ben yabancı değilim, Barat'ın damadıyım. Bunlar nerdeler?

Kadın kapıdan başını çıkarır çıkarmaz Hamid'i tanıdı:

-Aaa, bu Hamid! Melek Bacının oğlu, dedi ve hemen ardından da ekledi:

-Hamid, onlar Periküşkül'e; Sugra'nın bacısı kızının nişan törenine gittiler. Periküşkül buraya biraz uzak olduğundan, orda kalmışlardır. Sugra Bacının...

Hamid kadının sözünü devam ettirmesine izin vermedi:

-Emine'yi de mi oraya götürdüler, dedi. İçinde bir ümit dalı yeşerdi. Emine de onlarla birlikte; teyzesinin kızının nişanına gitmiş olabilirdi...

Ancak kadın onun yeşeren ümit dalını kurutuverdi:

-Yok, Emine'nin de onlarla gittiğini görmedim. Buradan Sugra, Barat ve Nermine, üçü birlikte çıktılar...

Demek onlar nişana Periküşkül'e gitmişti; Emine de bilmem nereye... Kocam Rusya'da nasıl olsa, hayatın tadını çıkarayım, demiştir... Demek öyle ha! Kocan sana öyle bir oyun oynayacak ki, gör bakalım hayatın tadını...

Çok şükür ki, komşuları, kardeş gibiydiler, onların gittiği adresi biliyorlardı. Bu yüzden de Sugra'nın bacısının evini bulmak zor olmayacaktı. Komşuların dediklerine göre, pazaryerinin karşısındaki apartmanın beşinci katıydı...

Hamid bu kez taksi bulmak için epey uğraştı. Neden sonra, güçlükle bulduğu taksinin genç sürücüsü, onu verilen adrese götürüp getirmek için seksen manat istedi. Hamid bu fiyatı derhal kabul etti ve taksiciye:

-Elinden geldiği kadar hızlı sür, beni bir an önce oraya ulaştır, dedi...

Sürücü ise yolların çok kötü olduğundan şikâyet edip elinden geleni yapacağını söyledi. Yaklaşık bir saat sonra, Hamid aradığı adrese ulaştı. Saat sabah dört yirmiydi. Binanın beşinci katına çıkıp kapıyı önce yavaş yavaş sonra da sert şekilde çalmaya başladı...

Kapıyı açan olmadı. Hamid bu kez, kapıyı tepiklemeye başladı... Az sonra, kapı merceğinde bir ışık belirdi ve içeriden boğuk bir erkek sesi geldi:

-Kim o?

-Hamid, aç!

-Hamid de kim?

-Sugra'nın damadı.

-Sugra'nın damadı mı?

Kapı kilidinin sesi duyuldu ve ardından kapı açıldı. Zayıf, çelimsiz bir adam, onu içeri davet etti.

-Adını unutmuşum oğul, adın, galiba...

-Hamid!

-Haa, tamam, hatırladım. Sugra Bacı, senin Rusya'da olduğunu söylemişti. Demek ki ansızın geldin...

-Evet, öyle oldu, dedi Hamid, biraz sonra burada büyük bir fırtına koparacağını düşünüp, kendisine saygıda kusur etmeyen bu çelimsiz adama acıdı.

-Hamid, direk buraya mı geldin, yoksa önce evine mi uğradın?

-Eve uğramıştım.

Adam onu mutfağa davet etti ve:

-Evimiz iki odalıdır. On beş de misafirimiz var. Kusura bakma, buyur, mutfakta oturalım, dedi. Mutfağa girer girmez de sordu:

-Karnın aç mı?

Hamid mutfağa şöyle bir göz attı ve ev sahibinin çok fakir biri olduğunu hemen anladı...

-Yok, aç değilim, zahmet etmeyin.

-O zaman hanımı çağırayım ki sana bir yatak yapsın... Ne iyi ettin de geldin. Yarın kızımızın nişan töreni olacak...

-Yatağa gerek yok, gideceğim. Aşağıdaki taksi beni bekliyor. Sen Sugra'ya haber ver, uyandır, ona diyeceklerim var.

Adam:

-Şimdi haber veririm, deyip gitti ve birkaç saniye içinde de geri geldi:

-Hanımı uyandırdım, ona Hamid geldi, git Sugra'yı uyandır, dedim. Bekle, şimdi gelir, dedi ve gaz ocağını yakıp çaydanlığı üstüne koydu ve ekledi:

-Bari bir bardak çayımızı iç!

Hamid bir sigara çıkardı ve yaktıktan sonra, başı ile "yok" der gibi işaret etti. Adam büyük bir dikkatle onu süzdü:

-Yüzüne bakınca, hemen anlaşılıyor. Ya çok yorgunsun, ya da hastasın sen...

Odadan fısıltılar geliyordu. Hamid içini çekti. Sugra'nın, içinden çıkılamaz bir durumda olduğunu ve ne yapacağını bilemez bir halde olduğunu düşünüyordu...

Fısıltılar devam ediyordu. Sugra ise gelmiyordu. Hamid, adama öfkeli öfkeli baktı:

-Daha ne kadar bekleyeceğim?

Adam:

-Şimdi, deyip yine yan odaya geçti ve az sonra mutfağa dönüp,hemen geliyor, dedi. Adamın ardı sıra, mutfağa ufak tefek bir kadın geldi. O kadın:

-Boyuna kurban olayım damat, deyip Hamid'e sarılıp öpmek istedi. Hamid biraz sert bir hareketle kadını kenara iteleyip:

-Sugra nerde, diye sordu.

Hamid'den böyle bir hareket beklemeyen kadın, ummadığına uğramış bir halde ve sorgu dolu bakışlarla kocasına baktı. Adam ortamın gerginliğini yumuşatmak için mecburiyetten gülümsedi:

-Damadın morali bozuk... Yoldan geldi, ya çok yorgun ya da hasta, dedi.

Hamid, ben bunların hepsini büyük bir memnuniyetle; üstelik de "of" bile demeden gebertirim, benim karşıma nerden çıktı bu alçaklar, diye geçirdi içinden. Ya Emine? Niye böyle bir iş yaptı? Emine'nin neyi eksikti? Nasıl da mutluyduk, ne güzel

günler yaşamıştık, Emine nasıl da güzel, nasıl da ihtiraslıydı... Hiç doyamadım ona, hiç doyamadım...

...Emine'yi bulduğumda, kurşunu alnının ortasına sıkacağım. Beynini paramparça edeceğim. Bana ihaneti tasarlayan o beyin parçalar halinde duvara yapışacak...

Sonra, Emine'yi kalbinden vurmak gerektiğini düşündü. İhanet önce kalpte başlar, sonra beyne geçer, Emine'nin beynini de kalbi idare ediyor, diye geçirdi içinden...

Mutfağın kapısından Sugra göründü:

-Vay vay vay! Senin yolunda ölürüm. Bir gün erken geleceğini bilseydik, buralara gelir miydik, dedi ve yaklaşıp hal hatır sorarak Hamid'i öpmek istedi:

-Ne var, ne yok, nasıl gittin, nasıl geldin?

Ancak Hamid Sugra'ya çok kaba davrandı, onu da elinin tersiyle kenara iteleyip sordu:

-Emine nerde?

Sugra şaşkınlıkla damadını süzdü:

-Ne? Emine mi? İşte, orada, uyuyor.

Hamid, Sugra'nın bu soruya karşı yüz çeşit yalan söyleyebileceğini; hem de akla hayale gelmedik şeyler uyduracağını önceden düşünmüştü... Ancak onun, böylesine basit bir cevap verebileceğini, aklının ucuna dahi getirmemişti...

-Emine'yi buraya çağır, diye sertçe çıkışıp Sugra'yı azarladı. Emine'nin kendisine ihanet ettiğinden o kadar emindi ki, Sugra'nın söylediklerine inanası gelmiyordu.

Sugra bacısına ve bacısının kocasına özür dileyen gözlerle baktı:

-Damat haklı, onca uzun yoldan gelmiş ve bizi evde bulamayınca da tabi ki rahatsız olmuş...

... Biraz sonra Emine, gözlerini ovalaya ovalaya Hamid'in karşısına dikildi... Emine onu gördüğüne çok sevinmişti. Mutfaktakilerden utanmasa, koşup Hamid'in boynuna sarılacaktı...

-Sen, yarın gelecektin? Niçin böyle erken geldin?

Hamid Emine'nin bu sorusuna, soruyla karşılık verdi:

-Sen, dün neredeydin?

Emine onun gözlerinin içine baka baka:

-Evdeydim, dedi.

-Nasıl yani? Ben bütün gün, bütün gece eve telefon ettim, niye cevap vermedin...

Hamid, bu sorunun cevabını çok beklemedi, Emine anında cevapladı:

-Telefon bozuk... Sana kaç defa dedim ki bana bir cep telefonu al. Almadın. Kendi cep telefonumu kullanmama da izin vermiyorsun... Ben ne yapayım?

...

Evdekilerin tüm ısrarına rağmen Hamid Emine'yi de alıp eve doğru yola çıktı... Onlar taksinin arka koltuğuna oturmuşlardı. Hamid ellerini başının arkasından geçirip çapraz bağlamıştı.

Emine başını Hamid'in göğsüne yaslamış ona iyice sokulmuştu, yüzünde öyle mutlu bir ifade vardı ki...

Hamid içini kemiren şüphelerden bahsedemiyor; o konuda hiçbir şey söyleyemiyordu. İçindeki şüphe bulutları henüz tam olarak dağılmamıştı. Ya dün? Dün Emine nerdeydi? Bütün gün telefona cevap vermemişti. Telefon çalışmıyor demişti, belki de yalan söylüyordu?

... Hamid eve girer girmez ev telefonuna sarıldı, cep telefonunu çıkarıp evi yeniden aradı. Cep telefonu çağrı yapıyordu, ama ev telefonundan ses çıkmıyordu. Ahizeyi kaldırıp eline aldı. Telefon, gerçekten de çalışmıyordu, sadece bir hışırtı sesi duyuluyordu, o kadar. İçini yiyip bitiren şüphe bulutlarından ancak o an kurtulabildi ve derin bir nefes aldı. Bir köşeye çekilmiş ve kendisine bakan Emine'ye sarıldı ve onu aralıksız öpmeye başladı.

Boş yere bu melek gibi kızdan şüphelendim, ona kara çalıp hakkında kötü düşündüm, diye düşündü ve pişmanlığın denizinde yüzdü gizlice...

Ne güzel, şirketi iflas edip dağılsa da, ailesi dağılmayacaktı, en güzeli de katil olup kalan ömrünü hapishanede çürütmeyecekti...

19. BÖLÜM

Gündüz, kendi kendine, sen, niçin kara günler için para biriktiremiyorsun, bunun sebebini biliyor musun, diye sordu ve cevabı da kendisi verdi: Çünkü ak günün yoktur! Verdiği bu cevaptan dolayı gülümsedi. Gerçekten de güzel söz, diye geçirdi içinden.

Reyaset Bey'in işyerine gitmesi için daha yarım saati vardı. Bu süre içinde sergi salonunda gösterime sunulan çağdaş Rus ressamlarının tablolarına göz atmaya karar verdi.

Sergi salonuna giriş ücretsizdi. Kapının ağzında oturan yaşlı kadına selam verdi ve hatırını sordu:

-Asya Teyze, nasılsın, iyi misin?

-Gündüz! Vah! Teyzen sana kurban olsun, çok kötü görünüyorsun. Hasta falan olmayasın?

-Yok, her şey yolunda, deyip salona girdi.

Salonda çok az insan vardı. Tablo sayısı çok olduğundan, iki sıra halinde duvara iliştirmişlerdi. Gündüz, sol taraftan başlamaya karar verdi. Natürmort... Peyzaj... Abstraksiya... Portre...

Bu eserleri niçin karışık dizmişler, diye söylendi. Bir tablonun önünde hayli bekledi. Oldukça büyük olan tabloda Feodal dönem Rus kiliseleri tasvir edilmişti ve bu tablo göz okşuyordu.

Gündüz'ün dikkatle bu esere baktığının gören sarışın, sakallı bir adam ona yaklaştı:

-Nu çto, nravitsa.[50]

Gündüz başını evet dercesine başını salladı.

Adam, yüzünde bir memnuniyet ifadesiyle devam etti:

-Eto moya rabota.[51]

Gündüz'ün, ben de ressamım, demesinden etkilenip sözlerine devam etti:

-Hoçu sozdat obrazı dobra i zla, blakodorya klassikam literaturı[52], deyip Gündüz'e diğer tabloyu gösterdi:

-Zdes ya ispolzoval "Slovo o polke İgoreve.[53]

Gündüz'ün merakla tabloya baktığını gören adam, hemen sordu:

-A vı çto resuyete? [54]

Gündüz, empresyonist olduğunu söyledi. İnsanların iç dünyasını, eşyaların dâhili kuruluşunu, hayatın bütün olarak görünmeyen bölümlerini tablolaştırdığından bahsetti. Rus ressam iyice meraklandı ve ona; üçüncü bin yılda, üçüncü nesil teknolojilerin, meydanı fathettiği bir dönemde, neden kendi devrini yaşamış ve tarihin arşivine yuvarlanmış bir konuya başvurduğunu sordu. Gündüz de, ideallerini hayata geçirmek için sadece bu konuyu işlemeyi yeterli gördüğünü söyledi.

Rus ressamla birlikte diğer tabloyu seyrettiler. Bu tabloda, bir balıkçı, denize attığı ağı çekiyordu, ağın içine hayli balık düşmüştü. Ressam gümüş renkli balıkları öyle canlı vermiş, balıkların pullarını öyle gerçekçi çizmişti ki, seyredene keyif veriyordu.

Rus ressam sordu:

-Nu kak?[55]

50 Hoşunuza mı gitti?

51 Tablo benim eserim!

52 Edebiyat klasiklerinden yararlanarak iyiyle kötünün simgesel kahramanlarını yaratmak istiyorum.

53 Burada ben İgor Polku destanından yararlandım.

54 Siz, neler yapıyorsunuz?

55 Nasıl buldunuz?

Gündüz, kendisinin balığı ve ağı bu kadar gerçekçi olarak yapamayacağını itiraf ettikten sonra; bundan daha da gerçekçi olanını fotoğraf makinesi yapar, dedi. Bu kadar gerçekçi ve eşyayı temsilde bu kadar yakınlığa gerek olmadığını; ressamın da bir fotoğraf makinesi olamayacağını söyledi.

Gündüz, bir hayli düşündükten sonra:

-Bu resmi ben yapmış olsaydım, ağa yakalanan balıkların yüzünde ölüm korkusu, balıkçının yüzünde de sevinç ifadesi olurdu. Ağın bir köşesine balıkların kaçması için delik yapardım ve o delikten tekrar suya düşen bir balığı resmederdim. Ağdan kurtulan balığın berelmiş gözlerine ise azatlığa teşnelik hislerini verirdim...

Rus ressam:

-Herkes, kendi yaptığı işi kusursuz görür, dedikten sonra, tablolarına bakan genç kızlara yaklaştı, onlarla selamlaşıp eserleri hakkındaki izlenimlerini sordu.

Gündüz, Rus ressamın aniden yanından gitmesine bozuldu, cep telefonundan saate baktı, daha yirmi dakika burada kalabilirdi...

Diğer ressamlar eserlerini de inceledi. Tekrar saate baktı, vakit yaklaşıyordu, çıkışa doğru yürüdü ancak ne düşündüyse aniden durdu, geriye dönüp az önceki Rus ressama yaklaştı. Ressam, balıkçı tablosuna hayran kalan kızlarla fotoğraf çektiriyordu. Gündüz'ü görünce, sual dolu gözlerle ona baktı. Gündüz, onun alnı üstüne kaldırdığı gözlüğünün sarı çerçevesinin süzerek:

-Siz az önce, edebiyat klasiklerinden yararlanarak iyi ve kötü tipini yaratmak istediğinizi söylemiştiniz. Genceli Nizamî'yi tanıyor musunuz?

Rus ressam:

-Evet, çok eskinden Şark'ın en büyük şairi ve düşünürüymüş, dedi ve ekledi: Yanılmıyorsam Fars şairidir.

Gündüz heyecanla atıldı:

-Olmaz! Ona Nizamî Gencevî de derler. O, Azerbaycan'ın dâhi şairidir. "Gencevî," Genceli anlamına gelir. Gence ise Azerbaycan'ın medeniyet merkezlerinden ve en büyük şehirlerinden biridir.

Ressam başını salladı:

-Ya ne znal.[56]

Gündüz hevesle:

-Eğer sen, iyi ve kötü tiplerini işleyen değerli bir eser yapmak istiyorsan, Nizamî'nin eserlerine müracaat etmelisin, dedi. Onun ölmez eseri olan hamsesi sana öyle çok malzeme verir ki, sen, yüzlerce eser meydana getirirsin. Hatta Nizamî'nin "Hayır ve Şer" adlı bir eseri de var.

Ressam çok meraklanmıştı:

-A atkuda mojna nayti yevo proizvedeniya na russkom yazıke?[57]

Gündüz ona, internetteki arama sitelerine girip Genceli Nizamî'nin hayatı ve sanatı hakkında Rusça malumatlara bakmasını tavsiye etti. Rus ressam ise, mutlaka bakacağını ve bu büyük şair hakkında detaylı bilgi edineceğini belirtti.

Gündüz onunla vedalaşıp ayrılırken, şunları da söyledi:

-Siz, Nizamî'yi sadece Azerbaycanlı olduğu için övdüğümü sanmayın sakın. Ona duyduğum sevginin tek nedeni bu değil inanın ki... Nizamî'nin, benim onu övmeme ihtiyacı da yok. Onun muhteşemliğini size sadece bir olay ile ispatlayabilirim. İkinci Dünya Savaşı yıllarında, Ekim 1941'de kuşatma altında olan Leningrad ahalisi, soğuktan ve açlıktan kırılırken; insanlar yine de şehir merkezine, Strelna, Peterkof, Puşkin, Kronştadt, Pavlovsk kütüphanelerine gidip Genceli Nizamî'nin kitaplarını okuyorlardı.

Ressam büyük bir şaşkınlıkla sordu:

56 Bunu bilmiyordum.

57 Onun eserlerinin Rusçasını nereden bulabilirim?

- Eto pravda?[58]

Gündüz'ün gözüne yeni bir ışık geldi ve sözüne davam etti:

- Elbette, dedi ve ressama sordu: Nikolay Tikonov'u tanıyor musun?

Ressam:

- Oo, koneçno, velikiy russkiy, sovetskiy poet,[59] dedi.

Gündüz sohbetine davam etti:

-19 Ekim 1941'de Leningrad'da, Smolnı rayonunda ve Ermitaj'da faşistlerin bambalar yağdıran uçaklarına rağmen büyük şair Nizamî'nin doğumunun 800. yılı kutlandı. Bu kutlama etkinliklerinde sunucu da Nikolay Tikonov idi...

Rus Ressam iyice şaşırdı ve dedi ki:

-Kuşatma altındaki Leningrad ile ilgili çok kitap okudum, çok film izledim. Ayazın, soğuğun, ölüm korkusunun kol gezdiği bir zamanda, bu insanlar başka bir halka mensup olan bir şairin doğumunun 800. yıldönümünü nasıl kutlarlar? Bu, gerçekten de inanılmaz!

Gündüz şöyle devam etti:

- Kutlamanın sonunda da edebiyat ve siyaset adamları şairin şerefine kadeh kaldırmışlar. Ve Nizamî'nin mısraları, o soğuk günde bu insanların içini ısıtmış.

Ressam söz verdi:

"Rusya'ya döner dönmez, mutlaka Nikolay Tihonov'un hatıralarını bulup okuyacağım, Nizamî'nin eserleri ile mutlaka tanışacağım, onun eserleri temelinde mutlaka yeni tablolar yapacağım...

Gündüz tekrar saate baktı. Gecikiyordu. Ressamla acele vedalaşıp sergi salonundan çıktı.

Otobüse ve tramvaya binecek parası olmadığından, hemen her gün, sokaklarda nerdeyse koşa koşa bir yerlere yetişmeye

58 Gerçekten mi?

59 Elbette, büyük Rus ve Sovyet şairidir.

çalışıyordu. İşyerine ve daha pek çok yere, yürüyerek gidip gelmeye iyice alışmıştı. Bu yüzden yorulmak nedir, bilmezdi...

İstiklaliyet Sokağını geçip İçerişehir Metrosuna indi ve Neftçiler güzergâhına giden tramvaya bindi, oradan da Aznefte doğru yol aldı. Gecikmeyeyim, diye her zamankinden daha süratli gitmeye mecburdu. Bu yüzden de nefesi tıkanıyordu, hastaneden çıktıktan sonra, kendisini halsiz ve yorgun hissediyordu...

Biraz sonra tıkandı, durdu. Yol kenarındaki ağaca dayanıp nefesini topladı. Gözlerinin önü kararıyordu...

Yok, gecikmek olmazdı. Yürümek lazımdı. Yaklaşık beş yüz metre ötede, onun nerdeyse her ihtiyacını karşılayabilecek kadar çok bir para bekliyordu... Bütün hayatını değiştirecek bir para...

-Size yardım edeyim mi?

Köpeğini gezintiye çıkaran genç oğlan, Gündüz'ün yanına durmuştu.

-Yok, çok sağ ol. Bir şeyim yok, dedi.

Oğlan yoluna devam etti. Gündüz onun arkasından bakıp, ne güzel, insanlar hâlâ birbirlerine yardım etmek istiyorlar, diye düşündü.

Az sonra Reyaset Bey'in bulunduğu binanın kapısından içeri girdi ve üst kata çıktı, üzerinde 204 levhası asılı olan odanın kapısını çaldı.

-Gel!

İçeriden gelen bu sesin sahibinin cılız, cüssesiz, küçük bir adam olduğunu sandı. Ancak kapıyı açıp içeri geçtikten sonra, makamda, saçları kısa kesilmiş, ensesi kalm, dev gibi bir adamın oturduğunu gördü. Dev gibi bir bedenden, böyle cılız sesin çıkacağını hiç düşünmemişti. Şaşırdı. Adam sordu:

-Buyurun, ne istiyorsunuz?

Gündüz, oturmak istiyordu. Öyle yorulmuştu ki, oturup birazcık nefesini toplamasa, bir bardak su içmese, o an yüzükoyun yere kapaklanacaktı sanki...

-Elövset Bey siz misiniz? Beni Reyaset Bey gönderdi, Reyaset Bey dedi ki...

O anda bu dev cüsseli adamın masası üstüne dizilmiş olan telefonlardan, beyaz olanı çalmaya başladı. Adam ahizeyi kaldırdı. Adamın oturmasını teklif etmemesinden dolayı Gündüz'ün morali bozulmuştu. Ayaklarını dinlendirmek için, sıra ile birini kaldırıp, diğerine yükleniyordu.

Dev cüsseli adam, tiz sesiyle telefondakine bir şeyler anlatıyordu:

- Yok, yerin belli oldu inan ki, Geçreş tarafına gitmiştik, ben öleyim! Ha ha ha... Kızlar olmadan, o iş olur mu? İki de kız götürmüştük... Yok, yok, kızlar çok genç ve güzeldi, hem de sazlı göllerin sunasına benziyorlardı... Ha ha ha...

Gündüz, bu küçük odanın, baştanbaşa Elövset'in nefesinin kokusu ile dolduğunu hissetti. Bu nefes kokusuna, biraz ter ve pahalı bir parfümün kokusu da karışmıştı... O, Elövset'i, sanki bir yerlerden tanıyordu...

Gündüz, acaba otursam mı, diye düşündü. Ev sahibi edepsizlik edip beni böyle ayaküstü mü bekletecek? Ben de edepsizlik edip teklifsiz oturamıyorum. Yok, olmaz. Ayıp olur... Acaba ne yapsam? Bari bir adım geri çekilip duvara yaslanayım. Sırtımı duvara verirsem, ayaklarıma da fazla yük binmez...

Elövset telefonla konuşmasına ara vermiyordu:

-Sen yenilemiyor musun? Niye? Yok, bu bende hastalıktır. Her yıl yenilemezsem, yüreğim patlar... Ne alacağım kardeş, ben fakir adamım, "Ferrari" alacak değilim ya! Ha ha ha... Sen ölesin yok, Vallahi yok. Basit bir "Porşe" alacağım...

Gündüz, duvara yaslanınca biraz rahatlamıştı. Duvar onun ayakta kalmasına yardım ediyordu sanki. Acaba bu adamı nereden tanıyordu? Tiz sesli, dev cüsseli bu adamı nerde görmüştü? Sanki çok yakından tanıdığı, hatta oturup kalktığı bir adamdı...

... Bu lanet olasıca koku da bir yandan...

...Sonunda tanıdı. Mikayıl oğlu Elövset Cabbarov'du... Alövset ile aynı okulda okumuşlardı. O, yan sınıftaydı, Hamid, tiz sesinden dolayı ona "Kız Elövset" diyordu, bu ise çok korkak olduğundan, Hamid'e cevap veremiyordu. Bir kez, Hamid'e kafa tutmuş, o zaman da Hamid bunun ağzını burnunu dağıtmıştı. Derslerde de hep "iki" alıyordu, okuması da iyi değildi. Yedinci sınıfa geçtiklerinde, sınıfta kalmıştı... Yüzde yüz o idi, Elövset Cabbarov, yani "Kız Elövset!"

Elövset'i tanıdığını söylemek istedi ancak sonra da Elövset'in okul yıllarını hatırlayıp, parayı vermeyeceğinden endişe etti ve bu düşüncesinden vazgeçti.

Elövset nihayet telefon sohbetini bitirip, ahizeyi yerine koydu ve Gündüz'e döndü:

-Evet, dinliyorum seni.

Gündüz, Elövset'in, hiç olmazsa o an, "oturun" demesini bekliyordu. Bu teklif gelmeyince, hayli üzüldü. Hamid o zaman bu alçağı döverken, keşke bir iki yumruk da ben atsaydım suratına, diye geçirdi içinden

-Reyaset Bey dedi ki, bu gün sizden...

Kör şeytana lanet olsun. Bu kez de Elövset'in masasındaki siyah telefon çaldı. O, telefonu kulağına tutup konuşmaya başladı:

-Evet, Rehman, dinliyorum. Olmaz! Bir ay ne demek? Bir gün de olmaz! Parayı zamanında getir... Olmaz dedim ya! Senin annenin ameliyat olmasından bana ne? Ameliyat olmuşsa, Allah şifa versin. Ama o para, yarın benim masamın üzerinde olmalı... Sana olmaz dedim!

Elövset, ahizeyi yerine sertçe bıraktı.

-Şuna bak hele! Yok, bir ay sonra... Yok, bir yıl sonra! Sana öyle bir iş ederim ki, diye söylendikten sonra, Gündüz'e bakıp sinirli şekilde çıkıştı:

-Kardeşim, sen de, ne diyeceksen de! Deminden beri sarhoş gibi yüzüme bakıp duruyorsun. Söyle, ne istiyorsun?

Gündüz, bu ani hücumdan dolayı adeta sersemledi. Dili dolaştı birden ama söyleyeceklerini, son bir gayretle, kekeleyerek söyledi:

-Ben, para için gelmiştim...

-Para yok! Buraya her gelen para istiyor. Burası Kızılay ya da Kızılhaç cemiyeti mi? Burası Merhamet Fonu mu? Yoksa burası Dar'ül Acize de benim mi haberim yok!

-Reyaset Bey geçen hafta bana; ben Elövset ile görüşüp, ona söyledim, bir hafta sonra Elövset'in yanma git, paranı ondan al, dedi. Yani bu gün, sizin bana üç bin dolar vereceğinizi söyledi.

-Reyaset Bey ne zaman dedi? Hatırlamıyorum. Sen kimsin ki?

-Ressam Gündüz Elekberli.

Yorgunluk ve kesif kokunun dayanılmazlığına şimdi bir de korku ve heyecan karışmıştı. Elövset, önündeki defteri açıp onun adını aramaya başladı. Ya adı, o defterde yazılı değilse! O zaman ne olacaktı? Reyaset Bey ona söylediğinde, bu "Kız Elövset" onun adını deftere yazmayı unutmuştu belki de...

-Evet, adın burda var, Gündüz Elekberli.

Gündüz'ün omuzlarından ağır bir yük indi. Elövset'in arkasında büyük, beyaz bir kasa vardı. Paralar, mutlaka orada idi. Biraz sonra o kasadan üç bin doları çıkarıp verecek ve Gündüz'ü dünyanın en mutlu insanı edecekti...

Keşke bu iş bir an önce olsaydı, keşke bu işten önce onun telefonu çalmasaydı...

Aksilik bu ya! Bu kez de Elövset'in cep telefonu çaldı.

-Ooo, Nemiş... Çoktandır, sesin gelmiyordu, kardeşim... Ne yaptın? Razı edebildin mi? Çok güzel, kaça satıyor? İki yüz elli bine mi? İki yüz elli bin onu bozar. İki yüz yirmi bin yeter... Çocuk değiliz ki, saçımızı bu işte ağarttık biz... Oranın edeceği, maksimum iki yüz yirmi bindir... Yok, öyle bir planım yok. Evdir de, alıp bir köşeye atayım dedim. Hani derler ya, sakla samanı, gelir...

Yine gözlerinin önü kararmaya başladı. Yok, sağlığı ciddi şekilde bozulmuştu. Hastalığım çok ağır, parayı alır almaz tedavi olmalıyım, diye düşündü. İşler biraz beklesin. Ya sergi? Gecikiyor ama. Sonbahar geldi, Eylül bitti...

-Tamam, adın var burda. Bak, sen, şimdi git, iki ay sonra gel.

Şimdi git, iki ay sonra gel mi, diye geçirdi içinden. Gündüz'ün başına bir kova kaynar su döküldü sanki. Kekeleye kekeleye:

-Ama... Reyaset Bey... Demişti ki...

Elövset'in tiz sesi çınladı odada:

-Kardeşim, şimdi git, iki ay sonra gel, paranı al. Bunda anlaşılmayacak ne var? Şimdi elimizde para yok...

Gündüz onu ikna etmeye çalıştı:

-Biliyor musunuz, bana vereceğiniz para çok önemli. Ben ressamım. Büyük şairimiz Genceli Nizamî'nin düşüncelerini resim sanatı ile...

-Kardeşim, hele bir sus...

-... Dünyaya tanıtmak istiyorum. Bütün dünya, bizim nasıl büyük bir millet olduğumuzu öğrensin! Öğrensin ki...

-Kardeşim, sus! Kimi istiyorsan git, onu tanıt dünyaya, bu senin şahsi meselendir. Ben sana, şimdi git, iki ay sonra gel, şu an para yok, dedim. Anladın mı?

Gündüz ağır ağır odadan çıktı. Sanki ayaklarına ağır taşlar asılmıştı. Birkaç adım ilerledikten sonra basamaklara oturdu.

Ağrıları şiddetlenmişti. Çok şiddetlenmişti...

20. BÖLÜM

-Bizler bu hayatı, genellikle bize armağan ettiği şeylerden dolayı değil de armağan edeceği şeylerden dolayı seviyoruz. Rüzgârlı bir havada, kısmetine düz bir kayık yerine, yelkenli bir gemi çıkan bir şahıs düşünün. Yelkenleri açmayı unuttuğundan, gemiyi yelkensiz idare etmeye ve suyun üstünde menzile doğru yüzdürmeye çalışan bir insan... Bu manzarayı hayalinizde canlandırırsanız, düşüncesi durağan, zahmetkeş insan tipini tanımış olursunuz, dedi.

Hamid restoranın dinlenme bölümünde, yaklaşık iki yıl önce Moskova'da tanıştığı, yeteri kadar da tanınan iktisatçı Ferid Seferli ile konuşuyordu:

-Ferid Bey, sizce, o düşüncesi durağan, zahmetkeş insan, yelkenleri niye açmıyor?

-Dedim ya, unutuyor. Çünkü herkes, elindeki imkânlardan yeterince yararlanamaz.

Gündüz'ün oğlu Rizvan gelip Hamid'e seslendi:

-Hamid amca, babam seni çağırıyor, artık gelsin diyor...

Hamid, çocuğun saçlarını okşayarak:

-Baban söyle, beş dakika sonra geliyorum, dedi.

Hamid, çoktandır, arkadaşları ve aileleri ile bir yere toplanıp yiyip içmek ve efkârını dağıtmak, istiyordu. Sonunda toplanmışlardı. Koşgar yurtdışındaydı, Tural yalnız gelmiş, karısını

getirmemişti. Önce bu teklifi büyük bir hevesle kabul eden ve toplanacakları günü ip ile çeken Gündüz, bu sabah Hamid'in telefonuna çok üzgün cevap vermiş, ağrıları ve sancılarının olduğunu söyleyip hiçbir yere çıkmak istemediğini bildirmişti. Nihayet, Hamid'in uzun sorgularından kurtulamamış ve üzüntüsünün sebebini ona da söylemişti: Reyaset Bey, beni Elövset'e yönlendirmişti, Elövset de parayı vermedi. İki ay sonra gel, dedi... Hamid, senin bu Reyaset Beylerin ne zaman para verdi ki, diyerek ona takılmış ve sonunda gelmeye razı etmişti. Gündüz, karısı Ülker, çocukları Aydan ve Rizvan ile birlikte, ailece gelmişti. Hamid ve Emine ile birlikte, yedi kişilik bir sofra kurmuşlar ve yenice yiyip içmeye başlamışlardı ki, Hamid, Ferid Seferli'yi dinlenme salonuna geçerken görmüş ve masadakilerden özür dileyerek onun peşinden gitmişti.

-Ya gece ve gündüz ile ilgili söylediklerniz? Geceden sonra gündüzün geleceğini bekleyenler ümitli insanlardır; aksini düşünüp geceden sonra gündüzün geleceğini beklemeyenler ise karamsardır dediniz. Peki, o karamsar dediğiniz insanlar, geceden sonra gündüzün geleceğini hiç düşünmüyorlar mı?

Ferid Seferli gülümsedi:

-Aslında, tan yeri, ümitvarlar ve karamsarlar için aynı anda ağarır, güneş aynı anda doğar; bu insanlar için akşam da aynı anda çöker ve güneş aynı anda batar. Durum böyle olmasına rağmen, aynı zamanda ümitvarlar faydalı, karamsarlar zararlı şeyleri bulur.

Moskova'da "Krokus" sergi salonunda tanışmışlardı. "Ekonomik Başarılar" sergisine özel olarak gelen Hamid, başarı kazanan her bir marka hakkında hazırlanmış olan katalog ve dergilerden almıştı. Bu dergilerden bir koleksiyon yapmış, yüzlerce iş adamı ile tanışmış ve bir çanta dolusu kartvizit de almıştı. Ferid Seferli ile tanışması ise onun hayatında özel bir iz bırakmıştı.

Ferid Seferli, Rusya ekonomisindeki Azerbaycan izlerinden bahsederek, Azerbaycanlıları, bu büyük ekonomik mekanizmanın sürükleyicileri arasında saymıştı:

-Görüyor musunuz? Yıllar önce pazarcı olarak karakterize edilen Azerbaycanlılar, aslında, büyük bir ekonomik güç haline geldiler. Burada Vahid Elekberov var, Araz Ağalarov var, İsgender Halilov var, Telman İsmayılov var. Bu gün dünyanın en muteber sergileri bizim "Krokus"da düzenleniyor. Bu gün ben Rusya'nın birçok şehrinde bizim "Zaminbank"ın şubelerine uğrayıp parasal işlerimi yapabiliyorum. Bunlar gurur verici şeylerdir...

Ardından da kardeş Türkiye'de yatırımlar yapan ve bu alanda büyük başarılar kazanan Mübariz Mensimov'un adını anmış, dünya denizlerinde, okyanuslarda yüzen Azerbaycan gemilerinden övgüyle bahsetmişti...

Hamid de kendi işinden, Azeri adlı şirketinden ve bu şirketin başarılarından söz etmişti. Ferid Seferli'ye, kendisinin daima arayış içinde olduğunu, meşhur iş adamlarının hayat hikâyelerini okuyup, iş hayatına kimin ne sebeple ve nasıl başladığını, öğrendiğini ve kendi adının da, az önce saydığı isimler arasında anılmasını istediğini de söylemişti...

... Ferid Seferli gümüş tabakasından bir sigara çıkarıp yakarak sordu:

-Nobel ödülü sahibi Paul Krukman'ı okuyor musunuz? Onun "Newyork Times'ın internet sitesindeki yazılarını mutlakla okuyun, böylece dünya ekonomisinde meydana gelen yeni oluşumları yakından takip edersiniz ve yarın neler olabileceğini bilir, geleceğe ilişkin durumunuzu da tanılamış olursunuz. Ben şimdi ne yapıyorum, biliyor musunuz?

Hamid merakla sordu:

-Ne yapıyorsunuz?

Ferid Seferli gözünden çıkardığı gözlüğün camlarını nefesiyle buğulandırdıktan sonra mendilini çıkarıp silerek cevap verdi:

-Birçok şirket ve banka var. Ben, dünya borsalarını izleyip onlara hangi hisseleri alması gerektiğini; hangi hisseleri satması gerektiğini rapor ediyorum ve elde edilen kârdan hisse alıyorum.

Hamid çok şaşırdı:

-Yani hiç yanlış tavsiyede bulunup yanlış yönlendirmeye neden olmuyor musunuz?

-Hayır, burada asıl sözü söyleyen şey, bilgi ve uzmanlık. Dolar ve Euro arasındaki çapraz kur farkı nedeniyle, emtiaların değerinin düşmesi, Çin ekonomisindeki yükselişin ve büyümenin küresel ekonomik buhranın bileşenlerinden doğması, çeşitli değerli metal ve altın dalgasının enerji taşıyıcıların sahiline hamlesi... Bütün bunları görmek ve paranın yönünü tahmin etmek için olağanüstü bir yeteneğe sahip olmaya gerek yok bence...

Balaca Rizvan'ın ikinci kez gelişini gören Ferid Seferli, Hamid ile vedalaştı:

-Peki, sizi bekleyenler var, aslında beni de bekliyorlar...

Hamid, çok ısrar etse de onu kendi masalarına oturtamadı. Ama ayaküstü de olsa, İkbal'in yaptıklarından söz açtı, tavsiyelerini sordu.

Ferid Seferli başını salladı:

-Çoğu zaman, haddinden fazla centilmenlik yapıyoruz, sonuç ise çok vahim oluyor. Arkadaşınız her şeyi hukuk dairesi içinde yapmış. Bu durumda, adaleti sağlamak için tek çıkış yolu kanunsuzluktur. Böyle işlerle özel şahıslar ilgileniyor, belirli bir ücret karşılığında, bahsettiğim özel kişiler, yani hukuk dışı çalışan mafyalar, batmış parayı su yüzüne çıkarabiliyorlar...

Ferid Seferli ile vedalaşıp arkadaşlarının meclisine dönen Hamid, Gündüz'ün sitemlerine hedef oldu:

-Koskoca adamsın, bizi buraya sen topladın, ama gitmiş başkasıyla sohbet ediyorsun, ayıptır.

Hamid özür diledi:

-Konuştuğum adam, sıradan biri değildi. O, Rusya ekonomisinde önemli simalardan biri; Ferid Seferli...

Gündüz'ün yüz ifadesi değişti:

-Önemli simalardan biri mi? Benim proje hakkında ona bilgi verseydin ya! Eğer bu projeyi himaye edecek biri bulunmazsa...

Hamid onun sözünü kesti:

-Ay Gündüz, Allah aşkına sus, yeter be... Bu projen ile bizi yıldırdın artık! Boğazını göstererek ekledi: Yeter, buramıza geldi...

Hamid ile Emine masanın baş tarafına oturmuşlardı, Emine'nin sağında, Ülker, sonra Aydan ile Rizvan oturmuşlardı... Sonra da Gündüz ve Tural. Hamid, Tural'a seslendi:

-Tural, sen niye konuşmuyorsun? Çıkar ağzındaki baklayı! Bir söz de sen söyle. Bu empresyonizm, seni hiç sıkmıyor mu?

Tural sessizce gülümsedi. Yaratılıştan sessizdi. Ağzı var dili yoktu Tural'ın. Konuşmayı da hiç sevmezdi. Çocukluğundan beri hiç değişmemişti. Petrol şirketinde mühendis olarak çalışıyordu. Hamid onu, güçlükle ikna edebilmiş ve buraya zorla getirebilmişti. Davete katılsa da eşini getirmemiş, biraz rahatsız, diyerek geçiştirmişti...

Hamid:

-Neyse, kimin sağlığına içiyoruz, diye Tural'a sordu. Tural yine konuşmadı. Hamid'in az önceki sözlerinden dolayı incinen Gündüz ise yüzünü azdırmıştı.

-Koşgar'ın yeri belli oluyor, dedi Hamid, kadehine votka doldurdu. Sonra da az önce Ferid Seferli'den duyduğu sözleri yüksek sesle tekrarladı:

-Biz hayatı, genellikle bize armağan ettiği şeylere göre değil, armağan edeceği şeylere göre seviyoruz. Bu sağlığa içelim!

Elini, Fanta şişesine uzatan Rizvan şişeyi yere düşürdü, bunu gören Ülker, çocuğun eline vurdu ve onu azarladı:

-Sana yüz defa söyledim, görgüsüzlük yapma!

Emine, Ülker'in kolundan tuttu:

-Allah aşkına kızmayın, çocuktur...

Ülker mahcup bir halde, peçeteleri alıp masanın üstünü silmeye başladı, Gündüz de sinirli bir halde Rizvan'a çıkıştı:

-Hayvan oğlu hayvan, hiç mi görmedin fantayı?

Hamid müdahele etti:

-Hey! Ne istiyorsunuz benim küçük dostumdan? Ne olmuş fanta dökülmüşse, dedi ve garsonu çağırıp masanın üstünü silmesini istedi.

Gündüz biraz limon sıktığı votka kadehini başına dikti ve ayağa kalkıp kendine bir kadeh daha votka doldurdu. Galiba az önce Hamid'den incindiğini unutmuştu, sağlık söyledi:

-Ben, bu kadehi yeni evlenen dostlarımızın, Hamid ile Emine'nin sağlığına içmek istiyorum. Eğer bir kişi, sağ ayağı ile aksıyorsa, sol ayağı ile aksayan bir kadın bulup onunla evlenmelidir. Böyle olursa, onlar birbirine destek olup dengeyi sağlarlar. Kadın, erkeği tamamlayamazsa, vay o erkeğin haline... Ben, Emine'nin Hamid'in yarısı olduğundan yüzde yüz eminim. O uğursuz hadiseden yani iptal edilen düğünden ve o hadisenin moral bozukluğundan sonra, ben bu genç sevgilileri böylesine mutlu gördüğüm için çok sevinçliyim. Benim aziz dostumu, yüreğimin bir parçası olan Hamid'i mutlu ettiği için; yapacağım ilk eserimi, "Mutluluk Getiren Kızcağız" adıyla Emine'ye hasredeceğime söz veriyorum. Haydi, mutlu çiftin şerefine içelim...

Bu sözlerden etkilenen Hamid ayağa kalktı ve gelip Gündüz'ü öptü. Emine ise tam bir çocuk gibi ellerini birbirine vurarak: Urra, diye çığlık attı.

... Aydan kendi tabağına "payitaht salatası" koymak istiyordu, Ülker ona da kızdı. Emine yine Ülker'e doğru eğilip çıkıştı:

-Siz niye bu çocukları rahat bırakmıyorsunuz, bırakın, doyuncaya kadar yesinler. Biz gittikten sonra, bunları garsonlar mı yiyecek?

...Emine, Aydan'ın tabağını alıp ona salata koydu, ortadaki tabaktan da kaburga kebabı alıp Rizvan'a uzattı:

-Al, koçum, ye...

Rizvan korka korka önce annesinin sonra babasının yüzüne baktı.

Bu defa da Hamid sesini yükseltti:

-Siz de tam diktatörmüşsünüz ha! Bu zavallı çocukları niçin bu kadar sıkıyorsunuz?

Gündüz'ün, "yesin de, biz ne dedik ki..." demesi ile Rizvan'ın dişlerini kebaba geçirmesi bir oldu.

Kadehleri yeniden doldurup içtiler. Hamid Emine'yi süzdü. Emine, yeni aldığı, göğsü açık, koyu kahverengi, uzun elbisesi içinde, öyle çekici görünüyordu ki... Vücut hatları sanki kalemle çizilmişti, tek bir kusuru yoktu. Eli, yüzü, boyu, kilosu, vücut organlarının birbirine uyumu...

Gündüz, sağlık demesi için Tural'ı sıkıştırıyor; Tural ise ondan yakasını kurtarmaya çalışıyordu.

Emine ile Ülker konuşuyorlardı. Emine yavaş bir sesle aile hayatının zorluklarından bahsediyordu:

-Hamid için, piti, düşbere ve buna benzer yemekler pişirmek istiyorum. Hemen anneme telefon ediyor, soruyorum. Annem bu yemekleri pişirmem için ne gerekiyorsa, tek tek söylüyor, tarif ediyor ama yine de bir şeyler eksik oluyor nedense... Doğrusu, Hamid bunu yüzüme vurmasa da ben bunun farkındayım. Ancak ben, hayatımızdaki her şeyin mükemmel olmasını istiyorum.

Ülker hayranlıkla onu dinliyor ve tavsiyelerde bulunuyordu:

-Daha çok gençsin, yaşadıkça tecrüben de artacak. Evliliğin ilk yılları tüm kadınlar için zordur. Takma kafana, zamanla her şeyi öğrenirsin. Henüz çok genç ve çok güzelsin, önemli olan da bu...

Aydan ile Rizvan fanta ile kolayı karıştırıp içiyorlardı...

Hamid yeniden dinlenme salonuna çıktı. Önce, Ferid Seferli'yi görürüm ümidiyle, etrafa bir göz gezdirdi sonra da kız kardeşinin evine telefon etti. Telefona Gülgez çıktı. Hamid ona:

-Annemi telefona çağır, dedi.

Gülgez ise az sonra:

-Annem uyumuş, dedi.

Hamid iç geçirdi:

-Annem bu saatte uyumaz, biliyorum. O, benimle konuşmak istemiyor. Sen, ona, niye tek oğlun var anne, onunla da küssün, demiyorsun? Niye eteğindeki taşı dökmesini söylemiyorsun? Bir gün her şeye tükürüp çıkıp gideceğim, yana yakıla arkamdan ağlayacaksınız...

Hamid, gözleri nemli halde tekrar masaya geldi, oturdu ve:

-Evet, kadehler niye boş? Doldurun bakalım, dedi.

Ülker ona yalvararak:

-Hamid kardeş, dedi, Gündüz'e çok içirmeyin, onun böbreği...

Gündüz, Ülker'e kızdı:

-Hiçbir şeyim yok! Turp gibiyim! Sen kendi işine bak...

Kadehleri yeniden doldurup Aydan ile Rizvan'ın, Tural'm kızı Anare'nin, Hamid'in yeğeni Tural'm ve Hamid ile Emine'nin doğacak çocuklarının sağlığına içtiler...

Ülker, Emine'nin parmağında parlayan yüzüğü işaret ederek sordu:

-Şimdi bu yüzükler mi revaçta?

Emine başını salladı:

-Evet, beyaz altındır, dedi ve sonra da Ülker'in parmaklarına bakıp:

-Siz, altından, akçeden hoşlanmıyorsunuz anlaşılan, dedi

Ülker:

-Evet, pek hoşlanmıyorum, diye geçiştirdi.

Emine altın ve pırlantaya olan ilgisinden bahsediyor, bardağa doldurduğu, maden suyunu yudumluyordu.

Ülker, birden ayağının masanın altından yana doğru çıktığını gördü ve hemen ayağını çekerek masanın altına soktu. Ülker'in çorabı kaçmıştı, Emine'nin bunu göreceğinden korktu...

Meclisin sonunda herkes neşelendi. Meclisteki herkesin, Hamid'in de, Gündüz'ün de bu uğursuzluk tünelinden çıkacağına olan inancı tamdı. Onlar işadamı ve ressam olarak mutlaka büyük başarılar kazanacaklardı...

Sağlıklar söyleniyor, kadehler dolup dolup boşalıyordu...

Onlar, yiyip içiyorlar; gülüp eğleniyorlardı... Mutluluk, sanki onların bir adım ötesindeydi ve şimdi ellerini uzatıp mutluluğu yakalayacaklardı...

2. FASIL

1.BÖLÜM

Günler var, yıldırım hızıyla gelip geçer; günler de var ki, geçmek bilmez, ayaklarına taş bağlanmıştır sanki. Mutlulukla dolu günlerin ömrü de kısa olur diyorlar; mutsuzluğu özünde taşıyan günler ise asla geçip gitmiyor...

İki ay daha böylece geçti...

Ancak bu iki ay, ne kadar derde kedere bürünse de, Hamid için, göz açıp kapayıncaya kadar geçip gitmişti. Annesinin ısrarla eve dönmemesi, İkbal'den paralarını bir türlü kurtaramaması, iki ay boyunca onu çok üzmüştü. İyi ki Emine vardı. Onun bu dünyada tutunacağı tek dal Emine'ydi.

...Hamid kahverengi kapağı olan küçük kitabı bir kenara koyup önündeki bir tomar gazeteyi eline alıp, sayfalarını tek tek çevirmeye başladı, arada bir de, masanın üstündeki termostan, armudî bardağına çay doldurup yudumluyordu...

Üstü başı toza toprağa bulanmış usta, Hamid'in bulunduğu kulübenin camına vurdu ve dışarıdan seslendi:

-Çimento, yetmeyecek galiba.

Hamid ahşap kulübeden dışarı çıktı. Bahçede, dört usta daha, aralıksız çalışıyorlardı.

Kendisinden çimento isteyen ustaya sordu:

-Tuğla yetecek mi? Saat ikide, bir kamyon daha getirecekler...

Usta:

-Duvar örenlerin hele akşama kadar yetecek malzemeleri var. Ancak bize çimento lazım...

Hamid cep telefonunu tuşlara bastı ve az sonra da konuşmaya başladı:

-Alo, Vefadar, buraya çimento getir. Kumları da bitmiş, bir kamyon da kum getir. Hele dinle... Su için depo sözü vermiştin, beş tonluk, ne oldu? Evet, evet... Biraz çabuk olmak gerek. Tamam, sağ ol.

Hamid, daha sonra, duvar ören ustaların çalışmasını izlemeye başladı. Biri taş veriyor, diğeri o taşı yerleştiriyor ve yerleştirdiği taşın üstünü harç ile sıvayıp yeni taşı bekliyordu...

Çimento isteyen usta ise, yere eğilmiş, bir şeyleri ölçüyordu.

Hamid uzun süre onu izledi ve sonra onunla sohbete başladı:

-Penah usta, eğer bu tempoyla giderseniz, Nevruz bayramına kadar, işi bitiremezsiniz.

Penah Usta, başını kaldırdı ve gülümsedi:

-Patron, sen malzemeyi vaktinde getir, işçilerin de parasını kesme. Gerisini bize bırak, bize güven.

Bir süre yaptığı iş ile meşgul olduktan sonra, Hamid'e sordu:

-Bu gün ayın kaçı?

-Bu gün Aralık ayının biri...

-Bu aydan otuz günümüz var, altmış günümüz de Ocak ve Şubattan, yirmi günümüz de Marttan... İnşaatı tamamlar, Nevruz bayramına kadar yetiştiririz, yeter ki yağmur yaş olmasın.

Hamid gülümseyerek etrafı, bu ucu bucağı görünmeyen toprak sahayı, seyretti... Arsasına etrafına duvar çektireni mi ararsın; ev yaptıranı mı?

Burayı aldığıma iyi ettim, diye geçirdi içinden. Sonra yine İkbal'in arkasından söylenmeye başladı: Alçak... Bir gün mutlaka senden öcümü alıp, altıma yıkacağım seni ve sana kadın elbisesi giydireceğim.

Hamid, ahşap kulübesine döndü. Okuduğu kitabı açıp sayfayı katladığı yerden okumaya devam etti: Cameron Johnson, 2009 yılında kendi ülkesinin en etkili on gencinden biri seçilmişti. Aslında bu olağan bir şeydi. Çünkü o, ilk milyon dolarını, yirmi beş yaşında; henüz bir öğrenciyken kazandı. Her şey Cameron dokuz yaşındayken başladı. O, kendi okulunun mezuniyet gecesi için bilgisayarında birçok davetiye tasarlayıp annesine sundu. Annesi hayranlıkla oğlunun yaptığı işlere bakıp çok beğendi ve kendi şirketleri için bayram tebriği hazırlamasını rica etti. Cameron annesine:

- Hazırlarım, ancak bir şartla, dedi. Bu bayram tebriklerinin ücretini ödemelisin.

Annesi ücret ödemeyi kabul etti. Böyle yetenekli bir çocuğun bu isteği nasıl yerine getirilmezdi? Annesi, o anda; bütün küçük çocukların Santa Klaus'a mektup yazdıkları halde, Cameron'un ilk mektubunu henüz altı yaşındayken Avrupa Birliği milyoneri Donald Tramp'a yazmış ve dokuz yaşına kadar da Donald Tramp'ın, Bill Gates'in hayat hikâyelerini okuyup onlardan olabildiğince çok faydalanmaya çalışmıştı...

...Çok geçmeden bu dokuz yaşındaki çocuğun, "Cameron Johnson" tarafından hazırlanmıştır, sözleri yazılan bayram kartlarını, komşular ve akrabalar satın almaya başladılar. O, ilk kazandığı paralarla, çikolata veya dondurma değil, bilgisayar programları ve renkli yazıcı aldı..."

Hamid belini doğrulttu, kitaptan başını kaldırıp pencereden dışarıya baktı:

-Çocuğa bak be, dedi ve yeniden kitabı okumaya başladı:

... O, on bir yaşında küçük bir iş adamı olan Cameron, artık birkaç bin dolar kazanıp davetiye ve tebrik kartı üretimi ve satışı ile meşgul olan "Gülüş ve Gözyaşı" şirketini kurdu. Avrupa Birliği kanunlarının şahsi teşebbüse yaş sınırı koymaması, Cameron'a ilham verdi. Bir süre sonra o, "İnternet Postası" hizmetini kullanıcıların istifadesine sundu ve ardından da

internete reklam yerleştiren bir şirket daha kurdu. Akranları ile sinemaya gitmek, futbol oynamak yerine bilgisayar başına oturup çalışmak, artık on beş yaşındaki bu çocuğa aylık dört yüz bin dolar gelir getirmeye başladı. Bunca yıllık yaşamında tek bir şeyden, az uyumaktan şikâyet eden Cameron Johnson bu gün büyük bir sermayeye sahiptir. Dünyanın en büyük 500 şirketi araştırmasına göre, en büyük şirketlerden birinin yönetim kurulu başkamdır üstelik de "Nasıl Milyoner Olunur" konulu seri kitaplar yazıyor..."

Hamid kitabı bitirip yerinden kalktı, kollarını iki yana açarak gerneşti. Sonra yeniden ustaların yanına gitti ve bir süre onların çalışmalarını izledi. Burası, Nevruz bayramına kadar hazır olsa çok güzel olur, diye düşündü. Saate baktı. Saat on ikiydi. Birazdan Emine gelecekti. Emine'yi düşününce, bedenine hoş bir sıcaklık yayıldı.

Yeniden ahşap kulübeye döndü. Gazetelerin birinin bulmacasını eline aldı ve çözmeye başladı. "İlim" dört harfli, ne olabilir? Elbette, "âlim." "Yazı" yine dört harfli, bu da "imlâ." "Albaniya," Bu da "Tirana...

Termostan kendisine çay doldurdu. Saat on iki buçuk olmuştu. Emine'nin öğle yemeği için ne pişirdiğini merak ediyordu, eve telefon etti, ama telefon cevap vermedi. O dehşetli günden sonra, bir daha Emine'den şüphelenmeyeceğine dair kendi kendine söz vermişti. Çünkü Emine bütün sınavlardan yüzünün akıyla çıkmıştı. Ona olan inancı ve güveni tamdı artık...

Şimdi, Emine telefona cevap vermeyince, galiba yine telefon arızalandı, diye düşündü. Ev telefonunda bir garip hâl vardı. Önce kendiliğinden bozuluyor, bir iki gün sonra da yine kendiliğinden düzeliyordu.

Yine baştan savdım, diye düşündü. Emine'ye cep telefonu almamıştı. Oysa Rusya'dan döndüğü gün, ona cep telefonu alacağına dair söz vermişti. Sonradan yine aklına kötü düşünceler

gelmiş ve ona cep telefonu alırsam, çocukluk eder, birileriyle mesajlaşır, internete falan girer, diye vazgeçmişti...

Aklındaki düşünceleri dağıtmak için yeniden bulmacayı çözmeyi başladı... Gönülsüzce, bir iki soruyu daha cevapladı ve sonra ne düşündüyse, telefonu alıp kız kardeşi Gülgez'i aradı:

-Alo, Gülgez, nasılsın? Annem nasıl? Sor bakalım, benimle konuşmak istiyor mu? İstemiyor mu? Tamam, önemli değil. Yeni yılda barışırız. Bir ihtiyacınız falan var mı? Mehemmed bana bir haber verecekti, bir sor bakalım ne oldu? Cep telefonu da cevap vermiyor... Ben iyiyim... Evet, burda, inşaattayım... Tamam, görüşmek üzere...

Yekaterinburg'da büyük paralar kaybedip Bakü'ye döndükten sonra Hamid, tam bir hafta, evden hiç dışarı çıkmamış, günlerce, bundan sonra neler yapacağını düşünmüştü... Bakü'de yeniden ticarete girişmek, bir şirket kurup ticari faaliyete başlamak ona gerçekçi gelmemişti. Çünkü bütün iş sahaları, bütün yatırım alanları paylaşılmıştı. Burada büyük paralar kazanmak mümkün değildi... Düşünürken birdenbire aklına Ferid Seferli gelmişti. Özellikle Ferid Seferli'yle restorandaki görüşmesinde, bu şahsın geleceğe ilişkin ekonomik varsayımlarında hiç yanılmayacağından emin olmuştu. Ferid Seferli ona gıda sektörüne, yatırım yapmasını tavsiye etmiş, kendi bahçelerinde haftada iki tane dana keserek et satan kasap komşularının çok iyi para kazandığını örnek göstermişti: "Bu sektör, henüz yatırımcıların ilgi alanında değil." demişti. Böylece, Hamid hayvancılıkla meşgul olmaya karar vermiş ve Abşeron'da elli bin metrekare bir arsa alıp mandıra inşaatına başlamıştı...

Emine ile evlendikten sonra elinin işten soğuması, ona pahalıya patladığından, bu kez işini sağlam tutuyordu, işin başından ayrılmıyordu. Her sabah erkenden buraya geliyor ancak geceleyin eve dönüyordu...

Evde tek başına çok sıkıldığını söyleyen Emine, inşaatta çalışan işçilerin öğle yemeğini kendisi getirmek istemişti ve bu

isteğini de Hamid'e söylemişti. Önce bunu kabul etmeyen Hamid, daha sonra öğle yemeklerini Emine'nin getirmesini kabul etmişti.

Emine her gün bir taksi ile buraya öğle yemeği getirip bir sofra kuruyor, öğle yemeğinden sonra kabını kacağını toplayıp tekrar eve dönüyordu...

Hamid evlendikten sonra, iki günlük Yekaterinburg seferi hariç Emine'den bir adım bile ayrılmamıştı... Bu yeni hayat tarzı, Emine'ye iyice alışan, ondan ayrı kalmaya dayanamayan Hamid'i fena sarsıyordu... O, bir saat bile ayrı kalsa, Emine'yi delice özlüyordu...

Öğle vaktinde inşaata yemek getiren Emine'yi fırsattan istifade edip ahşap kulübeye alan Hamid, onun boynundan, dudaklarından öpüyor, arzuyla ona sarılıyordu. Emine ise pencereden dışarıya bakarak:

-Hamid, kurban olayım yapma, bir gören olur, diyor, Hamid'in elinden kurtulmaya çalışıyordu.

... Saat ikide inşaata getirilen tuğlalar boşaltıldıktan sonra Hamid Emine'ye bir kez daha telefon etti. Yine cevap veren olmadı. Mecburen Emine'ye bir cep telefonu almak gerektiğini düşündü... Sonra da: Yarın gidip Emine'ye bir cep telefonu alacağım, diye kesin kararını verdi. Yeniden inşaat sahasına, çalışan işçilerin yanına çıktı.

Aralık ayı olmasına rağmen sanki yaz havasıydı. Güneş, gökyüzünden gülümsüyor ve sanki hafiften esen rüzgâra, kendini fazla yorma, ne kadar essen de havayı soğutamayacaksın, diyordu...

Cep telefonuna bir çağrı geldi. Çağrıyı bırakan Gündüz'ü aradı. Gündüz'ün sesi kahır doluydu. Hamid onun sağlığını merak etti. Tedavisinin nasıl gittiğini sordu. Gündüz ise ona: Ne olur, bana Ural'da bir iş kur, diye rica etti ve Reyaset Bey'in adamının, parayı bu kez de vermediğini dile getirdi. Hamid başına gelenleri Gündüz'e anlatmadı. Ona, Yekaterinburg'da başına gelenleri

uzun uzadıya anlatmaktansa, kısaca "her şey yolunda" demeyi tercih etti. Biraz sonra telefonu yeniden çaldı:

-Alo... Evet, Mehemmed, dinliyorum... Osman geldi mi? Evet, buradayım, gelin...

Telefonu kapatıp cebine koydu. Osman tanınmış mafya babalarından biri sayılıyordu, üstelik de Mehemmed'in hemşerisiydi. İkbal'in Hamid'i dolandırması ve onun servetine haksız yere el koyması, bütün tanıdıkları derinden sarsmıştı. Bu yüzden bütün akrabaları, İkbal ile hesaplaşmak konusunda kafa yoruyorlardı. Hamid, Ferid Seferli'nin tavsiyelerini Mehemmed'e söyleyince, o da Osman'ı tavsiye etmişti. Hatta: İkbal farenin deliğinde de olsa, Osman onu bulur ve parayı alır, demişti.

Saat dörde geliyordu...

Emine bu saate kadar mutlaka gelmiş olmalıydı. Ustalar da yemek molası vermişler, ellerini yüzlerini yıkayarak bir kenara oturmuş, yemeği beklemekteydiler...

İnşaat başladıktan sonra, Emine bu şekilde üç kez gecikmişti. Birincisinde, telefonla çok konuştuğumdan yemeği ocakta unutmuşum, yemek dibine yandı, yeniden yemek pişirmek zorunda kaldım; ikincisinde, yolumun üstünde arkadaşım Lale'ye uğradım, bu yüzden biraz geciktim; üçüncüsünde ise Nermine rica etti, onunla birlikte atölyeye, gittim, demişti.

Acaba Emine bu kez, niye gecikmişti? Yoksa önemli bir şey mi olmuştu?

Hamid'in arabasının yanında bir mercedes gelip durdu. Arabadan önce Mehemmed indi sonra da ince bıyıklı, orta boylu otuz, otuz beş yaşlarında bir adam...

Mehemmed, Hamid ile tokalaşıp öpüştü ve yanındaki adamı tanıttı:

-Arkadaşım, Osman...

Osman elini uzatıp Hamid ile tokalaştı ve başı ile inşaatı gösterdi:

-Hayırlı uğurlu olsun!

Hamid gülümseyerek başını salladı:

-Çok sağ ol, diye karşılık verdi.

Osman cebinden "kent" marka sigarasını çıkarıp Hamid ile Mehemmed'e de ikram etti ve bir sigara da kendisi yakarak Hamid'e döndü:

-Evet, dinliyorum, Mehemmed bana kıyısından köşesinden bir şeyler anlattı. Bir de sen anlat.

Hamid, İkbal ile olan arkadaşlıklarından ve birlikte şirket kurmalarından başlayıp İkbal'in onu dolandırmasına ve canına kastedecek kadar ileri gitmesine kadar, olan biten her şeyi, ayrıntılı şekilde Osman'a anlattı.

Osman sigarasını çekerek, dikkatle Hamid'i dinliyordu.

Penah Usta onlara yaklaşıp saatin dört olduğunu ve çok acıktıklarını bildirdi. Hamid:

-Bekleyin, gelmek üzeredir, şimdi gelir, dedi.

Usta uzaklaştıktan sonra Osman, Hamid'e birkaç soru sorup hiçbir şeyin karanlıkta kalmadığından emin olduktan sonra şartlarını sıraladı:

-Biz iki kişiyiz, işi birlikte yapacağız. Oraya gidip gelmek, birkaç gün orda kalmak... Kendin de biliyorsun ki, bütün bunlar parasız olmaz. Gerekirse Yekaterinburg'da bu işi yapan adamların bağlı olduğu en büyük babaya da çıkacağız. En az beş bin dolar masrafımız olur. Beş bin doları bana ulaştırırsan en geç yarın ordayım. Senin payına düşen parayı getirip sana teslim ettikten sonra senden elli binini alırım...

Hamid hayli düşündü, tereddüt etti ve neden sonra dile geldi:

-Ama birden...

Osman onun sözünü kesti:

-Tereddüde gerek yok. Ben işimi sağlam yaparım. Bir işe başlarsam, mutlaka bitiririm.

Hamid, Osman'ın ileri uzattığı elini sıkıp onun teklifini kabul ettiğini bildirdi:

-Yarın saat on ikide buraya gel, beş bin dolarını al, işe başla. Allah kolaylık versin...

Mehemmed ile Osman arabaya binip gittiler. İşçiler ise çaresiz kalıp yeniden çalışmaya başladılar. Saat dört buçuk olmuştu. Zaman geçtikçe, Hamid'in içindeki kuşkular artıyordu:

-Emine nerde kaldı? Yoksa başına bir iş mi geldi?

İnşaat sahasını bir uçtan bir uca dolaşmaya başladı. Çevredeki yeni yapılan evlere bakarak içindeki kuşkuları dağıtmak istedi. Sol tarafta birbiri ardınca sıralanan evlerin hepsi de birbirinin aynıydı. Hamid ev sahiplerinin ilkel bir zevk sahibi olduğuna karar verdi ve: "Abşeron'un göbeğine hem de Bakü'nün yanı başına villa yaptırmışlar, ama hepsi de ilkel! Sanki bunlar villa değil, Ucar'daki köy evleri..." diye kendi kendine söylendi.

Sağ taraftaki üç katlı villa ise göz zevkine hitap ediyordu. Villanın inşaatı tamamlanmıştı. Villanın duvarları maviydi, çatısı ise koyu mavi... Özellikle görkemli pencereleri bu villaya ayrı bir güzellik veriyordu...

-Olamaz! Emine nerede kaldı?

Hamid Emine'nin annesine telefon etti.

-Alo, Sugra Hanım?

-Evet, Hamid, sen misin?

-Benim, Emine orda mı? Saatlerdir cevap vermiyor?

-Nasıl yani? Oraya gelmedi mi?

-Yok. Saat altıya geliyor, artık hava kararıyor, ama Emine henüz gelmedi.

-Olamaz... Ay Hamid, Nermine, Emine bir arkadaşına uğrayacaktı, diyor... Oraya uğrasa da bu kadar gecikmezdi. Sen bekle, ben onlara telefon edip Emine'yi sorayım. Sonra yeniden seni arayıp bilgi veririm.

Hamid sigarasını çekerek uzaklara bakıyordu ve yüreğinin gittikçe daha hızlı çarptığını hissediyordu. Böyle olmazdı. Mutlaka Emine'nin başına bir iş gelmişti.

Penah Usta tekrar Hamid'in yanına geldi:

-Ay oğul, ay kardeş, sabahtan beri aç susuz çalışıyoruz. Böyle de olmaz ki... Dedi.

Hamid ona dönüp bağırdı:

-Senin derdin de bir başka! Göruyorsun ki, karım bu saate kadar gelmedi. Başına ne iş geldi, Allah bilir...

Penah Usta biraz susup:

-Zaten hava kararıyor, biz de toplanıp gidelim, yarın geliriz. Ama rica ediyorum, bundan sonra işi sağlam tutun, bir daha böyle olmasın.

Hamid, Penah Ustanın dediklerini anlayacak halde değildi. Tekrar Sugra'ya telefon etti. Sugra:

-Emine'nin arkadaşına telefon ettim ama cevap veren olmadı, dedi.

Hamid sigaranın birini söndürüp birini yakıyor, akşamın alacakaranlığında gördüğü her araba farını Emine'yi getiren arabanın sanıyor, sonra ümitlerinin boşa çıkmasına üzülüp iç geçiriyordu.

-Bizi götürmeyecek misin?

Hamid birden geriye dönüp nefretle Penah Ustaya baktı. Sanki bütün olanların tek sebebi vardı, o da Penah Usta... Sonra cebinden on manat çıkarıp ona uzattı:

-Al. Taksiyle gidin.

Usta parayı alıp Allah'a ısmarladık bile demeden gitti...

Hamid aslında arabaya atlayıp şehre gitmeyi ve Emine'yi orada aramayı istiyordu ama bir yandan da, ya ben buradan ayrıldığımda Emine buraya gelirse, diye düşünüyordu.

Saat altı buçukta, bir çift araba farı Hamid'in bulunduğu yeri aydınlatmaya başladı. O ışık dolana dolana onun yanına ulaştı. Hamid'in gelen arabanın beyaz bir Hyundai olduğunu fark etti...

Taksi inşaat sahasına girdi ve projektörün önünde durdu. Arka kapı açıldı. Emine, paltosuz ve ayakkabısız, saçları porsumuş, yüzü gözü şişmiş bir halde arabadan indi ve boş gözlerle Hamid'e baktı. Olduğu yerde donup kalan Emine, baygın gibiydi ve birden bire hıçkırarak ağlamaya başladı:

Hamid, heyecanla çarpan kalbini tutarak telaşla sordu

-Emine, ne oldu sana?

Emine hıçkırıyor, ağlıyor, titriyordu... Güçlükle ayakta duruyordu. Birkaç kez sendeledi, yere düşerken Hamid onun kolundan yapıştı ve deminden beri sorduğu soruyu yineledi:

-Emine, ne oldu sana?

Hamid, Emine'nin başına her ne gelmişse, bunun dehşet verici bir hadise olduğunu ve bu dehşet verici hadiseyi öğrendiğinde de "son"un geleceğini seziyordu... Ömrün, mutlu bir hayatın sonu...

Emine titriyordu, kekeleyerek bir şeyler söylemek istiyor ancak söyleyemiyordu... Taksi sürücüsü taksiden inmemişti, içerde oturuyordu. Galiba taksi parasının ödenmesini bekliyordu... Neden sonra taksiden inip geldi, Hamid'e yaklaştı:

- Mimar Acemî semtinde idim, orada müşteri bekliyordum. Baktım, evlerin arasından bir kız çıktı, paltosu ceketi, yoktu ve ayağı da yalındı... O dakika, başına bir iş geldiğini anladım. Arabaya bindirdim, buraya sürmemi istedi... Ben de getirdim...

Akşam olmuştu ve hava iyice soğumuştu. Ne de olsa Aralık ayıydı, kıştı. Nemli toprağın üstünde ayağı yalın duran Emine'nin soğuk da bir yandan iflahını söküyordu...

Hamid bu vaziyette Emine'nin başına ne iş geldiğini öğrenemeyeceğini anlayıp onu nerdeyse sürüye sürüye kulübeye getirdi ve karşısına oturttu.

İçerisi sıcaktı. Emine'ye, bir bardak su içirmeye çalıştı...

Emine'nin bütün vücudu tir tir titrediğinden suyu da içemiyordu. Sudan bir yudum ya içti, ya içmedi. Suyun tamamı üstüne döküldü. Hamid, yine sordu.

-Hele sakin ol! Söyle şimdi, ne oldu sana?

Hamid, neler olduğunu öğrenememişti ve öğrenemediği için de bu zaman diliminde kendi varlığını hissedebiliyordu. Neler olduğunu öğrendiği anda gerçekten de her şeyin "son"u gelecekti. Hamid, "son"un geleceğinden o kadar emindi ki... Ve şimdi Emine'nin konuşamaması, başına gelenleri anlatamaması aslında, Hamid'in hayrına idi...

Hamid kulübeden dışarı çıktı, arabasının yanında duran taksiciye doğru yürüdü:.Taksici:

- Bir şey öğrenebildiniz mi? Ne olmuş, diye sordu.

Hamid başını salladı ve cebinden yirmi manat çıkarıp ona uzattı. Sürücü parayı alıp bu kez:

-Yardıma ihtiyacınız var mı, diye sordu.

Hamid "yok" dercesine yine başını iki yana salladı. Taksici dönüp gittikten sonra o yeniden kulübeye geçti. Emine hâlâ hıçkırarak ağlıyor, hâlâ tir tir titriyordu. Hamid parmağı ile Emine'nin çenesinden yapışıp onun başını yukarı kaldırdı:

-Ne oldu?

Emine'nin gözlerinin derinliğinde bir acizlik vardı, bakışlarından yalvarış seziliyordu...

Güçlükle:

-Bana... Bana... teca... Diyebildi ve elleriyle yüzünü kapatarak hıçkırdı.

Bu kısa süre içinde Hamid bütün ihtimalleri düşünmüş ve bir ihtimal üstüne yoğunlaşmıştı. Emine buraya öyle bir halde gelmişti ki, Hamid'in şüphelendiği ihtimalin gerçekleştiğini tahmin etmemek mümkün değildi. Ancak Hamid'in yüreğinin derinliklerinde yine de iğne ucu kadar bir "belki" kalmıştı. Bu

"belki" Hamid'e milyonda bir ihtimal de olsa yaşama şansı demekti... Ne yazık ki, Emine'nin söyledikleri bu şansı da bir anda yok etmişti.

Hamid var gücü ile bağırdı:

-Kim?

Emine kekeleyerek:

-Üç kişi, diyebildi ve kendinden geçti, bayıldı.

... Yaklaşık yirmi otuz dakika sonra Hamid, olanları öğrendi. Hıçkırıklar onu boğuyor, Emine kesik kesik konuşuyordu. Hamid ise onun olanları bir çırpıda anlatmasını istiyordu. Hamid'in cep telefonu sürekli çalıyordu... Herhalde Emine'nin annesi Sugra idi. Hamid ile Emine'nin evlerine gelmemesinden dolayı endişe içindeydiler, bu yüzden de durmadan arıyorlardı... Ancak Hamid, sanki telefon sesini duymuyordu. Onun için dünyada yalnız bir hakikat vardı. Bu hakikat de Emine'nin namusuna leke sürülmesiydi.

Emine kesik kesik konuşuyordu:

-Evden çıktım, buraya geliyordum... Elimde yemekler vardı... Bir arabanın durduğunu gördüm...

-Arabanın markası neydi?

-Galiba, Nolyed idi.

-Nasıl yani? Sen hangi arabaya bindiğini bilmiyor musun?

-Nerden bileyim. Her zaman orada arabalar duruyordu, ben de biniyordum.

-Salak! Niçin bir ticari taksiye değil de özel arabaya biniyorsun!

Emine:

-Ne bileyim, deyip yeniden hıçkırdı ve az sonra Hamid'in korkusundan ağlamayı kesip anlatmaya devam etti:

-Buraya sürmesini söyledim. Biraz gittik. Baktım ki, başka bir yere döndü. Metronun yanından bir evin bahçesine sürdü ve burada bir arkadaşım yaşıyor, onun doğum günü, beş dakika uğrayayım, onu tebrik edeyim, sonra sizi istediğiniz yere

götüreyim, dedi. Ben de, olur, dedim. Aklıma hiçbir kötü düşünce gelmedi. Yukarı çıktı ve az sonra da indi... Bu kez de bana, bacı, sana söyleyemedim, burada yaşayan benim sevdiğim kızdır, bu gün de onun doğum günü. Gel, birlikte yukarı çıkalım, kapıyı sen çal, onun arkadaşıymışsın gibi çağır, ben de onun doğum gününü kutlayayım, sonra da gidelim, dedi. Ben de yukarı çıktım...

Hamid var gücü ile Emine'ye bir tokat attı:

-Allah cezanı versin senin! Tanımadığın bir adamın ardına düşüp nasıl gidersin?

Emine yeniden bayıldı. Hamid şişedeki suyu onun yüzüne döktü ve olanca gücüyle onu omuzlarından tutup silkelemeye başladı...

... Biraz sonra Hamid, arabasına atlayıp şehre doğru yola çıktı. Emine arabanın arka koltuğunda, bir cenaze gibi sessiz, hareketsizdi. Hamid ise dudaklarını kemiriyor, kendini tutamadığı için de sessizce ağlıyordu...

Emine tecavüze uğradığı evin nerede olduğunu Hamid'e tarif etmişti. Kendisine tecavüz eden oğlanların adını da söylemişti: Zaur, Anar, Reşad... Onu eve getiren oğlanın adı Reşad idi... Doğum günü olanın ise Anar...

Sohbet esnasında Emine onların adını da öğrenmişti... Onu içeri davet etmişler. İçeride sofra kuruluymuş... Sonra da onu döve döve sıra ile ırzına geçmişler...

Emine'nin dediğine göre evde bu üç oğlandan başka hiç kimse yoktu. Onlar içki içmişlerdi ve sarhoşlardı.

Belki sabaha kadar da içeceklerdi...

Hamid şimdi Emine'yi eve götürüyordu. Onu eve bırakacak, silahını alacak sonra Emine'nin tarif ettiği o eve gidecekti...

2.BÖLÜM

Eğer istediğin gibi yaşayamıyorsan, başkalarının istediği gibi yaşamaya mahkûmsun ve bu mahkûmiyete da alışmalısın...

Gündüz, buraya, bu demiryolu istasyonuna gelip sık sık rayların kenarında durur, gelen ve giden trenlere, sağa sola koşuşan insanlara merakla bakardı.

Konser ve tiyatro salonlarında, düğünlerde, ziyafetlerde, kabul günlerinde hatta pahalı alışveriş merkezlerindeki insanlar genellikle mutlu görünüyorlardı... Bu tip ortamları yıllarca gözlemlediği için, bunu çok iyi biliyordu. İçki meclislerinde ve konser, tiyatro salonlarında eğlence havası, alışveriş merkezlerinde de istediğini elde etmenin verdiği memnuniyet belirleyici oluyordu, insanların moralini yükseltiyor ve haliyle mutlu olmalarını sağlıyordu. Hastane ve polikliniklerde, yas meclislerinde ise bunun tam aksine, insanlar dertli, kederli görünüyorlardı... Gündüz bunun defalarca müşahede etmişti. Nedense demiryolu istasyonlarındaki insanlar da kederli oluyorlardı. Daha çok yoksul tabakadan olan insanlar yurt dışına trenlerle gittiklerinden, tren istasyonlarındaki insanların yüzlerinde günlerce sürecek uzun yolun, karşılaşacakları sorunların ve gündelik kaygıların azabı hissediliyordu...

Çoğu kez istasyona geliyor, buradaki insanların yüzlerine bakıyordu... Giden insanlar gibi giden trenler de sanki kederli görünüyorlardı... Gittikleri yerlere mutlu olmak için gidenler bile, nedense mutluluğa nail olmanın zorluğu ve ümitlerinin

boşa çıkması ihtimalinden korkuyor, yüzlerindeki azap dolu ifadeyi yok edemiyorlardı.

Hayatın zenginlere bir hediye; fakirlere de bir ceza gibi verildiği doğru muydu?

Gündüz'ün zihni bu düşünceyle meşguldü deminden beri. Yoksa her şeye tükürüp Ural'a mı çekip gitseydi? Hamid ona göre bir işyeri kurardı elbet. Ressam olarak çalışır, para kazanır ve buraya gönderirdi. Hiç olmazsa Ülker ile çocuklar da gün yüzü görürlerdi...

Hamid'e çağrı bırakmış ve daha sonra Hamid onu aradığında da bu düşünceleri ona iletmişti.

Demiryolu istasyonuna gelmeden önce Reyaset Bey'in işyerine gitmişti, "Kız Elövset" ise ona, iki ay daha beklemesi gerektiğini söylemiş:

-Reyaset Bey'e kızmayın, onu kınamayın, zavallı adam ne yapsın... Hangi etkinlik olsa, yukarıdan onu arıyorlar ve bu faaliyeti desteklemesini, para vermesini rica ediyorlar. Şimdi de cadde asfaltlanacak, yine bizim hesabımıza. Adamcağız elindeki bütün parayı oraya yatırdı... İki ay daha sabret, iki ay sonra, senin paranı, 2010 yılı bütçesinden veririz diyerek Ardınca da bunları ilave etmişti:

-Reyaset Bey hem çok vatansever hem de insanlara ekmek kapısı açan bir insandır. Bütün kazandığı parayı Azerbaycan ve halkımız için harcıyor...

...

Gündüz bu kez kadehini Duman Kişiye doğru uzattı ve:

- Bunu da çocuklarımızın geleceğinin sağlığına içelim. Biz hiç gün göremedik, bari onlar görsün, dedi.

Duman Kişi bir yudum alıp kadehini masanın üstüne koydu, Gündüz ise kadehi alıp başına dikti.

... Rayların kenarında hayli bekledikten sonra çok acıktığını hissetmiş, istasyondaki kafelerden birinin yanına durmuştu.

Keşke içerde bir tanıdık olsa da girip onun kesesinden karnımı doyursam diye Allah'a dua da etmişti. Allah'ın hikmetinden sual olunur mu? İşe bak ki uzaktan tanıdığı ve eski mahalleden komşuları olan Duman Kişiyi görmüştü ve şansının yaver gitmesinden dolayı da neşesi yerine gelmişti. Doğrusu, uzun bir süre tereddüt etmiş, bu düşünceleri kendisine yakıştıramamıştı Ancak bütün düşüncelerinden sıyrılıp içeriye geçmiş, adama yaklaşmış ve: "Oo, Duman Kişi, ne var, ne yok." diyerek eğilmiş ve adamı öpmüştü. Hiçbir adamın adını kolay kolay aklında tutamayan Gündüz, nasıl olmuşsa, Duman Kişinin adını derhal hatırlamıştı. Adam da lokması ağzında, şaşkınlıkla ona bakarak: "Tanıyamadım." demişti...

Duman Kişi, Gündüzlerin evinin karşısındaki binada yaşıyordu. Bir trende makinist idi, haftalarca ortalarda görünmez, döndüğünde ise hayli bir yükle eve gelirdi. Yaşları küçük olan üç kızı vardı. Komşular, ailesini çok seviyor, ne zaman seferden dönse, kızlarının çeyizi için bir şeyler getiriyor, diyorlardı...

Gündüz onuncu sınıfta okuyordu, ondaki resim yeteneğini ise herkes biliyordu. Bir akşamüstü mahalleden gençlerle bahçede oturuyorlardı. Duman Kişi, Gündüz'ü yanına çağırdı, onun resimdeki yeteneğini hayli övdükten sonra:

-Evde tadilat yaptırdım, boyattım, çok güzel oldu. Şimdi, misafir odasının boş duvarına bir tabiat manzarası yaptırmak istiyorum. Sen yapabilir misin, dedi ve ekledi: "Ben aslen Geceliyim, bu yüzden duvarda Göygöl manzarasını görmek istiyorum."

Sonra cebinden bir tane de kartpostal çıkarıp insanda hayranlık uyandıran Göygöl manzarasını Gündüz'e göstererek yeniden sordu:

-Bu şekilde bir manzara yapabilir misin?

Gündüz:

-Yaparım, diye cevap verdi.

-Karşılığında ne istiyorsun?

Gündüz utanıp başını aşağı saldı, mırıldandı:

-Komşuyuz, hiçbir şey istemiyorum!

Duman Kişi:

-Tamam, sen hele resmi yap, ben de karınca kararınca sana uygun bir hediye getirir, emeğinin karşılığını ödemiş olurum, dedi.

Ancak Gündüz iki haftalık emeğinin karşılığında Duman Kişiden hiçbir hediye alamadı. Gündüz'ün yaptığı manzara çok beğenilmişti. Konu komşu, gidip Duman Kişinin evindeki manzaraya bakıyordu.

Duman Kişi Gündüz'ün elini sıkıp manzarayı bir hayli övdü ve ona bir hediye alacağını söyledi. Ondan sonra ne zaman karşılaşsalar, Duman Kişi:

-Hediyeni de beş on güne kadar vereceğim, diyordu. Kardeşi evlenince, Gündüz de oradan başka bir yere taşındı ve Duman Kişiyi de bir daha göremedi. Ara sıra kardeşine uğrasa da, Duman Kişiye rastlayamıyordu.

Yukarda Allah var, bu beklenmedik görüşmeye Duman Kişi de hayli sevinmişti. Onu zorla masaya oturtmuş, garsona ilave yemekler ve arak siparişi vermiş ve ilk sözü de bu olmuştu:

-Sana bir hediye borcum var, inan ki, unutmadım.

... Gündüz yeni doldurulan kadehi de başına dikti. Gerçekten de Hamid ona Ural'da, sanatı ile ilgili bir iş bulsa, çok güzel olurdu. Urallıların ressamı olarak anılırdı. Sergiler teşkil eder, sanat adamlarının toplantılarına katılır, orada tanınır, sevilir, para kazanırdı... Burada Ekim ayının birinde, Rus ressamların sergisini gezmişti, sergi ne güzel düzenlenmişti. O ressamın adı neydi? Genceli Nizamî ile ilgili konular onun çok dikkatini çekmişti... Adı neydi o ressamın?

Acaba ressamın kartviziti duruyor mu diye cüzdanına baktı. Kartı çıkarıp bir o yüzüne, bir bu yüzüne, epeyce baktı. Acaba Hamid bu ressamı tanıyor mu? Kaç yıldır Rusya'da yaşıyor. Mutlaka tanıyordur.

Yine Hamid'in cep telefonunu arayıp çağrı bıraktı. Hamid her defasında derhal ararդı onu ama bu kez aramadı. Gündüz, herhalde önemli bir işi var, diye düşündü.

Duman Kişi anlatıyordu:

-Kızların üçünü de gelin ettim. Her üçü de iyi birer aile kurdular. İki de torunum var. Şimdi karıyla ikimiz yaşıyoruz. Damatlar sağ olsunlar, bütün masraflarımızı karşılıyorlar. Hanım, şeker hastası, biliyorsun, benim de tansiyonum var. Tedavimizi de onlar yaptırıyorlar. Bana, Duman Kişi, bu yaşında çalışmak da neyin nesi, evinde otur, diyorlar. Ben de, olmaz, beni hayata bağlayan mesleğimdir, çalışmazsam ölürüm, diyorum...

Bir kadeh daha içtikten sonra, beyninin tam dumanlandığını hissetti Gündüz. Artık içemiyordu... Duman Kişiyle nasıl vedalaştığını bile hatırlayamadı. Acaba, Reyaset Bey'in parayı vermediğini Rüfet Bey'e dese miydi? Elbette, demeliydi. Belki, Rüfet Bey baskı yapar, Reyaset Bey de parayı verirdi...

Resim atölyesine girmedi, biraz ötedeki kuaför salonuna daldı. Liza Hanım, genç bir bayanın saçlarını düzeltiyordu. Gündüz'ü görünce gülümsedi:

-Ooo, büyük ressam Gündüz Bey! Hoş geldiniz, bizim telefon, her zamanki gibi sizin emrinizdedir!

Gündüz utana sıkıla:

-Çok sağ ol, Liza Hanım, deyip küçük odaya geçti. Liza Hanımın, büyük ressamımız, galiba kafayı çekmiş, sözlerini duymazlıktan geldi.

Rüfet Bey'in numarasını çevirdi ve Rüfet Bey'e selam verir vermez, derhal şikâyete başladı:

-Reyaset Bey'in işyerine gittim, ama parayı yine vermediler, şimdi git, Şubat ayında gel, dediler.

-Olamaz, ne diye vermediler?

-Reyaset Bey, parayı vermesi için Elövset adlı işçisini görevlendirdi. O da iki ay sonra gel, paranı al, demişti. Şimdi de paramız yok, git, Şubat ayında gel, diyor.

Rüfet Bey:

- Sen hatta kal hele, deyip cep telefonundan Reyaset Bey'i arayarak konuşmaya başladı:

-Reyaset Bey, selam. Ben sizden bir şey rica etmiştim. Ressam Gündüz Elekberli'nin sponsorluğunu üstlenin, demiştim. Ama bu iş olmamış. Niye ki? Yani bu kadar mı? Peki, tamam...

Rüfet Bey, sonra tekrar Gündüz'e döndü:

-Reyaset Beyle konuştum. Bu aralar nakit sıkıntımız var, durumumuz da iyi değil, diyor. Ancak o parayı sana mutlaka vereceğini söyledi, sen rahat ol...

Gündüz teşekkür edip ahizeyi yerine bıraktı. Saçını düzeltiren genç bayan gitmişti Liza Hanım ise diğer meslektaşı ile sohbet ediyordu:

-Bir görsen, Torgovı Caddesinde buna bir ev almış, evlerin her biri en az beş yüz bin manat eder. Bilgeh'de de süper bir bağ evi hediye etmiş. Hele bunun bindiği jipi söylemiyorum...

-Koskoca milyoner Reyaset Bey, bu şıllığın neyine vuruldu acaba? Allah böyle bahtı bize yazmaz ki!

Liza Hanım Gündüz'ü görünce:

-Evet, büyük ressam, konuşman bitti mi, diye sordu ve ardınca da ekledi: "Bizim resmimizi ne zaman yapacaksın?"

Gündüz, "Reyaset Bey" sözlerini duyar duymaz durdu ve Liza Hanıma döndü:

-Liza Hanım, sizin adını andığınız Reyaset Bey'in Neftçiler'de de ofisi var mı?

Liza Hanım başını salladı:

-Nasıl yani, sen tanımıyor musun onu? Tanımıyor olamazsın, çünkü onu bütün Azerbaycan tanıyor, dedi ve yüzünü yanında oturan meslektaşına çevirdi:

-Bir şarkıcı bozuntusu var, sesi cırcır böceğine benzeyen hani, "Az-Star" kanalında falan çıkıyor, şarkı söylüyor... İşte onun da sponsoru Reyaset Beyden bahsediyorum...

Gündüz kuaför salonundan çıktı. Başında şiddetli bir ağrı vardı. Hava biraz soğuktu, rüzgâr vardı. Ceketinin yakasını kaldırdı. Yürüyerek işe gidip gelmek olmasa bu kışı da ceketle geçirirdi. Sonra da; kışı ceketle geçirmeyip de ne yapacağım ki, diye düşündü. Allah fakir fukaraya merhamet etse de kış sert geçmeseydi... Havalar fazla soğumadan, bu şekilde devam etseydi... Keşke Hamid, onun işini kısa sürede halletseydi...

Acaba Hamid onu niye aramamıştı? Ne zaman çağrı bıraksa, Hamid derhal onu ararda... Acaba başına bir iş mi gelmişti Hamid'in...

Yeniden Hamid'i aradı ve ümitle cevap bekledi. Ama Hamid yine ona dönmedi.

...Evin kapısını ayağıyla tepikledi, çünkü elleri çok üşümüştü. Ülker kapıyı açtı. Çocuklar battaniyeye sarılmışlar, bir köşeye büzüşmüş televizyon izliyorlardı.

Ayakkabılarını çıkarmadan içeri geçip bir sandalye çekerek oturdu ve Ülker'e:

-Bir sıcak çay ver, dedi.

Ülker kilimin üstündeki çamurlu ayak izlerini görünce söylenmeye başladı:

-Ayakkabıyla başköşeye geçmek de yeni mi çıktı? Hele bir bak, kilimi ne hale getirdin.

Gündüz sinirli sinirli çıkıştı:

-Senin çocuklarının karnını doyurmak için bu soğukta yarı aç yarı çıplak kapı kapı dolaşıyorum. Ellerim donmuş, ayakkabılarımı çıkaramadım. Anladın mı, ey Müslüman?

İçkinin tesirinden olacak, Gündüz'ün dili dolanıyordu. Ülker bunu derhal sezdi:

-Ne yapıyorsun ki, bizim için? Gidip nerede yiyip içtin kim bilir. İçerken, yavrularının aç olduğunu hiç düşünmüyor musun? Vallahi, artık yapamıyorum. Bu kadar da olmaz ki.

Gündüz masayı yumrukladı:

-Beğenmiyor musun? Bak, kapı açık, cehenneme kadar yolun var, git!

Ülker hıçkırarak ağlamaya başladı:

-Elden utanmasam, bir dakika bile durmam, giderim. Çocuklarıma acıyorum. Onların, anasız kalmasını, adlarının öksüze çıkmasını istemiyorum.

Gündüz yerinden fırladı ayağa kalktı:

-Sen de, bu eniklerin de beni sağılan bir inek olarak görüyorsunuz. Sen, sanki ressam karısı değil de bakkal karısı gibisin. Sen, benimle bakkal arasındaki farkı bilmiyorsun. Ben sanatçıyım, yetenekli bir sanatçı, anladın mı? Benim potansiyelim var! Potansiyelim!

Çocuklar, korkulu gözlerle babalarına bakıyorlardı. Ülker ise ağlamaktaydı:

-Biz de insan gibi yaşamak istiyoruz, yemek, içmek, giyinmek istiyoruz. Çocukların da, benim de üstümüze giyecek elbisemiz kalmadı, bir bak, ne haldeyiz? Vallahi, utanıyorum, billahi, utanıyorum.

-Gündüz Elekberli'nin karısı olduğun için utanıyorsun, öyle mi, dedi ve çocuklara doğru dönüp onlara da bağırdı: Sizin babanız olduğum için, siz de utanıyor musunuz, deyip çocuklara yaklaştı ve kızının omzundan tuttu:

-Utanıyorsun, öyle mi?

Aydan bağıra bağıra ağlamaya başladı. Ülker geldi ve Gündüz'ü kenara iteledi:

-Çocukları üzmeye ne hakkın var, onlara ne babalık yaptın ki, şimdi hesap soruyorsun! Kaç aydır, eve bir kuruş para getirmedin. Bunlar ne yiyip ne içiyorlar, düşündün mü?

Gündüz, Ülker'in üstüne yürüdü:

-Köpek! Şimdi boğarım seni, öldürürüm! Hepinizden nefret ediyorum. Def olun gidin benim evimden, diye bağırdı ve sonra başını tutup sandalyeye güçlükle oturdu ve devam etti:

-Defolun, gidin! Hepinizden de nefret ediyorum!

Gündüz, oturduğu yerden nasıl ayağa fırladıysa, oturduğu sandalye arkaya doğru devrildi, sonra kapıyı çarpıp dışarı çıktı. Hava iyice soğumuştu. Ayaz vardı ve soğuk iliklerine işliyordu.

Tüh, lanet şeytana, niye yolunu değiştirip diğer sokaktan gitmemişti ki? Dükkânın yanından geçip dükkân sahibine görünmeden yavaşça sıvışmak istedi. Hava kararmıştı, belki de dükkân sahibi onu görmezdi, keşke görmeseydi. Ama öyle olmadı. Gündüz, az sonra dükkân sahibinin kaba, kerpeten gibi sert parmaklarını, bileğinde hissetti:

-Buraya bak! Gündüz müsün, akşam mısın, nesin, sen delikanlılık değilsin, beni atlatmaya kalktın. Ancak ben seni son kez uyarıyorum. Bir haftaya kadar borcunu getirmezsen, her gün üstüne anapara kadar da faiz ekleyeceğim. Ya getirip parayı verirsin, ya da olacakları sen düşün.

Gündüz kekeledi, parayı mecburen vereceğini söyledi. Biraz uzaklaştıktan sonra da başını bir duvara dayayıp içli içli ağlamaya başladı. İçindeki kahır onu boğuyor, ayaz ise iflahını söküyordu. Üstelik de böbreğinde yine şiddetli bir ağrı hissediyordu. Şimdi onun tek bir isteği vardı: Sıcak bir yerde olmak, bir bardak sıcak çay içmek, bir ağrı kesici yutmak ve sıcacık bir ilgiyle karşılanmak...

Hamid'e misafir olabilirdi... Hamid'i bir daha aradı. Yok, Hamid'in telefonu bu kez de kapalıydı. Onun başında bir iş vardı anlaşılan. Acaba ne olmuştu? Hamid bu günü bulmuştu sanki. Gündüz'ün bu en ağır gününde, ona bir şey olmasaydı bari...

Buraya nasıl gelmişti, kendisi de anlayamadı. Şimdi Gülare'nin kapısının ziline basıyordu...

Neden sonra kapı açıldı. Gülare şaşkınlıkla kapının arasından ona bakıyordu. Gündüz soğuktan mosmor olmuştu. Ayakta zor duruyor, sendeliyor, hem de hıçkırarak ağlıyordu.

-Gündüz! Bu, ne hâl? Sarhoş musun? Bu saate kapı çalınır mı?

Gündüz zar zor birkaç kelime çıkardı ağzından:

-Bu gece sizde kalabilir miyim?

Gülare başını salladı:

-Deli misin sen? Komşular ne der? Bu saatte dul bir kadının kapısı çalınmaz. Üstelik de sarhoşken.

Gündüz kahır dolu sesiyle fısıldadı:

-Gülare, ben çok talihsiz bir adamım, beni içeri al.

Ancak Gülare onun bu şekilde evine gelişinden hiç hoşlanmamıştı:

-Çek git Gündüz. Bir daha da bu halde buraya gelme!

Gülare kapıyı çarpıp, kilitledi. Gündüz donuk bakışlarını, uzun süre yüzüne çarpılmış kapıdan ayıramadı. Sonra yavaş adımlarla asansöre doğru gitti. Ama niçin her şey böyle oluyordu? Niçin?

Apartmanın içi sıcaktı. Ancak sokaktaki ayaz, insanı kılıç gibi kesiyordu. Çok garip: Allah, insanları önce ikaz edip sonra cezalandırıyor; insanlar ise hiçbir ikaz yapmadan... Ve garip tir, dert asla tek başına gelmiyor. Elimizde olmadan, biz derdi ısmarlıyoruz sanki...

Gündüz sokağa çıktı...

Zalim ayaz, beş on gün daha gecikse ne olurdu?

3. BÖLÜM

Hamid Emine'nin gösterdiği o eve gidiyordu...
Ah, ömrün inişli çıkışlı yolları...

O, ömrün yollarının hep inişli çıkışlı olduğuna inanmıştı. Onun ömrünün yolları ise hiçbir zaman düz olmamıştı...

Çocukken hep babasının yeniden dirilip gelmesini arzulamıştı... Akranları babalarının varlığı ile gururlandıklarında, o, yetimliğinden dolayı için için ağlamıştı... Çocukluğunun inişinde, bundan başka yoksulluk ve sıkıntı dolu günler vardı...

Sonradan ilk gençliğinin yolu da inişli olmuştu. Doğrudur, artık büyümüştü, bacısı Gülgez ile kalem defter alıp kendilerine "baba" resmi yapmıyorlardı... Ancak o zaman da akranlarının giyindiği elbiselere imreniyorlar, fakir bir hayatın bütün acılarını tadıyorlardı... Sonra büyümüşlerdi. Her şeyi biliyorlardı ve "baba" resmi çizmekle babasızlığın acısını hafifletmenin mümkün olmadığını da...

Üniversiteyi kazanamamak, Murov'da geçen ağır askerlik hayatının ardından yoksulluk ve ihtiyaç içinde geçen günler aslında Hamid'i sindirmeli, ezmeliydi... İnişin ardından yine iniş geliyordu... Yalnız, ömrün yollarının hep inişli çıkışlı olduğu yönündeki sağlam inancı, onun ümidi olmuştu. O, bir gün mutlaka çıkışların yani yükselişlerin geleceğini, kendisinin de yavaş yavaş zirvelere çıkacağını biliyordu...

Ural'da yaşadığı dönem, onun bu düşüncelerinin doğru olduğunu gösterdi. Yüksek tahsil, büyük paralar, o zamana kadar hiç

tatmadığı gençlik maceraları, Yabancı ülkelere geziler, son moda elbiseler, egzotik restoran yemekleri, birbirinden güzel kızlar...

Ömrünün bu merhalesi de nispeten uzun oldu. Saçını süpürge ederek onu büyüten annesine, bacısına zenginliğin nimetlerini tattırdı... Parasını sağa sola savurup gereksiz harcamalar yapsa da eksilenin yerinin dolduğunu gördü...

Sırada iniş vardı... Ama bu iniş ansızın geldi. Yok, aslında o, bu çıkıştan sonra bir inişin geleceğini biliyordu sadece bu inişin böyle erken geleceğini tahmin etmiyordu...

Başka bir kız ile evleneceği günün arifesinde, düğün hazırlıkları yapılırken Emine'yi görmesi, demek ki, onu dünyanın en mutlu insanı etmemişti... Demek ki, Emine'yi görmesi, onun bütün geleceğinin mahvolması için gerekli bir sebepmiş...

Emine ile evlenmek için ilk önce öz babasının ruhunu incitti ve babasının yadigârı akrabası Sebine'yi bu eve gelin getirmek yerine; çiçek gibi zarif, su gibi pak olan zavallı kızın namusunu iki paralık etti... Üstelik suçsuz günahsız kızın bahtının karalamakla kalmadı, kızın kardeşleri Cavid ile Camal'ı da bedbaht etti. Hamid Emine'den dolayı bıçaklandı, ölümden döndü, annesi Melek'i de bu yüzden küstürdü... Emine'nin yüzünden kaza yaptı, ezildi, yaralandı... Dahası Emine'nin yüzünden servetini kaybetti, İkbal ile dost iken düşman oldu...

Hamid, Emine'nin kademinde bir uğursuzluk olduğunu o zaman bilseydi...

Nerden bilecekti...

... İşte, o binanın önündeydi.

Tabancasını çıkarıp tutukluk yapmaması için bir kez daha yokladı. Sonra dikkatle apartmanın üçüncü katının pencerelerine baktı. Saat gece on ikiye geliyordu. Henüz insanlar yatmamıştı, çoğu pencerede olduğu gibi o apartmanın üçüncü katındaki evin penceresinden de dışarıya ışık sızıyordu...

Yüksek sesle dinlenilen müzik sesinin taştığı o pencerenin, düşmanlarının penceresi olduğunu derhal anladı...

O an üçüncü kattakilerin keyifleri yerindeydi. Bol bol yiyip içmişlerdi... Üstelik azgın şehvet duyguları ve ihtiraslarından, Emine'yi kirleterek kurtulmuşlar, rahatlamışlardı... Şimdi de müzik dinleyerek, dans ediyor olmalıydılar...

Hamid, arabadan indi, gökyüzüne baktı. Ayaz vardı, gökyüzü yıldızlıydı. Aynı büyüklükte, aynı şekildeki yıldızlar, sanki ele ele tutuşmuşlar, sıraya dizilmişlerdi...

Paltosunun yakasını kaldırdı ve fısıldayarak göğe seslendi:

-İlahi, beni bağışla...

... Hızlı adımlarla apartmana girdi, basamakları hızlı hızlı çıkmaya başladı.

Acaba kapıyı açarlar mıydı? Ya açmazlarsa? Açmazlarsa ne yapacaktı? Kapıyı kırmak için uğraşsa, bütün komşular uyanır ve oraya toplanırlardı?

İşte, o kapının önündeydi şimdi...

Kapıyı çalmaya başladı. Acaba içerdekiler kimlerdi? İçerdekilerin, Emine'ye tecavüz etmelerinin bir tesadüf olmadığından emindi. Belki, onlara bu işi İkbal vermişti. Belki, Sebine'nin hapishanedeki kardeşlerinin bir siparişiydi bu. Ama nasıl olabilirdi? Hiçbir sebep yokken, tanımadığın bir kadına, üstelik saygın bir adamın karısına zorla sahip olmak, onu rezil rüsva etmek, akıl işi değildi...

Böyle olacağına Hamid de ihtimal vermemişti. Kapı birden, sorgusuz sualsiz açılıverdi. Kapıdaki genç Hamid'e sordu:

-Kardeş, kimi arıyorsun?

İçeriden rep tarzı bir müzik sesi geliyordu. İçki ve tütün kokusu birbirine karışmış boğucu bir ortam yaratmıştı...

Hamid aniden içeriye geçti ve kapıyı çarptı, koridordan geçip içeriye; odaya baktı. İçerdekilerin kaç kişi olduğundan emin olmak istiyordu. Kapıyı açan oğlan onun kolundan yapıştı:

-Heey! Nereye? Ne istiyorsun?

Hamid o anda dirseği ile onun göğüs boşluğuna güçlü bir darbe indirdi, oğlan dizüstü yere çöküp:

-Vay anam, öldüm, diyerek inlemeye başladı.

Hamid odaya daldı. Bir oğlan koltuğa oturmuş sigara içiyordu, diğeri ise müzik dinliyor, müziğin ritmine uyarak dans ediyordu...

Tabancasını çıkarıp:

-Kıpırdamayın! Yere yatın, diye bağırdı. Neler olup bittiğini bir türlü anlamayan oğlanlar, kendilerine doğrultulan namluyu görünce oldukları yerde donup kaldılar. Hamid'in ikinci kez bağırmasından sonra yüzükoyun yere uzandılar.

Hamid koridorda inleyen oğlanın ensesinden tutup onu da sürüye sürüye getirdi ve diğerlerinin yanına uzattı. En ağır küfürleri savurarak üçünü de tepiklemeye başladı.

Oğlanlar kıpırdayamaz hale geldiklerinde ise biraz geri çekilip nefesini topladı ve

-Reşad hanginizsiniz, diye sordu.

Az önce dans eden oğlan acıdan kıvranarak:

-Benim, dedi ve ekledi:,biz sana ne yaptık ki?

Hamid ensesinden yakalayıp onu çekerek ayağa kaldırdı, tabancayı şakağına dayadı ve yeniden sordu:

-Kimin adamısın?

Oğlan titreye titreye cevapladı:

-O da ne demek, diye sordu. Hamid bağırarak sorduğu soruyu tekrar etti ise de oğlan: Babamı mutlaka tanırsınız, polis şeflerinden, Ağazade...

Hamid, onun sözlerini tamamlamasına izin vermedi, dizi ile karnına sert bir darbe vurdu. Reşad acı içinde yere serildi. Hamid, tabanı çamur olan çizmesiyle Reşad'ın boğazına hafifçe basıp bağırarak onu sorguya çekmeye başladı:

-Bu işi kim verdi size, o kıza niçin sataştınız? Kim?

Reşad hırıltılı bir sesle yalvardı:

-Kurban olayım, ayağını boğazımdan çek... Her şeyi anlatacağım...

Hamid ayağını onun boğazından çekti:

-Söyle. Kimin adamısınız? İkbal alçağının mı? Yoksa kodesteki Cavid'in mi?

Reşad titriyor, dili tutuluyor, konuşamıyordu:

-Onları tanımıyorum.

Hamid tekrar onun boğazına basmaya başladı:

-Şerefsiz! Sokaktan geçen kadını kızı, sahipsiz mi sanıyorsun ki, getirip altına yıkıyorsun?

Reşad hırıldıyor, boğuluyor cevap veremiyordu. Bu kez, az önce kapıyı açan oğlan dile geldi

-Ağabey, o kız, buraya kendisi gelmişti. Reşad ile yattılar... Sonra biz de...

Hamid var gücü ile oğlanın yüzüne bir tekme iliştirdi ve onun anasına, bacısına hatta yedi sülalesine sövdü.

Sonra yine Reşad'ı çekip ayağa kaldırdı:

-Senin bacın var mı?

Reşad dili ile hiçbir şey diyemedi, elleriyle "yok" der gibi işaret etti.

-Senin bacın var mı, diye, Hamid az önce vurduğu oğlana sordu.

O:

-Var, dedi. Hamid, Reşad'ı bırakıp onu ayağa kaldırdı:

-Telefon et, buraya gelsin. Bacının işini bitireyim, seni de bağışlayayım, çık, git

Oğlan çırpına çırpına Hamid'e baktı. Hamid onun boğazından yapışmıştı:

-Ne dediğimi duymadın mı?

Oğlan kekeleyerek:

-Ben bacımı buraya nasıl çağırayım? Bu, erkeklik değil ki, dedi.

Hamid onun suratına şert bir darbe indirdi ve:

-Alçak! El âlemin karısını buraya getirip sırayla tecavüz etmek erkeklik mi, dedi ve ilk kurşunu ona sıktı. Oğlan cansız bir halde yere serildi.

Deminden beri konuşmayan diğer oğlan tabancanın sesini duyar duymaz balkona doğru kaçmak istedi. Hamid onu da başından vurdu.

Reşad, kan içinde kalan arkadaşlarını görünce sarsılmıştı, gözleri yuvasından fırlayacak gibiydi.

Hamid tabancasını tekrar onun şakağına dayadı. Müzik ara vermeden çalıyordu. Sanki çalan müzikten de kan kokusu geliyordu...

Hamid iki adam öldürmüştü, üçüncüsü ise diri olduğu halde ölüye benziyordu. Reşad'ın korkudan ağzı köpükleniyordu... Tabanca namlusunun soğukluğunu şakağında hissettikçe, dans ediyormuş gibi titriyordu...

-Altına mı işedin? Erkek bozuntusu!

Reşad'ın kot pantolonunun ön tarafı ıslanmıştı... Bunu fark eden Hamid, meğer insanlar ölümden nasıl da korkarlarmış, diye düşündü ve yeniden haykırdı:...

-O kadına tecavüz ederken bunun bir sahibi var, gelip hesap sorar diye korkmuyor muydun?

Reşad bir şeyler söylemek istedi, ağzı açılıp kapandı ancak sesi çıkmadı. Hamid onun şakağına dayadığı tabancanın tetiğini çekti. Boz renkli bir sıvıydı, kanla karışık etrafa sıçradı, duvara yapıştı... Hamid'in üstüne başına da sıçradı.

Reşad bir süre yerde çırpındı, sonra hareketsiz kaldı.

Hamid onları tek tek kontrol etti, her üçünün de öldüğünden emin olduktan sonra odadan çıktı ve yatak odasına geçti. Yatak dağınıktı... Yorganı iğrenerek parmağının ucu ile kenara fırlattı. Emine'nin iç çamaşırlarını gördü. Etrafa göz gezdirip bir gazete buldu, iç çamaşırlarını alıp mutfağa geldi, ocağını

yakıp gazeteyi tutuşturdu, sonra banyoya geçip elini yüzünü yıkadı ve ondan sonra evden dışarı çıktı. Demir kapıyı ardınca çarpıp derinden bir "ah" çekti. İntikamını almış, rahatlamıştı...

***

Hamid'in arabası boş Bakü sokaklarında ilerliyordu. Arabanın saatine baktı. Gecenin üçüydü.

Hamid sakindi, sanki üç kişiyi öldüren o değildi. Az sonra Şamahinka denilen yere geldi. Arabasını bacısı Gülgez'in oturduğu evinin önüne park edip yukarı çıktı. Yavaş adımlarla kapıya yaklaştı ve zile bastı.

Gece yarısını çoktan geçmişti ve evdekiler de tatlı bir uykudaydılar. Ancak Hamid ısrarla zile basmaya devam ediyordu. Yaklaşık beş dakika sonra içeriden ayak sesleri geldi, kapı merceğinden ışık geldi, birisi oradan dışarı baktı ve sonunda kapı açıldı...

Mehemmed telaşla sordu:

-Gecenin bu vakti, hayrola Hamid?

Hamid gülümsedi, içeriye geçti. Ayakkabılarını dahi çıkarmadan, direk annesinin yattığı odasına geçti.

Melek tatlı bir uykudaydı, karyolasının yanındaki dolabın üstü de ilaçlarla doluydu. Kadın yine hastalanmış, hiç haberim olmadı, diye düşündü. "İşte böyle bir oğulum." diye kendisini kınadı. Sonra yanında duran ve şaşkınlıkla kendisini süzen Mehemmed'e çıkıştı:

-Annem hastalanmış ama bana demiyorsunuz, dedi ve eğilip Melek'in alnından öptü, kadının saçlarını sıvazladı...

-Annem ne kadar ihtiyarlamış, bunu ilk kez fark ettim...

Gözü, annesinin yastığı altından bir köşesi görünen eski aile albümüne ilişti. Usulca albümü oradan alıp annesinin alnından bir daha öptü:

-Uyu anne, uykun şirin olsun, dedi. Sonra da içindeki kahrı boğamadan ekledi:

-Belki, bir daha hiç görüşemeyeceğiz. Yeni yılda barışırız diyordum... Kısmet değilmiş...

Mehemmed'in: "Allah aşkına söyle! Ne oldu?" sorusunu yine cevapsız bırakıp mutfağa geçti ve ışığı yaktı. Albümün sayfalarını çevirmeye başladı... Ardından mutfağa gelen Mehemmed'e:

-İçim yanıyor, bana bir çay ver, dedi.

Mehemmed, onun ağzından söz alamayacağını bildiği için çaydanlığı gaz ocağının üstüne koyup çayı, şekeri, bardakları hazırlamaya başladı.

Hamid albümün sayfalarının çeviriyordu. Her resim bir hatıraydı. Her resme geçen günlerin mutluluk anları sinmişti...

Babası, annesi o ve Gülgez bir arada... Resmi altına, Truskavets, Nisan 1984 yazılmıştı. O resme bakınca, hafızasının en uzak köşesinde kalmış bir anı hatırladı. O an bu hatıra, Hamid'in bütün duygularına hâkim oldu...

Babası uzun bir palto giyinmişti, annesinin paltosu ise geniş etekliydi. Hamid babasının elinden tutmuş, henüz altı yaşında. Gülgez ise annesinin kucağında... Truskavets'e babasının tedavi ettirmek için gitmişler... Ve onlar, bütün aile bir yerdeler ve o kadar mutlular ki...

1/B sınıfının toplu resmi... Resmin altına: 24 Mayıs, 1986 yazılmış... Hamid arkadaşlarıyla yan yana. Önündeki kız Pakize... Diğer kız ise... Hay Allah, acaba bu kızın adı neydi?

... Gözleri buğulunsa da dikkatle resimlere bakıyordu... İçini parça parça edip her parçasını bir yana savuran şeyin ne olduğunu ise bilmiyordu. O yılların, o mutlulukla geçen yılların hasretini hiç bu kadar çekmemiş; bu kadar özlememişti.

Hâlâ resimlere bakıyordu... Biraz sonra Mehemmed'in verdiği çayı içecek, sonra arka arkaya üç bardak çayı daha içerek içindeki yangını söndürmek isteyecekti...

Sonra onunla karşılıklı otururken onun ceketindeki kan lekesini görüp dehşete düşen Mehemmed'e her şeyi, açık açık

anlatacaktı. Sonra ona bir vasiyet gibi yapmasını istediklerini tek tek söyleyecek: Mandıra inşaatını bitir... Evden beş bin dolar alıp Osman'a ver, İkbal'den tahsil edilecek paranın, Osman'ın hakkını ödedikten sonra, yarısını Annem, Gülgez ve kendin için ayır, diğer yarısını da Emine'ye ver... Diyecekti.

Sonra hıçkırarak ağlayan Mehemmed'i sakinleştirecek, ondan metin olmasını isteyecek, annesini ve Gülgez'i uyandırmasına engel olacak ve annesinin alnından bir kez daha öpüp evden ayrılacaktı...

Oradan doğruca Emniyet müdürlüğüne gidecek tabancasını nöbetçi polisin önüne koyarak cinayet işlediğini itiraf edecekti...

4.BÖLÜM

Gündüz, derin bir düşünceye dalmıştı...

İnsanın ömrü boyunca, nişangâh sadece bir kere gözleri önüne getirilir ki, attığı ok ile hedefi tam on ikiden vurabilsin... Vuramadı, kaderine küssün...

Tural, sabah erkenden Gündüz'e telefon etmiş ve acı haberi vermişti:

-Hamid üç kişiyi birden öldürmüş, tutuklamışlar, şimdi içerdedir...

Gündüz bu karalı haberi duyunca şoka girmişti. En yakın arkadaşı, ömrünün son demlerinde en çok güvendiği insan, yeni bir hayat kurmak için bütün geleceğini endekslediği dostu, akıl almaz bir iş tutmuş, tüyler ürpertici bir cinayet işlemişti. Neden? Hangi sebeple? Bunu Tural da bilmiyordu. Tural'a sormuştu: Biz şimdi ne yapalım? Hamid'e ne gibi bir yardımımız olabilir? Tural da: "Hele işin aslını bir öğrenelim, mesele nedir bilelim, daha sonra ne yapacağımıza karar veririz." demişti...

Çok susamıştı, yataktan kalkmak dahi istemiyordu ancak susuzluktan kuruyan dudakları, çöl gibi yanan ciğeri, iradesi dışında onu itekleyip yataktan kaldırmak istiyordu. Gecenin bir yarısında eve gelmiş, Ülker'i uyanık ve bir köşede ağlarken görmüştü. Hiçbir şey söylemeden, sessizce yatağa sokulup uyumuştu. Ülker sabah erkenden kalkın işe gitmişti, çocuklarsa uyuyorlardı.

Hamid'in telefonunun açık olup olmadığını yeniden kontrol etmek için onu aradı ancak telefon kapalıydı...

Yataktan isteksizce kalktı. Ocağa çay koymak istedi, ama bu düşüncesinden hemen vazgeçti, gidip musluğu açtı ve ağzını musluğa dayadı...

Kapı sert bir şekilde vuruluyordu. Sabahın köründe, acaba kimdi gelen? Gündüz, kapıyı açar açmaz, ev sahibi selamsız sabahsız, paldır küldür içeriye daldı:

-Size söylememiş miydim? Kirayı vermezseniz, sizi bu evden kovacağımı söylememiş miydim? He! Söylememiş miydim?

Gündüz onu sakinleştirmeye çalıştı:

-Bir hafta daha idare et. Bütün borcumu ödeyeceğim.

Ev sahibi masayı sandalyeyi kapıya doğru itelemeye başladı:

-Bir hafta mı? Bir hafta mı? Sen bunu tam beş aydır söylüyorsun. Artık bir hafta değil bir gün de olmaz! Evi terk edeceksiniz, vesselam...

Gündüz onu engellemeye çalıştı:

-Merhamet et! Yukarıda Allah var! Bu kış gününde, çoluk çocuk sokakta mı kalalım? Bir hafta izin ver, bir yerlerden bulup buluşturup ev kirasını ödeyeceğim.

Adam Gündüz'ü kenara iteleyip masayı kapıdan dışarı çıkardı sonra da sandalyeleri bir bir çıkarmaya başladı.

Ev sahibinin bağırtısıyla uyanan çocuklar, yatağın içinde, korku dolu gözlerle bu manzarayı seyrediyorlardı.

Ev sahibinin, öfkeden ağzı köpükleniyordu:

-Sen adam mısın? Kaç aydır beni dolandırıp duruyorsun! Herkes evini kiraya veriyor ama hiç kimsenin bahtına senin gibisi çıkmıyor. Sen hangi dinden, hangi mezheptensin, bilmiyorum ki!

Gündüz onu yola getirmeye çalıştı:

-Son kez rica ediyorum. Vallahi bir haftaya kadar paranı vereceğim. Hiç olmazsa, şu çocuklara acı... Bu soğukta onları dışarı atma. Merhamet... Müslüman değil misin?

Ev sahibi, gaz ocağının yanına dizilen tencere ve tabakları kucağına doldurmuş kapıya doğru gidiyordu. Gündüz'ün bu sözlerinden sonra durup, odanın ortasına çekilmiş perdenin arkasındaki çocuklara baktı ve acı sözlere devam etti:

-Çocuklarını düşünen gidip para kazanmak için kendini ateşe atar! Onların geçimini sağlamak için çalışır, çabalar, senin gibi aylak aylak dolaşmaz!

Gündüz sırtına şiddetli bir sancı girdi. Acıyla kıvrandı ve acıdan kısılmış bir sesle, onun söylediklerinin doğru olmadığını bildirdi:

-Ben aylak aylak dolaşmıyorum, projelerim var, bir süre sonra büyük paralar kazanacağım...

Ev sahibi kucağındaki tencere ve tabakları yere koydu:

-Ama karın, senin çalışmadığını, eve hiç para getirmediğini söyledi. Hatta biraz müsaade et, ben canımı dişime takıp senin paranı bir şekilde ödeyeceğim, dedi.

Gündüz acıdan kıvranarak sandalyeye çöktü:

-Son kez, senden bir hafta süre istiyorum. Bir hafta sonra paranı vereceğim.

Ev sahibi:

-Bir haftaya kadar kirayı ödemezsen, günah benden gitti, deyip kapıyı çarparak çıktı.

Gündüz sancısının biraz azaldığını hissetti o an, bir sigara yaktı, Ülker'in ardından söylendi:

-Avrat değil düşman sanki! Önüne gelene beni şikâyet ediyor; herkese, benim para kazanmadığımı söylüyor...

Çocuklar sakince babalarına bakıyorlardı. Gündüz oturduğu yerden kalktı, bahçeye çıkıp masayı sandalyeyi tekrar içeri aldı ve çocuklara hiçbir şey söylemeden evden çıktı...

Hamid'i aradı yeniden, telefonu yine kapalıydı. Günlerdir içinde biriken kahır, gözlerinden taşmak üzereydi, içini çekerek söylendi:

-Reyaset Bey öyle gitti, Hamid de böyle...

Dükkânın önünden geçmemek için yolunu mecburen uzattı, bir hayli yol tepip ana caddeye çıktı. Nereye gidecekti? Gidecek bir yeri var mıydı? İlk aklına gelen şey, Rüfet Bey'e telefon etmek oldu.

Liza Hanımın işyerine gidip oradan Rüfet Bey'in dâhili telefonunu aramak istedi ama oraya kadar yürümesi gerekiyordu, bu uzun iş olurdu. Bu yüzden de Rüfet Bey'in cep telefonuna çağrı bıraktı. Az sonra Rüfet Bey aradı:

-Evet, Gündüz, dinliyorum.

-Rüfet Bey, bana bir iş bulabilir misiniz? Ben çalışmak istiyorum.

-Ne işi, Gündüz?

-Yapabileceğim bir iş olsun. Hiç olmazsa evime bir parça ekmek götüreyim.

-Sen, şimdiye kadar evine ekmek götürmüyor muydun?

-Yok.

-Ya ne ile geçiniyordun?

-Torgovı Caddesinde tadilata başlanmadan önce, yaptığım tabloları orada sergileyip yabancı turistlere satıyordum. Bu da ayda yılda bir oluyordu. Şimdi o da yok. Çok şükür ki, eşim çalışıyor, üç beş kuruş kazanıyor...

-Ressamlık Akademisi ile konuşayım, sana ders versinler, orda ders anlat. Ancak sana gelecek öğretim yılından ders verebilirler, haberin olsun.

-Rüfet Bey, bana acele iş lazım, çok acele. Durumun hiç iyi değil.

-Gündüz, o zaman bekle. Ben şimdi Bakü'de değilim. Ocak ayında döneceğim, O zaman görüşür, bir şeyler düşünürüz. Sana mutlaka bir iş buluruz...

Rüfet Bey, en iyi ihtimalle bir ay sonra Bakü'ye dönecekti...

O zaman kadar bir şeyler yapmak lazımdı. Ah Hamid ah. Niye böyle yaptın? Adam öldürmek, cinayet işlemek senin neyine gerekti? Üstelik üç adamı birden...

Tural'ın telefonuna çağrı bıraktı. Az sonra Tural aradı. Derhal sordu:

-Hamid'den bir haber var mı?

Karşı taraftan, Tural'ın kahırlı sesi duyuldu:

-Hamid'in öldürdüğü üç kişi, Emine'ye tecavüz etmişler... Hamid de bu yüzden öldürmüş onları...

Telefonu kapatıp ağır ağır sokak boyunca ilerlemeye başladı. İlahi, Hamid'in başına getirdiğin, bu ne felakettir böyle? Akla, hayale sığmaz bir dehşettir bu. Nasıl olabilir? Emine'ye nasıl teca....

Şiddetli bir sancı başladı yine ancak bu kez, sabahkinden kısa sürdü. Gözlerini yumup dişlerini sıkarak sancının dinmesini bekledi. Sonra yoluna devam etti.

Sokak boyunca, duvarlara ve tabelalara yapıştırılmış ilanları okudu...

"İngilizce ve bilgisayar bilen gençleri, bizimle çalışmaya davet ediyoruz."

"İyi bir gelir elde etmek istiyorsanız ve yaşınız yirmi beşi geçmemişse..."

"İlaç firmasına genç bayan elamanlar...

İlanların hiçbiri ona hitap etmiyordu...

"İşyerimize, kendi arabasıyla çalışacak; yüksek ücretle şoför alınacaktır."

Hiç olmazsa, bir arabası olsaydı. Gidip bu işyerinde çalışırdı veya arabasıyla taksicilik yapardı...

"Kukla tiyatrosuna 'hayvan kahramanları' seslendirmek için sezonluk işçi alınacaktır..."

Birden, arkadan gelen korna sesinden ürperdi. Kaldırımdan inip araçların yoluna girmişti, neredeyse bir otobüsün altında kalacaktı...

... Ah Hamid! Ah Hamid! Niye bu iş senin başına geldi?

...Birden, kendisine canlı mankenlerin tablosunu yapmayı teklif eden Azer Bey'i hatırladı... Ülker'in, dün cebine koyduğu sigara parası olan bir manat, cebindeydi. Canı yanıyordu, acı çekiyordu, bu yüzden sigarayı azaltmıştı. Azer Bey'in iş yerine yürüyerek gidemeyeceğini düşündü, otobüsle gitmeye karar verdi...

Azer Bey'in iş yerinin bulunduğu binaya girdi. Yüksek taş merdivenlerden çıkarak üçüncü kata ulaştı. Büyük kahverengi kapının ziline bastı. İçeriden bir kızın sesi duyuldu:

-Kimi aramıştınız?

Derhal cevap verdi:

-Azer Bey'i.

-Azer Bey ile randevunuz var mıydı?

-Hanım, o beni buraya davet etmişti, resim yapmam için... Ben ressamım, Gündüz Elekberli... Onun teklifini kabul ettiğimi söyleyin.

-Bir dakika bekleyin.

Gündüz beklemeye başladı. Geçen sefer Azer Bey, her bir resim için üç yüz manat teklif etmişti. Şimdi de olsun iki yüz manat. Acaba kaç tablo yaptıracaktı ki? Günde bir tabloyu bitirebilirdi. On tane manken olsa, on tablo demekti, bu da ederdi iki bin manat! İki bin, dile kolay! Bu, çok büyük paraydı. Borçlarının hepsini verir, canını kurtarırdı...

İçerden kızın sesi geldi:

-Azer Bey, size artık ihtiyacı olmadığını söyledi.

Gündüz'ün paraları üst üste koyarak gözleri önüne diktiği iki bin manatlık piramit, bir anda yer ile yeksan oldu. Dili tutulmuştu sanki güçlükle:

-Hanım kız, Azer Bey'e; her bir tabloyu yüz manata yapmaya hazır olduğumu söyleyin lütfen...

-Azer Bey, size ihtiyacı olmadığını söyledi, dedim ya!

-Hanım kız, biliyor musunuz?

Kız, mikrofonu kapattı, Gündüz'ün sözleri yarım kaldı.

...Köhne Değirmen ve bir de Bilet Gişesinin çevresinde iş bekleyen insanları hatırladı. Gazeteler sık sık, "Kul Pazarı[60]" mevzusunu işliyorlardı. Bu konuyu işleyen yazılardan birini de, Gündüz'ün tanıdığı gazeteci kız yazmıştı. Müstakil bir gazetede çıkmıştı, "Kul Pazarları ve Çağdaş Köleler" başlıklı bir yazıydı. Kul Pazarı'na giden otobüse binip gişenin önünde indi. Üç dört adam, kaldırımın üstüne oturmuştu. O da geldi ve bir hayli uzağa oturdu. Ondan beş altı metre uzakta oturan orta yaşlı adam, yüzünü ona döndü:

-Galiba ilk kez geldin buraya dedi. Daha önce seni hiç görmedim.

Gündüz iç geçirdi:

-Evet, ilk kez...

-Ne iş yaparsın?

Adamın sorusuna ne cevap vereceğini bilemedi:

-Ne bileyim, ne iş olur ki burada?

-Baharda, yazda çok iş olur burda. İnşaat işleri, bağ, bahçe işleri... Ama şimdi, yükleme, boşaltma işleri falan olursa, yapıyoruz. Mesela birisi ev değiştiriyor, onun eşyalarını taşıyoruz. Piyano olursa, çok para kazanıyoruz.

Adam biraz ara verip sonra devam etti:

-Çok çelimsiz görünüyorsun, kaç kilo kaldırabiliyorsun? Böyle işleri yapmak için tecrübe, güç, idman lazım.

Adam kulağına koyduğu sigarayı alıp yaktı ve yanındaki arkadaşına doğru döndü:

60 Kul Pazarı: Beden gücüyle iş yapan, hamal, amele vs insanların toplandığı yer, amele pazarı.

-Dün gece Mimar Acemî semtinde olanlardan haberin var mı? Üç milyoner çocuğu, evli bir kadına tecavüz etmişler, oğlanlardan biri polis reisinin oğluymuş. Kadının kocası da gelip her üçünü de kurşunlamış.

Yanındaki şaşırdı:

-Haberim yoktu. Ben dün haberlere baktım, hiç böyle bir şey olduğundan bahsetmediler.

-Olay gece yarısı olmuş, nasıl bahsetsinler.

Gündüz derinden bir "ah" çekti, onlar doğru dönüp yavaşça seslendi:

-O gençleri vuran, benim arkadaşım, Hamid... Rusya'dan geldi, yenice evlenmişti. Zavallının evliliği üç ay bile sürmedi...

Ancak onun dediklerini hiç kimse işitmedi.

Bütün bedeni sızlıyordu, kendini çok güçsüz hissediyordu. Bir yandan da soğuk rüzgâr esiyor, onun iliğine işliyordu ve iflahını kesiyordu. Gidip dulda bir yerde beklemek istedi ama sonra, müşteri gelir ve onları götürür, ben işsiz kalırım diye bu düşüncesinden vazgeçti.

On, on beş dakika geçmişti ki, onların yanına siyah bir jip durdu. Az önce Gündüz ile sohbet eden orta yaşlı adam yerinden ani bir hareketle fırlayarak arabanın kapısını açtı ve başını içeri soktu:

-Buyur yeğenim, ne yapılacak? Biz hazırız.

Gündüz de diğerleriyle birlikte arabaya yaklaştı.

Arabayı süren genç oğlan:

- Dayı, Vorovski'den ev eşyalarını indirip kamyona yükleyeceksiniz ve eşyaları Gençlik taraflarındaki yeni bir binaya taşıyacaksınız. Kaç manat istiyorsunuz?

Orta yaşlı adam sordu:

-Vorovski'deki ev, herhalde tek katlıdır, yeni binadaki ev kaçıncı kat? Asansörü çalışıyor mu?

-Eşyaları dokuzuncu kata çıkarmak lazım. Asansör çalışıyor, rahat olun. Kaç manat istiyorsunuz?

-Yeğenim, altı üstü ev eşyası değil mi? At ile deve değil ya, anlaşırız, dedi adam ve arabaya atladı. Üç kişi daha, hızla arabanın arkasına geçip oturdular. Gündüz de arabaya binmek istedi ancak genç oğlan engelledi:

-Sen bizim işimize yaramazsın. Bu iş senlik değil. Haline bir bak, ayakta zor duruyorsun.

Gündüz üzüntüyle kapıyı kapattı. Araba hareket ettiğinde genç oğlan:

-Şunun tipine bak hele... Sözleri ile başlayan bir cümle sarf etti, içeridekilerin gülüş sesleri ile arabanın motor sesi birbirine karıştı.

Gündüz, arabanın ardından bakakaldı. Demek ki ilkokul mezunu adamlar bile bir işe yarıyorlar, ama Gündüz hiçbir işe yaramıyordu. Onlar bile akşam evlerine ekmek götüreceklerdi ancak o, hiçbir işe yaramıyordu. Hiçbir işe...

İçine dolan kahır, gözlerinde bir çift yaşa dönüp kaldı. Sokak boyu yürümeye başladı. Hava soğuktu. Sokaktaki insanlar dükkânlara girip çıkıyor, alış veriş yapıyorlardı. Bir dükkânda, doğal ve noel ağaçları, değişik oyuncaklar, ağaç süsleri, simler satılıyordu. Demek ki insanlar daha şimdiden "yeni yıla" hazırlanıyorlardı. 2012 yılı geliyordu... İlahi! Yıllar nasıl da hızla akıp gidiyordu. Bir zamanlar 2000 yılının gelişini düşünürken, hayatın tamamen değişeceğini, robotların buraya geleceğini, kendilerinin uzaya gideceğini sanıyorlardı...

Ancak hiçbir şey değişmedi. Her şey önceki mecrasında akıp gitti.

-Oooo! Gündüz? Kaç yıldır görüşemiyorduk, nerelerdesin?

Siyah kürklü bir adam onun karşısında durmuştu. Merdan idi. Aynı dönemde okumuşlar, aynı mahallede büyümüşlerdi.

Sarıldılar.

-Ne yapıyorsun, Gündüz? Herhalde ressamlığa devam ediyorsun? Bir "ad"[61] falan almadın mı daha? Televizyonda ressamlardan bahsedilince, acaba senin de adını anacaklar mı diye, hep bekliyorum. Ancak senden bahsettiklerine rastlamadım.

Gündüz ceketinin içinde büzüşerek:

-Evet, ressamlığa devam ediyorum, dedi ve hemen ardından da ekledi: Ya sen ne yapıyorsun? Yine eski yerinde misin?

-Evet, ordayım. Ancak şimdi bir üst göreve yükselttiler. Şube müdürüyüm.

-Çok güzel.

Merdan neşe içinde konuşmaya başladı:

-Bizim çocuklar nasıllar? Koşgar, Tural, Hamid... Siz her zaman birlikte gezerdiniz, içten içe sizi kıskanırdım. Onlarla görüşüyor musun?

Hamid'in başına geleni, söyleyip söylememekte tereddüt etti...

Merdan konuşuyordu:

-Aklında mı, Rusça sınıfındaki okuyan kızları nasıl korkuturduk? Çantalarına kurbağa attığımız günü hatırlıyor musun? Ya yaz akşamlarında mahalledeki kızların başına açtığımız oyunları? Taşın arkasında gizlenirdik, sen kâh köpek, kâh kedi sesi çıkarıp onları korkuturdun, zavallı kızlar bağrışarak evlerine kaçarlardı... Sen, hayvan sesi çıkarmakta da; en az ressamlıktaki kadar yetenekliydin...

Merdan hâlâ konuşuyor, o konuştukça Gündüz başını sallayarak onay veriyordu. Neden sonra Merdan, onun bir sorunu olup olmadığını sordu ve biraz hasta gibi göründüğünü söyledi ve kıyafetinin neden kış mevsimine uygun olmadığını sorup; bunun sebebini öğrenmek istedi.

61 Azerbaycan'da, sanatçılara, yazarlara, şairlere , Halk Sanatçılığı, Halk Yazarlığı, Halk Şairliği gibi "Unvanlar" verilmekte, bu "Unvanı" alan sanatçılar ise, Devlet Sanatçısı olarak maaşa bağlanmaktadır.

Gündüz, gözlerinde yalvarış ifadesiyle ondan, bir işe girmesi için yardım etmesini rica etti.

Merdan, Gündüz'ün telefon numarasını aldı ve mutlaka yardımcı olacağına dair söz verdi ve:

-Nereye gidiyorsun, arabam var, seni gideceğin yere bırakayım, dedi.

Gündüz:

-Gideceğim bir yer yok, öylesine dolaşıyordum, dedi ve Merdan ile vedalaşıp ayrıldı.

Para kazanmak için güçlü olmak; güçlü olmak için ise para gerekiyor...

Gündüz sokaklardan geçip giderken ilanları okuyordu...

"İlaç firmasına genç bayan elamanlar aranıyor...

"İngilizce ve bilgisayar bilen gençleri, bizimle çalışmaya davet ediyoruz."

"Kukla tiyatrosunda "hayvan kahramanları" seslendirmek için sezonluk işçiler aranmaktadır..."

Son okuduğu ilanın karşısında durdu ve bir kez daha okudu...

Merdan'ın sözleri kulaklarında çınladı:

-...Aklında mı, taşın arkasına saklanırdık... Sen kâh köpek, kâh kedi sesi çıkarıp kızları korkuturdun. Zavallı kızlar, bağrışarak evlerine kaçışırlardı... Senin, hayvan sesi çıkarmakta da en az ressamlıkta olduğu kadar özel bir yeteneğin vardı...

... Gündüz, biraz sonra, kendini Kukla Tiyatrosu binasında buldu. Rejisör ondan "Alabaş" adlı köpek kahramanı canlandırmasını istiyor; o da büyük bir hevesle hırlıyor, çeniliyor, havlıyordu...

5. BÖLÜM

"Kuşları çok seviyorum. Ural'da iken, karakargalardan başka kuş görmediğim için, tüm benliğimle vatana döneceğim günü bekliyordum. Özellikle bu yaz, benim için bir başka güzel idi. Memlekete hiç bu kadar uzun süreli gelmemiştim ve bağ evimizde de bu kadar uzun kalmamıştım. Her sabah kuşların sesiyle uyanıyordum ve havanın aydınlandığını o anda hissediyordum. Önce serçelerin cıvıltısı geliyordu, sonra da bana müthiş bir haz veren, o sesler... Önceleri bunun bülbül sesi olduğunu sanırdım. Ancak annem, bunun başka bir kuş sesi olduğunu söyledi. Neydi o kuşun adı? Evet, sığırcık. Sığırcık sesleri içime öyle hoş hisler dolduruyordu ki. Sonradan haftalarca bu sesin etkisi altında kalıyordum...

Ne iyi etmiştim. Bu yaz gelip tam bir ay bağda kaldım. Denize gittim, Hazar'da doyuncaya kadar yüzdüm, sıcak kumların üstünde doyuncaya kadar gezdim... Önce dut mevsimini yaşadım, sonra kiraz, erik... Çok keyif aldım. Ural'a gidip döndükten sonra incir ve üzüm mevsimini de gördüm... Sanki otuz bir yıllık ömrümün bütün ağrı ve acıları cismimden çıkıp gitti. Sanki içime doğmuştu... Bu yaşadıklarımın, benim son şansım olduğu sanki içime doğmuştu. Sanki biri bana söylemişti. Demişti ki: Git, son kez güzel bir tatil yap, yakınlarınla birlikte zaman geçir. Bu yazdan sonra senin işin gücün, betondan bir kafeste, ömrünün en mutlu günlerine ağlamak olacak...

Allah, insana mutluluğu olabildiğinden daha çok veriyor ki, sonradan gelecek mutsuzluk tahammül edilemez olsun...

Mahkûmları mahkemeye taşıyan araçta otururken, Hamid'in gözüne gün ışığı düşmüştü... Şimdi o arabadan inip adliye sarayına girecekti...

Ne güzel, hava soğuk olsa da gökyüzü güneşliydi. Şimdi, güneşin gökyüzünde olmasına belki de Hamid kadar sevinen biri olamazdı...

Kuşlar ötüşüyorlar, kuş sesleri içeriye doluyordu.

-Ne güzel ötüyorlar...

Kendini tutamayıp bu sözleri söyledi. Ancak yüzlerinde taştan bir ifade olan infaz koruma memurlarının tüyü bile kıpırdamadı.

Bu gün ikinci kez mahkeme olacaktı ve onun için hüküm verilecekti. Bu gün, belki de son kez annesini ve Emine'sini görecekti...

Mahkûm taşıyan aracın demir kafesli penceresinden mahkeme binasının kapısı görünüyordu. Soruşturmayı öyle çabuk bitirmiş ve işi mahkemeye öyle çabuk havale etmişlerdi ki... Dava kapalı celseler halinde görülüyordu, ne medya organlarını ne de tanıdıklar, içeriye hiç kimseyi almıyorlardı. Mahkeme salonunda sadece zanlı ve mağdurların birinci dereceden yakınları bir de şahitler ve avukatlar vardı... Kaldı ki Gündüz! Onu içeri bırakırlar mıydı?

Zavallı Gündüz, büzüşmüş bir halde kapıdaki askere bir şeyler anlatmaya çalışıyor, ama asker onun içeri geçmesine izin vermiyordu... Zavallı Gündüz çok perişan bir haldeydi. Ayağının üstünde öylece kuruyup kalmasına rağmen yine de kalkıp gelmişti. Hamid'in mahkemesine katılmak ve davayı izlemek istiyordu... Hamid'e o gün: Bana Ural'da bir iş bul, diye ricada bulunmuştu... Hamid, ona kaç kez: Gel, sana Ural'da bir iş kurayım, çalış, ailenin geçimini temin et, demişti. Ancak Gündüz, inançla ressamlıkta devrim yapacağından, bu işte geleceğini de

garanti altına alacağından dem vurmuştu. Şimdi, zavallının bütün ümitleri tükenmişti ve sağlığı da bozulmuştu...

Asker, Gündüz'ü adliye binasının bahçesinden dışarı çıkardı. Demir parmaklıklı pencereden, Hamid onun yüzündeki hüzün ifadesini hissetti ve hatıraların koynuna daldı. Hatıralar onu çocukluk yıllarına götürdü. Gündüz, Tural ve Koşgar ile geçen günler aklma düştü. Ah o günler... Ne kaygısız, ne tasasız günlerdi... O zamanlar, kendisinin bir katile dönüşeceği ve mahpus hayatı yaşayacağı, Gündüz'ünse hasta ve ümitsiz bir halde kapalı kapılar arkasında kalacağı, aklının ucuna dahi gelmezdi...

Yine de benim durumum onunkinden iyi, diye düşündü. Emine'yi seviyorum, hem de bütün varlığım ile. Sevgili eşimin beni beklediğini bilmek, onunla geçen en çılgın anların sıcaklığında ısınmak insana yeni bir ruh veriyor, yaşama sevinci veriyor. Zavallı Gündüz'ün ise özellikle ailevi yönden şans yüzüne hiç gülmedi. Hep Ülker'den şikâyet ediyor, aralarındaki soğukluktan dem vuruyor. Ve her zaman: Ülker beni sadece param olduğu zaman seviyor, diyor. Üstelik yatakları da ayrı, Gündüz oğlu ile yatıyor, Ülker kızıyla...

-Çok bekleyecek miyiz?

Gözlerini sıra ile her iki infaz koruma memurunun yüzüne dikti. Ancak onlar, meçhul bir noktaya bakıp susuyorlardı.

-Bir sigara olsa, içerdim...

Hamid infaz koruma memurlarından yine hiçbir tepki görmeyince, derinden bir "ah" çekti...

***

Sorgulanırken tutulduğu özel hücreyi ve orada geçirdiği günleri, bir ölüm sükûtu ve beton döşemenin mezar soğukluğuna benzeyen soğukluğu ile hatırlıyordu...

Bu zaman zarfında, sadece mahkemeye çıkarıldığı gün, ışık yüzü görmüştü.

Mahkemede, namusunun lekelenmesi, bu işin âleme ifşa edilmesi, karısının tecavüze uğraması, avukat, şahit ve diğer insanların diline düşmesi, ona dayanılmaz acılar vermişti. O, mahkeme sahnesinin iptal edilmesi karşılığında, kendisine ne ceza verilirse verilsin, kabul etmek ya da, davanın gizli celseler halinde görülmesini istiyordu...

Annesini ve Emine'yi görmek de ona çok ağır geliyordu. Onların her ikisi de sarsılmışlardı...

İlk mahkemede Melek'in durumu ağırlaştı, onu mahkeme salonundan alıp doğru hastaneye götürdüler. Emine ise mahkeme başladıktan sonra, celse bitene kadar ağladı, gözlerini Hamid'den hiç ayırmadı. Hatta birkaç defa yerinden kalkıp hâkime yalvardı, Hamid'in affedilmesini rica etti. Ona göre, burası Azerbaycan idi, burada basit bir eşkıya ile namusu uğruna adam öldürmeye mecbur olan medeni bir insan arasında fark olmalıydı...

En beklenmedik şey ise; mahkemede dava görülürken, salona İrina'nın gelmesi olmuştu. İrina, salona, siyah takım elbiseli, kravatlı, orta yaşlarda sarışın bir adam ile gelmişti.

İrina'yı mahkeme salonunda gören Hamid'in, gözleri fal taşı gibi açılmıştı. İrina, Hamid'in cinayet işlediğini ve hapse düştüğünü nereden öğrenmişti? Diyelim ki onu öğrendi, Hamid'in mahkemesinin bu gün olduğunu nerden biliyordu?

İrina gözlerini kırparak başını sallamış, bu işaretiyle de Hamid'e sanki: "Korkma, ben senin yanındayım, demek istemişti...

Hamid'in öldürdüğü gençlerin her üçünün de aileleri hem tanınmış hem de zenginlerdi... Özellikle de Reşad'ın babası, emniyet sisteminde önemli görevler üstleniyordu. Evlatlarını kaybetmiş olan anne ve babalar, Hamid'in en ağır cezaya çarptırılmasını istiyorlardı ve bunu sağlayacaklarından emindiler.

Hamid'in Allah'tan başka yardım umacak bir kimsesi yoktu. Sürekli kalbini ovalayan annesi ve onun için ara vermeden ağlayan Emine'sinden başka kimi vardı?

Aniden, mahkeme salonuna İrina'nın gelmesi Hamid'e ümit vermişti. Rusya'nın en büyük şehirlerinden birinde önemli bir vazifeyi ifa eden, büyük bürokratlarla önemli ilişkileri olan İrina'nın babası, en azından, hâkimin adaletli bir karar vermesini sağlayabilirdi...

Mahkemenin ileri bir tarihe ertelenmesi ve ömür boyu hapis cezası ile ilgili hükmün sonraki duruşmaya bırakılması, nedense Hamid'in içinde yeni ümitlerin doğmasına neden oldu...

Aynı günün akşamı, hem de Hamid'in hiç beklemediği halde, İrina, mahkûm taşıma aracında onunla görüşme izni aldı.

İlk önce, Hamid'in niçin böyle bir cinayet işlediğini sorup hıçkırarak ağlayan İrina, sakinleştikten sonra onu soru yağmuruna tutmuştu: "Ural'da neyin eksikti? Niye buraya geldin? Ben sana yetmiyor muydum? Ben seni mutlu edemez miydim? Mahkemede beni bırakıp kimi tercih ettiğini gördüm. O çocuk, seni asıl kadının olamazdı, bu yüzden de çocukça davranışlarıyla senin başını belaya soktu. Sensiz yapamıyorum, Hamid'im, beni anlayabiliyor musun? Niçin her şeyin varken kendini mahrumiyetlere ve yokluğa sürükledin?

Hamid hiçbir şey diyemiyor ancak ağladığını hissediyordu. Fakat gözyaşları yoktu, gözyaşları içine akıyordu...

Sonra İrina, babasının bu işle ilgili olarak görüştüğü adamlardan, elde ettiği olumlu sonuçlardan bahsetti:

-Sana ömür boyu hapis cezası verilmeyecek, için rahat olsun. İşler yolunda giderse on üç yıl; olmadı on beş yıl hapis cezası verilecek. Babam, bu sürenin daha az olması için çalışacak...

-Mahkeme salonuna gidiyoruz!

İnfaz koruma memurlarından biri kapıyı açtı, diğeri Hamid'in kolundaki kelepçeyi kendi kolundaki kelepçenin halkasına geçirip: "İn!" diye emir verdi. Ardınca da ilave etti:

-Kurallara uygun davranmayı unutma!

Hamid içini çekti, arabadan inip kendisine çeki düzen verdi, gökyüzünün enginliğine, gökteki kuşlara baktı... Sonra da infaz koruma memurlarının eşliğinde mahkeme salonuna dâhil oldu. Annesini gördü, o an sanki yüreğine bıçak soktular. Zavallı kadın, nasıl da perişan olmuştu... Başı ile annesine selam verdi. Emine, gözü yaşlı bir halde annesinin yanına oturmuştu. Ancak annesi, birlikte otursalar da, Emine'nin yüzüne bakmıyordu, yönünü ters tarafa çevirmişti. Bu hadiseden sonra, Emine'den iyice nefret ettiği hissediliyordu...

Hamid, annesi ve Emine ile selamlaştıktan sonra, mahkeme salonunda bakışları ile İrina'yı aradı. İşte, İrina da ordaydı... Onunla da selamlaştı.

Yine şahit ifadeleri dinlendi. Yine avukatlar söz alıp konuştular... Yine mağdurların anne ve babaları ağızlarından ateş saçtılar. Öldürülenlerden birinin babası, ağzına geleni söylüyordu:

-Nasıl olabilir? Üç kişi, güpegündüz, bir kadına nasıl tecavüz edebilir? Burası Muz cumhuriyeti mi? Bura demokratik bir ülkenin başkentidir! Sayın hâkim, lütfen bu tecavüz meselesine bir son verin. Bu kadın, hafif meşrep bir kadındır...

Hamid olduğu yerden bağırdı:

-Hafif meşrep olan, senin kızındır, karındır!

Hâkim Hamid'i sakinleştirmek istedi, maktulün yakınına ise genel ahlâk kuralları çerçevesinde konuşmasını tavsiye etti:

-Ne, ahlâk kuralları mı? Buradaki katil, üç seçkin ailenin evlatlarını; üç öğrenciyi, üç yüksek kültürlü, entelektüel genci öldürdü, dedi ve eliyle Hamid'i göstererek devam etti: Bu kabadayı, bu erkek bozuntusu bizim evlatlarımızı değil, fahişe karısını öldürmeliydi!

Hamid elini demir parmaklığa vurarak bağırdı yine:

-Fahişe senin sülalendir! Alçak! Ben, cezamı çekip çıktıktan sonra, senin sülalende bir kadın bırakmayacağım, hepsinin üstünden geçeceğim! Onları sıraya dizeceğim...

Ortalık karıştı, mahkeme heyeti uzun bir süre tarafları susturamadı... Ve mahkemeye ara verildi. İnfaz koruma memurları Hamid'i özel korunan bir odaya götürdüler. Ricası üzerine bir bardak su ve bir sigara verdiler. Hamid çok sinirlendiği için titriyordu, bir türlü kendine gelemiyordu. Öfkesini alamadığından, maktulün yakınına diliyle dişinin arasından küfürler yağdırıyordu...

Nihayet, mahkeme heyeti, hükmünü açıkladı. Maktullerin yakınlarının özel gayretine rağmen, Hamid Abbasov, ömür boyu hapis cezasına çarptırılmadı, Ona, on beş yıl hapis cezası verdiler...

İnfaz koruma memurları Hamid'i götürürlerken, Emine kalabalığın arasından sıyrılıp kendisini onun üstüne atmak istedi ve var gücü ile bağırıp çığlık attı:

-Hamid! Kurban olurum sana, seni bekleyeceğim! Kendine iyi bak!

Hamid İnfaz koruma memurlarının kuşatmasında, geriye doğru dönerek bir cümle söyleyebildi:

-Sana inanıyorum!

6. BÖLÜM

Gençler hayalperest olurlar, yaşlılarsa gerçekçi... Gençler, gelecekle, henüz gerçekleşmemiş olanlarla yaşarlar, kendilerine hayali bir hayat kurarlar, o hayat içinde evlenip aile sahibi olurlar, ev ve araba alırlar, çocuklarını büyütürler...

Yaşlılarsa geçmişle, olup biten gerçeklerle yaşarlar. Çocukluklarını, gençliklerini hayal edip o günlerin mahrem hatıraları ile yaşarlar. Geldikleri inişli çıkışlı hayat yolunun en hoş anlarını, ilk buluştukları günleri, üniversiteye girmelerini, ilk kez para kazanmalarını, baba olmalarını... gülümseyerek hatırlarlar...

Gençler hayalperesttir, yaşlılarsa gerçekçi...

Gençler gelecekte çok mutlu olacaklarını düşünürler. Mutluluğun gelişini beklemek, bir gün gelip senin kapını çalacağına inanmak, aslında, çok gerçekçi bir şeydir. Talihin yaver giderse, hayat sana gülerse, elbette mutlu olabilirsin. Mutluluğu beklemek ise tamamen gerçekçiliktir.

Yaşlılarsa, gençliğinde mutlu olduğunu düşünürler. Uğursuzlukların, facialarn, felaketlerin üstüne kalın bir çizgi çekmeye çalışıp sadece sevinç dolu anlarını hatırlayarak, bir zamanlar mutlu olduğuna kendini de inandırmak en büyük hayalperestlik değil midir?

Buyurun! Şimdi de gençler gerçekçi; yaşlılarsa hayalperest oldular...

Acaba böyle bir eser üzerinde çalışsa, yani yüzünde yaşlılık ifadesi olan bir genç ve yüzünde gençlik ifadesi olan bir yaşlı

tablosu yapabilse, bütün bu izlenimleri, hayalperestlik ve gerçekçilik ayrıntılarını tabloya aksettirebilir miydi?

Gündüz adliye binasının önünde durup uzun süre bekledikten sonra yorulmuş ve dayanacak gücü kalmadığını hissederek, kaldırıma oturmuştu.

Kukla Tiyatrosunun müdürlüğünden rica minnet bir aylık maaşını peşin alarak ev kirasının ödedikten sonra bir hayli rahatlanmıştı... Bir ara borç bulup dükkân sahibinin ve yattığı hastanenin parasını da ödemek istemişti. Ancak borç alabileceği bir adam kalmadığını görünce de çok üzülmüştü. Önemli değildi, nasıl olsa Rüfet Bey ona bir iş bulacağına dair söz vermişti, üstelik Merdan da yardımcı olacağını söylemişti. İnşallah, onlardan birinin yardımıyla bir işe girer ve yavaş yavaş borcunu öderdi...

... Birden, belinde şiddetli bir sancı başladı ve ağrının etkisiyle, aniden gözlerinin önü kararıverdi. Allah yardım etse de sağlığı bozulmasaydı. Yatağa düşse, tamamen mahvolacaktı...

Ah, Hamid! Ah Hamid! Bu, nasıl bir işti, senin başına geldi. Kendini mahvettin. Ancak üzülme, sevgili karın Emine var, o senin yolunu bekleyecek, sana ümit verecek... Acaba hamile kalmış mıydı Emine? Üzeri yüklü müydü? Keşke öyle olsa, Emine için de güzel olurdu. Emine Hamid'i çok seviyordu, yıllarca, büyük bir sadakatle onun yolunu bekleyecekti. Çünkü Hamid'in, bir çocuk gibi onun üstüne titriyor, orda oturma, burda durma diyerek başının üstünde dönüyordu...

Ülker mi? Benim başıma bir iş gelse, bir gün de beklemez beni, def olup gider ve kendine yeni bir koca arar... Her zaman para pul, zenginlik, gösteriş derdinde oldu o. Asla kocasıyla ilgilenmedi, onun derdini anlamadı...

Düşünceleri dağıldı, paramparça oldu. Bu ağrı, öncekilerden kat be kat dehşetliydi. İnleye inleye elini beline götürüp böbrek bölgesini ovalamaya başladı.

-Vay anam, ölüyorum, deyip medet umarak çevresine bakındı.

Gerçekten de ölseydi, o zaman ne olacaktı? Ya dünya ressamlığının şaheserlerini yaratma isteği? Bütün akademik sanat ekollerini yerle bir etmek, yerleşik düşünceleri yıkmak, doğru çizgileri karıştırmak, hareketsizlikte bir hareket izlenimi vermek... Dünya sergilerinde, açık artırmalarda, müzayede salonlarında yer almak, Luvr, Prado, Ermitaj, Metropoliten gibi resim müzelerini fethetmek...

-Aman Allah'ım, ölüyorum, deyip yeniden çevresine bakındı ve az öteden geçen bir genci, cılız bir sesle çağırdı ve gencin kendisine baktığını görünce, güçlükle ondan yardım istedi:

-Ay kardeş, ne olur bana yardım et, ölüyorum... Diyebildi ve bayıldı.

***

...Zaman mefhumunu yitirmişti. Ne kadar zaman geçtiğini bilmiyordu. Karanlık yollarda bir labirentin içinde hızla ilerliyordu. Tam karşısında bir ışık noktası vardı. O, ışık noktasını takip ediyor, ondan geri kalmamaya çalışıyordu. Yol tükendi, ışık noktası geniş bir alana yansıdı ve orada kaldı. O, elini ışık noktasına uzatıp onu tutmak isteyince hareketsiz ışık noktası eline gelmedi. Meğer karanlık ve zulmetden ibaret çevredeki yegâne ışık noktası da kapkara imiş, başka şeylerden ayırt edilemiyormuş...

Hemşire, bir bez ile dudaklarını ıslatıyor...

Koluna serum takıyorlar...

İğne vuruyorlar...

Birileri hastane koğuşuna giriyor, birileri çıkıyor...

Sonra karanlık başlıyor...

Sonra yine her yer ışığa bürünüyor...

Yine beyaz elbiseliler, yine serum, yine iğne...

Ülker, hıçkırıyor, doktorla konuşuyor:

-Biliyorum, ameliyat çok pahalı... Vallahi, satacak bir şeyimiz de yok...

Hemşire birine izah ediyor:

-Yok, şuuru gidip geliyor. İlk iki gün hiç ayılamadı.

Bacısı, hıçkırıyor:

-Bacın sana kurban, ne oldu sana?

***

... Ertesi gün, kendisini bir hayli iyi hissetti. Sabah hastaları dolaşan başhekim, galiba televizyon muhabirleri ile söyleşi yapıyordu, kameraman ona doğru dönmüş, muhabir ise mikrofonu başhekime tutmuştu, başhekim konuşuyordu:

- Ülkede her bir milyon insandan iki yüzü ya da iki yüz ellisi böbrek hastasıdır. Bu hastaların yüzde ellisi ise hemodiyaliz ile tedavi ediliyor. Bu gün ülkede bu hastaların sayısı bin dört yüz civarındadır. Devlet bunların tedavi ücretlerini karşılamaktadır, bunlara parasız tedavi hizmeti verilmektedir...

Muhabir soruyor:

-Hastaların sayısı artıyor mu, azalıyor mu?

Başhekim cevap veriyor:

-Hastaların sayısı, her yıl yüzde yirmi beş oranında artıyor. Hastalığın orta yaş sınırı yirmi beş ila kırk beş arasındadır. Şunu da belirteyim ki ülkenin tıp merkezlerinde, yeteri kadar hemodiyaliz bölümü var, bütün hastalar tedavi ediliyorlar.

Muhabir soruyor:

-Doktor Bey, hemodiyaliz nedir?

-Hemodiyaliz, ağır ve kronik böbrek yetmezliği olan hastaların kanındaki ürenin, makine aracılığı ile temizlenmesidir...

Muhabir şimdi de en zor soruya geçiyor:

-Böbrek nakli ile ilgili neler söyleyeceksiniz? Ülkede özel grupların bulunduğu ve bunların, donörlerden böbreğini otuz bin manata alıp yabancı ülkelere sattıkları söyleniyor?

Başhekim kendinden emin cevaplıyor:

-Bunlar söylentiden ibaret şeylerdir.

Muhabir ise inatla sorusuna cevap almak istiyor:

-Ne, söylenti mi? Bütün basın yayın organları bundan bahsediyor. Böbrek satmak isteyenler, böbreğini alacak kişilere, üçüncü şahıslar aracılığı ile ulaşıyorlar, gizli kliniklerde ameliyatlar yapılıp, böbrek bağışlayanların böbreğinin birini çıkarıyorlar...

-Bunlar gerçek dışı haberlerdir.

-Ama basın organları bunları yazıyor.

-Hangi basın?

-Muhtelif basın...

-Muhtelif basında, doğruyu yazdıklarını mı sanıyorsun?

Televizyoncular koğuştan çıkınca, Ülker derhal içeri geçti.

-Gündüz, şimdi kendini nasıl hissediyorsun? Allah'a şükür, gittikçe iyileşiyorsun.

Gündüz:

-Ne bileyim, galiba gün geçtikçe daha iyi oluyorum, dedi.

Ülker derinden iç geçirdi:

-Çocukların sana selamı var, doktorun da öğleden sonra seni koğuşa çıkaracaklarını söylemişti. Canın ne istiyor, söyle, alıp getireyim.

Gündüz:

-Hiçbir şey, dedi ve gözlerini tavana dikti.

Ülker:

-İşten bir saatliğine izin alıp geldim. Şimdi gideyim, akşam yine gelirim, deyip hemodiyaliz odasından çıktı.

Gündüz, bu rezil cemiyet, insanlara inancı, sevgiyi, merhameti, doğruluğu, yiğitliği, gayreti kısacası bütün güzellikleri kendi içinde boğmakla meşgul, cemiyet bütün güzelliklerin boynunu kasap bıçağına çeken bir katildir, diye düşündü...

Bir süre sonra onu normal koğuşa aldılar. Çok temiz, aydınlık bir koğuştu. Pencerenin önündeki yatağa yatmayı istedi. Hemşire onun eşyalarını, termosunu, cep telefonunu ve meyve dolu poşetlerini dolaba yerleştirdi. Gündüz yatağa uzanıp tavana

baka baka düşündü: Acaba Hamid'e kaç yıl hapis verdiler? İnşallah, ömür boyu hapis cezası vermemişlerdir. Ay Allah, bu ceza olmasın ne olur? Bu ceza olmasın!

O an, bu dünyada kendisine Hamid'den daha aziz ve ondan daha yakın bir insan olmadığını hissetti... Sonra Gülare'yi hatırladı. Keşke o gece, o halde Gülare'nin kapısını çalmasaydı. O hareketi, bütün köprüleri yıkıp dağıtmıştı...

Yine uyuklamış, dalıp gitmişti. Ne kadar zaman geçtiğini anlayamadı. Gözünü açtığında, karşıdaki yatağın olduğu yerden gelen konuşmaları duydu. Doktor, Ülker, kardeşi ve bacısı vardı.

Doktor yavaş yavaş konuşuyordu:

-Durumu çok kritik... Hastalık bir ileri aşamaya geçti. Mutlaka böbrek nakli gerekiyor. Aksi halde hastanız hayat ile vedalaşmak zorunda kalır. Uygun bir böbreği almaya gücünüzün yetmeyeceğini biliyorum. Bu durumda hastayı kurtarmak kardeş ve bacısına düşer. Bir karar vermelisiniz.

Doktora cevap veren kardeşiydi:

-Doktor, niye iğne ilaç ile tedavisi mümkün olmasın? Siz incinmeyin ama ben bu cerrahları kasaplara benzetiyorum. Sapasağlam insanlara hemen ameliyat fetvası veriyorsunuz...

Doktorun, Gündüz'ün kardeşinin bu sözlerine kızdığı anlaşılıyordu:

-Siz, bizim bu müessesemizi ve beni, yani otuz beş yıldır saçını sakalını bu işte ağartan bir doktoru, ne zannediyorsunuz? Bakın, ne zamandan beridir kardeşinizi beş parasız, hemodiyaliz ile tedavi ediyoruz. Sizin, bir seansa bile gücünüz yetmez. Biz, olası bütün tedavi yöntemlerini denedik, ama kardeşinizin hastalığı artık ileri bir aşamaya geçti. Böbrek nakli, onun kurtulması için tek çıkış yoludur.

Yani onun durumu bu kadar ciddi miydi? Ama o, yaşamak istiyordu. Ya onun hayata geçiremediği arzuları? Buraya kadar mıydı?

Gündüz, kendisinin uyandığını görüp de bu konuşmayı kesmesinler, onları sonuna kadar dinleyeyim diye, gözlerini açmıyordu. Kardeşinin doğru konuşmadığını hissediyordu. Dışarıdan bakıldığında, onun doğru konuşmadığı hemen seziliyordu.

-Yok, ben ne size, ne de sizin bu tedavi yönteminize inanıyorum. Siz beni mecbur etmek istiyorsunuz. Kardeşinin ölmemesini istiyorsan, bıçağın altına yat, böbreğinin birini keselim diye şart koşuyorsunuz. Akıl almaz bir şeydir bu! İnsanı tahrik etmektir...

Doktor çok sinirlenmişti:

-Yazıklar olsun size! Kardeşinizi kurtarmak yerine, hiç utanmadan bunları söylüyorsunuz...

Gündüz, yüreğinde bir sancı hissetti. İlahi, bu doktorla söz yarıştıran adam, onun kardeşiydi. Onun en sevdiği, gözünün ışığı, anne ve babasının yadigârı... Gündüz'den, kardeşinin kurtulması için neyini isteseler karşılıksız, temennasız verirdi...

Kardeşi, elini kolunu sallaya sallaya koğuşu terk etti. Sonra doktor bir şeyler söyledi: Ömrü boyunca, ölüm döşeğinde olan kardeşine karşı bu kadar saygısızlık gösteren bir adamla karşılaşmadığını vurguladı... Doktora göre, böbrek vermekten imtina edilebilirdi, ama bu şekilde, bu tonda değil daha nazik, daha akıllıca...

Gündüz'ün bacısı sessizce bekliyor, Ülker ise ağlıyordu...

Doktor bu kez de Gündüz'ün bacısına müracaat etti:

-Hanım, kardeşiniz ölüm döşeğindedir. İnanın bana, böbrek nakli ameliyatları bütün dünyada milyonlarca insana yapılmaktadır. Bu ameliyatların hiçbir olumsuz tarafı görülmemiştir. Bu hastalıktan kurtuluşun iki yolu var, ya çok zengin olacaksınız, ya da gayret sahibi kardeşiniz, bacınız olacak. Kardeşinizin parası yok, ancak kardeşi ve bacısı var. Benim bildiğime göre, iyi bir ağabeylik yapmış size. Böbrek nakli kardeş ve bacıdan yapıldığında, çok büyük ihtimalle olumlu sonuç veriyor. Bir böbrekle yaşamanın ise hiçbir sakıncası yok. Ben

doktorum, kardeşinize acıyorum. Bunları size söylerken, benim doktorluk yanım ağır basıyor, çünkü insan hayatı söz konusudur. Belki de benim bunları söyleyerek sizi ameliyat edip para kazanmak istediğimi düşünebilirsiniz, ama tek evladım ölsün ki, durum öyle değil. Bir insan hayatından söz ediyoruz. Üstelik sanatçı bir insan...

Doktor uzun uzun konuştu, bacısı da uzun uzun ve karışık cevaplar verdi. Son olarak Doktor:

-Demek, siz de kardeşinizi kurtarmak için bir böbreğinizden vazgeçmek istemiyorsunuz? Bakın tekrar ediyorum. Bu sizin sağlığınızı hiç etkilemeyecek, normal hayatınızı yaşayacaksınız, hayatınızda hiçbir şey değişmeyecek...

-Olmaz doktor bey, ben ameliyattan korkuyorum. Narkoz alsam, ölüp giderim. Bu, iş benlik değil. Kardeşime canım da kurban, ama ameliyat olmak benim işim değil...

Bir süre sonra doktor koğuşu terk etti, bacısı ile Ülker ise yatağın üstüne oturmuş halde epeyce kaldılar. Sonra bacısı, doktorun ardından söylene söylene çekip gitti:

-Hepsi para kazanma hevesinde, bizi yarım can edip böbreğimizi başkasına satmak istiyorlar. Güya, biz bunu bilmiyoruz!

Sonra Ülker, Gündüz'e yaklaştı, başını okşadı. Hıçkırdı...

Gündüz gözünü açmadı, Ülker'in de çıkıp gitmesini bekledi. Ülker de çıkıp gittikten sonra pencereden görünen zulmet geceyi sezdi, telefonunu dolaptan çıkarıp saate baktı. On ikiyi on geçiyordu.

Bir hayli düşündükten sonra gazeteci kızın telefonuna çağrı bıraktı. Kız az sonra onu aradı, nefesini toplamadan söyleyeceklerini gazeteci kıza aktardı:

-Yarınki gazetenizde bir haber yaz... De ki, ressam Gündüz Elekberli ölüm döşeğindedir. Eğer acilen bir böbrek nakli yapılmazsa, o ışıklı dünyaya veda edecek... Onun nice idealleri, Azerbaycan namına yapacağı işler de toprağa gömülecek. De ki, ey

hayırseverler, vatanseverler, sanatseverler, ressamımızı kurtarın. Gündüz Elekberli'nin şahsında, Azerbaycan'ımızı, binlerce yıllık medeniyetimizi kurtarın...

Sözlerini bitirdikten sonra telefonu kenara koydu. Gazeteci kız sonradan ne kadar arasa da telefona cevap vermedi.

Aniden, hıçkırarak ağlamaya başladı. İnsan ışıklı dünyadan karanlık dünyaya yol almak arifesindeyken, demek ki bunları hissedermiş: Esef, pişmanlık ve zavallılık...

Telefon hâlâ çalıyordu. Anlaşılan gazeteci kız, Gündüz'ün söylediklerinden çok etkilenmişti ve bazı sorular sormak istiyordu. Ancak Gündüz kendi canının derdindeydi ve hiç kimseyle konuşmak istemiyordu.

Çoğu şeyi halletmek, perdenin hangi tarafında yer aldığına bağlıdır. Ya oynamalı, hareket etmelisin. Ya seyretmeli, hareketsiz kalmalısın... Ve talihin verdikleri ile yetinmeyi başarıyorsan, demek ki mutlusun... Bunu başaramayanların vay haline!

Saat geceye doğru yürüyüşe geçmişti...

Demek, ölecekti!

Merhaba ölüm!

7. BÖLÜM

Emine, Hamid'siz otuz dokuzuncu sabahı karşılıyordu bu gün... Yatağının içinde bir sağa bir sola dönüyor, yataktan hiç kalkmak istemiyordu...

Hava çok soğuktu. Kış, tam da bu gün, Ocak ayının dokuzunda kendini göstermeye karar vermişti anlaşılan...

Emine evde bir buz soğukluğu hissediyordu...

Yataktan kalkması uzun sürdü. Saate baktı. Saat on bir buçuktu...

Elini yüzünü yıkamadan gelip aynanın karşısına geçti, kendisini seyretti. Her gün biraz daha sararıp soluyordu, gözlerinin altı ise gitgide kararıyordu...

-Yarın kırk gün oluyor, deyip "ah" çekti, sonra da "kırk gün" sözünün kırk günlük acıların yükünü, sanki o anda yeniden çekti. Niye böyle oldu? Niye? Dedi, gözünden akan yaşlar yanağı boyunca yuvarlanıp sehpanın üstüne düştü... Ne gün gördüm, ne yaşadım ki? Daha yaşım on sekiz, ama Allah bütün kapıları yüzüme kapattı, diye söylendi.

Gitgide sesinin tonu da yükseliyor, sinirleri boşalıyordu. Sessizce ağlayış hıçkırıklara dönüşmüştü...

-Herkes kendi keyfince yaşıyor. Benimse talihim kara geldi...

Hıçkırarak ağlıyor ve aynada kendisine bakıyordu. Birden sehpanın üstündeki vazoyu alıp aynaya fırlattı... Ayna üçe bölündü. Şimdi ona, bir değil üç Emine birden bakıyordu...

Perdeyi çekip pencereden bahçeye baktı. Sanki akşam olmuştu, hava bulutlu, sisli dumanlıydı...

Bahçede hiç kimse göze çarpmıyordu. Serçeler, gürem gürem kalkıyorlar ve ötüşerek bir ağaçtan diğerine konuyorlardı. Galiba serçeler de üşüyordu...

Acaba serçeler de sevdiğinden ayrılıyor muydu? Onlar da azap çekiyorlar mıydı? Günleri ah ile figan ile gözyaşıyla geçiyor muydu? Acaba niçin insandan başka bir canlı kederden, gamdan ölmüyordu?

Emine serçeleri seyrediyordu... Hepsi de aynı renkte, aynı büyüklükte ve birbirlerine benziyorlardı... İnsanlarınsa her biri ayrı surette... Allah bu kadar insan suretini nerden bulup da yaratıyordu?

Serçeleri düşünmek, ona biraz da olsa kendi derdini unutturuyordu. Banyoya geçip elini yüzünü yıkadı ve mutfağa geçti. Yağ ve peynir çıkarmak için buzdolabını açtı. Gözleri, dolaptaki üç yumurtaya ilişti...

Bu yumurtalar, o günden beri yani Aralık ayının on birinden beri buzdolabındaydı...

Hamid'e her sabah yumurta pişirdiğini hatırladı... Hamid, yumurta pişirmesi için, her sabah onu iteleye iteleye mutfağa gönderiyordu. O da:

-Kurban olayım Hamid, yumurtanın fazlası zarardır... Günde üç öğün yumurta yiyorsun, deyip Hamid'i vazgeçirmek istiyor ancak bu çabaları hep sonuçsuz kalıyordu... Daha sonra Hamid onun pişirdiği yumurtaları büyük bir iştahla yiyor ve çayından bir yudum alarak aynı sözleri tekrarlıyordu:

-Bu dünyada benim karımdan daha güzel yumurta pişiren yoktur!

Emine, bu sözlerden sonra kahkahalarla gülüyor:

-Yumurta pişirmek özel bir yetenek mi gerektiriyor ki, diyordu.

O günleri ve Hamid'i hatırlayınca, içinden bir sızı geçti... Yeniden hıçkırarak ağlamaya başladı. Buzdolabının kapısını çarpıp yatak odasına döndü ve kendini yüzükoyun karyolaya bıraktı... Neden sonra, çalan telefona doğru gidip ahizeyi kaldırdı. Arayan annesiydi

-Annen kurban olsun, yine mi ağlıyorsun?

Emine hıçkırıklara boğuldu:

-Dayanamıyorum, çok zor, çok zor...

-Kızım, ağlama, istersen yine gelip senin yanında kalayım mı? Üç hafta yanında kaldım, artık yeter, sakinleştim, alışacağım, sen eve git, demiştin. Ama görüyorum ki, henüz alışamamışsın. Melek'i de anlayamıyorum. Ona da tuhaf bir hâl oldu. Sanki yılan sokmuş kadını. Bu kadar da inat olmaz ki! Niye gelip evinde oturmuyor... Ağlama sen, akşama geleceğim...

Sugra konuşmasına ara verdi ve az sonra sordu:

-Kahvaltı yaptın mı?

-Yok. İştahım yok...

-Ay kızım, halin ne kadar harap, haberin var mı? Hiç aynada kendine baktın mı?

-Baktım, üstelik boy aynasını da kırdım.

Emine yine hıçkırdı.

Sugra uzun uzun konuştu, kızına öğüt verdi, ama sonunda o da sinirlendi:

-Ay kızım, ne oldu ki? Dünyanın sonu değil ya! Kocan ceza aldı, ölmeye gitmedi ki! Cezasını çekip gelecek. Üstelik temyizi var bu işin. İnsan olanın başına her iş gelir. Tek senin başına gelmiyor ki...

Emine, hıçkırarak ağlıyor, konuşamıyordu. Nihayet, kendini toparladı ve güçlükle:

-Hiç kimse, ne sen, ne de Nermine... Hiç kimse beni anlamıyor, hiçbiriniz benim derdimi bilmiyorsunuz. Konuşsam, anlatsam, ayağınızın altından yer kayar...

Sonra ahizeyi yerine bırakıp yüzünü tuttu...

***

Sanki zaman ilerlemiyordu, saatlerse durmuştu. Saat öğleden sonra iki olmuştu. Bir yerlerden müzik sesi geliyordu... Birisi, radyoyu açmış, yüksek sesle çalan müziği dinliyordu... Radyoda birbiri ardınca şarkılar çalınıyordu...

Yabancı şarkılar, Rus melodileri, nihayet Azerbaycan türküleri...

Emine yataktaydı, gözlerini kapatmış, türküleri dinliyordu... El yetmez, ses ulaşmaz o günleri hayal ediyordu... Mutlulukla geçip giden o günler...

...Bahçedeki kulübe... Herkes, Hamid'in düğünü için hazırlıklar yapıyor. Komşuları Bıka Teyze onu çağırıyor:

-Emine, kızım, gel burayı da süpür...

O süpürgeyi eline alıyor. O anda da merakla gözlerini ona diken Hamid'i görüyor... Gülümsüyor...

Sonra o salonun kapısı önünde, Hamid ona bir şeyler söylemek istiyor. Ancak o koskoca adamın, dili dolaşıyor, bir kelime dahi edemiyor...

... Hamid onun okuduğu okulun önünde, onun kolundan tutup arabasına bindiriyor ve Novhanı'daki bağ evine götürüyor. Birlikte üst kata çıkıyorlar. Oradan, gözleri önüne serilen o muhteşem manzarayı seyrediyorlar. Uçsuz bucaksız deniz, gökkuşağı gibi sahil... Bağ evlerinin kırmızı kiremitli çatıları, yeşillikler içindeki tabiat...

Aniden, Hamid onu kucaklayıp kanepenin üstüne atıyor ve ihtirasla öpmeye başlıyor...

... Ve nedense o anda, çok önemsiz bir ayrıntıyı da hatırlıyor. Torgovı Caddesindeki alış veriş merkezine gidiyorlar. Her ikisi da şemsiyenin altına giriyor. Birden, karşılarına yaşlı bir adam çıkıyor. Hamid, çakı çakmak satan o adam soruyor:

-Dayı, nasılsın, ne var ne yok?

O da cevap veriyor

-Sağ ol, oğlum, iyiyim.

Hamid devam ediyor:

-Oğlun yine aynı yerde mi çalışıyor?

Adam:

-Evet, diyor ve sonunda Hamid onunla vedalaşırken yavaşça soruyor:

-Oğlum, ben seni tanıyamadım!

Hamid gülümsüyor:

-İhtiyarlıktandır. Hafızanı yoklasan, mutlaka hatırlarsın.

Daha sonra Emine, Hamid'e soruyor:

-O adam kimdi?

Hamid yemin billâh edip:

-Tanımıyorum, öylesine dalga geçtim, diyor.

Emine, onu bu yaptıklarına kahkahalarla gülüyor...

...Kovalamaca oynuyorlar. O kaçıyor, Hamid, sonunda köşeye sıkıştırıyor onu, yakalayacağını düşünüp seviniyor:

-İşte şimdi elime düştün! Şimdi bu "dev" senin etini kemiğinden ayırıp, yiyecek!

O, köşeye sıkışıyor, Hamid elini ona doğru uzattığında aniden fırlayıp "dev"in elinden kurtuluyor, "Sen buradan nasıl kurtuldun?" diye şaşkınlıkla ona bakan Hamid'e nispet yapıyor:

-Dev, asla bir kuşu avlayamaz!

Yine koşmaya başlıyor, Hamid onu kovalıyor. Sonunda yorulup duruyor o, Hamid onu yakalayarak övünüyor:

-Bak, "dev" kuşu böyle avlar!

O, Hamid'in gözlerinin içine bakarak:

-Beni sen tutamadın, kendim durdum. Özledim birdenbire seni, sana ihtiyacım var, sen, bir kuş, "dev"e nasıl ihtiyaç duyar, bilemezsin...

...Bir değil, iki değil, Hamid ile mutlu anları o kadar çoktu ki, hangi birini hatırlayacaktı...

Çok gariptir. İnsan o günleri yaşarken, bu mutluluk tülüne bürünen ömrün, bir gün sonunun geleceğini aklının ucuna bile getirmiyor... O günlerin, ömrün karalı çağında iki kat azap vereceğini de düşünmüyor. Meğer geçmişteki mutlu günlerin hatırası, insanın hüznünü iki kat artırıyormuş.

Yeni aldığı cep telefonu çalıyordu. Arkadaşı Lale'ydi.

-Ema, selam!

-Salam, Lale. Bana bir daha Ema deme, diye kaç kez söyledim Lale! Bana sadece Hamid, Ema, diyordu...

Emine içindeki kederi, güçlükle boğdu.

Lale sordu:

-Ev telefonunu niye açmıyordun?

-Uzanmıştım, hiçbir şeye hevesim yoktu...

-Ben de yine bir fırıldağı mı var acaba, yine telefonun fişini çekmiş, diye düşünmüştüm.

-Niçin aramıştın?

-Canım, bu gün biz nereye gidecektik? Yoksa unuttun mu?

-Nereye?

-Görüyor musun, daha on sekiz yaşında Alzheimer olmuşsun. Ama korkma, benim hafızam bombadır, bomba! Unuttun mu, bu gün Reşadik'in mezarı başına gidecektik. Yarın oğlanın kırkı... Yarın mezarı başı çok kalabalık olur, bu gün gitsek iyi olur, gizlice gider, geliriz...

***

... Lale ile Emine, tam bir saat sonra siyah mermerden yapılmış bir baş taşı olan mezarın önüne gelip durmuşlardı.

Genç bir oğlan, baş taşındaki resimden, onlara bakıp gülümsüyordu. Baş taşındaki resmin altına: Reşad Memmedov, Ejder oğlu. 12.VII.1990 - 11.XII.2009 yazılmıştı.

Lale eğilerek karanfilleri mezarın üstüne dizmeye başladı.

Emine ise hıçkıra hıçkıra:

-Niye böyle yaptın, Reşad! Kendini de yaktın, beni de, Hamid'i de... Hepimizi bedbaht ettin, deyip merhumun resmini süzmeye başladı.

Sonra derinden "ah" çekti:

-... Benim ilk aşkım... Ben bu dünyada aşktan yüce bir duygu olmadığına inanırdım. Sense bu hareketinle beni aşktan iğrendirdin... Ben sana inanıyordum... Sense beni aldattın, saf kalpliliğimden istifade edip beni oyuna getirdin...

Emine hıçkırıyordu, Lale'nin kolundan yapıştı:

-O, beni niye aldattı? Kalbim dayanmıyor artık! On beş yaşında daha bir çocukken sevdim onu... İki yıl gizli gizli buluştuk... Hatta o, benimle evlenmeyeceğini söylediğinde bile ondan incinmemiştim... Ben ahmağın biriyim, yaşamaya hakkım yok... Ben niye aşkı bu kadar kutsallaştırdım? Niye? Hatta Hamid ile evlendikten sonra da o bana telefon ediyor, buluşmayı teklif ediyordu... Keşke hiç görüşmeseydim onunla... İçimde karmaşık duygular vardı, kendimle mücadele ediyordum... Gitgide Hamid'i daha çok sevmeye başlamıştım... Ancak o gün, her şeyin sonu oldu... Keşke o gün olmasaydı...

Emine hıçkırıyor, Lale ise onu sakinleştirmeye çalışıyordu...

-Sus, Ema. Kendini bu kadar üzme...

-Bu sırrı senden başka hiç kimse bilmiyor. Beni kınadığını da biliyorum... Geçenlerde, suçun hepsi sendedir, dedin... Ben olanları Hamid'e demese miydim? Ondan saklasa mıydım?

-Ema, sen hep kıyısından köşesinden anlattın olanları, söylediklerine göre de...

-Yok, Lale, dinle... Bana yaptıklarından sonra, bir fahişe gibi aşağılayıp sokak ortasına bıraktılar. Senin dediğine göre, beni bütün bu olanları sineye çekmeliydim, öyle mi? Onlar bu işin keyfini sürecek, bense el içinde Hamid'in başını aşağı salıp, vicdan azabı çeke çeke sürünecektim öyle mi?

-Ama sen, kendin gitmiştin oraya. Kimse kolundan tutup sürüye sürüye götürmedi ki...

-Evet, kendim gitmiştim. Saf bir çocuk gibi aldanıp, sevginin gücüne boyun eğerek gitmiştim... Ben Reşad ile buluşacaktım. Ancak onlar... Niçin beni anlamıyorsun? Reşad bana ihanet etti, alçaklık yaptı, benimle yattıktan sonra, güya bir işini halletmek için çıktı... O hayvanlar ise, birden üstüme çullandılar...

-Hamid'i oraya gönderdiğinde, Reşad ile yaşadığın gizli ilişkinin ortaya çıkacağını düşünmedin mi? Böyle bir şeye nasıl cesaret ettin?

-Ben şok geçirmiştim, gözüme hiçbir şey görünmüyordu. O iki köpek, içmişlerdi, ikisi de sarhoştu. Dünya umurlarında değildi... İkisi birden üstüme çullanmışlardı. Benim bedenimi öyle yağmaladılar ki...

Emine titriyordu, ağlıyordu, sövüyordu. Lale, oradan geçenlerin şaşkın bakışlarla onları süzdüğünü görünce, onun kolundan çekip, zorla götürmek istedi:

-Ema, kurbanın olayım, yeter, haydi gidelim. İnsanlar bize bakıyor. Şimdi herkes, bunlara ne oldu, diyecek... Buraya gelmeyi, kendin istedin, keşke hiç gelmeseydik... Üstelik senin buraya gelmen çok sakıncalı, birileri görürse, sırrın aşikâr olur...

Emine güçlükle konuşuyordu:

-Ne yapayım Lale. İçim parçalanıyor. Ne yaptığımı kendim de bilmiyorum. Sen aşka inanmıyorsun... Ama ben sevmiştim bunu. Beynime ilk defe bunun sevgisi yazıldı. Aldattı beni, benimle evlenmedi. Yine de unutamadım... Bu durumda bile kendimi teselli ediyorum... Reşad'ın bu hadiseden haberi olmadığına inanıyorum. O gün, Reşad, arkadaşlarına; o alçaklara güvenerek, gerçekten de bir işini halletmek için çıkıp gitmiştir, Ama onlar da...

Mezarlıktan çıkıp yavaş yavaş girişteki bıraktıkları arabanın olduğu yere doğru geldiler.

-Üşüyorum, içimden bir titreme geçiyor, dedi Emine, paltosunun yakasını yukarı kaldırdı.

Arabaya bindiler.

Emine derinden bir "ah" çekti:

-Lale, kurban olayım, kınama beni. Dinle, sana annemden bahsetmek istiyorum. Onun da ilk aşkı ona uğursuzluk getirmiş. Nüsret adlı bir oğlanla birbirlerini sevip sonradan ayrılmışlar. Nüsret başkasıyla evlenmiş, annem de babam ile... Ancak annem ile Nüsret'in hâlâ ilişkisi var... Tekrar söylüyorum, sen aşka inanmıyorsun... Ama ben... Ben inanıyordum...

Dudaklarına ani bir tebessüm kondu:

- Hamid de inanıyor aşka. Düğünü olacağı gün, bana olan aşkından dolayı her şeyi kırdı, döktü, dağıttı... Mahkemede bana dediği son söz buydu:

"Sana inanıyorum..."

Emine arabayı çalıştırdı. Lale koltuğa iyice yerleşti ve ona takıldı:

-Yaman kızsın, araba sürmeyi de çok çabuk öğrendin ha! Ben, asla öğrenemeyeceğini düşünüyordum.

Emine gaza basıp arabanın teybini açtıktan sonra, Lale'ye itiraz etti:

-Niçin öğrenemeyecekmişim? Tam on beş gün sürücü kursuna gidip özel ders aldım. Araba süren erkekler, benimle yarışamaz.

Kurt Kapısı yönünden girip Matbuat Caddesine çıktılar.

Lale:

-Şimdi eve mi gidiyorsun, diye sordu.

Emine:

-Yok, dedi. Hamid'in kardeşi Gülgezlere gideceğim. Rusya'daki iş ortağı, Hamid'i dolandırmış, servetine el koymuştu, Hamid bu işi birine havale etmişti. O adam, Hamid'in batık parasını tahsil

edip getirmiş. Gidip o parayı alacağım... O paranın yüz binlerce dolar olduğunu biliyor musun? Bir güzel keyfini çıkaracağım...

Hava soğuktu, galiba kış, kışlığını göstermeyi kararlaştırmıştı.

20 Yanvar Köprüsü'nün altında, Lale'yi indirdi, biraz ilerlemişti ki, hızlı adımlarla giden Ülker'i gördü. Arabayı onun yanında durdurup, arabanın camını indirdi ve ona seslendi:

-Ülker abla, böyle nereye gidiyorsun?

Ülker, Emine'yi görünce gülümsedi, olduğu yerde kaldı:

-Hastaneye gidiyorum, Gündüz'ün yanına.

-Haydi, gel, bin, gideceğin yere götüreyim...

Ülker arabaya bindi, hastanenin nerede olduğunu Emine'ye tarif etti ve bir süre sonra hayretini gizleyemedi:

-Maşallah, arabayı çok güzel sürüyorsun, dedi.

Yol boyunca, Gündüz'ün hastalığından, Hamid'in hapishane duvarları arasında ömrünü çürütmesinden bahsettiler, birbirlerine teselli, ümit verdiler. Bu sohbet boyunca "ahlar," "oflar" birbirini takip etse de, Gündüz ve Hamid'in er ya da geç bu uğursuzluk çemberini yarıp mutlu bir hayata kavuşacağına olan inançlarını dile getirdiler...

Hastaneye vardıklarında Ülker indi. Emine ona:

-Ara sıra bize gel, ben de yalnızım, sıkılıyorum, çocukları da getir, deyip onunla vedalaştı ve gaza basıp gözden kayboldu.

***

Ülker hastane binasına girdi, hızlı adımlarla ikinci kata çıktı, başhekimin odasına girip başını öne eğerek:

-Ben Gündüz Elekberli'nin eşiyim. Böbreğimin birini alıp Gündüz'e nakletmenizi istiyorum... Bu işi ne zaman... Ameliyat...

8. BÖLÜM

-... Nasılsın anne?

-Sana kurban olayım. Sensiz nasıl olunur ki...

-Allah aşkına ağlama! Hasta falan değilsin ya?

-Benim canım cehenneme! Rahat evde, yumuşak yorgan döşekteyim, yediğim önünde, yemediğim arkamda... Sense... Allah bilir, beton üstünde yatıyorsun. Allah bilir, aç susuz kalıyorsun...

-Tamam anne! Rica ettim ama! Artık ağlama. Vallahi hapishane şartları kötü değil. Beni merak etme, iyiyim. Gözünü açıp kapatacaksın, bir de bakmışsın ki, çıkıp gelmişim.

-Sen on beş yılı şaka mı sanıyorsun? Sensiz on beş değil, bir yıl bile dayanamayacağım.

-Öyle deme. Bir gün çıkıp geleceğim, yazın yine bağa göçeceğiz. Bana patates kızartacaksın, kızartmanın kokusu etrafa yayılacak, çardakta çay içeceğiz, güzel günlerden söz edeceğiz...

-...

-.. Ağlama anne, kurbanım sana, ağlama.

-...

-Ağlama demiyor muyum? Bak, küserim sana, bir daha telefon etmem. Eğer beni seviyorsan, ağlama.

-...

-Anne, niçin bu kadar hata yaptığımı hâlâ anlamış değilim...

-...

-Ama ağlama diyorum! Burada bütün gün boşum, ne yaptığımı biliyor musun anne? Bol bol resim yapıyorum. Vallahi doğru söylüyorum. Öyle güzel resimler yapıyorum ki... Ama ne yazık ki, bir tane kalemim var, o da karakalem...

0. BÖLÜM

-... Mümkünse, sizin renk seçiminiz hakkında konuşalım.

-Renk seçimim konusunda ne diyeyim ki? Üstatlarım için, yürek matemini tuvale aktarmaya, sadece al, yeşil renkler yetiyordu. Bütün uğursuzluklar, dehşetli zelzeleler, savaşlar, yokluklar, acılar bile rengârenkti. Ben de insan kalbini tasvir ediyordum. Ancak ben insan yüreğinde küçük de olsa, sevinç pırıltıları arıyordum. Ve farkında bile olmadan, bu sevinç pırıltılarını sadece koyu renk boyalarla tasvir ediyordum. Paletimde al yeşil renkler, ancak istisnai hallerde bulunuyordu...

-Peki, kendinizden bahsederken niçin geçmiş zamanda konuşuyorsunuz?

-Çünkü bundan sonra, yani hastaneden çıkıp yeniden çok sevdiğim sanat âlemime döndüğümde, renk felsefemi tamamen değiştireceğim. Hayat yoldaşım Ülker Hanım, attığı adımla, benim insanlara karşı kaybettiğim güvenimi yeniden inşa etti. Benim ömrümü tazeleyerek yeniden sanat hayatına döndürdü. Şimdi benim içimde tamamen farklı hisler baş kaldırdı. Ben öncekinden çok daha güçlüyüm. Arzular sonsuzdur, onların kokusunu, hatta tadını da hissediyorum. Her şeyi kendi renginde görmek gerektiğini anladım...

SON

Yazar hakkında daha fazla bilgiye www.varis.az internet adresinden ulaşabilirsiniz. Kitap hakkındaki görüşlerinizi yazarla paylaşırsanız seviniriz.

Tel +994 70 240 0 240/ +994 55 240 0 241
E posta: varis@mail.az/ varis.yolchiyev@mail.ru
Facebook: www.facebook.com/varis yolchiyev

Sana İnanıyorum

(Büyük bir aşk ve ihanetten doğan gerçek bir hayat hikâyesi)

VARİS YOLCUYEV

Uğrunda her şeyden vazgeçilen "aşk" ve âşığın gözünü döndüren "ihanetin" iç içe geçtiği bu romanda, aşkı uğruna hayatını mahveden, servetini kaybeden, ailesi darmadağın olan bir gencin dramı anlatılırken, gelenek ve modernizm çatışmasına dikkat çekiliyor. Yazar, aynı zamanda her fırsatı paraya çevirme anlayışı olan kapitalizmin, gerçek sanata ve gerçek sanatçıya vurduğu ağır darbeyi de çarpıcı bir biçimde sunuyor. Okuduğunuzda, hayatı sürrealist bir ressamın fırçasından çıkan renklerle değil, gerçek renkleriyle görmek ve kabullenmek gerektiğini hissedeceksiniz...

THG 0986542 BEH

1 676000 40912

978-975-255-3

9752 5538

"Biz konuşmuyoruz!... Kitaplarımız anlatıyor..."

IQ KÜLTÜR SANAT YAYINCILI

www.iqkultursanat.com

E-mail: info@iqkultursanat.